

(Lakk. KSSO1/WG-12/8/184 Guyyaa 04/01/99)

KOMISHIINII SIIVIL SARVIISII OROMIYAATTI

QAJEELFAMOOTA RAAWWII BULCHIINSA HUMNA NAMAA MANNEEN HOJII MOOTUMMAA

(Jildii Tokkoffaa)

**HAGAYYA 1998
FINFINNEE**

QABIYYEE (CONTENTS)

LAKK.	MATAA DUREE	FUULA
I. Seensa.....		1
II. Kaayyoo Qajeelfamichaa		2
KUTAA TOKKO		
1. Mataa Duree Gabaabaa		3
2. Hiika		3
3. Aangoo Manneetii Hojii		4
KUTAA LAMA		
4. Qajeelfamoota Raawwii Foo'annoo fi Filannoo Humna Namaa		5
5. Haala Hundeeffama Koree Foo'annoo fi Filannoo.....		8
6. Ulaagaalee Dorgommii Qaxaraa.....		10
7. Haala Qormaatin Dorgomtoota Qaxaraatif Itti Kennamu		10
8. Qaxara Kaadhimamtotta Eebbfamtootaa.....		16
9. Qaxara Kontiraataa.....		17
10. Guddina Sadarkaa		19
11. Hojjattoota Gitoota Hojii Ol'aanaa Irratti Bakka Bu'insaan Ramaduu		23
12. Haala Gitoota Hojii Irra Deebi'amee Fooyya'ee Ramadame Irratti Hojjataan Itti Ramadamuu Danda'u		23
13. Yeroo Gitni Hojii Dacha'u Ykn Manni Hoji Cufamu, Haala Ramaddiin Hojjattotaa Itti Gaggeefamu		24
14. Ulaagaalee Gitoota Hojii Itti Gaafatamtoota Qajeelchotaa Guutuuf Barbaachisan		24
15. Jijiirraa.....		27
16. Haala Hojjattotni Hojii Irraa Addaan Bahani Hojiitti Deebi'ani		34
17. Haala Hojjatootni Muudma Irraa Ka'anii fi Filannoo Irraa Hafan Hojii Siivil Sarviisiitii Ramaduun Danda'amu		35
KUTAA SADI		
18. Tumaalee Adda Addaa		37
19. Haala Kenninsa Ragaa Muuxannoo		37
20. Waa'ee Ragoota Sobaa		38
21. Haala Dhyyeffannoo Komii		38
22. Qorannoo		40
23. Hayyama Boqonaa Wagga fi Kaffalltii Isaa		40
24. Haala Senaan Jireenyaa Foormii Irratti Guutamu.....		44
25. Dhimma Waliigalaa		45
26. Aangoo fi Hojii Komishinii Siivil Sarviisi Oromiyaa		47
27. Haala Qajeelfamni Kuni Itti Fooyya'u Daanda'u		48
28. Yeroo Qajeelfamichi Hojii Irra Oolu.....		48
29. Uunkaalee Adda Addaa (Miiitoolee)		49
KUTAA AFUR		
30. Qajeelfama Ragaa Mana Haakiimaa		81
KUTAA SHAN		
31. Qajeelfama Dandeettiwwan Barbaadaman.....		87
KUTAA JAHAA		
32. Qajeelfma Qophii fi Madaallii Raawwii Karoora Hojjattoota Mootumaa Bu'aa Irratti Xiyyeeffate		121
KUTAA TORBA		
33. Qajeelfama Uffataa fi Meeshaalee Hojii.....		145

QAJEELFAMA RAAWWANNAA FOO'ANNOO FI FILANNOO HUMNA NAMAA

I SEENSA

Komishiniin Siivil Sarviisii Oromiyaa Manneen Hojii labsii Lakk. 87/1997 Qaamota Raawwachiiftuu Mootummaa Naannoo Oromiyaa irra deebbiidhaan gurmeessuu fi aangoo fi hojii isaanii murteessuuuf baheen hundeffaman keessaa isa tokko yoo ta'u, Komishinichi hojiiwwan bulchiinsa humna namaa akka raawwatu aangoo fi gaheen hojii labsii kanaa keewwata 27 fi labsiiwwan bulchiinsa hojjattota mootummaa Lakk. 61/94 fi Lakk. 104/97'n kennameeraaf. Hojiiwwan hedduu Komishinichi raawwatu keessas:-

- Imaammatootni, seeronnii fi qajeelfamooni bulchiinsa humna namaa ilaachisee bahan hojii irra ooluu isaanii to'achu,
- Caaseffamaa manneen hojii siivil sarviisii Naannichaa qoratee dhiyeessuu, yemmuu hayyamame hojii irra oolchuu, caaseffama hayyamamu irratti hundaawuudhaan ramaddii gita hojii gaggeessuu, jijiirama mul'atan irratti hundaawuudhaan yaadaa fooyya'insaa qoratee dhiyeessuuudhaan yemmuu hayyamamu hojii irra oolchuu,
- Iskeelii mindaa, dургоо adda addaa fi kaffaltiiwwan hojjattota mootummaa kan biroo akkaataa hayyamameen raawwatamu isaa to'achu,
- Qoranno fooyya'insa iskeelii mindaa jijiirama dinagdee fi haalawan biroo yeroottiuumaman xiinxaluudhaan yoo baay'ate wagga shan shaniin Mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaaf dhiyeessuu,
- Qaxarri, ramaddiin, guddinni sadarkaa, daballi mindaa, leenjii fi naamusni hojjattotaa siivilii akkaataa seeraa fi qajeelfamoota mootummaatiin akka raawwatamu taasisuu,
- Karoora fedhii leenjii humna namaa Naannichaa qopheessuu, rakkolee mul'atan addaan baasuudhaan gahumsa raawwachiisummaa humna namaa siivil sarviisii cimsuudhaaf leenjii kennuu,
- Ragaa humna namaa siivil sarviisii Naannichaa qindeessee qabachuu, odeefannoowwanii fi istaatistikii humna namaa walitti qabuu, xiinxaluu fi tajaajila barbaachisuuf oolchuu,
- Dhimmoota personeelii seeraan ala tahan ykn danbii fi qajeelfaman alatti raawwataman yoo jiraatan qoratee tarkaanfii sirreffamaa fudhachuu,
- Gaaffiwwan daangaa umrii sooramaatiin booda tajaajilli hojjatoota siivilii akka dheeratu dhiyaatan irratti murtii dhuma kennuu,
- Akkaataa kenna qaphxii maddaallii raawwi hojii ilaachisee yaadota qajeelfamaa burqisiisuu, yemmuu hayyamamu qaamolee raawwachiiftuudhaan hojii irra ooluu isaa hordofuu,
- Akkaataa seeraatiin hojjattotni siivilii ol'iyyata dhiyeeffatan irratti murtii dhuma kennuu,
- Qajeelfamoota raawwi adda addaa bulchiinsa humna namaa baasuudhaan manneen hojii siivil sarviisii Naannichaa keessatti hojii irra oolchuudha.

Komishinichi qajeelfamoota raawwi hojiiwwaan kanneen raawwachiisuuf gargaaran baasuun waan isa barbaachiseef akkaataa Labsii Bulchiinsa Hojjattota Mootummaa Naannoo Oromiyaa Lakk. 61/94 keewwata 88/2'n aangoo kennameefii hundee gochuudhaan qajeelfamoota raawwi shan (5) armaan gaditti ibsamani:-

1. Qajeelfama foo'anoo fi filannoo humna namaa,
2. Qajeelfama haalaa dhiyeeffanna ragaaa mana hakiimaa,
3. Qajeelfama dandeettiwwan barbaaadamanii,

4. Qajeelfama qophii fi madaallii raawwii karoora hojii hojjattota mootummaa bu'aa irratti xiyyeffate fi
5. Qajeelfam uffataa fi meeshaalee hojii akkasumas tumaalee adda addaa qopheessee dhiyeessaeera. Haaluma kanaan, Manneen Hojii Siivil Sarviisii Naannichaaa keessatti argaman hundi qajeelfamoota kana sirnaanii fi of-eeggannoo cimaadhaan hojii irra oolchuun irraa eegama.

II KAAYYOO QAJEELFAMA FOO'ANNOO FI FILANNOO

- Foo'anno fi filannoon humna namsa manneetii hojii motummaa Naannichaa dandeettiidhaan, ifaan, dorgommii loogii irraa bilisa ta'e irratti akka hundaa'u,
- Foo'anno fi filannoon hojii hin waalofne ta'ee sirna aangoo itti gafaatamummaa wajjin manneen hojiitiif kenuu diriirsu,
- Foo'anno fi filanno; labsii, danbii fi qajeelfamoota bulchiinsa humna namsa waliigalaa irratti hundaa'uun seera qabeessummaa hojichaaf xiyyefanna kenuun akka raawwatamu,
- Walumaagalatti manneetii hojii mootummaa keessatti foo'anno fi filannoon humna namsa ga'umsa irraatti kan hundaa'e akka ta'u,
- Hojii barbaadotni ykn dorgomtootni beekumsaa fi dandeettii isaaniitiin akka dorgomuu danda'an carraa waliqixa waan barbaachiisuuf, tumamawwaan labsii hojetoota Mootummaa Naannoo Oromiyaa Lakk. 61/94 hojitti hiikuuf akka danda'amutti akkaataa keewwata 88/2 tiin aangoo kennamee tiin qajeelfamni kun Komishinii Siivil Sarviisii Naannichaatiin baheera.

KUTAA TOKKO

1. MATA DUREE GABAABAA

Qajeelfamni kun "**Qajeelfama Raawwanna Foo'anno fi Filanno Humna Namsa Manneetii Hojii Mootummaa Naannoo Oromiyaa**" jedhamee waamamuu ni danda'a.

2. HIIKA

- Akkaataan jechichaa hiika biraan kan kennisiisuuf yoo ta'e malee, qajeelfama kana keessaatti:-
- 2.1 "**Foo'anno**" jechuun adeemsa mana hojii tokko keessatti gita hojii jiru ykn gita hojii banan fuula dura jiraachuu danda'u irratti qaxaraan, jijjiirraa fi guddina sadarkaatiin ramaduudhaaf iyyattoota ga'umsa qaban addaan baasanii beekuu fi dorgomtoota affeeriudha,
 - 2.2 "**Filanno**" jechuun adeemsa mana hojii tokko keessatti gita hojii duwwaa jiru irratti iyyattoota ga'umsa qaban qaxaraan ykn jijjiirraan ykn guddinaan ramadamuuuf kanneen iyyata dhiyeffatan dorgomsiisanii filuudha.

- 2.3 “**Merit**” jechuun iyyattoota giddutti garaagarummaan osoo hin taasifamiin beekumsa (Knowledge), dandeettii addaa (Skill), dandeettii fi ga’umsa (Ability & competency) hojichaan walqabate irratti hundaa’udhaan raawwii foo’achuu fi filachuudha.
- 2.4 “**Ittigaafatamaa kutaa hojii gitni duwwaa itti argamu**” jechuun itti gaafatamaa qajeelchaa ykn tajaajilaa ykn kuticha gaggeessan ykn itti gaafatamaa adeemsa hojii foo’annoo fi filannoo kutaa gitni hojii duwwaa itti argamu akka bakka bu’u angoon kennameef jechuudha.
- 2.5 “**Beekumsa (Knowledge)**” jechuun hojjataan tokko gita hojii tokko qabachuu fi hojicha haala fiixa ba’insa qabuun raawwachuuuf ga’umsa barbaachisu barumsaan argatedha.
- 2.6 “**Dandeettii addaa (Skill)**” jechuun leenjii fudhachuudhaan ykn muuxannoodhaan kan argamu qulqullinaa fi haala Saffisaan hojii raawwachuuuf kan gargaaru dandeettii adda tahedha.
- 2.7 “**Dandeettii (Ability)**” jechuun dorgomaa ykn hojjataa beekumsa qabu hojiitti ramaduuf ykn hojiwwaan gita hojilee fi manni hojichaa kaayyoo karoorfate bifaa guutuu dandeessisuun fi haala quubsaadhaan raawwachuuuf ga’umsa barbaachisudha.
- 2.8 “**Labsii**” jechuun labsii hojjetoota Mootummaa Naannoo Oromiyaa Lakk. 61/94 fi labsii kana fooyyessuuf kan bahe labsii Lakk. 104/97 kan dabaltu jechuudadha. Qajeelfama kana keessatti “**gita hojii fi kutaa hojii**” akka barbaachisumaasaatti filannoodhaan fayyadamuu ni danda’ama.
- 2.9 “**Ramaddii hojjattootaa**” jechuun hojjattoota qaxaraan, jijiirraadhaan, guddina sadarkatiin, ykn hojiitti deebisuuudhaan gitoota hojii duwwaa baajata qaban irratti bobbaasuudha.
- 2.10 “**Koree foo’annoo fi filannoo**” jechuun koree; qaxaraa, guddina sadakaa, jijiirraa, hojiitti deebii fi ramaddii gara biroo irratti yaada murtiif ta’u kan dhiYeessuudha.
- 2.11 “**Jijiirraa alaa**” jechuun jijiirraa hojjattootaa manneen hojii Mootummaa lama wal hin fakkaanne gidduutti ykn Manneen Hojii Federaalaa dabalatee Naannoolee gidduutti sadarkaa gita hojii fi mindaa walsimu irratti raawwatamuudha.
- 2.12 “**Jijiirraa keessaa**” jechuun jijiirraa mana hojii Mootummaa tokko keessatti gita hojii tokko irraa gara gita hojii biraatti, waajiira olaanaa irraa gara dameetti, Godinaa fi Aanaatti akkasumas Aanaa irraa gara Aanaatti ykn Godinaa fi mana hojii olaanaa sadarkaa Naannoo fi Godina irraa gara Godinaatti sadarkaa gita hojii fi mindaa wal gitu ykn wal-fakkatu irratti taasifamuudha.
- 2.13 “**Mindaa**” jechuun kanfaltii ka’umsa gita hojii tokkoof murtaa’e, dabala yeroo yerootti kennamu fi hojii hojjatameef kan kaffalamudha.
- 2.14 “**Guddina sadarkaa**” jechuun hojjataa mootummaa sadarkaa gita hojii qabate irraa gara sadarkaa gita hojii ol’aanuttu guddisuudha.
- 2.15 “**Komishinii**” jechuun Komishinii Siivil Sarviisii Mootummaa Naannoo Oromiyaadha.
- 2.16 “**Puulii**” jechuun manneen hojii ykn sektarootni adda addaa tarsiimoo fi imaammata mootummaa raawwachiisan kaayyoo itti dhaabbatan galamaan geessisuuf haala isaan dandeessisuun qabeenya, maallaqaa fi humna namaa muraasaan jiru qusannoo fi haala bu’aa qabeessa ta’een itti faayyadamuuuf akka danda’amu tajaajila deeggarsaa bakka tokkotti argachuu jechuuda.
- 2.17 “**Qaamaan miidhamtoota**” jechuun akkaataa labsii Lakk. 111/86 keeyyata 2 keeyyata xiqqaa 1 mirga bobbaa hojii qaama miidhamtootaa irratti ibsameetti; nama sababa uumamaatiinis ta’ee gocha namaatiin, arguu, dhagahuu ykn dubbachuu hin dandeenye, miidhamni harkawwan, miilawwan ykn qaamota isaa sosoch’an biroo irra gahe ykn dhukkuba sammuu kan qabudha. Haa ta’u malee, namootii rakkina dhugaatii ykn baala araada qabsiisu ykn walumaagalatti rakkina xiin-sammuu hawaasummaan ala isaan goosisu qaban hin dabalatu. Akkaataa labsii hojjattota mootummaa Lakk. 61/94 keewwata 13(b)tti qaamaan miidhamtoota dhukkuba sammuu qaban hin dabalatu.

Hubachiisa:

Qajeelfama kana keessatti jechoonni dhiiraan himaman dubartoota kan dabalatudha.

3. AANGOO MANNEETII HOJII

Manneen hojii Mootummaa Naannoo Oromiyaa labsii fi danbii bulchiinsa siivil sarviisiitiin bulan kamiyyuu gaafatamummaa isaaniitiin labsii fi qajeelfama irratti hunda'anii foo'annoo fi filannoo hojjetootaa ni raawwatu.

KUTAA LAMA

QAJEELFAMOOTA RAAWWII FOO'ANNOO FI FILANNOO HUMNA ANAMAA

4. FOO'ANNOO FI FILANNOO HOJJATTOTOTAA

4.1. Qophii Duraa

- a) Manneen hojii sadarkaa Naannootti, itti gaafatamaan kutaa gitni hojii duwwaa itti argamu uunkaa gaafannoo hojii guutuudhaan hojjetaan akka ramadamuuf gaaffii kutaa hojii bulchiinsa humna namaatiif ni dhiyeessa. Sadarkaa Godinaa fi Aanaatti itti gaafatamtoonni seektaraa uunkicha guutuudhaan puulii itti tajaajilamaniif ni dhiyeessu. Waajjira Maallaqaa fi Misooma Diinagdee Godinaa fi Aanaatti itti gaafatamaan kutaa gitni hojii duwwaa itti argamu uunkicha guutuudhaan kutaa bulchiinsa humna namaatti ni dhiyeessa. (Miiltoon Lakk. 01 haa ilaalamu).
- b) Itti gaafatamaan seektaraa ykn kutaan hojii gitni hojii duwwaa itti argamu kutaa bulchiinsa humna namaa waliin ta'uudhaan; qaxara, jijiirraa fi guddina sadarkaa irratti karoora raawwannaa fo'annoo fi filannoo ni qopheessu.
- c) Akkaataa karoorichaatiin itti gaafatamtootni kutaalee hojii ykn seektarootaa kutaa bulchiinsa hojjattootaa ykn puulii dhimmi ilaallatu waliin ta'uudhaan beekumsa (Knowledge) Dandeettii addaa (Skill), dandeettii fi haalawwan barbaadaman kanneen biroo gitni hojichaa gaafatu akkaataa amala mana hojichaatiin xinxialuudhaan ni mirkaneessuu.
- d) Beeksisi gita hojii duwwaa, kutaa hojii bulchiinsa humna namaatiin ykn puulii dhimmi ilaallatuun qophaa'ee itti gaafatamaa kutaa hojii ykn seektara gitni hojichaa itti argamuun akka ilaalamuu fi waligaltee akka argatu ni taasifama.

4.2. Raawwannaa Foo'annoo

Gitoota hojii duwwaa hojjatootaan qabsiisuun kan danda'amu labsicha keewwata 13 keewwata xiqqaa 4 irratti akka ibsameen karoora humna namaa mana hojichaa bu'uura godhachuudhaan;

- a) Danddeettii irratti haala hundaa'een,
- b) Amantaadhaan, saalaan, siyaasaan, sabummaadhaan dorgomtoota haala addaan hin qoodneen,
- c) Dubartootaa fi qaama miidhamtootaaf dursi haala kennamuu dnda'uun ta'a.

4.3. Hojii Barbaaddota Dorgommiif Affeeruu.

- 4.3.1 Gitni hojii duwwaa kamiyyuu hojjetaadhaan kan qabamu beeksisa ifaaf ifatti ba'een ni ta'a.
- 4.3.2 Manni hojichaa hojii barbaaddotaaf alaa qaxaraan afeeruuf yoo ta'e, haala armaan gaditti Lakk.oofsa 4.4 (a) irratti gitoota hojii ibsamaniif gabatee beeksisaa irratti ibsuudhaan haala Lakk.oofsa kana (b) irratti gitoota hojii ibsamaniif immoo tamsaasa bal'aa kan qaban gaazexoota ykn meeshaalee eletroniiksii qunnamtii ummataatiin akka ibsamu (bahu) ni taasisa.
- 4.3.3 Beeksisi gita hojii duwwaan guddina sadrakaa, jijiirraa fl qaxaraaf bahu yoo xiqqaate
 - 1) Maqaa mana hojichaa fi teessoo isaa,
 - 2) Waamama gita hojichaa, sadakaa fi mindaa isaa,
 - 3) Lakk.oofsa eenyummaa gita hojichaa,
 - 4) Baay'ina gita hojii duwwaa,
 - 5) Dandeettii gitni hojichaa gaafatu,

- 6) Dabalataanis beekumsa, dandeettii addaa (Skill), dandeettii fi kan biroos waan gita hojchaaf barbaadaman,
- 7) Amalli hojichaa akka barbaachisummaa isaatti hojin dirree yoo jiraate, hojii idileen ala kan hojjetamu yoo ta'e fi kkf,
- 8) Guyyaa fi sa'aatii galmeessuun itti jalqabamuu fi xumuramu,
- 9) Bakka itti galmeeffamanii fi Lakk.offsa kutichaa qabaachuun ni barbaachisa ,
- 10)Beeksisi gita hojii duwwaa bahu "**dubartootni iyyatan ni jajjaboeffamu**" kan jedhu qabaachuu qaba. (Beeksisi akkaataa uunkaan beeksisa gita hoji armaan gaditti dhiyaateen kan qophaa'u taha).

4.4 Haala Raawwii Qaxaraa;

- a) Gitoota hojii hanga ka'umsa mindaa qarshii 530^{thi} (dhibba shanii fi soddomaatti) jiraniif beeksisa gabatee beeksisaa irratti guyyoota hojii walitti aanan torbaaf ni maxxanfama. Galmeen iyyattootaa guyyaa beeksisi ba'e irraa kaasee hanga guyyoota hojii walitti aanan 7f (torbaaf) kan raawwatamu ta'a.
- b) Gitoota hojii hanga ka'umsa mindaa qarshii 630 (dhibba jahaa fi soddomaatti) fi kanaa ol gaafatan irratti haala mana hojichaatiif toluun beeksisa gabatee beeksisaa irratti guyyoota hojii 10 (kudhan) walitti aanuuf maxxansuudhaan ykn gaazeexaa irratti baasudhaan ykn raadiyoo fi teeleviiziyonaan tamsaasuuudhaan raawwachuu ni danda'ama.
- c) Galmeen dorgomtootaa (iyyattootaa) guyyaa beeksisichi ba'e irraa kaasee guyyoota hojii 10 (kudhan) walitti aanuuf kan gaggeeffamu ta'a.
- d) Gitoota hojii kamiyyu irratti gita hojii namni tokko barbaadamu irratti beeksisi haala kamiiniyu yeroo tokko ba'ee namni tokko qofa yoo galmaa'e beeksisa yeroo 2^{ffaa} baasuun dirqama. Beeksisa yeroo 2^{ffaa} irratti namni tokko qofti kan galmaa'e ta'ee qoramaata kennamuun yoo darbe qaxaruun **ni danda'ama**.
- e) Iyyattoonni qaamaan, bakka bu'aadhaan, postaadhaan, faaksii fi meeshaalee elektrooniksii adda addaatiin fayyadamuudhaan galmaa'uu ni danda'u. Dorgomtoonni haala kanaan galmaa'an uunkaa gaaffii hojii osoo hin guutiin ergan garuu uunkicha guyyaa qormaataan durattti dhiyaatanii guutuu qabu. (Uunkaa 03 haa ilaalamu).

4.5. Haala Hojjetootni Mootummaa Hojii Irra Jiran Qaxaramuu Danda'anii fi Qaxaramuu Hin Dandeeny.

- 4.5.1 Hojjattootni Biirroo tokko irraa gara Biirroo biraatti, (Mana hojii tokko irraa gara mana hojii biraatti) seektara tokkorraa gara seektara biraatti deemuun qaxaramuu ni danda'u.
- 4.5.2 Gara birootiin hojjataan tokko:
 - a) Mana hojii hojjatu keessatti.
 - b) Mana hojii Aanaa tokko irraa mana hojii Aanaa gara bira wal-fakkaatan keessatti,
 - c) Mana hojii Aanaa irraa gara manneen hojii wal-fakkaatan (damee tokko jala jiran)sadarkaa Godina jiran keessatti,
 - d) Mana hojii Aanaa irraa gara maneenn hojii sadarkaa Naannoo jiran wal-fakkaatanitti, (tokko ta'an)
 - e) Manneen hojii ol'aanaa irraa gara manneen hojii gadi aanaa sadarkaa kamiyyuu jiran wal-fakkaatan keessatti,
 - f) Mana hojii sadarkaa Godinaa irraa gara mana hojii olaanaa sadarkaa Naannoo fi akkaasumas sadarkaa Aanaa jiran walfakkaatanitti qaxaramuu hin danda'an.

- g) Haata'u malee, akkaataa labsicha keeyyata 11^{ffaa} ("b" fi "c") irratti ibsameen alatti hojattootni **dhimma humnaa ol ta'een hojii irraa hafanii ragaa dhiyeeffachuu danda'an ji'oota jaha booda mana hojii duraanii dabalatee eessumattuu dorgomuu qaxaramuu ni danda'u.**
- h) Hojattootni kontiraataa mana hojii kami iyyuu keessatti hojjachaa jiran beeksisa kamyuu ba'u irratti galmaa'uun dorgomanii yoo mo'atan qaxaramuu ni danda'u.
- i) Hojattoonni fedhii isaanitiin kiliiransii fudhatanii hojii gad Lakk.isan ykn dhimma humnaa ol hin taaneen hojii irraa badan wagga tokko booda beeksisa qaxaraa mana hojii isaanii duraa keessatti ba'u irratti galmaa'uun dorgomanii yoo mo'atan qaxaramuu ni danda'u.

4. 5.3 Sirna fuudhinsa iyyannoo

Dhimmoota kutaan hojii bulchiinsa humna namaa ykn Puuliin dhimmi ilaallatuu qulquleessuu qabu;

- a) Iyyattootni qaxaramuuf umurii seeraan murtaa'een ala akka hin taane,
- b) Akkaataa labsicha keewwata 11 keewwata xiqa 1 (a, b fi c) akkasummas keewwataa 22 keewwata xiqa 1 irratti haala ibsameen qaxaramuuf ykn guddina sadarkaaf kan hin dangeffamne ta'uun isaanii,
- c) Uunkaan gaafannoo hojii siritti guutamuun, iyyattootni qaamaan yoo hin dhiyaanne iyyata isaanii wajjin uunkaa gaaffii hojii guutanii erguu isaanii fi yeroo qormaataa dura ragaaleen barbaachisaa ta'an guutamuun isaanii,
- d) Gitoota hojichaaf dandeetiiwan beeksisaan gaafatamaniif ragaleen dhiyaatan sirrii ta'uun isaanii orijinaala waliin mirkaneessuu qabu.
- e) Hojattootni guddina sadarkaaf kaadhimamaa ta'anii dhiyaachuuf gaha ta'anii dhukkubaan, eyyamaan, hojii dirreetiin, ergifannaan waajjira biraatti ergaman, yeroo ji'a 6 hin calleef barumsaaf ergamanii fi k.k.f.'n sababiiwan biroo waajjirichi beekuun kan hin argamne addaa baasee galmeesuudhaan dorgommiidhaaf akka dhiyaatan gochuu qaba,

5. HAALA HUNDEEFFAMA KOREE FOO'ANNOO FI FILANNOO

5.1 Koreen foo'annoo fi filannoo wagga lamaaf tajaajilu, akkaataa barbaachisummaa isaatiin itti gaafatamaa mana hojicha sadarkaa kamyu irra jiraniini fi filannoo hojattootaatiin kan dhaabbatu ni ta'a. Haaluma kanaan, miseensota koree foo'annoo fi filannoo;

5.1.1 Manneen Hojii Sadarkaa Naannoo fi Dameewwan Mana Hojii Puuliin Alatti Jiraniif;

- a) Hojjataa, itti gaafatamaa Mana hojichaatiin bakka bu'u.....Walitti qabaa
- b) Itti gaafatamaa kutaa ykn bakka bu'aan gitni hojii duwwaa itti argamu.....Miseensa
- c) Itti gaafatamaa bulchiinsaa fi faayinaansii ykn namni
bakka bu'u..... Miseensaa fi barreessaa
- d) Hojattoota lama hojattoota mana hojichaatiin filataman
(haalli yoo dirqisiise malee tokka dubartii ta'uun qabdi).....Miseensa.

5.1.2 Puuliwwan Sadarkaa Godinaa fi Aanaa Irra Jiraniif:

- a) Hojjataan D/Taa'aa Bulchiinsaa ykn I/gaafatamaa Waajjira Ijaarsa Dandeettiin bakka bu'u walitti qabaa
- b) Hojjataan I/gaafatamaa puulichaatiin bakka bu'uMiseensaa fi barreessaa

- c) Itti gaafatamaan kutaa ykn bakka bu'aan gitni hojii duwwaa itti argamu.....Miseensa
- d) Hojjtonni lama hojjattootaan filataman (haalli yoo dirqisise malee takka dubartii).....Miseensa ta'u.

5.1.3 Manneen Hojii Sadarkaa Godinaa fi Aanaatti Puulii Irraa Tajaajila Argatanii fi of Danda'anii Koree Hundeessuuf Humna Namaa Gahaa Qabaniif:

- a) Hojjataa, I/Gaafatamaa mana hojichaatiin bakka bu'u.....Walitti qabaa
- b) I/Gaafatamaa kutaa ykn bakka bu'aan gitni hojii duwwaa itti argamuMiseensa
- c) Hojjataa Puulii irraa bakka bu'u.....Miseensaa fi barreessaa
- d) Hojjattoota lama hojjattoota mana hojichaatiin filataman (haalli yoo dirqisiise malee tokka dubartii).....Miseensa.

5.1.4 Manneen Hojii Sadarkaa Godinaa fi Aanaatti Puulii Irraa Tajaajila Argatanii fi of Danda'anii Koree Hundeessuuf Humna Namaa Gahaa Hinqabneef:

- a) Hojjataa, I/Gaafatamtoonni manneen hojii waliitti dhufanii filatan.....Walitti qabaa
- b) I/Gaafatamaa kutaa ykn bakka bu'aan gitni hojii duwwaa itti argamu.....Miseensa
- c) Hojjataan Puulii irraa bakka bu'u.....Miseensaa fi barreessaa
- d) Hojjattoota lama, hojjattoota manneen hojii of danda'anii koree hundeessuuf hin dandeenye walitti dhufanii filatan (haalli yoo dirqisiise malee, tokko dubarti).....Miseensa

Yaadachiisa:

- 1) Manneen hojii sababa hanqina humna namaatiin of danda'anii haala armaan olitti Lakk. 5.1.4 jalatti ibsameen koree hundeessuuf haalii mijaa'uu yoo hin dandeenye Koree Puulii Lakk. 5.1.2 irratti ibsameen fayyadamuu danda'u.
- 2) Yaadni murtii miseensota koree Itti Gaafatamaa Seektara gitni hojii itti argamuun kan mirkanaa'u ta'a.
- 3) Manneen hojii walitti dhufanii koree hundefftaniif itti gaaftamaan Puulii dhimmi ilaalu qindeessuu qaba.

5.2 Ulaagaalee Filatnoo Miseensota Koree

- a) Amala gaarii fi dandeetii gaggeessummaa (Leadership quality) kan qabanii fi mana hojichaa fi hojjataa biratti fudhatama kan qaban,
- b) Hojjatoota waajjirichaa ija wal-qixa ta'een ni ilaalu jedhamanii kan itti amanaman.
- c) Hanga danda'ametti mana hojichaa keessatti waggaalamaa fi sanaa ol kan hojjatan,
- d) Dhimmoota labsii, danbii fi qajeelfamoota hojjattoota Mootummaa ilaachisee bahan hubatanii hojii irra olchuudhaaf dandeetii kan qaban,
- e) Raawwannaas Sagantaa Fooyya'insa Siivil Sarviisii irratti ga'ee cimaa kan qaban kanas hojii irra oolchuuf fedhii kan qaban fi tattaaffii kan godhan,
- f) Hojjataa dhaabbataa kan ta'an,
- g) Araada adda addaa irraa walaba kan ta'an,

- h) Adabbii Naamuusaa kan qaban yoo ta'ee, yeroo turmaata addabii isaanii kan xumuran ta'uu qaba.

5.3 Bara Tajaajila Korichaa:

Barri tajaajila miseensota koree wagga lama caaluu hin qabu. Miseensota bara tajaajila isaanii xumuran, wagga lama booda filachuu-dhaan wagga lamaaf irra deebi'anii akka hojjatan ramaduun ni danda'ama.

5.4. Hojii fi Ittigaafatamummaa Koree Foo'annoo fi Filannoo:

- Walitti qabaan koree foo'annoo fi filannoo, sadarkaa Godinaa fi Aanaatti, hojjataan Puulii **dhimmi ilaallatu irraa** bakka bu'e, sadarkaa manneen hojii Naannootti I/Gaafatamaan Bulchiinsaa fi Faayinaansii ykn hojjataan bakka bu'e itti argamutti fi bakka buutota hojjatootaa keessaa namni tokko yoo argame filannicha raawwachuu ni danda'ama.
- Filannichi sirna meerittii hordofee akka raawwatamu barreessaan ragaalee guutamu qaban qindeessee ni dhiyeessa.
- Akkaataa akaakuu ulaagaa filatnootiin kaadhimamtoota wal-dorgomsiisee isa dandeetti caalaa qabu ni fila.
- Labsii fi qajeelfamoota irratti hundaa'uudhaan dhimmoota qaxaraa, jijiirraa fi guddina sadarkaa ta'an irratti yaada murtii ni qopheessa.
- Iccitummaa marii adeemsaa filannichaa irratti taasifamu akka eegamu ni taasisa.
- Yaada murtee (barruu gabaa) itti gaafatamaa mana hojichaatiif ni dhiheessa.
- Yaada murtii labsii fi qajeelfama wajjin wal-faalleessu dhiyeessinaan korichi sirna namusaa fi seeraatiin kan itti gaafatamu ta'a.

5.5. Hojii fi Itti Gaafatamummaa Itti Gaafatamaa Mana Hojichaa

- Itti gaafatamaan mana hojichaa yaada murtee koree irraa dhiyaatuuf qorachuudhaan mirkaneesuu ykn yaada labsichaa fi qajeelfama kana faalleesu yoo ta'e qofa (yaada quubsaa ta'e) akaakuudhaan kaa'uudhaan yaada murtii korichaa diiguu ni danda'a. Beeksini biraak akka ba'u taasisuus ni danda'a.
- Murtii labsichaa fi qajeelfama kana wajjin wal faallesu kenuun seeraan kan isa gaafachiisu ta'a.

5.6 Haalawwan Gitootni Hojii Duwwaan Qaxaaraan Itti Guutamu Danda'an:

Gitoota hojii duwwa kamiyyu irratti hojjataa alaa qaxruun kan danda'amu duraan durseee gudina sadarkaa ykn jijiirraa keesaatiin hojjataan bakkaaf guutuu danda'u kan hin jirre ta'uun yoo mirkanee'e qofaadha.

6. ULAAGAALEE DORGOMMII QAXARAMTOOTAA

- Mana hojichaatti, akkaatuma amala gita hojitti kan ilaalamu ta'ee ulaagaaleen waliigalaa dorgommii sadarkaan barnootaa fi muxannoon hojii gitni hojichaa gaafatu isa gad aanaa ta'e (Minimum requirement) irraa ka'uudhaan ta'a. Kunis qajeelfama dandeettiwan barbaadaman keessatti kanneen ibsaman hordofee kan raawwatamuudha.

6.2 Qaphxiawan Dorgomsisuuf Gargaaran.

Sirna qaxaqraa keessatti:

- a) Qormaata beekumsaa (Knowledge),
- b) Dandeettii addaa (Skill) fi
- c) Dandeettii hojichaaf barbaadamu akka qaphxii madaaliitti ni fudhatamu

7. HAALA QORMAATNI DORGOMTOOTA QAXARAATIIF ITTI KENNAMU

7.1 Qaphxiin Qormaata Dorgomtootaa Haala Itti Kennamu Keessaa:

- a) Korichi dorgomtoota keessaa kanneen dandeettii quubsaa qaban filuudhaaf qormaanni jechaan (Interview), barreefamaa fi gochaa (dalagaan) duraan dursee bu'aa qabeesummaanii fi amantummaan isaa ogeessaan mirkanaa'ee ni kennama. Qormaaticha akkuma baayyina dorgomtootaatti nama tokkoof kohaatti dhiyeessuudhaan ykn waliin bakka tokkotti kennuun ni danda'ama.
- b) Qormaatichis:
 - Hojii fi itti gaafatamummaa gita hojichaa sirriitti fiixaan baasuuf beekumsa dandeettii addaa (Skill), dandeettii fi amaloota barbaadaman kanneen biroo wal-dorgomtoota irraa eegamu madaaluuf kan dandeessisu, wal-dorgomtoota hundumaaf kan wl-fakkaataa ta'e tokkoo tokkoo isaaniitiif yeroo wal-qixxee kan kennu ta'u qaba.
 - c) Qorumsi qooqaa dorgomtootaaf kennamu koreedhaan kan dhiyaatu dorgomtootni marii gareetiin ykn kohaatiin deebii kan itti kennan ta'u ni danda'a. (Uunkaa-07 ilaallata)
 - d) Gitoota hojii qormaata gochaa (dalagaa) barbaachisu irratti:
 - I. Qormaata gochaatiif (Practical) 80 %
 - II. Qormaata jechaa (Interview) 20 % ni ta'a
 - e) Gitoota hojii qormaata gochaa (dalagaa) hin barbaachifne irratti,
 - I. Qormaata barreefamaa ogummaa (Skill) barbaachisu irratti hundaa'e 70% yoo ta'u,
 - II. Qormaata jechaa (Interview), fi dandeettii ogummaa irratti hundaa'e 30% ta'u qaba.
 - f) Qormaata kamiif iyyuu dorgomtootni mo'atanii filatamuu qaban yoo xiqaate bu'aa qormaatichaatiin 50 % argachuu qabu. Akkaataa labsichaa keewwata 13, keewwata xiqa 3(a) fi (b)irratti ibsameen miidhamtoota qaamaa fi dubartootni dursa qaxaraa akka argatan ni taasifama.

7.2 Haala Kanaan Qaphxii Qoramataan Argame Irratti,

- a) Qabxileen dubartootni fi dhiirrootni argatan qaphxiin waliigalaa argatn wal-qixa ykn garaagarummaan gidduu isaanii jiru qaphxii 1 hanga 3 yoo tahe, dursi dubartootaaaf ni kennama.
- b) Qaamaan miidhamtootaaf ammoo qaphxiin waliigalaa argatan wal-qixa ykn garaagarummaan jiru qaphxii 1 hanga 4 yoo tahe, dursi qaama midhamtootaaf ni kennama.
- c) Qaamaan miidhamtootni dubartoota yoo tahan, qaphxiin kennamu kan qabee "b", irratti caqasame akkuma jirutti tahee akkataa qabee "a" jalatti ibsameen dursi dubartootaaaf kan kennamu taha.
- d) Koreen foo'anloo fi filannoo akka barbaachisummaa isaatti dhaabbiilee barumsaa ykn Instiityutii ogummaa barbaachisu (dhimmi ilaalu) dhiyeenyatti argaman waliin ta'uudhaan qormaata barreefamaa, jechaa fi gochaa (dalagaa) qopheessuudhaan kennuun ni danda'u,
- e) Instiityutii dhiyeenyatti kan hin argamne yoo ta'e, manneen hojii ol'aanaa qunnamtii hojii waliin qaban bakka buusuudhaan qaxarri raawwatamee fi dorgomtootni moo'atan akka ergamaniif taasisuu ni danda'u. Manneen hojii bakka bu'aan koree foo'anloo fi filannoo isaanitti dhiyeessuu fi qormaata kennuudhaan ykn instiityutii dhimmi ilaallatutti erguudhaan ykn korichi Instiityutii ilaallatu waaliin ta'uudhaan haala qajeelfamaa fi seera qaxaraatiin filachuun ni danda'u.

7.3 Muuxannoo Hojii fi Qaphxii Dorgommii Ilaalchisee;

- a) Gitoota hojii haala imaammata barumsa duraan jiruun dorgomtoota kutaa 12^{ffaa} xumuranii fi sanaa gad jiraniif akkasumas haala imaammata barumsa bara 1992 fi sana booda jiruutiin kutaa 10^{ffaa} fi sanaa gadi sadarkaa barumsaa adda addaa affeeran irratti muuxannoon hojii dorgomtootni qaban kallatiidhaan qunnammtii qabaates qabaachuu baatus jedhamee osoo hin ilaalamii akka ittiin dorgoman ni taasifama. Kana jechuun qormaata kan dabran taanan muuxannoon qaban kallattii ta'us ta'u baatus ni qabamaaf jechuudha.
- b) Haata'u malee, gitoota hojii ogummaa addaa, sartifeeta teeknikaa, dippiloomaa teeknikaa fi kkf gaafatan irratti muuxannoo hojii kallatiidhaan qunnamtii qabu dhiyeffachuu qabu. Gitoota hojii kana irratti dorgomuuf ogummaadhaan, barumsaa fi muuxannoodhaan dandeettii gitni hojichaa gaafatu kallatiidhaan ykn haala gara biraatiin ykn karaa kallattii hin taaneen qunnamtii qabuun (Indirectly) guutuu qabu .

7.4 Eggatummaadhaan Qaxara Raawwachuu

- a) Gitoota hojii dippiloomaa kollejjii fi digirii gaafatan irratti qaxaraan kallatiidhaan namni ulaagaa guutu yoo dhabame yeroo eggatummaa wagga tokko hin caalleef eggatummaadhaan qaxaruun ni danda'ama.
- b) Haala kanaan illee yaaliin godhamee /beeksini gaazexaadhaan ba'ee hojataa argachuun yoo dadhabame ragaaleen ittiin yaaliin godhame Komishinii Siivil Sarviisiitiif dhiyaatee yoo eeyyamame eggatummaa wagga lama hin caalleef qaxaruun ni danda'ama.
- c) Eggatummaadhaan qaxaruun kan danda'amu gitoota hojii dippiloomaa fi digirii gaafatan irratti beeksini keessaa ba'ee guddina sadarkatiin ykn jijjiirraa keessaatiin namni dhiyat yoo dhabame ykn dhiyaatanii dandeettii gad-aanaa (Minimum requirement) barbaadamu namni guutu yoo dhabamedha.
- d) Raawwannaan qaxarichaa haala sirna qaxaraa qajeelfama kana keessatti ibsame hordofeen kan geggeeffamu ta'a.
- e) Hojjetaan eggatummaadhaan qaxarame yeroo qaxara eggatummaa isaa yommuu xumuru mindaa ka'umsa gita hojichaatiif qabame dorgommii malee ni argata.

Hubachiisa:

- 1) Haala muuxannoon hojii itti fudhatamu (qabamu) fi madaalamu hubachuuf qajeelfama kana keessatti miiltoon 06 haa ilaalamu.
- 2) Dhimma ragaa barnootaa ilaalchisee miiltoon 04 Lakk. 1-3 haa ilaalamu.
- 3) Bu'aan qormaata qaxaraa haala miiltoowwan 08 fi 09'n ibsameen qabama.

7.5 Bu'aa Qormataa Ibsuu

Dorgomtoota filataman, kan hin filataminii fi qaxaraaf galmee turmaataa keessatti eggatummaadhaan qabaman addaan bahanii bu'aan isaanii haala mijahaha ta'een akka ibsamuuf ni taasifama.

7.6 Dorgomaa Filatamaa Gara Hojitti Bobbaasuu

Filatamtootni kan hojitti bobba'an manneen hojii sadarkaa Naannoo jiranitti yoo ta'e, tajaajila bulchiinsa hojjattootaa mana hojichaatiin ta'a. Sadarkaa Godinaa fi Aanaatti gama Puulii itti tajaajilamaniin ykn kanneen puuliin alatti jiraniif mana hojii qaxarri itti raawwatameen ni ta'a.

Raawwiin isaas;

- a) Yeroon filatamtootni gabaasa itti godhan beeksisa mana hojitiin ni ba'a. Beeksisichi guyyoota kudahaniif (10) turuu qaba. Dorgomtootni mo'atan guyyoota 15 keessatti foormaalitii qaxaraa guutani hojii akka jalqaban taasifamu qaba. Guyyaa kana keessatti yoo dhiyaachuu baatan eeggatummaadhaan kanneen qabaman keessaa akkaataa wal-duraa duuba sadarkaa ykn qaphxii isaaniitiin ni waamamu.
- b) Dorgomaan filatame gara hojiitti osoo hin bobba'in dura waa'ee hojichaa hubannoo ga'aa qabachiisuuf sadarkaa Naannootti kutaa bulchiinsa hojjettootaatiin, sadarkaa Godinaa fi Aanaatti **Puulii** itt tajaajilamaniin ykn mana hojii qaxareen ibsii fi akkuma haalichaatti leenjiin ni kennamaaf. Hojjettooni haaraa mana hojii tokko keessatti ramadaman ragaalee;
 - 1) Hawwii,(galma) akeekaa fi kaayyoo mana hojichaa,
 - 2) Imaammatoota ijoo, qajeelfamoota raawwii fi caasaa mana hojichaa,
 - 3) Dirqama isaan irraa eegamu fi kana fakkaatan ibsan akka argatan ni taasifama. Dabalataan kutaa hojichaa fi akkuma barbaachisummaa isaatti ittigaafatamtootaa fi hojjettoota mana hojichaa wajjin akka wal-baran ni taasifamu.
- c) Xalayaan qaxara yaalii dorgomtoota mo'ataniif kennamuu qaba. Xalayaan qaxara yaalii hojjataaf erga kennameen booda haala sirna naamuusaa hordofneen alatti yeroo qaxara yaalii ji'oota jahaa keessatti hojjatichi hojjachuu akka hin dandeneye hanga mirkanaa'utti hojii irraa geggeessun ykn qaxara haquun hin danda'amu.
- d) Dorgomtootni moo'atan duraan hojjataa Mootummaa kan turan fi gitoota hojii asiin dura irratti ramadamni hojjachaa turan waliin wal-fakkaatu irratti dorgomanii kan mo'atan yoo tahe, yeroo yaalii ji'a jahaa osoo hin barbaachisin xalayaan qaxara dhaabbii kenuun ni danda'ama. Hojjattootni haala kanaan qaxaraman akkaataa labsicha keewwata 32(3) irratti ibsameen fayyadamatoota heeyyama wagga ni ta'u. Ragaa seenaa jireenyaa fi ragaa biraa barbaachisan mana hojii isaanii duraanii gaafachuudhaan fudhachuu qabu.
- e) Dorgomtootni filataman duraan dursanii hojjetaa Mootummaa yoo hin ta'iin;
 - 1) Ragaa fayyummaa mana yaalaa,ni dhi'eefatu.
 - 2) Yakka irraa bilisa ta'u isaanii kan ibsu bu'aa qorannoo ashaaraa poolisii (qorannoo mallattoo qubaa)ni dhiyeffatu.
 - 3) Waadaa (kakuu) fi uunkaa seenaa jireenyaa akka guutani fi ragaalee kanneen biraa guutamuu qaban akka guutan ni taasifama.
 - 4) Hojjettootni yeroo yaalii ji'a jahaatiif qaxaramuu isaanii kan ibsu xalayaan qaxaraa, akaakuu hojii, hojii ijoo raawwatani fi qajeelfamni osoo hojiitti hin bobba'in dura ni kennamaaf. Xalayaan qaxara yaalii;
 - i. Maqaa hojjetaa qaxaramee,
 - ii. Kutaa hojichaa,
 - iii. Waamamaa fi sadarkaa gita hojichaa,
 - iv. Lakk.oofsa eenyummaa gita hojichaa,
 - v. Ka'umsa mindaa gita hojichaa,
 - vi. Guyyaa, ji'a fi bara hojjetichi hojii itti eegaluu ofkeessaa qabaachuu qaba.

7.7. Haala Qaxarri Namoota Uumuriin Isaanii Wagga 14 Olii fi 18 Gad Ta'an Itti Raawwatamuu

Danda'u

Kaayyoo:

- a) Akkaataa imaammata barnootaa fi leenjii biyyattiitiin shamarranii fi darggagoota kutaa 10^{ffa} fi sanaa ol tahe xumuranii umuriin isaanii wagga 14 olii fi 18 gad ta'anii hojii humnaa fi dandeettii isaaniitiin wal-simu akka raawwatan taasisufi. Lammiiwwan qajeelfama kanaan haammatamaan qaama, fayyaa, guddina sammuu fi hamlee isaanii hanga hin miinetti fi bu'aa humna isaanii hanga hin saamnetti hojii hojjachuu akka danda'an heerri biyyoolee adda addaa fi Konvenshiniin Addunyaa waan heyyamuuf, biyyaattiin teenya illee hirmaannaa kanaa waan qabduuf, akkaataa labsichaa keeyyata 11 keeyyata xiqqaa 2 irratti tumameen qaxarri isaanii haala armaan gaditti kaa'ameen akka geggeeffamu ni taasifama.
- b) Hojjattootni umriin isaanii wagga 14 olii fi 18 gadtti jiran gitoota hojii armaan gaditti ibsaman irratti bobba'anii akka hojjatan taasisun hin danda'amu.
 - (1) Gitoota hojii itti gaafatatummaa gaafatan,
 - (2) Konkolaachisaa konkolaataa,
 - (3) Meeshaalee gurguddaa ta'an kaasuu, baachuu, dhiibuu fi harkisuu,
 - (4) Gitoota hojii meeshaalee loltuu fi waardiyyaadhaan wal-qabate,
 - (5) Hojiilee barbaacha albuudaa lafa keessaa qotaman waliin wal-qabatan,
 - (6) Hojii haLakk.anii,
 - (7) Bulchiinsa qabeenyaa fi bittaa meeshaa
 - (8) Qabduu mallaqaa,
 - (9) Gitoota hojiilee keemikaalaa, elamantootaa fi makaadhaan (Compound) wal-qabate,
 - (10) Hojii xurii dhangala'aa fi goggogaa, geejjibaa, mana fincaanii haruu fi qulqullina daandii,
 - (11) Booyii xurii dabarsan fi hojii qotiinsaa,
 - (12) Gitoota hojii ijaarsaa (Construction) keessumattuu ijaarsa meeshaa ijaarsaa biraafayyadamuudhaan ol-bahamee ijaaramu (ijaarsa gamoo),
 - (13) Gitoota hojii miidhaa balaa geessisan fi
 - (14) Gitoota hojii abiddaan wal-qabatan (hojjattuu ittoo fi buddeenaa fi kkf.)
- c) Namoonni umuriin isaanii wagga 14 olii fi 18^{tii} gadi jiran hojiilee armaan olitti caqasamaniin ala ta'an irratti qaxaramuu ni danda'u.
- d) Dorgomtootni umuri caqasame keessatti argaman dorgomanii moo'atan gitoota hojii irratti ramadaman irratti guyyaatti sa'aatii 8 hojachuu qabu.
- e) Hojii akka irraatti bobba'an ykn qaxaraman taasifame irratti ka'umsi mindaa gita hojichaa ni kaffalamaaf.
- f) Darggagootni fi shamarrootni qajeelfama kanaan caqasaman umuriin isaanii yeroo wagga 18 guutu gitoota hojii kam iyyuu irraatti dorgomuu ni danda'u. Muuxxannoon hojii yeroo uumuriin isaanii wagga 14 olii fi 18 gad ta'anii hojjatanis kan wagga tokkoo akka muxanno wagga tokkotti ni qabamaaf.

7.8 Haala Mindaa Ka'umsa Gita Hojitiin OI Tahe Irratti Qaxaramuu Itti Danda'amu

- a) Akkaataa labsichaa keyyataa 17^{tti} qaxaraaf tumameen hojjattoota onnachisuu fi hojjattoota haala salphaa ta'een argachuun hin danda'amne harkisuu, hojii haala gaarii ta'een gaggeessuuf hojjattoota qaxaramaniiif mindaa ka'umsaa gita hojii itti qaxaraman irratti komishinichi yoo eeyyame gulantaa mindaa heyyamame dabaluudhaan kaffaluun ni danda'ama. Haala kanaan, manneen hojii gaaffii Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatiif dhi'eessuun heyyamni erga argameen booda qofa

hojii irra olchuun ni danda'u. Heyyamni osoo hin argamiin mindaa addaa ta'e kanfaluun hin danda'amu. Manneen hojii gaaffii dhiyeessan irratti mindaa addaa kanfaluun maalif akka barbachise ibsa amansiisaa fi quubsaa ta'ee fi kanaaf illee ragaalee barbaachisaa ta'an wajjin dhiyeessuu qabu.

- b) Kanfaltiin mindaa ka'umsaa ol ta'e kan raawwatamu gitoota hojii hanqinni humna namaa irratti mul'atu sadarkaa PS, PG fi OH (ogummaa harkaadhaan) galmaa'an qofa irratidha. Kunis kan ta'u beeksisi yeroo sadii ba'ee ogeessota gabaa irraa argachuun yoo dhadhabame qofa ta'a.
- c) Sadarkaa gita hojii OH(Ogummaa harkaa) ta'e irratti hojjataan tokko (ogummaa ol'aanaa kan qabu ta'ee) sababa sadarkaan barnoota gad-aanaa jalaa ta'een qaxaraan, guddina sadarkaatiin fi jijjiirraa dhaan gama manneen hojitiin hojjataa ramaduun hennaa hin danda'amne, hojattoota kana manneen barumsaa teeknikaa ilaallatanitti erguun ogummaa barbaadamu irratti gochaan qormaata kennisiisuudhaan ragaalee ittiin qoramaticha dabran Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatti erguudhaan ramaddiin isaanii haala qajeelfama dandeettiwwan barbaadamaniin adda ta'een akka geggeefamu erga heyyamsiisaniin booda qofa ta'a.

7.9 Qaxara Yeroo Yaalii:

- a) Hojjettootni yeroo qaxara yaalii waa'ee hojichaa beekumsa ga'aa akka argatan leenji fi deeggarsi barbaachisaan ni kennamaaf. Hojicha sirriidhaan raawwachuu isaanii hordoffiin ni taasifama. Madaalliin raawwannaan hojii isaanii ni guutama.
- b) Yeroon hojjettootni yaalii irra turan ji'a jaha (6) ta'a. Madaalliin raawwannaah hojii yeroo yaalii hojjetootaa kan ji'a 3ffaa fi 6ffaa (ji'a sadii-sadiin) yeroodhaan guutamee kutaa hojii bulchiinsa humna namaaf dhiyaachuu qaba.
- c) Hojjettootni yeroo qaxara yaalii ji'a jaha(6) keessatti bu'aan raawwannaah hojii isaanii quubsadhaa gadi ta'e dabalataan yeroo qaxara yaalii isaanii ji'a sadiif(3) akka dheeratu ni taasifama. Bu'aa raawwannaan hojii ji'a 9ffaa yeroo jalqabamu hojjatichi akka ofsrirreessu xalayaan akeekkachisaa kennamuufii qaba. Manni hojichaa kan itti amanu yoo ta'e gara leenjiitti erguu ni danda'a.
- d) Qaxaramtoota hordoffi fi deeggarsi barbaachisu taasifameeffi bu'aan raawwannaah hojii isaanii quubsaa yoo hin taane yeroon yaalii isaanii osoo hin dhumatin guyyaa 15 (kudha sahn) dursee xalayaan gaggeeffamaa akka isaan ga'u ni taasifama.
- e) Raawwannaan hojii hojjetootaa osoo hin guutamin yeroon yaalichaa yoo darbe akkaataa labsicha keewwata 19, keewwata xiqqaa 2th gaafatatumummaanakkuma eegametti ta'ee kan ji'a jaha yeroo tokkoon guutuudhaan xalayaan qaxara dhaabbii ni kennamaaf. Madaalliin ji'a "6"(jahaa) amma illee yoo guutamuuf baate akka hojjataa daabbataatti ni galmaa'u.
- f) Hojjetoota madaalliin raawwannaah hojii isaanii ji'a 3ffaa fi 6ffaa dhaan guutamee qapxii bu'aa isaanii haala quubsaa ta'een raawwatan yeroo yaalicha isaaniiakkuma xumuuraniin guyyaa shan (5) keessatti xalayaan hojjetaa dhaabbataa mootummaa ta'uun isaanii ibsu akka isaan ga'u ni taasifama.
- g) Hojjetoota qaxara yaalii haala quubsaa ta'een raawwatan yeroo itti qaxaraman irraa eegalee hojjetoota dhaabataa mootummaa ta'uun isaanii ni galmaa'a, Kanumas manni hojii dhimmi ilaalu garagalchaan KSSO beeksisu qaba.

7.10 Qabannaa Oddeeffanno Addaa Addaa fi Galmee Turmaataa

- a) Dorgomtoota dorgomii qaxaraa moo'atanii ramadaman kuusaa dhuunfaa isaanii keessatti ragaaleen qaxaraa guutamee taa'uu qaba.

- b) Dorgomtootni ga'umsa isaaniitiin qaphxii ol-aanaa qabaatanii **sadarkaa qaphxii fidaniin** utuu hin filatamin hafan galmees eeggatummaa irratti waggaa tokkoof tursiisuun ni danda'ama. Waggaan tokko keessatti gitni hojii dorgomiin geggeeffame irratti hojjattootni mana hojichaa keessaa irratti guddachuu ykn jijiirramuu danda'an akka hin jirre mirkaneessudhaan galmees eeggatummaa keessaa, akkaataa wal-duraa duuba qaphxii eeggattootaatiin filatanii haala beeksisa qaxarichaatiin sadarkaa fi waamama gita hojii wal-simu irratti qaxaruun ni danda'ama.

8. QAXARA KAADHIMAMTOOTA EEBBIFAMTOOTAA

8.1. Foo'annoo

Yeroo ogeessotni iyyatan gabaa irraa dhabaman manneen hojii kaadhimamtoota eebbfamtoota Institushinii Barnoota sadarkaa ol'aanaa irraa diippilomaa kollejji fi digriidhaan eebbfaman kallattiidhaan filachuudhaan qaxaruun ni danda'ama. Raawwiin isaa akka kanaan gadiitti ta'a.

- a) Manneen hojii qaxaraan dorgomtoota affeeluuf/harkisuuf waa'ee seenaa mana hojichaa, sirna guddina sadarkaa, leenjii, carraa barnootaa, iskeelii mindaa fi faayidaawwan kanneen biraa fi kkf kan ibsu (brochure) qopheessuudhaan yoo xiqlaate bara eebbaa ji'a jaha(6) dura Institushinii barnootaa keessatti argamuun ibsi kennamuu qaba. Kun yoo bira darbame ille iyata fuudhudhaan qaxaricha raawachuu ni danda'ama.
- b) Kaadhimamtoota eebbfamtoota ogummaa barbaadamuu foo'achuuf guyyaa eebbaa ji'a sadi dura Inistitushiinii barnootaa keessatti beeksisni maxxanfamuu qaba.

Qabiyeen beeksisichaas;

- 1) Maqaa mana hojii fi teessoo isaa,
- 2) Gosa ogummaa barbaadamu,
- 3) Gosa barnoota eebbfamtoota irraa barbaadamuu fi qaphxii giddugaleessa barnootaa (average),
- 4) Ibsa gabaabaa waa'ee hojii fi faayidaa adda addaa,
- 5) Guyyaa fi bakka galmeessaa fi qormaataa kan of keessaa qabaatu ni ta'a.

8.2 Filanno:

- a) Filanno eebbfamtoota kan raawatamu koree foo'annoo fi filanno mana hojichaatiin yoo ta'u, raawwiin filannichaa haala adeemsa kenninsa qormaata qaxaraatiin kan raawatamu ta'a. Barattooni Iskoolaarshippii kennameefii mindaa argachaa barachaa jiran galmaa'uuf mana hojii isaanii irraa kiliirannsii dhiyeffachuu qabu.
- b) Manneen hojii Godinaalee fi Aanaalee jiran sababa fageenya daandiitiin raawwatachuu yoo dadhaban manneen hojii ol'aanaa waliin hojjetan bakka buusudhaan bakka jiranitti qaxaranii akka erganiif taasisuu ni danda'u.
- c) Haala kanaan, manneen hojii ol'aanaa ta'an eebbfamtoota xummura bara baajata itti aanutti barumsa isaanii xumuran irraa iyyata fuudhudhaan ykn Inistiityuutii barnootaa adda addaatti argamuudhaan kaadhimamtoota qormaataaf filatamanii haala qajeelfama qaxaraatiin dorgomanii qormaaticha dabran gara Godinaalee fi Aanaalee baajataa fi gita hojii duwwaa qabanitti erguudhaan akka qaxaraman gargaarsa ni godhu.
- d) Manneen hojii Aanaalee fi Godinaalee illee haaluma kanaan, iyyata eebbfamtoota fuudhanii haala qajeelfama qaxaraa hordofeen karaa koree foo'annoo fi filannootiin raawwachiisuudhaan

qaxaruu ni danda'u. Iyyatni dhiyaatu eebbifamtoota dhaabbilee barnoota ol'aanaa Mootummaa fi akkasumas dhunfaa Mootummaadhaan beekumsa argatan irraa ta'a.

- e) Namoonni ji'ota 9(sagal) dura eebbifaman beeksisa mana hojichaatiin gabatee beeksisaa ykn gaazexaadhaan ba'an irratti hundaahuudhaan ni dorgomu.
- f) Kenninsa qaphxii fi filannoo irratti; Dubartootaa fi qaamaan miidhamtootaaf qaxaruu irratti dursa kennuuf akkaataa qajeeelfama kana Lakk. 7.2 "a", "b" fi "c" irratti ibsameen qaxara bifaa adda addaatiin geggeeffamu kam iyyuu irratti ittiin gargaaramuun barbaachisaadha.

9. QAXARA KONTIRAATAA

9.1 Qaxara Kontiraataa Yeroo Dheeraa.

Manneen hojii Mootummaa keessatti;

- a) Akkaataa labsicha keewwata 20tiin gita hojii itti fuufinsa hin qabne irraatti, akkasumas hojichi amala itti fufiinsa qabu ta'ee hojjetaa dhaabbataa ta'ee hojjechuu danda'u yeroo dhabamu (kontiraataan osoo hin qaxarin duratti hojjattoota keessaa guddina sadarkaa fi jijjiirraadhaan ykn dhaabbiidhaan alaa qaxaruuf yaaliin godhamee yoo hin danda'amiin hafe), ogeessota biyya keessaa akkaataa barbaachisummaa isaatiin hojjetaa kontiraataa qaxarachuun ni danda'ama. Haa ta'u malee, ogummaawwan ogeessota lammii biyya keessaa argachuuf rakkisee lammii biyya alaa qaxaruun yeroo barbaachisuu fi manni hojichaa yoo itti amane dursee gaaffiin Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaaf (KSSO) dhiyaatee yoo mirkanaa'e qaxaruu ni danda'ama. Qaxara raawwatame gegalchaan KSSOf beeksisuun ni barbaachisa.
- b) Beeksini qaxara kontiraataa yeroo dheeraa haala sirna beeksisa qaxara dhaabbii hordofeen ta'a.
- c) Qaxari kontiraataa yeroo dheeraa filannoontaa isaa kan raawwatamu sirna filannoo qaxara dhaabbii hordofeen ni ta'a.
- d) Bobba'insi hojjettoota qaxara kontiraata kan yeroo dheeraa kan raawwatamu itti gaafatamaa bulchiinsa humna namaa mana hojiichaa ykn Itti Gaafatamaa Puulii dhimmi ilaallatu ykn itti gaafatamaa mana hojichaa fi namoonni qaxaraman waligaltee mallatteessaniin ta'a. Hojjettooni hojii isaanii kan jalqaban yeroo waligaltee mallatteessan irraa eegalee ta'a.
- e) Qaxarichi yeroo turmaata wagga lama hin caalleef ta'a. Haa ta'u malee, itti fufiinsi kontiraatichaa kan barbaachisu yoo ta'e, haala armaan olitti ibsameen waadaa waliif mallatteessudhaan yeroo kontiraatichaa ji'ota hojiif barbaachisaniif haaromsuun ni danda'ama. Bu'aa isaatis garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa akka ga'u ni taasifama.
- f) Gita hojii itti fufinsa qabuu fi ramadame irratti hojjatoota kontiraataan qaxaramanii wagga tokkoof hojjatani manni hojichaa barbaachisummaa isaa yoo itti amane dursee KSSOf gaaffi dhiyessee hayyamsiisuudhaan gara hojjataa dhaabbiitti jijjiiruu ni danda'a.
- g) Boqonnaan fi durgoon kanfalamu yoo jiraate akkasumas heyyamni boqonnaa akkaataa waada manni hojichaa fi qaxaramaan waliigalaniin ta'a.

9.2 Qaxara Kontiraataa Yeroo Gabaabaa

- a) Karooraan kan hin qabamne haalli ariifaachiisaanii fi hojiin tasaa yeroo mudatu, sadarkaa Godinaa fi Aanaatti Mana hojii ilaallatuun (seektaraan), Manneen hojii sadarkaa Naannootti itti gaafatamaa mana hojichaatiin yoo murtaa'e, yeroo ji'a jahaa (6) hin caalleef hojjetoota kontiraataa yeroo gabaabaa qaxaruudhaanii fi garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa beeksisuudhaan hojjechiisuun ni danda'ama.

- b) Hojichi ji'a jaha (6) keessatti yoo xumuramu baate qaxara kontraatichaa yeroo ji'a jaha (6) hin caalleef dheereesun ni danda'ama. Haa ta'u malee, hojichi itti fufinsa kan qabu tahee argamnaan manni hojichaa KSSOf gaaffii dhiyeessuudhaan gitni hojii akka banamu taasisuu ni danda'a.
- c) Manneen hojii sadarkaa Naannoo jiran keessatti itti gaafatamaan kutaa hojichaa fi itti gaafatamaan tajaajila bulchiinsa humna namaa, sadarkaa Godinaa fi Aanaatti itti gaafatamtoonni seektarootaa ykn Itti gaafatamtoota Puulii dhimmi ilaallatu waliin ta'uudhaan gita hojiichaa irratti hojjataan kontiraata qaxaramu dandeettii, beekumsa, dandeetti addaa (Skill) barbaachisu ni baasu.

Raawwannaan qaxarichaa:

- (1) Beeksisa gita hojii duwwaa gabatee beeksisaa mana hojichaa irratti maxaansuudhaan kan dhihaatan waldorgomsisuun ykn,
- (2) Kanaan dura hojjetaa dhaabbatummaaf dorgomanii qaphxii ol-aanaa argataanii galmeed eeggatootaa (waiting list) keessatti kan qabaman keessaa haala walduraa duuba isaanitiin filaachuudhaan ykn,
- (3) Kanaan dura hojii walfakkaatu irratti namoota kontiraataan qaxaramanii hojjetaa turan waamanii waliigalatee haaromsuudhaan ta'a.
- d) Sababa arifaachiisaa fi balaa tasaatiin haala armaan olitti (Lakk. 9.2 "c"/1,2,3) ibsameen qaxaricha raawwachuuf kan hin danda'amne ta'u isaa itti gaafatamaan mana hojiichaa yeroo mirkaneessu karaa biraa haala mijeessuudhaan qaxaruun ni danda'ama. Haa ta'u malee, raawwiin qaxarichaa haala kamiiniyyuu loogii akka hin qabaanne ittigaafatamummaan kan mana hojiichaatiidha.
- e) Bobba'insi hojjettoota kontiraataa kan yeroo gabaabaaf qaxaraman xalayaa qaxaraa itti gaafatamaa kutaa bulchiinsa humna namaa ykn Itti Gaafatamaa mana hojichaa ykn Itti Gaafatamaa Waajjira Puulii dhimmi ilaallatu irraa kennamuun hojii irra oola. Xalayaan qaxaraa kun gosa hojii, amala hojiichaa, mindaa fi yeroo qaxaraa ibsuu qaba. Xalayaan kana irratti mirigi fi dirqamni hojjetichaa ifaan ta'u qaba.

10. GUDDINA SADARKAA

10.1 Kaayyoo Guddinni Sadarkaa Itti Kennamu

Akkaataa seera bulchiinsa hojjattoota mootummaatti sababni guddinni sadarkaa hojjattootaaf sababni itti kennamuuf bulchiinsa mana hojichaa fi raawwannaah hojii mana hojichaa fooyessuuf yaadameeti.

10.2 Qophii Duraa Guddina Sadarkaaaf Taasifamu:

Qophii duraa guddina sadarkaa akkaataa qajeelfama kana Lakk. 4.1 (a, b, c, d) fi Lakk. 4.2 irratti ibsameen kan raawwatamu taha.

10.3 Beeksisa Guddina Sadarkaa fi Yeroo Dorgomtootni Itti Galmaa'an:

- a) Beeksisi guddina sadarkaa yemmuu bahu ulaagaaleen guutamuun qaban akkaataa qajeelfama kana Lakk. 4.3.3 irratti ibsameen kan raawwatamu taha.
- b) Beeksisi guddina sadarkaa gabatee beeksisaa mana hojichaa irratti maxxanfamee guyyoota hojii walitti aanan kudhaniif (10) kan turu taha.
- c) Galmeen dorgomtootaa guyyaa beeksisi guddina sadarkaa bahe irraa jalqabee hanga beeksisichi maxxanfamee turutti (guyyoota kudhaniif) kan raawwatamu taha.

10.4 Ulaagaalee Dorgomtootni Galmeeffamuuf Guutuu Qaban:

- a) Hojjataa mootummaa dhaabbataa kan tahe,
- b) Ulaagaalee gita hojji qajeelfama dandeettiiwan barbaadaman irratti ibsaman kan guutu,
- c) Yeroo turmaataa guddina sadarkaaf murtaa'e kan xumure,
- d) Bu'aan madaallii raawwanna hojji gidduugaleessaa 50%fi isaa ol kan tahe,
- e) Soorama bahuuf ji'ootni sadiin ykn isaa ol kan hafe tahuu qaba,
- f) Sababa adabbi naamusatiin guddina sadarkaa akka argatu kan hin dhoorkamin.

10.5 Hojji fi Itti Gaafatamummaa Kutaa Bulchiinsa Humna Namaa:

Guddina sadarkaaf kaadhimamaa ta'anii dhiyaachuuf gaha ta'anii dhukkubaan, eyyamaan, hojji dirreetaan, ergifannaan waajjira biraatti ergaman, yeroo ji'a 6 hin calleef barumsaaf ergaman fi haalawwan k.k.f.'n sababiwwan waajjirichi beekuun kan hin argamne adda baasee galmeesuudhaan dorgommiidhaaf akka dhiyaatan gochuu qaba,

10.6 Mataa Dureewwan Dorgoomii Guddina Sadarkaa:

Sirna guddina sadarkaa keessatti mata dureewwan dorgommiidhaaf itti fayyadaman kanneen armaan gaditti ibsamaniiidha:

- a) Qormaata beekumsaa, Dandeettii addaa, dandeettii hojichaaf barbaadamu,
- b) Bu'aa madaallii raawwi hojji,
- c) Sadarkaa barumsaa,
- d) Muuxannoo hojji fi
- e) Qulqullina kuusaa ta'a.

10.7 Haala Qaphxiin Dorgommii Guddina Sadarkaa Itti Kennamu:

- a) Bu'aa raawwanna hojji (madaallii bu'aa hojji)..... 51 %
- b) Qormaata beekumsaa, (barreeffamaan ykn gochaan)..... 24 %
- c) Sadarkaa barumsaaf..... 10 %
- d) Qaphxii muuxannoo hojjiif kennamu 10 %
- e) Qaphxii qulqullina kuusaa..... 5 %
- f) Qaphxiin dubartootaa fi qaama miidhamtootaaf kennamu akkaataa qajeelfama kana Lakk. 7.2 (a, b, c) irratti ibsameen kan raawwatamu taha.

10.7.1 Haala qaphxiin bu'aa raawwanna hojji itti kennamu:

- a) Qaphxiin bu'aa raawwanna hojjiif kennamu 51 %. Kunis ida'amni bu'aa raawwanna yeroo lamaa qaphxii 0.255'n baayyisuudhaan kan shallagamudha. Kana jechuun, hojjataan madaallii raawwanna hojji yeroo lamaa 100+100 galmeessise ida'amaan 200 ni ta'a. Gara biraatiin 51 /shantamii tokko/ 200 /dhibba lamaaf/ yeroo qoodamu 0.255 ta'a. (200x0.255 = 51) ni ta'a. Haaluma kanaan, bu'aan madaallii raawwanna hojji hojjataa tokkoo yeroo lama 60 % fi 70 % yoo ta'e, kun ida'amee 130 taha. 130x0.255 yoo baayyatu qaphxiin 51 % keessaa argachuu qabu 33.15 ta'a jechuudha.
- b) Hojjataan haaraa muuxannoo hojji osoo hin dhiyeessiin qaxarame hanga wagga tokko guututti guddina sadarkaa irratti dorgumuun hin danda'u. Kun haala kanaan akka raawwatamu kan godhamu;
 - (1) Yeroon yaalii ji'ota sagalitti dheerachuu waan danda'uuf.
 - (2) Leenjii illee kennufidhaan dandeettii qaxaramtootaa cimsuuf yeroo waan barbaachiisuufi.

- (3) Madaalliiin bu'aa raawwannaayeroo lamaa gadi argameen dorgomuu waan hin danda'amneefidha.
- c) Hojjataan mana hojji mootummaa biraatti hojjataa osoo jiruu bakka biraatti qaxarame madaallii bu'aa raawwannaayeroo tokko guutameef madaallii bu'aa raawwannaayeroo mana hojji duraatti galmeessisise wajjin shallaguudhaan ji'a jaha booda akka dorgomu taasisuun ni danda'ama.
- d) Hojjataan jijiiraadhaan dhufe ji'a jaha tajaajilee madaallii hojji yeroo tokko kan guutame yoo ta'e, madaallii raawwannaayeroo mana hojji duraanii irraa fidate wajjin ida'udhaan dorgomsiisun ni danda'ama.

10.7.2 Qormaata beekumsaa:

Qormaatni beekumsaa, dandeettii addaa (Skill) fi dandeettii hojjiif barbaachisu madaaluu 24 % ta'a. Qormatichi kan kennamu gitoota hojji ogummaa harkaa barbaachisan irratti gochaan (dalagaan) yammuu ta'u, gitoota hojji ogummaa harkaa hin barbaachifne irratti barreeffamaan ta'a.

10.7.3 Quluqullina kuusaa:

Raawwannaayuluqullina kuusaa ilaachisee hojattootni naamusaan adabaman hanga adabbii isaanii xumuranitti dorgommiif dhiyaachuu ykn galmaa'uun hin danda'an. Adabbicha erga xumuranii booda garuu;

- a) Naamusa cimaadhaan kan adabaman guyyaa adabbicha xumuran irraa eegalee hanga wagga 3 (sadii) guutanitti,
- b) Naamusa salphaadhaan kan adabaman guyyaa adabbicha xumuran irraa eegalee hanga wagga 1 (tokko) guutanitti, haala qaphxii orneela armaan gadii irratti caqasameen shallaguudhaan dorgomsiisun dirqama. Hojattoota balleessaa kam iyyuu hin qabneef qaphxii guutuu 5 % ni kennamaaf.

Qulqullinni kuusaa haala ulaagaa orneela armaan gaditti taa'een shallaguudhaan qaphxiin ni kennamaa.

Lakk.	Tarkaanfii naamuusaa fudhatame	Qaphxii hir'ifamu	Qaphxii kennamu
1	Sadarkaa fi mindaa irraa gad bu'uuf	4	1
2	Adabbii mindaa ji'a lamaa fi ji'a 3(sadii) tiif	3	2
3	Adabbii mindaa hanga ji'a 1(tokko) tiif	2	3
4	Adabbii akeekkachiisa barreeffamaatiif	1	4
5	Adabbi akeekkachiisa afaaniiitiif	0.5	4.5
6	Riikoordii adabbii kamiyyuu kan hin qabne	0	5

10.7.4. Haala sadarkaan barnootaa fi muuxannoohojji itti madaalamu

Qaphxiin sadarkaa barumsaa fi muuxannoohojjiif kennamu qajeelfama kana Lakk. 10.7 irratti kan ibsame akkauma jirutti tahee haala raawwii isaa Unkaan 04, 06 haa ilaalamu.

10.8 Sadarkaa Ogummaa Eeguudhaan Guddina Sadarkaa Kennamu

- a) Ogummaa tokko tokko irratti ogeessota duraan dursee dorgomsisuudhaan filachuu fi leenjisuuudhaan ykn barumsa ol'aanaa akka argatan gochuudhaan ykn shaakalsiisuudhaan ga'umsa isaanii akka fooyyeeffatan gochuudhaan ga'umsi isaanii fooyya'uun yoo mirkanaa'uun fi hojattoonni biraajita hojji ogeessota kana irratti ramaduuuf yaadame irratti dorgoman mana

hojichaa keessa yoo hin jiraanne sirna guddina sadarkaa osoo hin hordofin jechuunis beeksisa baasuu fi dorgomsisuun osoo hin barbaachisiin ulaagaalee dandeettiiwan barbaadaman irratti hunda'uudhaan sadarkaa gita hojii fi ka'umsa mindaa olaanaa sadarkaa 2 (lama) hin calleetti ramaduun ni danda'ama.

- b) Hojjattotni dhunfaadhaan baratan mindaan isaanii ka'umsa mindaa sadarkaa barnoota isaaniitiin gadi yoo ta'e, ragaa barumsichaa hennaa dhiyeeffatan, gitni hojii duwwaa barumsa isaanii wajjin kallattiin qunnamtii qabuu fi qixa ta'e yoo jiraate fi hojjatootni biroo gita hojii kana irratti dorgoman kan hin jirre ta'uun yoo mirkanaa'e ramaduudhan mindaa ka'umsa barumsichaa kanfaluun ni danda'ama.
- c) Gitoota hojii olaanaa wagga 1 ol eeggatummaadhaan hin eegsine irratti ramadamanii ka'umsa mindaa sadarkaa barnootichaa herreenguudhaan akka argatan ni taasifama. Ka'umsa mindaa sadarkaa gita hojichaa argachuu kan danda'an garuu, haala qajeelfama guddina sadarkaa hordofeen yoo raawwatame qofaadha.

10.9 Filannoo Guddina Sadarkaa Xumuruu

- a) Filanichatti miseensonni korichaa marii waliitiin bu'aa wal-fakkaatu irra ga'uu qabu. Adeemsa kenninsa qaphxii irratti garaagarummaan ballinaan yoo jiraate, garaagarummaa dhiphisuuf marii ga'aa gochuun garaagarummaa dhabamsiisanii walii-galtee wal-wajjiin irra ga'uuf tattaaffii gochuun ni filatama. Waliigaltee wal-wajjiin irra ga'uun yoo hin danda'amnee fi miseensonni koree garaagarummaa yoo qabaatan akaakudhaan barreeffamaan garaagarummaan isaan gidduu jiru akka galmaa'u ni taasifama. Sagaleen miseensotaa wal-qixa bakka lamaatti yoo qoodame yaadni walitti qabaan koree deeggare ni dabra.
- b) Itti gaafatamaan mana hojichaa guddina irratti yaada murtee koree irraa dhihaatuuf qorachuudhaan itti gaafatamaa kutaa gitni hojii itti argamu wajjin mari'achuudhaan sababa isaa akaakuudhaan barreesee mirkaneessuudhaan ykn haquudhaan murtii dhumaa ni kenna.
- c) Yaada murtee koree osoo hin fudhatiin yoo hafe, yeroo guyyaa 5 hin caalle keessatti sababii osoo hin fudhatin hafeef barreeffamaan ibsuudhaan guddinni sadarkichaa irra deebi'amee akka ilaalamu yeroo tokkoof qofa koreef ni deebisa.
- d) Korichi sababa itti gaafatamaa mana hojichaatiin kennname ilaalee yeroo guyyaa 3 hin caalle keessatti yaada isaa duraa jijiiruudhaan ykn isuma mirkaneessuudhaan yaada isaa barreeffamaan itti gaafatamaaf ni dhiyeessa. Itti gaafatamaan mana hojichaa yaada murtee koreen irra deebi'ee dhiyesse qorachuudhaan murtee dhumaa sirriidha jedhee itti amane guyyaa shan keessatti ni kenna.
- e) Xalayaan guddina sadarkaa hojjatichaa guyyaa itti gaafatamaan mana hojichaa mirkaneesse irraa kaaasee guyyoota kudhan (10) keessatti hojjataaf kennamu qaba.
- f) Hojjataan yeroo tokko guddina sadarkaa argate hanga **wagga tokko** guututti guddina sadarkaa biraaj geggeeffamu irratti dorgomuu hin danda'u. Kunis guddini sadarkaa kennamu madaallii bu'aa raawwannaakaroora wagga kan yeroo lamaa irratti kan hundaa'u waan ta'uufidha..

10.10 Kanfaltii Mindaa Guddina Sadarkaa:

Hojjetaan mootummaa gudinni sadarkaa kennameef;

- a) Mindaan isaa kan duraa ka'umsa mindaa sadarkaa gita hojii itti guddatee gadi yoo ta'e, ka'umsa mindaa sadarkaa gita hojii guddina itti argatee ta'a.
- b) Mindaan isaa kan duraa ka'umsa mindaa gita hojii guddina itti argate waliin qixa yoo ta'e, ykn isaa ol yoo ta'e, mindaa duraa irratti gulantaan tokko ni ida'amaaf.

- c) Mindaan isaa kan duraa fiixee ka'umsa mindaa gita hojji guddina itti argatee waliin qixa yoo ta'e, ykn isaa ol yoo ta'e mindaan isaa minduma isaa duraan argatu ta'a.
- d) Kanfaltiin mindaa guddina sadarkaa hojji irra kan oolu guyyaa jalqaba ji'a xalayaan guddina sadarkaa hojjetichaa ibsu ba'ii ta'e irraa jalqabeeti dha.

11. HOJJETTOOTA GITOOTA HOJII OL'AANAA IRRATTI BAKKA BU'INSAAN RAMADUU

- a) Gita hojji sababoota adda addaatiin namni irra hin jirree fi yerooodhaaf duwwaa ta'ee turuu hin dandeenye irratti itti gaafatamaan mana hojicha, itti gaafatamtoota ykn hojjettoota mana hojichaatti argaman keessaa kan gahumsa qaban filachuudhaan ykn koreen foo'annoo fi filannoo akka wal-dorgomsiisu taasisuudhaan hojataa filatame bakka bu'insaan ramaduun ni danda'ama.
- b) Hojjettootni gitoota hojji ooggansaa irratti bakka bu'insaan ramadamanii hojjetan hanga yeroo gita hojji kana irra turanitti durgoo fi faayidaaleen biraan seeraan gita hojichaatiif murtaa'e /yoo jiraate/ ni kanfalamaaf.

12. HAALA GITOOTA HOJII IRRA DEEBI'AMEE FOOYYA'EE RAMADAME IRRATTI HOJJATTOOTNI ITTI RAMADAMUU DANDA'AN.

- a) Gitootni hojji gara sadarkaa ol-aanaatti fooyya'anii yammuu ramadaman hojjettootni gita hojicha irra turan dandeettii fi gahumsa barbaachisu kan guutan ta'uun isaanii yoo mirkanaa'e dorgommii tokko malee ka'umsa mindaa sadarkaa ol-ka'e akka argatan ni taasifama.
- b) Caasaan mana hojicha jijjiirramee akka haaraatti kan gurmaa'e yoo ta'e, hojjattootni dorgommiidhaan ni ramadamu.
- c) Hojjettootni madaalliwwan gahumsa hojji kan bira guutanii dandeettii barbaachisaa gitni hojji fooyya'e gaafatu keessaa muuxannoon hojji hanga waggaa tokkoo gahu qofti kan hafu yoo ta'e, giticha eeggatummaadhaan qabatanii akka turan taasisuudhaan hojjettootni akkuma guutaniin ka'umsa mindaa gita hojicha akka argatan ni taasifama. Muuxannoon hojji gita hojichaaf barbaachisu waggaa-tokko osoo hin hirratin guutuu qaba.
- d) Yeroo guddinni sadarkaa kennamu ykn sababa gurmaa'insa Caasaa haara'atiin yeroo ramaddiin hojjattootaa geggeeffamu gitoota hojji haala imaammata duraatiin kuutaa 12^{ffaa}, haala ammaatiin kutaa 10^{ffaa} fi sanaa gadi gaafatan irraatti muuxanno qabaniin yoo guutan sadarkaa 4-6tti, gitoota hojji ogummaa fi teeknika ykn proofeshinalaa gaafatan kami iyyuu irratti sadarkaa 3(sadii) ol siqsuudhaan guddisuun ykn ramaduun hin danda'amu. Ramaddii sababa jijjiirrama caasaatiin geggeeffamu irratti eeggatummaa waggaa tokko hin caalleef ramaduun ni danda'ama.
- e) Hojjataan sababa gurmaa'insa caasaatiin guddina ykn sadarkaa fi mindaa ol'aanaa irratti ramadame guddina sadarkaa irratti waggaa tokko osoo hin eegin yeroo kam-iyuu beeksisa guddinna sadarkaa ba'u irratti galmaa'ee dorgomuu ni danda'a.
- f) Caasaa sababa gurmaa'ina addaa ta'een jijjiirrame irratti haalli barbaachisummaa isaa ilaalamee qajeelfamni bira ramaddii hojjattootaa yeroo sanaaf qofa fayyadu Komishiniin Siivil Sarviisii baasuu ni danda'a.

13. YEROO GITNI HOJII DACHA'U YKN MANNI HOJII CUFAMU HAALA RAMADDIIN HOJJETOOTAA ITTI GEGGEEFFAMU

- a) Akkaataa labsicha keewwata 25tiin hojjatootni gitoota hojii dacha'an irra turan mana hojichaa keessatti gitoota hojii dacha'an wajjin walqixa ta'an dandeettii hojjattootaan wal-simu irratti ni ramadamu. Hojjetootni sadarkaa manneen hojii Naannootti ramaddii hin argatin, manneen hojii damee mana hojichaatti akka ramadaman ni godhama. Sadarkaa Godinaalee fi Aanaaleetti, gama Puulii dhimmi ilaaluutiin seektaroota gitni hojii duwwaa keessatti argamanitti akka ramadaman ni taasifama.
- b) Manni hojii tokko guutumaa guututti hennaa cufamu, hojjattooni mana hojichaa keessatti hojjachaa turan sadarkaa Godinaa fi Aanaatti gama Bulchiinsaatiin, sadarkaa Naannootti gama Komishinii Siivil Sarvisiitiin manneen hojii bira keessatti akka ramadaman ni taasifama. Manneen hojii sadarkaa Godinaa fi Aanaa irraatti gitni hojii irratti ramadaman yoo dhabame damee mana hojii sadarkaa Naannootti erguudhaan bakki barbaadamee ramaddii akka argatan taasisuun ni danda'ama.
- c) Gitootni hojii duwwaa argaman gitoota hojii hojjettooni irra turanii gadi yoo ta'an, waliigaltee barreeffamaan hojjattoota irraa fuudhudhaan mindaa duraan qabataniin sadarkaa gadi'aanaa irratti akka ramadaman ni taasifama. Gita hojichaa irratti mindaan duraan argatan mindaa fiixeet gita hojichaa kan dabru yoo ta'e, mindaan duraan argatan ni kanfalamaaf.
- d) Hojjatootni mana hojii biraatti eeggatummaadhaan ramadaman kun ka'umsa mindaa gita hojichaa kan argatan haala sirna guddina sadarkaa hordoofeen raawwatamee yoo mo'atan qofa ta'a. Haata'u malee, beeksini guddina sadarkaa osoo hin ba'iin duraan dursee hojjatootni gita hojii eeggatummaadhaan qabatan irraa ka'anii gita hojii biroo duraan irra turan wajjin wal qixa ta'e irratti ramadamu qabu.
- e) Filannoowwan armaan olitti xuqaman hojii irra oolchuun kan hin danda'amne yoo ta'e, akkaataa labsichaa keewwata 79 keewwata xiqqa 1 tiin ibsameen hojjattota bara baajjataa tokko keessatti falli dhabameef (ramaduuun dadhabame) qajeelfamni bira Mootummaa irraa kennamu yoo jiraate malee Komishiinii Siivil Sarviisii wajjin dubbachuudhaan hojii irraa akka geggeeffaman ni taasfama.

14. ULAAGAALEE GITOOTA HOJII ITTI GAAFATAMTOOTA QAJEELCHOTAA GUUTUUF BARBAACHISAN

14.1 Gitoota Hojii Itti Gaafatamtoota Qajeelchaa Irratti Humna Namaa Guuttachuuf:

Manneen hojii Mootummaa Naanno Oromiyaa keessatti argaman akkaataa caasaa gurmaa'insa fi karoora humna namaa isaaniif heyyamameen gitoota hojii itti gaafatamtoota qajeelchotaa duwwaa tahan irratti hojjattoota sadarkaa barnootaa fi muuxannoo hojii gita hojii kanaaf ga'umsa qaban qaxaraan, jijjiirraadhaan, guddina sadarkaatiin fi ramaddii biraatiin (jijjiirama gurmaa'insa caasaatiin) ramaduuuf haala mijaa'ta'e uumuf, hojjattoota sadarkaa barnootaa olaanaa fi ogummaa adda addaa qaban gabaa irraa harkisuuf akkasumas hojii irratti tursiisuf,

Irra caalaatti immoo kaka'umsa uumudhaan haamilee hojjattoota ogeessota kanaa jajjabeessuuf jedhamee waan itti amanameef qajeelfamni dandeettiiwan barbaadaman itti gaafatamtoota qajeelchotaatiif guyyaa 20/2/95 Lakk. KSSO /WG-39/36/413'n ba'ee ture qajeelfama kanaan bakka bu'ee akka hojii irra oolu taasisuufdha.

Hubachiisa:

Qaxarrii fi jijjiirraan gitoota hojii itti gaafatamtoota qajeelchotaa kan gaggeefamu akkaataa qajeelfama kana keessatti foo'annoo fi filannoo hojjatoota birootiif baheen taha.

14.2. Guddina sadarkaa Itti Gaafatamtoota Qajeelchotaa

14.2.1. Adeemsa raawwannaa guddina sadarkichaa

Gitoota hojii itti gaafatamaa qajeelchootaa ta'an irratti guddina sadarkatiin hojjatoota ramaduuf qabxileen madaallii bu'uura armaan gaditti mul'atan hordofuudhaan gaggeeffama.

- a) Itti gaafatamaan mana hojichaa dhimmi ilaallatu hojjatoota sadarkaa qajeelchaa ta'an irratti guddina sadarkatiin ramadamuu danda'an akka barbaachisummaa isaatti mana hojichaa fi dameewwan mana hojichaa jala jiran (manneen hoji Aanaalee dabalatee) keessaa filuudhaan dorgommiif koree Fo'annoo fi Filannotti ni dhi'eessa.
- b) Itti gaafatamaan mana hojichaa hojjatoota dorgommiif yeroo filatu:
 - (1) Itti gaafatamuummaa fudhachuuf qophaa'insa qaban,
 - (2) Karoora mana hojichaa haala barbaadamuun raawwachuuuf ykn hojii irra oolchuuf ga'umsa qaban,
 - (3) Imaammata fi tarsiimoo Mootummaa (galmaa fi kaayyoo) fiixaan baasuf kutannoo qaban (Commitment)
 - (4) Malaammaltummaa irraa bilisa ta'uua isaanii fi
 - (5) Naamusa gaarii qabaachuu isaanii hubannoo keessa galchuu qaba.
 - (6) Bu'aan madaallii raawwannaa hojii dorgommiif dhiyaachuun danda'amu qaphxiin madaallii gidduugaleessaa yeroo lamaa 50 %fi sanaa ol kanneen qabaniif qofa tahuu qaba.
- c) Dubartootaa fi qaama miidhamtoota ilaalchisee foo'annoo fi filannoonttu itti gaafatamtoota qajeelchotaa haalli itti raawwatamu akkaataa qajeelfama kana Lakk. 7.2 (a, b, c) irratti ibsameen taha.
- d) Haalli raawwannaan kenninsa qaphxiin madaallii raawwannaan hojii gitoota hojii itti gaafatamtoota qajeelchaa akkaataa qajelfama kana Lakk. 10.7.1 jalatti ibsameen taha.
- e) Guddina sadarkatiin ramaddii itti gafatamtoota qajeelchotaa geggeessudhaaf safartuu koreen foo'annoo fi filannoonttu itti gargaaramu haala armaan gaditti ibsameen qaphxiin kenuudhaan ta'a. Safartuuwan kun kuusaa hojjatootaa fi dhimmoota biraan dhiyaatan xinxaluudhaan kan raawwatamu ta'a.
 - 1) Bu'aa madaallii raawwannaan hojii (karoora hojiif qophaa'e qulqullinaan yeroo murtaa'e keessatti haala bu'a qabeessa ta'een
..... 51 %
 - 2) Qaphxiin qormataan kennamu..... 15 %
 - 3) Sadarkaa barnootaa tiif 10 %
 - 4) Muuxannoo hojii..... 10 %
 - 5) Qulqullina kuusaa..... 5 %
Ida'ama 91 %
 - 6) Qaphxiin itti gaafatamaa mana hojichaatiin kennamu..... 9 %
Qaphxiin Ida'ama waliigalaa 100 %

Hubachiisa

- (1) Haala Muuxannoon hojii itti qabamu, hojjataan itti madaalamuu fi qaphxiin sadarkaa baruumsaatiif kennamu uunkaa Lakk.oofsa 04,05 fi 06 irraa hubachuun itti gargaaramnuun ni barbaachisa.

(2) Qaphxiin (1% irraa kaasee hanga 9 %) Itti gaafatamaa mana hojichaatiin kennamu uunkaa 11 qajeelfama kana keessatti jiru irratti guutudhaan waan ta'uuf ittiin haa gargaaramnu.

14.2.2 Haala ulaagaa kenninsa qaphxii Lakk. 14.2.1 "e" irratti ibsameen qaphxiin koree foo'annoo fi filannootiin kennamu hanga 91 %^{tt} qofa yammuu ta'u, qaphxiin 1 % - 9 % tti itti gaafatamaa mana hojichaatiin kan kennamudha.

14.2.3 Itti gaafatamaan mana hojichaa ragaalee koreedhaan yaada murtii waliin dhiyaatanifi tokko tokkoon qoratee seera qabeessa ta'uu isaanii erga mirkaneesseen booda qaphxii 9% gama isaatiin kennamu qabu keessaa haala madaallii isaatiin tokko tokkoo dorgomtootaatiif 1 % irraa kaasee hanga 9%^{tt} qaphxii korichi kenne irratti dabaluudhaan isa 1^{ffaa} ba'e ni filata.

14.2.4 Gita hojii itti gaafatamaa qajeelchaa dorgommifi bahe kana irratti hojjattoota qajeelfama dandeettiawan barbaadaman guutuu danda'an argachuuf rakkisaa ta'ee yammuu argamu hojjattoota dorgommii keessatti hirmaatan keessaa hojjataan filatamu tokko sadarkaa fi mindaa gita hojichaa argachuuf yeroo wagga tokko hin caalleef isa tursiisu eeggatammaadhaan akka ramadamu itti gaafatamaan mana hojichaa ni murteessa.

14.2.5 Akkaataa Lakk. 14.2.4 irratti ibsameen itti gaafatamaan mana hojichaa guddina sadarkichaa erga mirkaneesseen booda hojjattoonni guddina argatan xalayadhaan akka beekan yammuu taasifamu (barruu gabaa guddina sadarkichaa wajjin) garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatti dhiyaatee raawwannaan isaa akkaataa qajeelfamaatiin ta'uun isaa mirkanaa'ee ni galmeeffama.

14.3 Kaffaltii Mindaa

14.3.1 Kaffaltiin mindaa raawwatamu akkaataa qajeelfama kana Lakk. 10.10 (a,b, c, fi d) irratti ibsameen kan raawwatamu taha.

14.3.2 Hojjattootni eeggatummaadhaan itti gaafatamtoota qajeelchotaa tahanii ramadaman yeroo turmaata isaanii xummuranii ka'umsa mindaa gita hojichaaf qabame argchuu kan danda'an yeroo turmaata isaanii keessatti bu'aan raawwannaan hojii isaanii quubsaa tahee yoo argame qofaa taha.

15. JIJJIRRAA

Kaayyoo

Jijiirraan kun hir'ina hojjattootaa (ogeessotaa) manneetii hojii qunnamu salphisuu fi hojii mootummaa caalmaatti akka milkaa'uun fi bu'aa qabeessa gochuudhaaf gitoota hojii duwwaa guuttachuuf akka gargaarufidha.

15.1. Jijiirraa Keessaa fi Raawwii Isaa

- Mana hojii tokko keessatti hojjattootni gita hojii tokko irraa gara gita hojii biraa wal fakkaatu irratti ykn eeggatummaadhaan yeroo wagga tokkoo ol isaan hin eegsine irratti ni jijiiramu .
- Hojjattoota dhibee fi rakkina adda addaa qaban irraa ka'een fayyummaa fi nagummaa isaanii eeguuf gitoota hojii duraan irra jiran wajjin wal qixa ta'e irratti jijiiruuun yoo dadhabame fedhii isaanii irratti hundaa'udhaan mindaan isaanii osoo hin hirrifamin iyyata waliigaltee akka dhiyeeffatan gochuudhaan gita hojii duraan irra turan irraa gara gad-aanaa ta'etti, jijiiruuun ni danda'ama.

- c) Hojattoota rakkina fayyaatiin gita hojii irra turan irraa isa gad-aanaatti jijiiraman, yeroo gitni hojii duraan irra turan wajjin wal qixa ta'ee fi dandeettii isaanii waliin walgitu argamu dorgommii malee akka itti ramadaman taasifamuu qabu.
- d) Kaadhimamtoota jijiirraaf galmaa'an karaa koree foo'anoo fi filannootiin wal-dorgomsisuudhaan ramaduun barbaachisaadha. Jijiirraan kam-iyyuu hojattoota miidhuuf gaggeefamuu hin qabu.
- e) Manneen hojii olaanoon sadarkaa Naannoo, hojattoota isaanii sadarkaa Biirroo irraa dameetti, Godina tokko irraa gara Godina gara biraatti, Godinoota irraa gara Biirotti gaaffii hojattootaa irratti hundaa'uun jijiiranii hojjisiisuu kan danda'an yammuu ta'u, Aanaalee irraa fudhachuuf garuu, dursanii waajjiraalee Aanaalee irraa walta'insa argachuu qabu.
- f) Hojjataan jijiirraa argate tokko mana hojii itti jijiirame keessatti yoo xiqqaate waggaan tokko turuu qaba.

15.2. Jijiirraa Alaa

Hojjataa tokko jijiirraadhaan alaa (mana hojii biraatii irraa) fudhachuun kan danda'amu hojattoota mana hojichaa keessa jiran keessaa jijiirraadhaan ykn guddina sadarkaatiin ramadamuu kan danda'an kan hin jirre ta'uu isaa yoo mirkanaa'e qofaadha.

Akkaataa labsii hojjetoota Mootummaa Naannoo Oromiyaa Lakk. 104/1997 labsii hojjetoota mootummaa Lakk. 61/94 keewwata 25/1 foyyesuuf baheetti, hojii mootummaatiif barbaachisaa ta'ee yoo argame:

- a) mana hojii hojjetichi itti hojjetuu fi mana hojii hojjetichi itti jijiiramu giddutti walii galteen yoo taasifame,
- b) Hojjetichi jijiiramauf yoo walii galee fi
- c) Komishinichi yoo mirkanesse,

hojjataan mootummaa dhaabbataan mana hojii mootummaa tokko irraa kan biraatti jijiiramu ni danada'a.

Haaluma kanaan, Naannoo Oromiyaa keessatti; Biirroo tokko irraa gara Biirroo biraati, seektaroota adda addaa Aanaa tokko keessa jiran gidduutti, mana hojii Aanaa tokko irraa gara mana hojii Aanaa birootti, manneen hojii (seektaroota) Godina irra jiran gidduutti, Seektaroota Aanaalee fi Seektaroota Godinaa Gidduutti, Aanaalee fi Biiroolee Giddutti, Manneen hojii Federaalaa fi manneen hojii Naannoo Oromiyaa Gidduutti, Naannoo Oromiyaa fi Naanoolee biroo gidduutti, Manneen hojii labsii dhimma hojattootaa labsii Lakk.377/96'n bulan fi Naannicha gidduutti, akkasumas hojattoota Siivilii ilaachisee Ministeera Ittisa Biyyaa, Komishinii Poolisii fi Manneen Hojii Naannichaa gidduutti kan raawwatamu ta'a. Jijiirraan alaa manneen hojii Mootummaa Naannichaa giddutti raawwatamu walii galtee manneen hojii lamaan giddutti taasifamuun ta'ee hojjetaan jijiiramuuf fedhii qabaachuu qabu. Jijiirraa Hojjetoota Manneen hojii Federaalaa, labsii Lakk. 377/96'n bulan, akkasumas ministeera Ittisa Biyyaa, Komishinii Poolisii fi manneen hojii Naannichaa giddutti raawwatamu duraan dursee Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatiif dhiyaatee mirkanaa'uun qabu. Jijiirraan manneen hojii Naannichaa jiddutti raawwatamu akkaataa Lakk. 15.10 irratti ibsameen ta'a.

15.3. Beeksisa Jijiirraa Baasuu

- a) Manneen hojii sadarkaa Naannoottii itti gaafatmaan gitni hojii duwwaa itti argamu, sadarkaa Godinaa fi Aanaatti, itti gaafatamaan mana hojii /seektaraa/ gitni hojii duwwaan itti argamu kutaa hojattoota bulchiinsa hojattootaatiif ykn itti gaafatamaa puulii dhimmi ilaallatuuf dhi'eessuun

karooraan akka qabamu ni taasisu. Akkaataa karooraatti, itti gaafatamtootni lamaan (puulii fi kan gitni hojii duwwaa itti argamu) waliin ta'uudhaan ogummaa, dandeettii addaa (Skill) gitni hojichaa barbaadu murteessuudhaan beeksisa jijiirraa ni qopheessu.

- b) Barbaachisummaan jijiirrichaa Itti Gaafatamaa mana hojichaatiin fudhatama yoo argate beeksisi jijiirrichaa bakka namni baayyeen arguu danda'u fi manneen hojii Damee Giddugaleessa, Godinaa fi Aanaa jiran irratti ni maxxanfama.

15.4. Iyyattoota Beeksisa Jijiirraatiin Affeeruu

- a) Beeksisi jijiirraaf ba'u qabxilee qajeelfama kana Lakk.4.3.3 irratti ibsaman kan ammate ta'u qaba.
- b) Iyyattootni illee akkaataa qajeelfama kana Lakk.4.4 "c" irratti qaxaraaf ibsameen ni galmaa'u.
- c) Qormaatni akkaataa qabxilee qajeelfama kana Lakk. 15.8 irratti ibsameen ni raawwatama.
- d) Barruun gabaan akkaataa Uunkaa/08 ykn 09 qaxaraaf (haala gosa qormaatichaatiin) kaa'ameen ni qabama.

15.5 Dhimmoota Jijiirraa Hojjataa Dhorkisiisan.

- a) Naamuusaan himatamee dhimmi isaa qulqlla'aa kan jiru,
- b) Naamusaa cimaadhaan adabamee adabbii isaa kan hin xumuriin,
- c) Hirrina qabeenyaa fi maallaqa Mootummaa kan ofirraa qabu,
- d) Hojjataa qaxara yaalii hin xumuriin ykn hojjataa dhaabbataa Mootummaa hin taane,
- e) Giddu-galeessa bu'aan raawwanna hojii yeroo lamaa walitti aanuun yoo xiqlaate 50 %fi sanaa ol kan hin galmeessisisne,
- f) Hojjataa kontiraataa kan ta'e,
- g) Hojjataan jijiirraa gaafate mana hojii jijiirraadhaan irraa dhufu keessatti kan ramadamee fi Lakk.oofsi eenyummaa gita hojii kan kennamneef ta'uua isaatiif ragaa dhiyeffachuu kan hin dandeenye,
- h) Hojjataan jijiiramu mana hojii itti jijiiramuuf itti iyyate keessatti gitni hojiitti ramadamuuuf yaaddame duraan dursee kan hin ramadamnee fi Lakk.oofsi eenyummaa gita hojii kan hin kennamneef ta'ee yoo argame,
- i) Sadarkaa fi mindaan gita hojii itti jijiiramu sadarkaa fi mindaa mana hojii irraa jijiiramu wajjin kan wal fakkaatu yoo hin taane, ykn ka'umsa mindaa sadarkaa gita hojichaa itti jijiiramu argachuuf wagga tokkoo ol kan isa eegsisu yoo ta'e,
- j) Hojjataan jijiiramu manneen hojii Mootummaa Naannoo Oromiyaa keessatti kan hojjatu yoo ta'e, manni hojii itti hojjatu keessatti yoo xiqlaate wagga tokko hojjachuu isanaatiif ragaa dhiyeffachuu kan hin dandeenye,
- k) Xalayaa deeggarsaa mallattoo I/Gafatamaa mana hojii irraa jijiiramu irraa ykn bakka bu'aa dhiyeffachuu kan hin dandeenye, dorogomiif galmaa'u hin danda'u.

- 15.6 Itti gafatamaan kutaa bulchiinsa hojjattootaa dhimmoota armaan olitti Lakk.15.5 jalatti ibsaman qulqulleessuudhaan qormaataaf koree foo'anno fi filannootti ni dhiyeessa.

15.7 Haala Foo'annoon Kaadhimamtootaa (Dorgomtootaa) Itti Raawwatamu

- a) Iyyattooni heddu ta'an wayita galmaa'an itti gaafatamtooni puulii ilaallatan (Godinaa fi Aanaatti) ykn itti gaafatamtooni kutaa bulchiinsa hojjattotaa, (sadarkaa Naannootti) fi Damee giddu galeessotaa, itti gaafatamtooni kutaa gitni hojii duwwaa itti argamu ykn itti gaafatamtoota

seektarootaa waliin ta'uudhaan kadhimamtoota gahaa ta'an foo'achuudhaan dorgommiif ni dhiheessu.

- b) Koreen jijjiirraa kana geggeessu Koree foo'annoo fi filannoo qaxaraa fi guddina sadarkaa geggeessu dhimma jijjiirraa illee kan geggeessu ta'a.

15.8 Haala kenninsa Qoramaataa

- a) Qabxileen waldorgommii haala armaan gaditti ibsameen kan gaggeeffamu ta'a.
1. Qormaata barreeffamaa ykn gochaa ykn jechaa	20 %
2. Sadarkaa barnootaa	30 %
3. Muuxannoo hojii	<u>50 %</u>
Ida'ama.....	100% ni ta'a.
- b) Qaphxiin dubartootaa fi qaama miidhamtootaaf raawwii qaxaraa fi guddina sadrkaa irratti kennamu jijjiirraa irratti illee akkaataa qajeelfama kana Lakk. 7.2 "a" "b" fi "c" irratti ibsameen kan raawwatamu ta'a.
- c) Itti gaafatamaan mana hojichaa yaada murtii koree irraa dhihaateef qorachuudhaan murtii mataa isaa ni kenna.

15.9 Beeksisa Osoo Hin Baasin Haala Jijjiirraan Keessaa Fi Alaa Itti Gaggeeffamu

Beeksisa gita hojii duwwaa baasuun osoo hin barbaachisin haala adda ta'een jijjiirraa hojattootaa gaggeessuun ni danda'ama.

Haaluma kanaan:

1. Jijjiirraan abbaa manaa fi Haadha manaa Sababa Hojii Mootummaatiin Addaan Bahan Walitti Fiduuf Taasifamu.

Akkaataa sirna bulchiinsa hin waltofnetti, aangoon Aanaaleef kennname akkuma eegametti ta'ee, Abbaa manaa fi Haadha manaa sababa hojii mootummaatin iddoowwan adda addaa jiraatan wal-qunnamssiisuuf:-

- a) Jijjiirraan abbaan mana gara haati manaa jiraattutti, ykn haatimanaa gara abbaan manaa jiraattutti osoo hin raawwatamiin dura gitni hojii duwwaa fi baajatni jiraachuu isaa mirkaneessuu,
- b) Sartiifikeetii fuudhaa fi heerumaa dhaabbata walii- galtee kana raawwachisu ykn dhaabbata Amantii irraa dhiyeeffachuun dirqama.
- c) Uunkaa Abbaan mana gara Haadha manaa ykn Haati manaa gara Abbaa manaa jirutti jijjiiramuuf itti walii galuudhaan guutanii mallatteessan dhiyeessuu qabu,
- d) Jijjiirraan abbaa manaa fi haadha manaa manneen hojii Aanaa irraa gara Naannootti, Godinaa gara Naannootti, Godinaa gara Godinaatti, Aanaa gara Godinatti, Ganda gara Aanaatti, Ganda gara Gandaatti, raawwatamu waliigaltee manneen hojii lamaan jijjiirraa kennee fi fudhateen tahee itti gaafatamaa mana hojii jijjiirricha fudhatuun yoo mirkanaa'e qofaadha. Jijjiirraa manneen hojii Naannoo irraa gara Naannootti ykn gara Federaalatti taasifamu garuu akkaataa qajeelfma kanaa Lakk. 15.12 irratti ibsameen raawwatama.
- e) Abbaa manaa fi Haadha manaa keessaa tokko hojjetaa mootummaa (Siivil Sarvaantii/ yoo hin taane /FKN. Daldalaa/ Siivil Sarvaantichi gara Siivil Sarvaanticha hin taanetti akka jijjiiramu carraan ni kennamaaf,
- f) Abbaa manaa fi Haadha manaa sababa muudamaatiin iddooy adda addaa jiraatan akkuma hojjetoota Mootummaatti fayyadamatoota ni ta'u,

- g) Hojjetoonni lamaa fi isaa ol gita hojji tokko irratti gaaffii jijiirraa yoo dhiyeessan duraan dursee Haadhamanaa fi Abbaa manaa ijoollee qabaniif, itti aansee erga wal-fuudhanii Umurii yeroo dheeraa qabaniif dursi kan kennamuuf ta'a,
- h) Jijiirichi sirna meeritii kan hin faallessine ta'u isaa, manneen hojji mirkaneessuu qabu,
- i) Sirrummaa ragaalee adda addaa sababa jijiirichaatiin dhiyaatan kan qulqulleessu manneen hojji jijiiricha raawwachisan ta'a,
- j) Hojjetoonni ragaa sobaatiin abbaa manaa fi haadha manaa ta'u isaanii beeksisanii jijiirraan akka taasifamuuf yaalii godhan ragichi kan sobaa ta'u isaa yoo mirkanaa'e, yeroo kam iyuu naamusaa kan gaafataman ta'ee dabalataanis akkaataa seera yakkaa biyyatitti ni adabamu.

2. Jijiirraan Aanalee Gammojjii fi Duubatti Hafuu Tahan Irraa Taasifamu

- a) Hojjetoota Mootummaa Aanaalee gammoojjii, baddaa (qorraa) fi duubatti hafuu keessatti waggoottii sadii (3) fi isaa ol erga hojjetanii booda jijiirraa yoo gaafatan kanneen Aanaalee biroo hojjetan dura carraan jijiirraa ni kennamaaf. Wal-dorgomtoonni tokkoo ol yoo ta'an raawwichi dorgommiiidhaan ta'a.
- b) Jijiirraan hojjetoota waggoottii dheeraaf Naannolee duubatti hafuu keessatti hojjetaa turan gara Aanaalee fi iddoowan fooyya'ootti osoo hin taasifamiin dura iddoowan kanatti qaxara raawwachuun dhoorkaadha.

3. Jijiirraa Sababa Dhukkubaa fi Kanneen Biroo Waliin Wal-qabate

- a) Hojyatootni sababa dhukkubaatiin gitoota hojji irra jiran irratti hojachuu akka hin dandeenyefi akka jijiirraman boordii haakimootaa irraa ragaa kan dhiyeeffatan yoo ta'e,
- b) Sababa dhukkubaatiin ragaa dhiyeeffatanii jijiirraa yoo gafatan,
- c) Hojyatoota mootummaa qaamaan midhamtoota ta'anii jijiirraa kan gaafatan,
- d) Hojyatoota sadarkaa gita hojji fi mindaa wal-qixa ta'anii gaaffii wal-jijiirraa gaafataniif jijiirichi heyyamamuuf, manneen hojji beeksisa osoo hin baasiinii fi qoramaata osoo hin kennis jijiirruun ni danda'ama. Haa ta'u malee, jijiirichi sirna ogummaa fi qajeelfama dandeettiawan barbaadaman kan faallessu ta'u hin qabu. Hojattoonni lamaa fi sanaa ol ta'an gita hojji tokko irratti yoo gaaffii dhiyeessan sirna dorgommii jijiirraatiin kan filataman ta'a.

15.10 Jijiirraa Maanneen Hojji Mootummaa Naannoo Oromiyaa Gidduutti Gaggeeffamuuf Bakka Bu'iinsi Aangoo Kennamuu Isaa

Jijiirraan hojyatootaa manneen hojji mootummaa Naannichaa kamyuu gidduutti gaggeeffamu Komishinichaan mirkanaa'u kan qabu ta'u iyuu, manneen hojji jijiirraa hojyatootaa kennani, fudhatanii fi hojyatoota jijiiraman gidduutti waliigaltee taasifamuun akka jijiirichi raawwatmu Komishinichi akkaataa labsii 61/94 keewwata 86tti, manneen hojji mootummaa Naannichaatiif bakka bu'iinsa aangoo guutuu gaafatamummaa labsicha kana keewwata 85 irratti ibsame wajjin kan kennameef yoo ta'u, xalayaa dabalatee ragaaleen jijiirraan ittiin raawwatame garagalchiidhaan Komishinicha ga'u qabu.

15.11. Jijiirraa Yeroo/Ergisaa/ Jijiirraan Ergisaa Kan Rawwatamu;

- a) Manneen hojji hojyatoota ergisanii fi ergifatan waliigaltee yoo godhan akkasumas hojjataan ergifamu yoo irratti waliigale jijiirichi ni raawwatama.
- b) Jijiirichi yoo baayyate wagga tokko caaluu hin qabu. Hojiin raawwatamu wagga tokko keessatti kan hin xumuramne yoo ta'e, fedhii hojatticha ergifatame irratti hundaa'udhaan haala dhaabbiitiin jijiiricha raawwachuun ni danda'ama.

- c) Faayidaan mana hojii duraa keessatti argachuu qaban kamiyyuu akka dhaban hin taasifamu. Mana hojii irraa dhufan keessatti beeksisa guddina sadarkaatiif ba'u irraatti galmaa'udhaan dorgomuu ni danda'u. Hojjattootni kun bakka fagoo yoo jiraatan manni hojichaa galmeessudhaan dorgomsiisuu qaba.
- d) Manneetiin hojii hojjattoota ergisanii fi ergifatan haala addaatiin yoo waliigalan malee baasii jijiirraa ergisaa, mindaa fi durgoo hojjattootni ji'an argachuu qaban manni hojii ergifatu ni kanfala.
- e) Hojjattootni ergisaan jijiirraman badii yoo raawwatan tarkaanffiiin naamuusaa kan irratti fudhatamu mana hojii qaxareen ta'a.
- f) Bu'aan raawwannaan hojii hojjatootaa mana hojii ergifateen guutamee mana hojii irraa dhufanitti kan ergamu ta'a.
- g) Jijiirrichi Manneen hojii Siivil Sarviisii giddutti ykn manneen hojii Siivil sarviisii fi manneen hojii Mootummaa Siivil Sarviisii hin ta'in gidduutti kan raawwatamu ta'a.
- h) Kuusaan dhuunfaa hojjatootaa gara mana hojii ergifamaniitti hin ergamu.

15.12. Jijiirraa Naannoo Irraa Gara Naannootti ykn Federaalaatti Geggeeffamu.

- a) Haala sirna raawwannaan jijiirrichaa hordofeen hojjataan Naannoo Oromiyaatti jijiirramuu barbaadu duraan dursee mana hojii itti jijiirramuu barbaadu irraa xalaya deeggarsaa, mallattoo itti gaafatamaa mana hojichaatiin mirkanaa'e Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatiif ni dhi'eessa. Hojjatichi mana hojii keessatti hojjatu irraa qabeenyi Mootummaa fi maallaqni akka isa irra hin jirre, dhimma naamuusaatiin adabaman yoo ta'e, yeroo adabbii xumuruu isaanii fi ragaa sadarkaa barnootaa isaanii ibsu xalayicha deeggarsaa waliin qabate, dhiyeffachuu qaba.
- b) Jijiirrichi manneen hojii Mootummaa Naannoo Oromiyaa irraa gara Naannoo biraatti fi Federaalaatti yoo ta'e, Manneen hojii Federaalaa fi Komishinii Siivil Sarviisii Naannoo itti jijiirraman irraa gara Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatti dhiyeffachuu qabu. Manneen hojii itti jijiirraman labsii Siivil Sarviisiitiiin bulaniin ala yoo ta'an, xalaya deeggarsaa ykn gaaffii mallattoo itti gaafatamaa olaanaa mana hojichaatiin mirkanaa'e KSSO^{tti} dhiyeffachuu qabu.

15.13. Haala Jijiirraan Manneen Hojii Labsii Lakk. 377/96'n Bulan fi Manneen Hojii Siivil Sarviisii Mootummaa Naannoo keenyaa Gidduutti Gaggeeffamu

- a) Hojjatichi mana hojii hojjatu keessatti dhaabiidhaan kan hojjatu hojjataa kontiraataa kan hin taanee fi mindaa dhaabbii kan argatu yoo ta'e,
- b) Manni hojii hojjataa erguu fi fudhatu akkasumas hojjataan jijiirramu kan waliigalan yoo ta'e,
- c) Hojjatichi gita hojii itti jijiirramu irratti akkaataa qajeelfama dandeettiwwan barbaadamaniin kan guutu yoo ta'e,
- d) Mindaan hojjatichi qabatee dhufu mindaa iskeelii hojjattoota Siivil sarviisii wajjin wal-qixa kan hin taane yoo ta'e, guyyaa jijiirrame irraa kaasee manni hojii fudhatu baajataa kan qabu yoo ta'e, mindichi gara iskeelii gulantaa olaanaa itti aanutti kan siqu ta'u illee, manni hojii fudhatu sababa hanqina baajataatiin kan rakkatu ta'ee mindicha gara iskeelii gad-aanaa itti aanutti siqsuun kan isa fudhatu ta'uu isaa yoo ibsee fi hojjatichi jijiirramu kana irratti mormii kan hin qabaanne yoo ta'e, jijiirrichi ni raawwatama.
- e) Hojjataan Manneen hojii Siivil Sarviisii irraa jijiirricha irratti dorgome kan jiru yoo ta'e fi hojjataan mana hojii Siivil Sarviisii hin taane irraa dhufe waliin dorgomee bu'aa qaphxii giddu-galeessaatiin wal-qixa yoo ta'an, Lakk. kana "d" irratti haala ibsameen raawwachuun yoo dadhabame dursi jijiirraa hojjataa Siivil Sarviisiitif ni kennama.

15.14 Jijiirraa Eggatummaa

Jijiirraa irratti hojjatootni gitoota hojii **eeggatummaadhaan yeroo wagga tokko hin caalleef** ramadaman akkuma guutaniitti **dorgommii malee** madaalliiin raawwannaa hojii quubsaa fi isaa ol tahee yoo argame ka'umsa mindaa gita hojichaaf qabame akka argatan ni taasifama.

15.15. Jijiirraa Gara Pirojeektiitti Raawwatamu

Jijiirichi duraan dursee sadarkaa Aanaatti itti gaafatamaa Seektaraatiin ykn I/Gaafatamtoota waajjiraalee Ijaarsa Dandeettii ykn Bulchiinsaatiin , sadarkaa Godinaatti I/Gaafatamaa waajjirichaatiin ykn Ijaarsa Dandeettii ykn Bulchiinsaatiin sadarkaa manneen hojii Naannootti itti gaafatamaa mana hojichaatiin akka mirkanaa'u ni taasifama.

Haaluma kanaan;

- a) Pirojeektichi mana hojii Motummaa jalatti kan gurmaa'e yoo ta'e,
- b) Pirojeektichi Mit-Mootummaa ta'e harka waLakk.aadhaan maneen hojii Mootummaa ilaallatan wajjin kan hojjetu yoo ta'e,
- c) Ragaalee hojjattoota gabaa irraa qaxaruuf yaalii adda addaa ittiin godhame,
- d) Ragaa hojjattoota yeroof gara pirojeektichaatti jijiiruuuf maaliif akka barbaachise ibsu,
- e) Hojjatootni dorgommiidhaan gara pirojeektichaatti akka jijiirraman filataman, hojii itti bobba'aniif beekumsa guddaa ykn muuxannoo hojii dheeraa kallattii ta'e kan qaban fi hojii pirojeektichaatiif baayyee kan barbaadaman ta'uu isaaniitiif ragaalee barbaachisan ykn ibsi qubsaa ta'e yoo dhiyaate,
- f) Hojjatootni pirojeekticha keessatti yeroo ammamiitiif akka turan, akaakuun hojii raawwatan uunkaa irratti guutamee, mindaa pirojeekticha keessatti kanfalamuuf caqasamee, pirojeekticha keessatti hennaa hojjatan qarshin mindaa idilee irraa kan sooramaa akkaataa seeraatti citee galii akka taasifamu mirkanaa'u isaa manni hojichaa ragaalee ibsan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatti dhiyeessee yoo irratti walii galame murtii itti kennamuun hojjatichi hojii pirojeekticha akka jalqabu ni taasifama,
- g) Gara Piroojaktichaatti jijiirramuuuf hojjataan fedhii isaatiin dhiyaatu yoo dhabame ulaagalee koreen foo'annoo fi filannoo baasuun kaadhimamtootni filatamanii ni dhiyaatu.
- h) Gara pirojeektichaatti jijiirramuuuf hojjattootni baayyeen yoo iyyatan qormata koreen foo'annoo fi filannoo kenuun dorgommidhaan kan filataman ta'a. Manneen hojii jijiiricha raawwachuduhaan ragaalee armaan olitti ibsamani wajjin xalayaajijiiricha gargalchaan Komishinii Siivil Sarviisiiif ni ergu.
- i) Madaalliiin raawwannaa hojii hojjattoota piroojakticha keessatti hojjatan itti gaafatamaa Piroojaktichaatiin guutamee gara mana hojii irraa dhufanitti kan ergamu ta'a.
- j) Hojjattotni piroojaktii keessatti mindaa mana hojii isaanii duraanii keessatti kaaffalamaafii ture kan caalu yoo ta'e, yeroo mana hojii isaaniitti deebi'an gitni hojii duwwaa fi baajata qabu yoo jiraate bakka guutuu danda'anitti ni ramadamu. Ka'umsi mindaa gita hojichaas ni kanfalamaaf. Kun yoo dadhabame sadarkaa gita hojii jijiirraa dura irra turanitti ni deebi'u. Sadarkaa duraaniitti hennaa deebi'an daballii mindaa yeroo yeroodhaan mana hojii isaanitiin hojjattoota sadarkaa fi mindaadhaan isaan fakkaatanifi kennamee fi jijiirramni iskeelii mindaa yoo jiraate guyyaa deebi'an irraa eegalee isaaniifis mindaa duraan argatan irratti herreegun kennuufiin dirqama ta'a.
- k) Mindaan pirojeektii keessatti hojjattootaaf kanfalamu mindaa duraan argatan wajjin wal qixa yoo ta'e, daballi mindaa, mirgi dorgommii guddina sadarkaa fi jijiirraa akkasumas faayidaan gara biraan yoo jiraate mana hojii duraanii keessatti ni eegamaaf.

16. HAALA HOJJATTOONNI HOJII IRRAA ADDAAN BAHAN HOJIITTI DEEBI'UU DANDA'AN

16.1 Hojattoota Hojiitti Deebi'uu Danda'an

- a) Hojataan dhaabbataa Mootummaa dhimma humna isaatiin ol ta'een (dhibeedhaan, rakkina maatii isaa irra ga'een, sababa dhimma mana hojii isaatiin wal hin qabanneen adabbiidhaan mana sirreessaa turee fi kan kana fakkaataniin) hojii irraa addaan bahee ture ji'a jaha keessatti hojiitti deebi'uuf yoo iyyate, haala humnaa ol taheen hojii irraa hafuu isaaf ragaa quubsaa yoo dhiyeffate akkaataa labsicha keewwata 77(1) irratti caqasameen manni hojichaa hojiitti ni deebisa.
- b) Hojetaa kontiraataa yoo ta'e, hanga guyyaa 30tti deebi'ee yoo iyyate, hojiitti deebisuun ni danda'ama.
- c) Hojetaa dhaabbataa Mootummaa ji'ota jaha booda, hojataa kontiraataa ji'a tokko booda hojii irraa gaggeessuudhaan bakka isaaniitti hojattoota biraq qaxaraan, jijiiraadhaan ykn guddina sadarkaatiin ramadachuu ni danda'ama. Haa ta'u malee, hojattota mootummaa haala qajeelfama kana Lakk. 16 /1 (a) jalatti ibsameen ji'a jahaan boodatti hojitti deebi'uuf yoo iyyatan manni hojichaa dhimma isaanii qulqulleessuudhaan gita hojii duwwaa irra turan ykn kan wal fakkaatu biraq yoo jiraatee fi manni hojichaa fedhii yoo qabaate hojiitti deebisuun ni danda'a.
- d) Manneen hojii hojattota hojiitti deebisan kamiif iyyuu xalaya hojiitti deebisan garagalchaan Komishiniin Siivil Sarviisii akka beeku taasiluu qabu.
- e) Hojataan haala Lakk.16.1(a) irratti ibsameen hojiitti deebi'uuf iyyate,
 - I. Adabbii mana murtiitiin yoo ta'e, mana murtichaa irraa, ragaa amansiisaa ta'e dhiyeffachuu qaba.
 - II. Rakkina maatiitiin yoo ta'e, qaama (Bulchiinsa Ganda, Magaala, Aanaa, Mana Murtii) irraa ragaa amansiisaa ta'e dhiyeffachuu fi
 - III. Ragaalee quubsaa biroo dhimmoota humnaa ol tahanii hojii irraa itti hafuu danda'e dhiyeffachuu qaba.
- f) Ogeeyyota fayyaa fi barsiisota ilaachisee manni hojichaa yoo barbaade yeroo kam-iyyuu hojiitti deebisuun ni danda'a.
- g) Hojataan dhimma mana hojii isaa wajjin wal-qabateen himatamee mana murtii idileetti dhiyaatee bilisa yoo bahe ykn adabbiin itti murtaa'e ol'iyyannoodhaan haqamee bilisa yoo bahe, fayidaaleen adda addaa seerri hayyamuuf yeroo turmaataa kana keessatti argachuu malu eegameefii hojiitti akka deebi'u ni taasifama.

16.2 Hojattoota Hojiitti Deebi'uu Hin Dandeenye

- a) Hojataa fedhii isaatiin kiliiraansii fudhatee hojii irraa addaan bahe,
- b) Hojataa sababa quubsaa hin taaneen kiliiraansii osoo hin fudhatin hojii gadLakk.ise,

17. HAALA HOJJATTOONNI MUUDAMA IRRAA KA'AN FI FILANNOO IRRAA HAFAN HOJII SIIVIL SARVIISIITTI RAMADAMUU ITTI DANDA'AN

17.1 Namoota Duraan Hojataa Mootummaa Ta'aniif;

- a) Hojattootni waggaqaa tokkoo fi sanaa ol yeroo ta'eef mindaa muudamaa argachaa tajaajila kennani, sababa dhibeetiin ykn rakkina dhunfaatiin muudama irraa ka'an, mana hojii isaanii duraaniitti ykn mana hojii gara biraatti sadarkaan barnootaa fi muuxanno hojii qaban ilaalamee akkaataa qajeelfama guyyaa 5/11/93 Lakk. CO3/1041/C1-11 waajjira Pireezidaantii Oromiyaa irraa dabreen fi qajeelfama guyyaa 23/1/94 Lakk. BHM1/WG-39/24/319 tiin Komishini Siivil Sarviisii

- Oromiyaa irraa ba'een bakka guutuu danda'anitti akka ramadaman fi ka'umsa mindaa sadarkaa gita hojii itti ramadaman akka argatan ni taasifama.
- b) Haala armaan olitti ibsameen ramaduuf gitni hojii duwwaa fi baajatni kan hin jirre yoo ta'e, sadarkaa gita hojii fi mindaa muudama dura irra turanitti akka deebi'an ni taasifama. Yammuu ramadaman, guddina sadarkaatiin alatti dabala mindaa, sirreeffama iskeelii fi faayidaalee adda addaa hiriyyoonni isaanii irra ga'an akka argatan guyyaa ramadaman irraa kaasee akka sirreeffamuuf ni taasifama.
 - c) Muudamtootni waggaa tokkoo gadi tajaajilan mindaa fi sadarkaa gita hojii duraan irra turanitti ni deebi'u. Isaaniifis guddina sadarkaatiin alatti faayidaaleen adda addaa hiriyyoonni isaanii argatan yoo jiraate haala Lakk. kana "b" irratti ibsameen mindaa isaanii irratti akka dabalamuuf ni taasifama.
 - d) Manneen hojii sadarkaa Aanaa fi Godinaa irratti argaman akkaataa qubee "b" ykn "c" irrati ibsame irratti hundaawuudhaan manni maree (kaabineen) murteesseen ramaduudhaan ragaalee ittiin muudamanii fi muudama irraa ka'aniin qaboo yaalii manni maree (kaabineen) ramaddicha ittiin murteesseen fi ragaalee gara bira hojjattoota kana ni gargaaru jedhamee itti amanamu xalayaaa ramaddii waliin qabsiisudhaan garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii ni beeksisu.
 - e) Manneen hojii sadarkaa Naannoo jiran ilaachisee ramaddii hojiitti deebi'uu akkaataa armaan olitti "b" ykn "c" irratti ibsameen tahee, manneen hojii duraanitti kan deebi'an yoo ta'e, xalayaaa ittiin muudaman fi muudama irraa ittiin ka'an wajjin xalayaaa ramaddii garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa ni beeksisu.
 - f) Mana hojii gara biraatti kan ramadaman yoo ta'e, raawwiin isaa gama KSSO tiin kan gaggeeffamu ta'a.

17.2 Hojjattoota Duraan Hojjataa Mootummaa Hin Taaneef

- a) Namoonni ummataan filatamanii muudamaan fi mana maree sadarkaa Naannoo, Godinaafi Aanaa irratti dhaabbidhaan ramadamanii mindaa muudamaa argachaa marsaa tokkoof (waggoota shaniif) tajaajilanii galatoomaan filannoo irraa hafan ykn haala Lakk. 17.1 "a" irratti ibsameen yeroo tajaajila isaanii osoo hin xumurin hafan akkaataa dandeettii sadarkaa barumsaa fi muuxannoo hojii qabaniin bakka guutanitti haala qaxaraatiin akka ramadaman ni taasifamu.
- b) Manneen maree (kaabineen) sadarkaa Aanaa fi Godinaa irra jiran ramaddii isaanii irratti murteesudhaan barruu gabaa murtichaa wajjin mana hojii itti ramadamuu qabanitti ni ergu.
- c) Manni hojii ramaddicha geggeesse ragaalee qaxaraa /seenna jireenyaa maqaa isaaniitiin guutame, ragaa Poolisii yakka irraa bilisa ta'uu isaanii ibsu, ragaa barnootaa, ragaa muuxannoo hojii, ragaa mana haakiimaa, uunkaa waadaa /kakuu/ fi xalayaaa qaxaraa /ramaddii/ (mindaan, sadarkaan, gita hojii, Lakk.koofsi eenyummaa gita hojii, waammamni gita hojichaa fi guyyaan qaxaraa irratti ibsame) wajjin walitti qabsiisudhaan garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaatiifi qaama bira dhimmi ilaallatuuf ni ergu.
- d) Qaxarichi ykn ramaddichi yaalii ji'ota jahaatiif ta'ee, akkaataa qajeelfama kana Lakk. 7.9 (a - g)tti ibsameen raawatama.
- e) Rakkina mana hojichaatiin kan ka'e madaallii raawwii hojii isaanii madaallii ji'a sadi-sadiin osoo hin guutamiin yoo bira dabraman, bu'aa madaalliihojii ji'a jahaatiin ni madaalamu. Kun illee yoo bira dabrame madaallii malee ji'a ramadaman irraa kaasee hojjataa dhaabbataa Mootummaa ta'uun isaanii ni mirkanaa'aaf.
- f) Xalayaan dhaabbii garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa akka gahu ni taasifama.

KUTAA SADI

18. TUMAALEE ADDA ADDAA

18.1 Qabiinsa Ragaalee

Manneen hojii Mootummaa ragoota foo'annoo fi filannoo kanatti aanan ni qabaatu.

- a) Uunkaa gaafannoo hojii hojjetaa,
- b) Sanada karoora fo'annoo duraa,
- c) Waraabbii sanada kenna qormaata gaaffii afaanii sirrii ta'e,
- d) Yeroo gaaffii afaanii yaadannoo qabaman, uunkoota koreen itti gamaggamee fi baruu gabaa,
- e) Bu'aawwan ragaa baatotaa, namoota dhuunfaa fi manneetii hojii dubbisuudhaan argaman,
- f) Uunkaa kakuu,
- g) Beeksisa gita hojii duwwaa,
- h) Iyyannoowwanii fi uunkaa gaafannoo hojii,
- i) Gaaffii afaanii iyyaattootaaf kennname,
- j) Qormaanni biraan kan kennname yoo ta'e, sanadoota isaa,
- k) Ragaa sadarkaa barumsaa, muuxannoo hojii, ogummaa, bu'aa qorannoo fayyaa qaxaramtootaa fi KKF,
- l) Ragaa yakka irraa bilisa ta'uutiif dhihaatu,
- m) Baruu gaabaa koree foo'annoo fi filannoo,
- n) Uunkaa seenaa jireenyaa,
- o) Ragaa muuxxannoo hojii,

18.2 Hojjataan erga qaxarameen booda fooyya'insi sadarkaa barumsaa fi jijjiramni haala maatii isaa tokko tokkoon yoo jiraate Komishiniichaaf yeroodhaan beeksifamuu qaba.

18.3 Tokkoon tokkoon manneen hojii Mootummaa Naannoo Oromiyaa dhimmoota qaxaraa, guddina sadarkaa, dabala mindaa, jijiirraa, leenjii, hojii irraa gaggeessuu, hojiitti deebisuu fi KKF ilaachisee raawwatan garagalchaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa beeksisuu qabu. Ragaaleen armaan olitti Lakk. 18.1 ("f, g, k, l, m, n fi o") irrattiibsaman koppiin isaanii Komishinichaaf ergamuu qabu.

19. HAALA KENNISA RAGAA MUXANNOO HOJII

- a) Akkaataa labsicha Keewwata 82^{ti} Labsii 104/1997'n fooyya'etti, muuxannoon hojii kan kennamu yeroo hojjatichi mana hojii gadLakk.isuuf gaafate ykn mana hojii gad- Lakk.kise ykn osoo hojiirra jiru ragaan haala tajaajila isaa ibsu yeroodhaaf akka kennamuuf barreeffamaan yoo gaafate ta'a.
Haaluma kanaan:
 - I. Manni hojii isaa kan isa gadiLakk.isu yoo ta'e,
 - II. Manni hojichaa kan isa leenjise ta'ee haala waada leenjii seeneen qajeelfama irratti huda'a'ee yeroo tajaajiluu qabu kan xumure yoo ta'e, muuxannoo hojii fi kiliiraansii kennuudhaan geggeessuu ni danda'ama. Ragichi gargalchaan komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa fi qaamoolee gara biroo ilaallatan ga'uu qaba.
- b) Muuxannoon hojii hojjatichaaf kennamu,
 - (1) Yoom irraa eegalee hanga yoomitti akka hojjate,
 - (2) Sadarkaa gita hojii irra turee fi maal akka hojjate,
 - (3) Mindaa kanfalamaafii ture,

- (4) Maaliif hojicha akka gadiLakk.ise,
(5) Qabeenyi Mootummaa kan irra hin jirre ta'uu kan ibsu ofkeessaa qabaachuu qaba.
- c) Hojjatichi osoo hojji irra jiru muuxannoo hojji kan gaafate yoo ta'e:
(1) yoom irraa eegalee hanga yoomitti akka hojjate,
(2) Sadarkaan gita hojji irra turee fi maal akka hojjachaa jiru,
(3) Mindaa kaffalamaaafii jiru,
(4) Sababa ykn maaliif muuxnnoon kun akka kennameef,
(5) Qabeenya mootummaa isa harka jiru kan hin deebisiin ta'uu isaa,
(6) Ragaan kun kan gargaaru dorgommiif qofa ta'uu isaa fi itti aansee kiliiraansii hanga hin dhiyeesinetti muuxnnoon kun qofa faayidaa akka hin qabne kan ibsu of keessaa qabaachuu qaba.

20. WAA'EE RAGOOTA SOBAA

- a) Akkaataa labsichaa keewwata 23 fi 78 irratti tumameen, foo'annoo fi filannoof ragaaleen kaadhimamtootaan dhiyaatan soba ta'anii yeroo argaman kaadhimamtoota qaxaraaf ragoota sobaa dhiyeessan bu'uura seera gara biraatiin mana murtii idileetti dhiyaachuun kan itti gaafataman ta'u isaa irra iyyuu, dorgommii irraa illee akka haqaman ni taasifama. Kan guddina sadarkaa, ykn ramaddiidhaan ragaa sobaa dhiyeessanii guddina argachuun yeroo irra gahamu mana hojichaatiin ykn Komishinii Siivil Sarviisiitiin kan haqamu yoo ta'u, dhimma naamusatiiniis ni gaafatamu. Hojjetaa jijiirraaf ragaa sobaa dhiyeesse yeroo kam iyyuu ogguu irra ga'ame naamusaan kan Itti gaafatamu ta'ee dabalatanis seera yakkaatiin kan gaafatamu ta'a.
- b) Akkaataa labsichaa keeyyata 85/2 irratti ibsameen itti gaafatamaan ykn miseensi koree qaxaraa, guddina sadarkaa, jijiirraa, dabala mindaa ykn faayidaan addaa dogongoraan akka kennamu beekaa ykn maal na dhibeedhaan ykn malaammatummaadhaan murteesse mana murtii idileetti gaafatamummaan isaa akkuma eegameetti tahee baasii seeraan ala baheef kan itti gaafatamu ni taha.
- c) Ragaa qabachuuf akka gargaaru fotokooppiin ragaa sobaa fi tarreefamni ibsa dhimmichaa Komishiinii Siivil Sarviisii Oromiyaatiifi qaama biraadhiimmi ilaallatuuf ni ergama.

21. HAALA DHIYEFFANNAA KOMII

- 21.1 Akkaataa danbii Lakk. 36/96 keeyyata 30 fi 31tti hojjataan tokko dhimma hojiin walqabateen komii qabu kam-iyyuu itti gaafatamaa mana hojji isaatti iyyata dhiyeffachuun furmaatni akka kennamuuf gaafachuu ni danda'a. Hojjatichi furmaata yoo dhabe, ykn furmaatni kennameef gahaa miti jedhee yoo amane koree komii qulqulleessituu mana hojichaatti dhiyeffachuu ni danda'a.

Korichi akkaataa danbii Lakk. 36/96 keeyyata 32 irratti ibsameen:-

- a) Iyyannoo komichaa fi ragaalee haala qabeessa ta'an qorachuun,
b) Seerota, danboota fi qajeelfamoota xinxaluudhaan,
c) Itti gaafatamaa dhimmi ilaallatu waliin dubbachuudhaan,

Komii dhiyaate qulqulleessudhaan yaada murtii itti gaafatamaa mana hojichaatiif ni dhiyeessa. Murtiin itti gaafatamichaan kennamu barreffamaan hojjatichaaf kennamu qaba. Hojjatichi murtiin kennameef

quubsaa miti jedhee yoo amane ragaa murtii korichaan fi itti gaafatamaa mana hojichaatiin kennameef iyyata waliin qabsiisudhaan Komishinii Siivil Sarviisiitti dhiyeeffachuu murtii seera qabeessa ta'e argachuuf mirga ni qaba. Ragaaleen kun yoo dhiyaachuu baatan Komishinichi iyyata qofa fuudhatee hin keessummeessu.

21.2 Haala hundeffama koree komii qulqulleessituu.

Akkaataa danbii Lakk. 36/96tti koreen komii qulqulleessituu miseensota sadii (3) fi barreessaa tokko of-keessaa qabu manneen hojii fi puulota keessatti ni dhaabbata.

Korichi;

- a) Manneen hojii sadarkaa naannoo fi giddu galeessa jiran keessatti,
- b) Godinaa fi Aanaatti puulii Bulchiinsaa, puulii Ijaarsa Dandeettii fi Waajjira Maallaqaa fi Misooma Diinagdee keessatti kan hunda'an ta'a.

Haala kanaan;

1. Manneen hojii sadarkaa Naannoo, Gidduugaleessotaa akkasumas waajjiraalee Maallaqaa fi Misooma Diinagdee Godinaa fi Aanaa puulotaan alatti jiran fi of-danda'anii koree hundeffachuu danda'an akkasumas manneen hojii keessatti, hojjatootni sadii (3) Itti gaafatamaa mana hojitiin bakka bu'an:-
 - I. Tokko Walitti qabaa
 - II. Tokko Miseensa
 - III. Tokko hojjatootaan kan filatamu Miseensa
 - IV. Tokko Barreessaa (sagalee hin qabne) of keessaa qabu ni hundaa'a.
2. Puulota Bulchiinsa Godinaa fi Aanaa keessatti koreen komii qulqulleessituu,
 - I. Hojjattooni sadii seektaroota puulii Bulchiinsaa jala jiran keessaa bulchaadhaan filataman tokko walitti qabaa, tokko miseensa fi 3^{ffaa}n barreessaa sagalee hin qabne ta'a.
 - II. Hojjattoota seektaroota keessa jiraniin filatamu hojjataa tokko miseensa ta'an of keessaa qabu koree kana ni hundeessu.
- c) Puulota Ijaarsa Dandeettii Godinaa fi Aanaatti illee koreewan kun akkaataa armaan olitti "b" jalatti caqasameen kan hundeffaman ta'a.
- d) Bulchiinsa magaalotaa fi Hospitaalota keessattis haaluma kanaan ni dhaabbatu.

Hubacchiisa: Haalli dirqisiisaan yoo jiraateen alatti hojjattoota miseensota koree akka tahan itti gaafatamaa mana hojichaatiin bakka bu'an keessaa tokko dubartii tahuu qabdi

22. QORANNOO

Kutaaleen hojii Odiitii fi Inispeekshinii manneen hojii sadarkaa naannoo fi giddu galeessaa jiran adda addaa fi manneen hojii sadarkaa Godinaa fi Aanaatti kanneen puulootiin fayyadaman, odiitii fi inspeekshinii Waajjira Maallaqaa fi Misooma Dinagdee keessa jiran qaxara, jijjiirraa, guddina sadarkaa fi

kkf irratti dogoggorri raawwii bulchiinsa hojjetootaa yoo jiraate itti gaafatamaa ol'aanaa mana hojichaatiif dhiyeessuudhaan murtii akka argatu ni taasisu,

23. HEEYYAMA BOQONNAA WAGGAA FI KANFALTII ISAA

23.1 Kenninsa Boqonnaa Wagga

- a) Heeyyamni boqonnaa kan kennamu hojjattooni yeroo murtaa'eef boqotanii tajaajila isaan irraa eegamu qalbii haaromfameen akka itti fufan dandeessisuufi.
- b) Boqonnaan wagga keessatti kennamu inni xiqaan guyyoota hojii 20 (digdama) yammuu ta'u, inni guddaan guyyoota hojii 30 (sodomadha).
- c) Tajaajilli mana hojii Mootummaa bira keessatti kenname mana hojii haaraa itti qaxarame ykn itti jijiirrame keessatti ni qabama.
- d) Hojjatichi mana hojii mootummaa gara bira keessatti duraan kan hin hojjatnee fi qaxaramaa haaraa yoo ta'e hanga ji'a 11 (kudha tokko) tajaajilutti heeyyama argachuuf mirga hin qabu. Ta'us boqonnaa fuudhaa fi heerumaa, gadda, sirna kabaja gadaa, dhukubaa fi kana fakkaataniif qajeelfama irratti hundaawuudhaan heyyamni ni kennamaaf. (23.3, 23.4 fi 23.5,23.6) irratti ibsameera.
- e) Walumaagalatti boqonnaan wagga tajaajila irratti hundaa'e akkaataa orneela armaan gadii irratti ibsameen ni kennama.

Lakk.	Tajaajila Waggaadhaan	Guyyoota Hojii Boqonnaa /Wagga Keessatti/	Ibsa
1	1	20	
2	2	21	
3	3	22	
4	4	23	
5	5	24	
6	6	25	
7	7	26	
8	8	27	
9	9	29	
10	Wagga 10 fi sanaa ol	30	

- f) Hojjataan tokko yeroo leenjii gabaabaaf jechuun yeroo leenjii ji'a 8' fi kanaa gadi jiraniif hennaa hojii dhaabu yeroon boqonnaa wagga ni qabamaaf.
- g) Hojjataan yeroo leenjii ykn barnoota dheeraaf (ji'a 9 fi kanaa ol jiraniif) deemu yeroon boqonnaa wagga hin qabamuuf. Kunis kan ta'u mana barnootichaa irraa yeroo yeroodhaan boqonnaa waan argataniifiidha.

23.2 Kanfaltii Boqqonnaa Wagga

- a) Akkaataa labsichaa keeyyata 31 keeyyata xiqaan 3 irratti tumameen boqonnaan wagga qarshitti hin geeddaramu. Kun jiraatu illee tajaajilli hojjatichaa yoo dhaabbate boqqonnaan sababa humna ol ta'een kuufame gara mindaa hojjatichi argatutti jijiiruudhaan akka kanfalamuuf ni taasifama.
- b) Hojjataan mootummaa boqonnaa kuufachuu hin danda'u.
- c) Dhimma humna ol ta'een boqonnaa hojjattootaa kuusuu kan danda'u mana hojii hojjataa hojisiisu qofadha.

- d) Boqonnaa kuufame keessaa kan bara baajata tokko gara baajata wagga lammaatti mallattoo itti gaafatamaa ilaallatuun dabruu ni danda'a. Bara baajata 3^{ffaa} keessatti garuu, hojjaticha boqonnaa wagga akka argatu taasiisuun dirqama.
- e) Boqonnaa bara baajata 3^{ffaatti} dabre keessaa waLakk.aan isaa gara qarshiitti akka jijiiramuuf hojjataan hojji irra osoo jiru gaafachuu ni danda'a. Manni hojichaa sababa baay'ina hojiitiin boqonnaa kennuu yoo dadhabe boqonnaa bara baajataa lamatti kuufame keessaa hojjatichi yoo gaafate waLakk.aan isaa gara qarshiitti jijiiramee kaffalamuu qaba..
- f) Hojjataan tokko hojji gad-Lakk.isuuf yoo gaafate yeroo akeekkachiisaa ji'a tokkoo keessatti boqonnaan bara baajataa sana keessatti qabu kennamuufii qaba. Haa ta'u malee, kanaan alatti kan kuufamee kan bara baajataa darbe lama yoo jiraate qofa qarshiitti jijiiramee kafalamuu qaba. Dhimma humna ol ta'een hojjatichi kanaan fayyadamuu yoo dadhabe manni hojichaa boqonnaa bara baajata dabre irraa gara baajata amma keessa jirutti dabre qofa kanfaluudhaan hojjaticha geggeessuu qaba. Boqonnaa bara baajataa ittiin hojjatamaa jiru garuu hojjatichi fudhachuu waan qabuuf gara qarshiitti jijiiramee hin kennamuuf.
- g) Hojjataan mana hojji tokko irraa gara mana hojji biraatti jijiiraa alaatiin deemu boqonnaa kuufamee qabu keessaa gara mana hojji jijiirameetti fudhatee kan deemuu danda'u kan bara baajataa tokko hin calle tahee, kan kanaa olitti jiru qabaannaan garuu manni hojji duraan keessatti hojjachaa jiru maallaqatti jijiiree kaffaluufii qaba.
- h) Kanfaltii boqonnaa dhaalchisuun ykn maatif dabarsuun hin danda'amu.
- i) Haalli boqonnaan wagga itti kennamu akkaataa labsichaa keeyyata 31/1 fi 33/1'n kan raawatamu tahee haala humnaa oliin kan irra darbamuu yoo tahe ammoo haala labsichaa keeyyata 34/1'n kan raawatamu taha. Haa ta'u malee, haala labsichaa keeyyata 34/1'n alatti taheen boqonnaan wagga kuufamee yoo argame manneen hojji kamiyyu, booda irratti gaffii kaffallti qarshii dhiyaatuuf kan itti gaafatman tahu.

23.3 Heeyyama Dhukkubaa

Akkaataa labsichaa keewwata 36tti, hojjataan dhaabbataa mootummaa tokko sababa dhibeetiin hojjachuu yoo dadhabee fi kanaafis ragaa mana haakiimaa yoo dhiyeeffate guyyaa dhukkubichi jalqabe irraa kaasee wagga tokko keessatti yeroo ji'oota 8(saddeet), wagga afur keessatti ji'oota 12 (kudha lama) hin caalleef heeyyamni dhukkubaa ni laatamaaf.

Haala Kanaan:

- a) Heeyyamni dhukkubichaa walitti aansudhaan ykn yeroo adda addaa kan kennamu ta'ee, jalqaba sababa dhukkubaatiin yeroo hojji idilee dhaabe irraa eeggalee wagga afur keessatti mindaan ji'oota sadii guutuu, ji'oota sadii waLakk.kaa kanfaluudhaan fi ji'oota jahaaf ammoo mindaan malee heeyyamni dhukkubaa ni kennama.
- b) Yeroo kana keessatti yoo fayyu baate, heeyyama kennuu waan hin danda'amneef gaaffii ragaa quubsaa wajjin Komishiinii Siivil Sarviisii Oromiyaaf dhiyaatee yoo mirkanaa'e hojji irraa akka geggeeffamu ni taasifama.
- c) Kan hojjataa Kontiraataa haala waadaa mana hojichaa wajjin walii-galamuun kan raawwatamu ta'a.
- d) Hojjataan kan du'e yoo ta'e, haadha manaa ykn abbaa manaa, ijoolee umuriin isaanii wagga 18 gadi ta'an ykn abbaa fi haadha gargaarsa isaa jala jiraniif **mindaan ji'a sadii ni kanfalamaaf**. Kunis kan raawwatamu mana hojji isaatti yoo galmeesisee fi bakka mormiin uumametti immoo

waliin jiraachuu isaanii Bulchinsa Gandaan naannoo jiraataniin yoo mirkanaa'e taha. Hojjataa kontiraataa yoo ta'e akkaataa armaan olitti "c" irratti ibsameen kan raawwatamu ta'a.

- e) Maatiin hojjataa du'ee galmaa'e argamuu kan hin dandeenye taanaan, maatiin isa jalatti bulaa jiranii fi "d" irratti haala ibsameen deeggarsa hojjataa du'een kan jiraatan ta'uuf Murtii Mana Murtii irraa kenamu qabatanii dhiyaachuu qabu.
- f) Hojjataan tokko guyyoota sadii walitti aananiif sababa dhibeetiin hojji irraa yoo hafe, ragaa haakimaa dhiyeffachuu qaba.

23.4 Heeyyama Gaddaa

Hojjataa dhaabbataa ykn kontiraataa ta'e kamiifiyyu:

- a) Haati warraa (abbaa warraa) ijooleen, abbaan ykn haati, obboleettiin, ykn obboleessi, **wasiilli (eessumni)** yoo boqotan (du'an) mindaan osoo irraa hin citiin walitti aansuudhaan guyyoota sadiiif heeyyamni gaddaa ni kennamaaf.
- b) Akkaataa Lakk. kana (23.4) "a" irratti kan ibsame akkuma eegametti ta'ee fira dhiyoo fi hiriyyaan yoo du'e guyyaa tokkoof heeyyamni ni kennamaaf. Bara baajataa tokko keessatti heeyyamni haala kanaan kennamu guyyoota jaha caaluu hin qabu.

23.5 Heeyyama Fuudhaa fi Heerumaa

Hojjattoota dhaabbataa mootummaa fi kontiraataa ta'an kamiif iyyuu, fuudhaa heerumaaf mindaan osoo irra hin citiin heeyyamni guyyoota 3/sadii/ ni kennamaaf.

23.6 Heeyyama Da'umsaa

- a) Akkaataa Danbii Lakk.32/90 mana maree ministirootaa irraa ba'een hojjattuu kontiraata fi hojjattuu dhaabbattuu mootummaa ulfa taateef; dhimma ulfa isheetiin walqabateen haala ogeessi fayyaa ajajuun mana yaalaatti deddeebitee ilaalamuuf ni heeyyamamaaf.
- b) Hojjattuu mootummaa ulfa taate tokko da'umsaan duratti boqonnaa akka fudhattu ogeessi fayyaa yoo ajaje boqonnaan mindaan itti kaffalamu ni kennamaaf.
- c) Da'umsa dura ji'a tokko, guyyaa da'umsaa irraa eegalee ji'oota lamaaf mindaa wajjin heeyyamni boqonnaa da'umsaa ni kennamaaf.
- d) Haala armaan olitti "c" jalatti ibsameen yoo dahuu baatte garaagarummaa guyyaa dahumsaa fi boqonnaan kenname gidduu jiru boqonnaan waggaara baajataa sana keessaa ykn bara baajataa itti aanu irraa hir'ifamne kennamaaf.
- e) Hojjattuu dhabbattuu mootummaa taatee heeyyama ji'oota sadii booda yoo dhukkubsattee fi boqonnaan gara biraakka ishee barbaachisu ogeessa fayyaatiin yoo mirkanaa'e, haala qajeelfama ragaa haakiimaa irratti hundaa'een heeyyamni dhukkubaa ni kennamaaf.
- f) Dhimoota armaan olitti "b" "c" "d" "e" irratti ibsamaniin wal-qabateen kanneen hojjattoota kontiraataa ta'aniif haala waadaa mana hojji wajjin waliigalamuun kan raawwatamu ta'a.
- g) Hojjattuu dhabbattuu mootummaa taatee heeyyama ji'oota sadii booda boqonnaa gara biraakka yoo fudhachuu barbaadde heeyyama waggaar irraa shallaguun kennufiin ni danda'ama.

23.7 Heeyyama Addaa Kanfaltii Mindaa Wajjin Laatamu

- a) Yeroo filannoona bakka buutoota ummataa geggeeffamu, hojjataan Mootummaa tokko filachiisuuuf ykn filachuuf ykn filatumuuuf hennaa deemee turuuf,
- b) Mana murtii irraa ykn qaama mootummaa aangoon kennameef irraa ragaaf yeroo hojjataan tokko waammamu, mindaan osoo hin citin heeyyamni ni kennamaaf.

- c) Mana barumsaatti qormaata barnootaa kennamu yeroo fudhatu guyyootii qoramaata fudhatu qofaaf ragaa irratti hunda'ee eeyyamni ni kennamaaf.

23.8 Heeyama Addaa Kanfaltii Mindaan Malee Kennamu

Akkaataa labsichaa keeyata 41 irratti ibsameen, heeyama mindaan itti hin kanfalamne hojjataaf kennun akka danda'amu tumameera. Haaluma kanaan, gaaffiin hojjataa irraa yoo dhiyaateefi sababa hojjatichi yeroof mana hojichaay irraa addaan ba'uun isaatiif dhiibbaan hojii mana hojichaay irratti kan hin geenye yoo ta'e, waggaa 4(afur) keessatti mindaan kan itti hin kanfalamne yeroo ji'ota sadiif heeyama kennun ni danda'ama. Heeyamni kennname kun akka tajaajilaatti ykn muuxannoo hojiitti hin qabamu.

23. 9 Sababa Hojiitiin Miidhaa Hojjataarra Ga'uuf Heeyama Kennamu

Akkaataa labsichaa keewwata 45tti, hojjataa mootummaa (dhaabbataa fi kontiraataa) sababa hojiitiin miidhaan irra gahe fayyee hanga hojii isaatti deebi'utti ykn hojiitti deebi'uu kan hin dandeenye ta'uun ragaan mana yaalaatiin hanga mirkanaa'utti:

- a) Hojjataan balaan irra gahe tokko hojiitti deebi'ee hojii hojjachuu akka hin dandeenye amma hakiimaan mirkanaa'utti, kanfaltii mindaa waliin heeyyamni ni kennamaaf. Kanfaltiin haala kanaan raawwatamu yeroo ji'ota kudha lama (12) hin calleef tahuu qaba.
 - b) Hojjatichi ajaja haakimaa hojirra oolchuu dhabuudhaan ykn yaala kennamuuf haalaan hordofuu dhabuudhaan yeroo yaalichaa yoo tursiise, mindaan fi kanfaltiin yaalaa akkasumas heeyamni boqonaa kennameef ni haqama.
 - c) Hojjatichi waggaa tokko (1) keessatti hojiitti deebi'ee hojjachuu kan hin dandeenye, gara fuula duraatti illee hojii hojjachuu humnaa fi dandeettii hanga xumuraatti dhabee fi kanaafis ragaan haakimaa boordii haakimootaa irraa yoo dhiyaate akkaataa labsichaa keewwata 46tti:-
- (1) Hojjataa dhaabataa mootummaa dhaabbataaf akkaataa danbii sooramaatti mirgi isaa ni kabajamaaf.
 - (2) Armaan olitti Lakk.oofsa 1^{ffaa} irratti kan ibsame akkuma eegametti tahee, hojjataan dhaabbataa ta'e yoo du'e akkaataa labsii fi qajeelfama sooramaatiin mirga sooramaa maatii isaatiif akka dabru ni taasifama.
 - (3) Hojjataan kontiraataa kan du'e ykn guutumaa guututti gara fuula duraatti hojjachuu kan hin dandeenye yoo ta'e, mindaan waggaa tokkoo shaniin(5) baayyatee isaaf, isiif ykn haadha manaa isaatiif ykn abbaa manaa isiitiif ijoollee umuriin waggaa 18 gadi jiraniif, abbaa fi haadha gargaarsa isaa ykn isii jala jiraniif ni kennama.
 - (4) Walumaagalatti miidhaan hojjataa kontiraataa irra ga'e guutumaa guututti ykn murnaan hanga xumuraatti dandeettii hojjachuu dhabuu yoo ta'e ykn qaama ykn bifaa isaa haala kamiiniyyu kan balleesse tahee dandeettii hojii kan isa hin dhabsiisne ta'ullee, beenyaa armaan olitti Lakk. 3^{ffaa} gubbaatti ibsame bu'uura gochuudhaan akkaataa ragaan mana haakiimaa irraa dhiyaatuun kanfaltii beenyaa miidhaa ga'een wal-madaalu akka kaffalamuuf ni taasifama.
 - (5) Hojjataan tokko amala gadhee qabu irraa kan ka'een dhugaatiin machaa'ee ykn baala sammuu nama hadoochuun of wallaalee hojii hojjachaa osoo jiruu fi ofeequuf dhimmummaa dhabuudhaan hojii hennaa geggeessu balaa ykn dhiibbaa irra ga'uuf beenyaan kanfalamu hin jiru.

24. HAALA SEENAAN JIREENYAA GUCA/UUNKAA/ IRRATTI GUUTAMU

- a) Gucni seenaa jireenyaa ofeeggannoo cimaadhaan guutamuun qaba.
- b) Jiini, guyyaan fi barri dhalootaa haqamaa yoo qabaate fudhatama waan hin qabneef itti gaafatamaan gucicha mirkaneessu kana qulqulleeffachuu dirqama isa irraa eegamu ta'a.
- c) Gucichi maqaa hojjaticaatiin erga guutameen booda hojjataa guuteen fi itti gaafatamaa sagalee fuudheen mallattaa'uu qaba.
- d) Guyyaan dhalootaa guca seenaa jireenyichaa irratti yeroo tokko guutamee erga mirkanan'a'een booda gaaffii hojjattoota irraa dhiyatuun jijjiiruun waan hin danda'amneef kunumti hojjattootaaf ibsamee osoo irratti hin mallatteessiin dura qaxarmtootni wanta guutan irra deddeeb'i'anii akka qulqulleeffatan taasifamuun qaba.
- e) Guyyaan dhalootaa hennaa guutamu guyyaadhaan, ji'an fi baraan addaan ba'ee taa'uu qaba.
- f) Guyyaan dhalootaa hennaa guutamu umriin ragaa barnootaa irratti guutame akka madda ragaatti fudhatamuun hin danda'u.
- g) Suuraa hojjatootaa fi bakka mallattoo irraatti chaappaan mana hojichaa jiraachuu qaba.
- h) Gucni seenaa jireenyaa guutamee erga mallattaa'ee booda guyaa dhalootaa;
 - (1) Murtee mana murtiitiin,
 - (2) Umrii ragaa barnootaa irratti guutameen
 - (3) Ragaa dhalootaatiin
 - (4) Murtee manneen Gandaatiin fi kana fakkaataniiin jijjiiruun hin danda'mu.

25. DHIMMA WALIIGALAA

a) Itti Gaafatamummaa

- (1) Akkaataa labsicha keewwata 85 keewwata xiqqaa 2^{ti}, Itti gaafatamaan mana hojii, dura taa'an fi miseensonni koree foo'annoo fi filannoo mana hojii kamiyyuu akkasumas qaamotni bulchiinsaa fi kanneen biroo aangoo qabaniin fayadamuudhaan seeraan ala gocha fo'annoo fi filaannoo raawwatame hunda irratti yakkaan seeraan kan gaafataman ta'uun akka jirutti ta'ee baasii seeraan ala raawwatame akka deebisan ni taasifama.
- (2) Dhimmolee seeraan ala raawwataman kana irratti murtii fi ajaja Komishiinii Siivil Sarviisiitiin kennamu qaamota fudhachuu ykn hojiirra oolchuu didan Komishinichii akkaataa labsii 104/97 fooyya'e Lakk. 4tti Biroo Haqaatiif dhiyeessuudhan tarkaanfi seeraa irratti ni fudhachisa.
- (3) Akkaataa labsichaa keeyyata 73'n manni hojii kamiyyu dhimmoota Mana Murtiitti dhiyatani murtee argatan raawwachiisuun dirqama tahee murtee kana hojii irra oolchuu dhabuudhaan baasiwwan adda adaa dabalataa sababa kanaan bahan irratti itti gaaftamaan mana hojichaa gaafatamaa ta'a.

b) Dhimmootaa fi Gochaawan Dhoorkaman

- (1) Miseensi koree foo'annoo fi filaannoo ykn walitti qabaan korichaa, akkasumas itti gaafatamaan mana hojii fi muudamaan kamiyyuu raawwii qaxaraa, jijjiirraa fi guddina sadarkaa, sababa jijjiirrama gurmaa'insa caasaatiin ramaddii hojjetoota isaan wajjin fira dhiigaa, firooma fuudhaa fi heerumaa qaban gaggeeffamu irratti hirmaachuu hin qaban. Ramaddiin hojjataa miseensa koree ta'e wayita geggeeffamu hanga ramaddiin isaa raawwatamutti qofa walga'icha korichaa irratti argamuun hin qabu.

- (2) Akkaataa labsichaa keeyyata 11/b irratti ibsameen, haala hojii waliin wal-qabateen ykn haala biraan kaminuu hojjataan kan itti murtaa'e yoo ta'e, Manni Murtii idilee yoo kaaseef malee qaxaramuu hin danda'u.
- (3) Hojjataan haala armaan olitti Lakk. 2^{ffaa} irratti ibsameen ala ta'een akkaataa sirna naamusaatiin hojii irraa geggeeffame hanga wagga lama guututti qaxaramuu hin danda'u.
- (4) Lammiiwwaan biyya alaa dhaabbiin qaxaramuu hin danda'an.

c) Hojjetootaa fi Hojii Barbaaddota HIV'n Dhiiga Isaanii Keessa Jiruu fi Dhukkubsatoota AIDS Ta'an Hojimaata Loogii Hojii Wajjin Wal-Qabateen Irra Ga'e Irraa Eeguu.

Akkaataa heera mootummaa Naannoo Oromiyaa keewwata 42/2tti, hojjetaan kamyuu iddo hojii fayyummaa qabuu fi balaa hin dhaqabsiisne argachuuf mirga kan qabu ta'u isaa beekamaadha. Gama biraatiin ammoo, akkaataa labsii hojjetoota mootummaa Lakk. 61/94 keewwata 44/1/keewwata xiqqa "a"tti, manneen hojii mootummaa iddoon hojii nageenyaa fi fayyaa hojjetootaa irratti balaa hin qaqqabsiisne tahuu isaa mirkaneessuu dirqamni kan kennameef ta'u fi nageenyaa hojjetootaa eeguu bu'aa Siivil Sarviisicha olaanaa galmeessisuuf kan gargaaru ta'u isaa fi hojii barbaaddota ta'ee hojjetoota giddutti garaagarummaan akka hin taasifamne akkasumas haalli loogii labsii Lakk. 61/1994 keewwata 13/1tiin dirqamni ittisuun kan irratti gatame waan ta'eef, manneen hojii hojjetootaa fi hojii barbaaddota HIV'n dhiiga isaanii keessa jiruufi dhukkubsatoota AIDS ta'an hojimaata loogii hojii haala hojiitiin irra ga'u irra akka eegan akka itti aanutti dhiyaateera.

1. Qaxara

- 1.1 Gita hojii duwwaa kam iyyuu irratti hojjetoota guutuuf beeksini bahee dorgomtoonni qaxaramuuuf eega dhihaatan booda sababa HIV'n dhiiga isaanii keessa jiruu qofaaf garaagarummaan irratti hin taasifamu.
- 1.2 Foo'annoof, bobbaa hojiif, dursanii hojii eegalsiisuu fi ga'umsa hojjetootaa mirkaneessuuuf bu'aa qorannoo HIV gaafachuun dhoorkaadha.
- 1.3 Haala HIV/AIDs'n wajjin wal-qabateen yeroo foo'annoof, filannoo fi qaxaraa dhimmoota haala dhuunfaa qaxaramaa ibsuu gaafatu akka ulaagaalee dorgommiitti akka dhiyeessan gaafachuun dhorkaadha.

2. Ramaddii

Hojjetaan mootummaa kam iyyuu, ulaagaa dandeettiwwan barbaaddaman kan guut yoo ta'e, haala HIV/AIDS'n wal-qabateen ramaddii irratti garaagarummaan gosa kam iyyuu taasisuun dhoorkaadha.

3. Guddina Sadarkaa

Hojjetaan mootummaa ulaagaa guddina sadarkaatiif kan isa geessisu dandeettiwwan barbaaddaman kan guutu ta'ee yoo argame. HIV dhiiga isaa keessa jiraachuun ykn dhukkubsataa AIDS ta'uua isaatiin garaagarummaan irratti hin taasifamu.

4. Jijiirraa

- 4.1 Hojjetootni mootummaa fuudhaa fi heerumaan wajjin jiraatan waliin haala jiraachuu danda'an ilaalcha keessa galchuudhaan jijiirraan raawwatamuun qaba.
- 4.2 Hojjetoonni HIV dhiiga isaanii keessa jiruu fi dhukkubsatootni AIDS iddo hojii dhibee dhukkuba kan biraan irratti fiduu danda'an irratti jijiiramanii hojjechuu hin qaban.

- 4.3 Hojjetoonni dhukkuba AIDS qaban humni isaanii yoo dadhabu gita hojji haalli fayyummaa isaanii eeyyamuuf irratti jijjiiramanii akka hojjetan taasifamuu qabu.
- 4.4 Fedhii hojjetichaatiin yoo ta'e malee, dhukkubsataan AIDS gita hojji wal-fakkaatu/gitu/ humni isaa eeyyamuuf irratti yommuu jijjiiramu mindaan duraan argatu irraa irrifamuu hin qabu.

5. Eeyyama dhukkubaa

Hojjetaan kamiyyuu HIV'n dhiiga isaa keessa jiru ykn dhukkubsataan AIDS eeyyama dhukkubaa labsiin hojjetoota mootummaa eeyyamu ni argata.

6. Hojji Addaan Kutuu fi Wabii

- 6.1 Hojjetoota HIV'n dhiiga isaanii keessa jiruu fi dhukkubsatoonni AIDS, akkaataa seeraatiin yoo ta'e malee, dhukkuba kanaan qabamuu isaaniitiin waadaan hojji isaanii addaan cituu ykn faayidaa adda addaa akka dhaban hin godhamu.
- 6.2 Yeroo hojjetootni hir'ifaman akkaataa seeraatiin yoo ta'e malee, HIV/AIDS wajjin jiraachuu isaaniitiif hojji irraa hir'ifamuu hin qaban.

26. AANGOO FI HOJII KOMISHINII SIVIL SARVIISII OROMIYAA

Komishiniin Silvil Sarviisii Oromiyaa akkaataa labsichaa fi haala qajeelfama kanaa Lakk. 3'n manneen hojiidhaaf bakka bu'insi aangoo kennameen foo'annoo fi filannoon hojjattotaa haala sirrii ta'een raawwatamuu isaanii qorachuudhaan akkaataa labsichaa keewwata 87 keewwata xiqqaa 1^{faati} irraa hanga 3^{faatti} ibsameen:-

- a) Manneen hojji mootummaatti argamuudhaan ykn akka ergamaniif ajajuudhaan kuusaalee fi ragoota biroo qorachuu,
- b) Itti gaafatamaan dhimmi ilaalu ykn hojjattotni mootummaa biroon jechaan ykn barreffamaan ibsa akka kennan gaafachuu,
- c) Adeemsi hojji sirrii hin taane akka sirreefamu ajaajuu,
- d) Dhimmichi hanga murtii argatutti raawwii isaa ittisuu,
- e) Itti gaafatamaa ykn hojjataa mootummaa gochichaaf gaafatmuu qabu irratti tarkaanfiin bulchiinsaa akka irratti fudhatamu taasisuu,
- f) Akkaataa labsii 104/97 keewwata 87/3(d) labsii 61/94 keewwata 87/3 fooyessuuuf bahetti, qaama murtii fi ajaja Komishinichaan kenname raawwachuu dide akkaataa Lakk. 25" Lakk. 2 irratti ibsameen gara Biirro Haqaatti dhiyeessuudhaan tarkaanfiin seeraa akka irratti fudhatamu ni taasisa.

27. HAALA QAJEELFAMNI KUN ITTI FOOYYA'UU DANDA'U.

Barbaachisaa ta'ee wayita argamu Komishinichi qajeelfama kana foo'yyeessuu ykn jijjiiruu ni danda'a.

28. YEROO QAJEELFAMICHI HOJJI IRRA OOLU

Qajeelfamni kun guyyaa Komishinara Komishinichaatiin ykn bakka bu'aa Komishinaraatiin mallatteefamee bahe irraa eegalee kan hojji irra oolu ta'a.

29. MIILTOOLEE (APPENDICES)

Uunkaa 01

Uunkaa Gita Hojii Duwwaa Itti Gaafatamaa Kutaa Gitni Hojii Duwwaan Itti Argamuun Guutamu

Guyyaa _____

Kutaa hojii _____ irraa
Kutaa hojii _____ tiif

1. Waamama gita hojii _____ Sadarkaa _____ Lakk.
eenymmaa _____
Mindaa _____
2. Haala gitni hojichaai ittiin guutamu; Dhaabbataan _____ Kontiraataan _____
3. Gita hojii duwwaa; gita haaraa gad-Lakk.ifame _____
Dhaabbi kan hin taane _____
4. Gita hojichaafi beekumsa, dandeettii addaa (Skill), dandeettii fi haalawwan adda addaa biroo barbaachisani _____
5. Yeroo hojjetaan akka hojii jalqabu barbaadamu

6. Itti gaafatamaa gaafficha dhiheesse
Maqaa _____
Mallattoo _____
7. Murtee ykn yaada Itti gaafatamaa Bulchinsa humna namaa

Maqaa _____
Mallattoo _____
Gahee hojii _____
Guyyaa _____ ji'a _____ bara _____

Hubachiisa: Kutaan bulchiinsaa gaaffii kana irratti hundaawuudhaan guddina sadarkaatiin ykn jijiirradhaan gita Hojichaai guutuuf yaalii godhee namni yoo dhabame qofa qaxaratti deemuu ni danda'a.

Uunkaa 02

Uunkaa Beeksisa Gita Hojii Duwwaa

1. Maqaa mana hojii _____
2. Gita hojii duwwaa:
 - Waamama _____
 - Sadarkaa _____
 - Mindaa _____
 - Baayyina _____
3. Gita hojiichaaf dandeettii gadi aanaa (minimum requirment) barbaachisu (sadarkaa barnootaa, ogummaa, muuxannoo hojii) _____
4. Dabalataan gita hojichaaf kan barbaachisu ;
Beekumsa _____
Dandeettii addaa _____
Dandeettii _____
Kan biraa dandeettii barbaachisaa (Amala) _____

5. Yeroo gal mee ragoota dhihaachuu qaban _____
6. Amala gita hojichaa _____
7. Gita hojichaaf bu'aa adda addaa kennamu (yoo jiraate) _____
8. Bakka gal mee _____
9. Guyyaa fi sa'aatii galmeen itti xumuramu _____
10. Dubartoonni iyyatan ni jajjaabeefamu.

Uunkaa 03

Uunkaa Iyyattootaan Guutaman

1. Maqaa hanga akaakayyuutti _____
2. Teessoo _____
3. Naannoo _____ Godina _____ Aanaa/Magaalaa _____
4. Lakk. bilbilaa:-
Kan mana hojii _____
Kan mana jireenyaa _____
Lakk.sanduuqa poostaa _____

Sadarkaa Barumsaa	Mana Barumsaa		Yeroo Baratan		Gosa Barumsaa	Ragaa Sadarkaa barumsaa			
	Maqqaa	Teessoo	Eegalee	Hanga					
Dandeettii Qooqaa; Gaarii, Baayee, Gaarii,Daraan Gaarii Jeechuun Ibsaa.	Qooqa	Dubbachuu	Dhagahuu	Dubbisuu	Barreessuu				
Muuxanno Hojii (yeroo dhiyoo irraa jalqabaa)	Oromiffa								
	Amaariffa								
	Ingliffa								
Muuxanno Hojii (yeroo dhiyoo irraa jalqabaa)	Maqaa mana hojii	Teessoo	Yeroo hojjete		Yeroo dhumaan irra ture		Hojiicha sababa dhiiseef		
Hirmanna Leenjii Ogummaa			Eegale	Hanga	Waamama Gita hojii	Sadarkaa	Mindaa		
Hirmanna Leenjii Ogummaa	Gosa Ogummaa		Yeroo Hirmanna		Ragaa Argame		Qorannoo		
Dhimma keessan namni ragaa isinii bahu yoo jiraate (Reference)	Waldoottaa ogummaa adda addaa fi hawaasa keesatti hirmaannan yoo jiraate haa ibsamu								
	Kolleejjii ykn mana barumsaa alatti qorannoo ykn qo'aannoo addaa gootan yoo jiraate tartiibaan								
	Yeroo boqonnaa keessaanii maali hojjeechuu fetuu? _____								
Maqaa	Hojii		Teessoo						

Armaan olitti tartiibaan ibsi ani kenne dhugaa ta'uu isaa nan mirkaaneessa

Maqaa fi mallaattoo iyyataa _____

Ragaa Barnootaa;**1. Ragaan barnootaa hojattoota kamiif iyyuu fudhatama argatu:**

- Mana Barnoota Mootummaa (Yunivarsitii fi Kolleejjota dabalatee), Mana barnootaa Miti-Mootummaa (Yunivarsitii fi Kolleejjota dabalatee) beekamtummaa Mootummaa argatan irraa kan dhiyaatu,
- Haqamaa fi haxa'ama kan hin qabne,
- Chaappaa fi mallatoo l/gaafatamaa mana barnootichaa kan qabu, maqaa fi gahee hojii nama mallatteessee ifaan kan ibsu,
- Orijinaala waliin ilaalamee kan mirkanaa'e,
- Yoo danda'ame suuraan abbaa ragichaa kan itti maxxanfame,
- Digirii ykn Dippiloomaa Yunivarsitii fi Kolleejji biyya alaatii argame yoo ta'e, Ministeera Barnootaa irraa tilmaama qixaa kan argate ta'u qaba.

2. Ragaa Barnootaaf Haala Qaphxiin Itti Kennamu (10% kessaa guddina sadarkaatiif qofa kan qabamu.)

Lakk.	Sarkaa Batrnoottaa	Qaphxiin Kennamu		
		Qunnamtii Kan Qabuuf	Haala Biraatiin Qunnamtii Kan Qabuuf	Qunnamtii Kan Hin Qabnee
1	Kutaa 5ffaa kan xumure	0.5	-	0.5
2	Kutaa 6ffaa kan xumure	1	-	1
3	Kutaa 7ffaa kan xumure	1.5	-	1.5
4	Kutaa 8ffaa kan xumure	2	-	2
5	Kutaa 9ffaa kan xumure	2.5	-	2.5
6	Kutaa 10ffaa kan xumure	3	-	3
7	➤ 10 + 1 (Sartifikeetii ogummaa teekinikaa) ➤ Barnoota Qophaa'insaa kan xumure ➤ Kutaa 12ffaa duraanii fi kolleejji wagga 1ffaa	4	3	2
8	➤ 10 + 2 (Dippiloomaa teekinikaa fiogummaa) ➤ 12 + 2 (Kolleejji wagga 2ffaa kan xumure)	5	4	3
9	➤ Dippiloomaa kolleejji ➤ 10 + 3 (Dippiloomaa teekinikaa fi ogummaa)	6	5	4
10	➤ Advaansid dippiloomaa ➤ 12 fi kolleejji wagga 4ffaa kan xumure	7	6	5
11	Digirii baachilarii	8	7	6
12	Digirii maastarsii	9	8	7
13	Digirii dooktireetii	10	9	8

Hubachiisa: Gitoota hojii barnoota teekinikaa fi ogummaa barbachisan irratti kallattiidhaan sadarkaa barnootaa teekinikaafi ogummaa barbaadamu dhiyefachuu dirqamaa taha.

3.Sadarkaa Barumsaa 30% (Jijiirraaf qofa kan gargaaru)

Lakk.	Sadarkaa Barumsaa	Qunnamtii Kan Qabu	Gara Biraatiin Qunnamtii Kan Qabu	Qunnamtii kan Hin Qabne
1	Kutaa 1ffaa kan xumure	15	15	15
2	Kutaa 2ffaa kan xumure	16	16	16
3	Kutaa 3ffaa kan xumure	17	17	17
4	Kutaa 4ffaa kan xumure	18	18	18
5	Kutaa 5ffaa kan xumure	19	19	19
6	Kutaa 6ffaa kan xumure	20	20	20
7	Kutaa 7ffaa kan xumure	21	21	21
8	Kutaa 8ffaa kan xumure	22	22	22
9	Kutaa 9ffaa (11 ^{ffaa}) *kan xumure	23	23	23
10	Kutaa 10ffaa (12ffaa)*kan xumure	24	24	24
11	<ul style="list-style-type: none"> • 10+1,barumsa Ogummaa fi Teeknikaa sartifikeetiin kan eeb bifame, "TTI" irraa kan eeb bifame, Narsiin sartifikeetiin kan eeb bifame, gargaaraa fayyaa, • 10+2(12+2)⁺ barumsa Ogummaa fi Teeknikatiin Dippiloomaan kan eeb bifame, • Barumsa qophaa'insaa (preparatory) kan xumure, • Kolleejji wagga 1^{ffaa} fi 2^{ffaa} kan xumure. 	25	21	17
12	<ul style="list-style-type: none"> • Dippiloomaa kolleejji • Kolleejji wagga 3ffaa kan xumure • 10+3 (Dippiloomaa Ogummaafi Teeknikaa) 	26	22	18
13	<ul style="list-style-type: none"> • Dippiloomaa Olaanaa Koolejji • Kolleeji wagga 4ffaa kan xumure 		23	19
14	<ul style="list-style-type: none"> • Digiri Baachilarii 	28	24	20
15	<ul style="list-style-type: none"> • Digiri Maastarsii 	29	25	21
16	<ul style="list-style-type: none"> • Digri Doktireetii 	30	26	22

* Akkaata imaammata barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa} fi 12^{ffaa} jechuudha.

+ Akkaata imaammata barnoota duraatiin dippiloomaa Teeknikaa jechuudha.

Haala Hojjataan Itti Madaalamu

1. Karoora Haala Barbaadamuun Raawwachuu Ykn Hojii Irra Oolchuu /Competency/

- Hojii kennameef yeroo murtaa'e keessatti qulqullinaan hojjachuu,
- Akka gareetti ykn akka mana hojiitti bu'aa fiduuf tattaaffii godhuu (Team Sprit),
- Gabaasaa fi deebii (feed back) yerooodhaan dhiyeessuu,
- Karooraan hojjachuu (keessattuu itti gaafatamtoota kan ilaallatu),
- Dandeettii raawwachiisuu humna namaa cimsuuf tattaaffii godhuu (keessattuu itti gaafatamtoota kan ilaallatu),

2. Galmaa fi Kaayyolee Mana Hojii ykn Bulchiinsaa (Imaammata Tarsiimoo Karooraan Kutannoodhaan Fiixaan Baasuu (Commitment)

- Karoora fiixaan baasuuf yeroo hojiitiin ala yeroo boqonnaa isaatti hojii hojjachuu,
- Adeemsa hojii hin barbaachisne hambisuun rakkolee uumaman dhabamsiisuuf tattaafii godhamu,
- Siivil Sarviisiin uummataa kan tajaajilu ta'uu beekuun of-qopheessuu fi hirmaanna hojii gochuu,
- Mana hojii keessatti haala sadarkaa hojii irra jiruutiin itti gaafatamtootaa fi hojjattootaaf fakkeenya gaarii ta'uu, (itti gaafatamtootaaf)

3. Haala Naamusa Hojjatichaa /Ethics/

- Abbaa dhimmaa haala gaariin keessumeessuu,
- Hojjattoota mana hojii keessatti argaman waliin waliigaluun hojjachuu,
- Qabeenya Mootummaatiif dhimmamuu,
- Yeroo hojii kabajuu, yeroo hojii hojii mootummaatiif qofa itti fayyadamuu,
- Amala gadhee irraa fagaachuu; isaanis:- malaamaltummaa, fakkeessummaa, yeroo hojiitiin dhuganii argamuu, sobuu, iccitii baasuu fi kkfdha.

Ragaa Muuxannoo Hojii

1. Haala Muuxannoon Hojii Itti Fudhatamu (Hojjataa kamiif iyyuu)

Muuxannoon hojii haala armaan gaditti ibsameen qabama.

- a) Qaxaraa fi guddina sadarkaatif gitoota hojii haala imaammata barnoota duriitiin kutaa 12^{ffaa} fi sanaa gadi, haala imaammata barnootaa fi leenji ammaatiin kutaa 10ffaa fi sanaa gadi gaafatan irratti muuxannoon hojii kallattiidhaan osoo hin ilaalamii tajaajilli kamiyyuu akka muuxannoo hojiitti ni fudhatama.
- b) Sadarkaa gitoota hojii sadarkaa barnootaa Teekiniikaa fi Ogummaa gaafatan irratti muuxannoon hojii haala armaan gaditti ibsameen ni fudhatama.
- c) Qaxara irratti muuxannoon hojii fudhatamu gita hojiiirratti qaxaraman waliin qunnamtii kan qabu qofa ta'a.

2. Armaan olitti Lakk.oofasa 1.6.1 “a” irratti kan ibsame akkuma eegametti, guddina sadarkaa fi ramaddii sababa jijiirrama caasaatiin gaggeeffamu irratti muuxannoon hojii haala armaan gaditti ibsameen ni qabama.

- a) Muuxannoo hojii kallattiidhaan qunnamtii qabu guutumaa-guututti (100%) ni qabama, hojjataan tokko muuxannoohojii bifa sadii tahe yoo qabaate haala armaan gaditti ibsameen shallagamee walitti ni ida'amaaf. Hojjataan tokko kanneen ibsamani keessaa bifa tokko qofaa kan qabu yoo tahe, haaluma dhimma kana ilaachisee ibsameen tokko qofti shallagamee ni qabamaaf.
- b) Muuxannoo hojii gara biraatiin (indirectly) qunnamtii qabu dachaasuudhaan waLakk.aa isaa (50%) ni qabama.
- c) Muuxannoo hojii tasuma qunnamtii hin qabne yeroo lama dachaasuudhaan harka arfaffaa (1/4) isaa (25%) qabuudhaan fi walitti ida'uudhaan ni fudhatama.
- d) Yeroon barumsa ykn leenji irra turameef kamiif iyyuu (kan yeroo gabaabaa ykn dheeraa) muuxannoohoi hin qabamu
- e) Yeroon leenji ji'oota 8 (saddeet) fi sanaa gadi taheef kennaman gita hojii irratti ramadamu wajjin qunnamtii kan qabu yoo ta'e, tajaajila ykn muuxannoohojii hojjataan duraan qabu irratti akka qabamu ni ida'amaaf. Fakeenyaaf, leenjiin ji'a jahaa akka muuxannoo ji'a jahatti, leenji ji'a sadii akka muuxannoo ji'a saditti ni fudhatama.

3. Muuxannoon Hojii Haala Itti Madaalamu

Sirrummaa muuxannoohojii qulqulleeffachuu;

- a) Haqamaa fi haxaa'ama kan hin qabne,
- b) Mindaan ji'aa kan irratti ibsame,
- c) Yeroo kam irraa kaashee hanga yoomitti akka hojjate, maal akka hojjate kan ibsu,
- d) Lakk.oofsa protokoolii fi guyyaa kan qabu,
- e) Chaappaa mata duree fi geengoo akkasumas mallatoo itt igaafatamaa ykn itti aanaa itti gaafatamaa ykn bakka bu'aa mana hojichaa kan qabu,
- f) Mana hojii mootummaan akkasumas miti-mootummaa ta'ee beekamtummaa (hayyama) Mootummaa argate irraa kan dhiyaaate,
- g) Mana hojii kutaa bulchiinsaa fi faayinaansii qabu,
- h) Hojii sa'atii 8(saddeet) hojisiisu, galmee mallatoo sa'atiiin fayyadamu, hojjattootaaf mindaa peerooliidhaan kafalu irraa dhiyaachuu isaa mirkanaa'u qaba.

- i) Hojjataan yeroo qaxaramu foormii seenaa jireenyaa maqaa isaatiin guutamu irratti mana hojji duraan keessatti hojjate waan guutuuf ykn akka hin hojjatne waan ibsuuf muuxannoon hojji yeroo qaxaramu ykn boodatti dhiyeeffatu haaluma foormicha irratti guutameen ta'uu isaa mirkanaa'u qaba. Hojjataan yeroo tokko foormicha irratti eessumattuu akka hin hojjatne ibse boodatti ragaa muxannoo hojji dhiyeeffachuu hin danda'u.
- j) Muuxannoon hojji Manneen hojji mit-Mootummaa irraa dhiyaatan ashura galii biyya keessaa kan itti kafalame,
- k) Lakk. eenymaaaa gita hojji fi sadarkaa isaa,
- l) Gidduugaleessa madaallii raawwanna hojji kan yeroo lamaa qabaachuu qaba.

4. Uunkaa Muuxannoon Hojii Itti Qabamu (10% Keessaa guddina sadarkaa qofaaf Kan Qabamu)

Bara Tajaajilaa	Qaphxii Kennamu		
	Kallattiitiin Qunnammtii Kan Qabu 100%	Haala Biraatiin Qunnammtii Kan Qabu 50%	Qunnammtii Kan Hin Qabne 25%
1	0.24	0.12	0.06
2	0.48	0.24	0.12
3	0.72	0.36	0.18
4	0.96	0.48	0.24
5	1.12	0.56	0.28
6	1.44	0.72	0.36
7	1.68	0.84	0.42
8	1.92	0.86	0.43
9	2.16	1.08	0.54
10	2.40	1.20	0.60
11	2.64	1.32	0.66
12	2.88	1.44	0.72
13	3.12	1.56	0.78
14	3.36	1.68	0.84
15	3.60	1.80	0.90
16	3.84	1.92	0.96
17	8.08	2.04	1.02
18	4.32	2.16	1.08
19	4.56	2.28.	1.14
20	4.80	2.40	1.20
21	5.04	2.52	1.26
22	5.28	2.64	1.32
23	5.52	2.76	1.38
24	5.76	2.88	1.44
25	6.00	3.00	1.50
26	6.24	3.12	1.56
27	6.48	3.24	1.62
28	6.72	3.36	1.68
29	6.96	3.48	1.74
30	7.20	3.60	1.80
31	7.44	3.72	1.86
32	7.68	3.84	1.92
33	7.92	3.96	1.98
34	8.16	4.08	2.04
35	8.40	4.20	2.18
36	8.64	4.32	2.16
37	8.88	4.44	2.22
38	9.12	4.56	2.28
39	9.36	4.68	2.34
40	9.60	4.80	2.40
41	9.84	4.92	2.46
42	10	5	2.50

5. Muuxannoo Hojii (50% Jijiirraaqofaaf kan fayyadu)

Bara Tajaajilaa	Qaphxii Kennamu		
	Kallattiin Qunnamtii Kan Qabu 100 %	Kallattiin Biraatiin Qunnamtii Kan Qabu 50%	Qunnamtii Kan Hinqabne 25%
1	1.20	0.60	0.30
2	2.40	1.20	0.60
3	4.32	2.16	1.08
4	4.80	2.40	1.20
5	6.00	3.00	1.50
6	7.20	3.60	1.80
7	8.40	4.20	2.10
8	9.60	4.80	2.40
9	10.80	5.40	2.70
10	12.00	6.00	3.00
11	13.20	6.60	3.30
12	14.40	7.20	3.60
13	15.60	7.50	3.90
14	16.80	8.40	4.20
15	18.00	9.00	4.50
16	19.20	9.60	4.80
17	20.40	10.20	5.10
18	21.60	10.80	5.40
19	22.80	11.40	5.70
20	24.00	12.00	6.00
21	25.20	12.60	6.30
22	26.40	13.20	6.60
23	27.60	13.80	6.90
24	28.80	14.40	7.20
25	30.00	15.00	7.50
26	31.20	15.60	7.80
27	32.40	16.20	8.10
28	33.60	16.80	8.40
29	34.80	17.40	8.70
30	36.00	18.00	9.00
31	37.20	18.60	9.30
32	38.40	19.20	9.60
33	39.60	19.80	9.90
34	40.80	20.40	10.20
35	42.00	21.00	10.50
36	43.20	21.60	10.80
37	44.40	22.20	11.10
38	45.60	22.80	11.40
39	46.80	23.40	11.70
40	48.00	24.00	12.00
41	49.20	24.60	12.30
42	50.00	25.00	12.50

Akkaataa Qophii fi kenna Qorumsaa

1. Qorumsa Barreeffamaa

Akkaataa qophii qorumsa barreeffamaa;

- a)Qorumi barreeffamaa kan dhimmi ilaaluu fi ogeessa ogummaa isaa siritti beekuun qoph'uu qaba.
- b)Yeroo qorumsichi kennamu qaama qormaata qopheessee ykn sirrii ta'u (sororu) mirkaneessuu ala qorsisaan (invigilator) addaa bulchiinsa humna namaatiin ramadamuu qaba.
- c)Qorsisaan akkuma qorumsichi raawwateen tokkoon tokkoon waraqaa deebiitiif Lakk.oofsa iccitii (code) kennudhaan poostaa keessa kaa'ee samsamuudhaan nama sororuudhaan mirkaneessutti kennamu qaba.
- d)Lakk.oofsi iccitii kan hiikamu (decoding) yeroo miseensotni koree filannoo hundinuu ykn waLakk.aa ol argaman nama qorumsicha kenneen ta'a.

1.1 Sirreessa (Sorora) Qorumsa Barreeffamaa,

- a) Sirreessi qorumsaa qaama qorumsa qopheesseen sirreeffama (Sororama). Sirreessaan (sororaan) qorumi qormatoota poostaan akkuma samsamameen isaaaf dhihaachuu isaa mirkaneeffatee sirreessaa (sorora) ni raawwata.
- b) Qorumsichi deebii filataamaa (objective type) yoo ta'e, nama tokkoon sirreeffamuu (sororamuu) ni danda'a, miseensonni koree waraqaa deebiin irratti kennname walharkaa fudhuudhaan qaphxii argachuu qaba jedhanii itti amanan yaadannoo tokko tokko isaanii irratti qabachuu ni danda'u. Waraqaa deebii irratti qaphxiin hin barreeffamu, sororicha dura garuu;
- c) Qorumsichi gosa ibsaa (Essay type) yoo ta'e;
 - (1) Ulaagaalee sirreeffamaaf barbaachisan duraan qopheessun, jechuun qaphxii guutuu kan kennamuuf haalawan maal maal yoo xuqaman akka ta'e duraan murtessuu,
 - (2) Bu'uura ulaagaalee qopheeffameen qorsistotni tokkoon tokkoon waraqaa qoramootaa wal haarkaa fudhataa ulaagaalee duraan murtaa'an irratti hundaa'uudhaan akka sirreessan (sororan) gochuu,
 - (3) Sirreesitootni (sorortoonni) qorumsichaa qaphxii tokkoon tokkoon qoratamaa kennameen jiddu galeessa (average) baasuudhaan akka qabamu gochuun barbaachisaadha.

Qorumsa Gochaanii (Dalagaa)

Qophii qorumsa gochaa.

Bu'aan qorumsa gochaa kan ilaalamu yeroo qormaanni adeemsifamaa jiruu fi qormaatni eega raawwate booda waan ta'eef;

- a) Qorumsichi hoijetaa/hojjetoota/ beekumsa oggummaa qabu/ qabaniin qopha'ee kennamu qaba.
- b) Qormaatni yeroo qophaa'uu raawwii isa kamiif akka qaphxiin kennamu duraan dursee ibsa tarreeffamaan qopheessun barbaachisaadha.
- c) Qaphxiin tokkoon tokkoon ga'ee hojitiif kennamu duraan dursee murtaa'a.
- d) Qormaaticha irratti fi qormaaticha booda ulaagaaleen qaphxiin ittiin kennamu ni qophaa'u.

1.2. Raawwii

- a) Qoratamaan qorumsichi eega eegalamee kaasee hanga raawwatutti waan inni raawwatuuf qaphxiin kan kennamu ta'u isaa duraan dursee akka beeku taasisuun ni barbaachisa.
- b) Dhuma irrattis adeemsa qorumsicha qoramtoota tokkoon tokkoon isaanitiif qaphxiin kennamee fi waliigala qorumsicha irratti qaphxii kenname ida'uun bu'aa jiddu galeessa (Average) baasuun murtee ittigaafatamaa dhimmi ilaaluuf dhiyaata.

2) Qorumsa Gaaffii Afaanii(Interview)

Kaayyoon gaaffii Afaanii akka filannoo fi manneen hojii Mootummaa Siivil Sarviisi keessatti godhamuuf, dorgomaa hojichaa fedhinaa fi ga'umsaan kan dalaguu danda'u filachu fi dandeettii mana hojichaatiif fiduu danda'u tilmaamuuf akkasumas dhugummaa ibsa uunkaa gaaffii hojii irratti guutame mirkaneessuudhaf.

Qophii Gaaffii Afaaniitiin Dura Taasifamu;

- a) Ga'umsa, dandeettii, beekumsa, muuxannoo, ogummaa fi yaada dorgomaan qabaachuu danda'u hubachuun qopheessuu.
 - b) Waan hojiif baayyee barbaachisaa ta'e garuu gaaffii afaaniitiin qorachuuf dandeettii rakkisaa ta'an addaan baasanii kaa'uu.
 - c) Ga'umsa qaamaa fi haalawwan biraan namni hojicha irratti ramadamuu qabaachuu danda'u tarreessanii kaa'uu.
 - d) Fedhina dorgomtootaa, sababa hojicha itti barbaadan, fedhinaafi kaayyoon isaanii maal akka ta'e beekuufi gaaffiilee dandeessisan wixineessuu.
 - e) Dhimoolee keessa galuu qaban;
 - Tartiiba gaaffiilee murteessuu,
 - Gaaffiilee namoota gaaffii Afaanii gaafatanifiif hiiruu,
 - Rakkinaalee yeroo gaaffiin Afaanii taasifamu mudachuu danda'an dursanii hubbachuu,
 - Qoramatoota akkaataa ittiin jajjabeessuun danda'amu irratti waliin dubbachuu,
 - f) Haalawwan mijeessuu;
 - Yeroo,
 - Iddoo itti kennamuu fi kan biraas (yoo jiraate).
 - g) Akkaataan gaaffiin Afaanii itti dhiyaatu;
 - Nagaa gaafachuun jalqabuu fi,
 - Kaayyoo gaaffii Afaanii gaafatamaaf ibsuudha, (structure).
- ### 2.3. Gaaffii Afaanii Geggeessuu;
- Dorgomtootni akka mijeffatanii taa'an afeeruu,
 - Marii keessatti yeroo baayyee akka dorgomtootni dubbatan gochuu,
 - Kallattii adeemsa marichaa suuta too'achuu danda'uu,
 - Siritti dhageeffachuu fi sammuu banaa taasisuun ragaalee kennaman obsaan fudhachuu,
 - Murtiin kan kennamu marii booda ta'u illee hojiin wal-madaalsisuu adeemsa keessatti walhidhee kan deemu ta'u isaa, qormaachistoota gaaffii Afaanii irraa ni eegama.

3. Xumura (Cufiinsa)

- Bu'aan qormisichaa yeroo itti ibsamu ykn haala isaa ibsuu,
- Gaaffiin Afaanii xumuramuu isaa ibsuu, beeksisuu, ol-ka'anii harka fuudhuu ykn balbala banuudhaan amala gaarii fi ibsa hawwii gaariitiin gaggeessuun ni barbaachisa.

4. Qorumsa Gareedhaan Mari'achuu

4.1. Kaayyoo

- a) Haalli dura bu'aa ykn walitti qabaan hin filataminitti dorgomtoota wal-marachiisudhaan filannoona godhamu dandeettii addaa wal-qunnamtii ittigaafatamtootaa, hojii gaggeesistootaa fi kan sadarkaa ooggantummaatiin taa'anii fi amala kanneen biraa itti qorachuuf,
- b) Tokkoon tokkoon dorgomaan rakkina barreffamaan itti dhiyaateef furmaanni inni dhuunfaanis ta'ee waliin kennuun gahumsa isaa madaaluudhaf,

4.2. Qophii Qorumsichaa:

- a) Waan gahuu fi ta'uudhaaf amanamaa ta'uu danda'u kan ibsuu fi jirenyaa qoratamtootaa guyyaa waliin qunnamtii ykn walitti dhufeenyaa hin qabinne tokko ykn barreffama dhimma (case) gita hojii dorgommiif duwwaa ta'e irraa akka fakkeenyaaatti dhiyaachuu danda'u qopheessuu.
- b) Barreffamichi ragoota gahaa ta'anii rakinicha agarsiisuuf gargaaran akka of keessaa qabaatuu fi deebii ifa ta'e ykn furmaata kan hin qabne yaadini adda addaa kan irratti dhiyaachuu danda'u ta'uusaa mirkaneessuu.
- c) Qorattooni bu'uura akaakuu hojii fi dandeettii hojii barbaachisaa ittigaafatamummaa hojichi gaafatuun ulaagaalee (factors) yeroo wal-mari'annaa ittiin gamaaggamaman maal akka ta'an waliigaltee irra gahuu.
- d) Kuttaa mijaa'aa ta'e keessatti teessuma tokkoon tokkoon qoratamtootaa ilaaluu dandeessisu kursiilee fi minjaala mijaa'aa ta'e irra akka taa'an gochuu,
- e) Tokkoon tokkoon qoratamaa fuunduratti kaardii maqaa qopheessudhaan qorattooni tokkoon tokkoon qoratamaa maqaadhaan garagara baasanii akka beekan gochuu,
- f) Barreffama wal-mar'annaa hiruudhaan qajeelfama barrefamicha irratti kennameen ala ibsa gara biraa kamiyyuu qoratamtootaaf kennuun dhowwaadha.

4.3. Adeemsa Qorumsichaa;

- a) Qoratamtooni daqiqota murtaa'aniif qormaaticha akka dubbisan ni taassifama. Yeroo kana keessa qorattooni gaaffii kamiyyuu qaratumtoota irra hin fudhatan.
- b) Akkuma qaratumtooni barreffamicha irratti wal-mari'achuu jalqabaniin tokkoon tokkoon qorattootaa akkaataa madaallii baheetiin yaadannoo qabchuudhaan tokkoon tokkoon qoratamaan ni gamaaggama.

4.4 Safartuu tokkoon tokkoon qoratamaa dandeettii addaa fi amaloota uumamaa wal-qunnamtii namoota waliin taasisu ittiin gamaaggamu,

- a) Baayyna hirmaannaa wal-mari'annicha irratti taasifamu, cimina yaadichaa, qulqullinaa fi gumaacha,
- b) Gumaachawwan kun fudhatama gareewwan wal-mari'aannaatiin argatanii fi miseensota garichaatiin hanga hojii irra oolma isaanii,

- c) Tokkoon tokkoon namaa yaada miseensa garee biraan gidduu bu'uu dhiisudhaan hanga dhaggeeffannaa isaa,
 - d) Tokkoon tokkoon miseensaa xiyyeeffannaa gummacha miseensa biraatiif kennuu,
 - e) Hanga gahumsa hooggantummaa namni tokkoon tokkoon agarsiisee,
 - f) Tokkoon tokkoo miseensaa ilaachisee yaada waliigalaa jiru, fakkeenyaaaf; kaka'umsa, dandeettii uumaa, adda bahanii ilaalamuu, onneeffannaa, murteessummaa, dandeettii hooggantummaa, ofitti amanuu dhabuu, nama biraan duukaa bu'uu fi amala qosummaa kkf ilaaluu ta'uu ni danda'a.
- 4.5.** Qorattooni akkaataa madaalliwaa kanaan olitti caqasameetiin waa'ee tokkoon tokkoo qoratamtootaa yaadanno qabachuudhaan amala hojichaa waliin ilaaludhaan madaallii ofii kennuu qabu. Akkaataa gamaaggama galmeessaniitiin tokkoon tokkoo qoratamaa ilaachisee yaada qaban irratti marii gochuudhaan waliigaltee irra gahuutu irraa eegama.

Uunkaa 08

Guyyaa -----

Uunkaa Qorumsa Barreeffamaa fi Jechaa (Qaxaraaf Qofa)

**Qormaatni Barreeffamaa fi Qooqaa Hennaa Geggeeffamu, Uunkaa Walitti Qabaa Bu'aa Qormaata
Kaadhimamtootaa**

1. Maqaa Mana hojii _____
2. Gosa Bobba'insaa /waammama hojii/ _____
3. Lakk. Eenyummaa gita hojichaa _____
4. Sadarkaa gita hojii _____
5. Mindaa Ka'umsaa _____
6. Bakka hojii _____
7. Beeksifinni kan itti bahe _____ Guyyaa _____ Ji'a _____ Bara _____
8. Guyyaa qorumi barreeffamaa itti kennname _____
9. Qorumsi jechaa kan itti kennname _____ Guyya _____ Ji'a _____ Bara _____
10. Sadarkaa. gita hojii duraanii _____ mindaa duraanii _____

Lakk.	Maqaa Dorgomtootaa	Bu'aa Qorumsa Barreeffamaa fi Afaanii		Ida'ama Qaphxii 100%	Sadarkaa	Ibsa
		Bu'aa Qormaata Barreeffamaa 70%	Bu'aa Qorumsa Jechaa 30%			

Yaada Murtii Koree Filannoo

Maqaa Walitti Qabaa Koree, _____ Mallatoo _____

Maqaa fi Mallatoo Miseensota Koree

Maqaa **Mallatoo**

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

Ittigaafatamaa Murtii dhumaan kenne

Maqaa _____

Ittigaafatamummaa _____

Mallatoo _____ Guyyaa fi Bara _____

Uunkaa 09

Uunkaa Qorumsa Gochaa fi Jechaa (Qaxaraaf Qofa)

Uunkaa walitti Qabaa Bu'aa Qoramsa gochaa (Dalagaa) fi qooqaa (Interview)

1. Maqaa mana hojii _____
2. Waamama gita hojii _____
3. Lakk. Eenummaa gita hojii _____
4. Sadarkaa gita hojii _____
5. Mindaa ka'umsaa _____
6. Bakka hojii _____
7. Beeksisni kan itti ba'e (guyyaa, ji'aa, bara) _____
8. Qorumsi jechaa guyyaa fi bakka itti kennname _____
9. Guyyaa, ji'aa fi bara qormaatni gochaa kun itti kennname _____

Lakk.	Maqaa Dorgomtootaa	Bu'aa Qorumsa Gochaa fi Jechaa		Ida'ama Qaphxii 100%	Sadarkaa	Ibsa
		Bu'aa Qorumsa Barreeffamaa 80%	Bu'aa Qorumsa Jechaa 20%			

Yaada Murtii Koree Filannoo

Maqaa Wal-itte Qabaa koree, Maqaa _____ Mallattoo _____

Maqaa fi Mallattoo Miseensota Koree

Maqaa

Mallattoo

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Itti gaafatamaa murtii dhumaan kenne

Maqaa _____

Itti Gaafatamummaa _____

Mallattoo _____ Guyyaa fi Bara _____

Guddina Sadarkaaf**Uunkaa Qorumsa Barreeffamaa ykn Gochaa(dalagaa) Uunkaa Qaphxiin Guddina Sadarkaa Irratti Walitti Qabamu**

1. Maqaa mana hojichaa _____
2. Maqaa hojjatichaa _____
3. Sadarkaa gita hojii irra ture _____
4. Mindaa duraan argatu _____
5. Sadarkaa gita hojii itti guddatu _____
6. Mindaa _____
7. Guyyaa beeksinsi ba'e, guyyaa _____ ji'a _____ bara _____
8. Guyyaa qorumi barreeffamaa ykn gochaa itti kennname
Guyyaa _____ ji'a _____ bara _____
9. Gosa qoruumsaa; gochaan, barreeffamaan (tokko jala haa sararamu)

Lakk.	Maqaa Qoratamaa	Bu'aa Qorumsa Barreeffamaa Ykn Gochaa 24%	Bu'aa Madaallii Raawwannaa Hojii 51%	Qulqullin a Kuusaa 5%	Qaphxii Muuxannoo Hojiif Kennname 10%	Qaphxii Sadarkaa Barnootaaf Kennname 10%	Ida'ama 100%	Sadarkaa	Ibsa
1									
2									
3									
4									
5									

Yaada murtii koree Filannoo

Maqaa Walitti qabaa koree _____ Mallattoo _____

Maqaa fi Mallattoo Miseensota koree

Maqaa

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Itti Gaafatamaa murtii dhumaan kenne

Maqaa _____

Itti Gaafatamummaa_____

Mallattoo_____

Mallattoo

- _____
- _____
- _____
- _____

Guyyaa_____

Uunkaa 11

- **Uunkaa Qaphxiin Itti Gaafatamtoota Ilaallatuun Kaadhimatoota Guddini Sadarkaa Gita Hojii Itti Gaafatamtoota Qajeelchotaaf Dorgomaniif 9% Keessaa Kennamu**

1. Maqaa Hojjataa _____
2. Bakka itti hojjachaa jiru
Waammama gita hojii _____
Sadarkaa _____
3. Mindaa amma hojjatichaaf kanfalamaa jiru _____
4. Barumsa hojjatichaa
Sadarkaa _____
Gosa Barnootichaa _____
5. Muuxannoo hojii waggaadhaan _____
6. Gita hojii amma itti guddatu
Sadarkaa _____
Mindaa (baajata) gita hojichaa _____
7. Guddina Sadarkichaa irratti dorgomuuf ga'umsa qabuuf qaphxii I/gaafatamaa ilaallatuun % keessaa kennameef _____
 - Maqaa itti gaafatamaa qabxicha kenne _____
 - I/gaafatamummaa _____
 - Mallattoo _____
 - Guyyaa _____

Hubachiisa

Uunkaan kun guutamee kuusaa hojjatichaa keessa taa'uu qaba.

Hojjetaa Haaraa Mana Hojii wajjiin Wal-barsiisuu

1. Mata Duree Sagantichaan Uffisaman ilaachisee;

- Ergaa baga nagaan dhuftanii,
- waa'ee kutaa hojitiif fi ittigaafatamtoota hojii,
- Waa'ee imaammataa fi seera mana hojichaa,
- Bu'aa adda addaa dhaabbatichi (manni hojichaa) hojjetootaaf kenuu,
- Wa'ee raawannaa hojii madaaluu,

2. Hundeeffama Mana Hojichaa ilaachisee;

- Manni hjojichaa yeroo itti hundeeffamee fi haala isaa,
- Hawwii, ergama, kaayyoo, fi tajaajila mana hojichaa

3. Waa'ee Hojii fi Ittigaafatamtootaa ilaachisee;

- Chaartota caasaa mana hojichaa agarsiisan irratti ibsa kenuu.

4. Imaammataa fi Qajeelfama Mana Hojichaa ilaachisee;

- Imaammataawan Mana hojichaa uunkotaa fi qajeelfamootaan wal-barsiisuu.
- Yeroo hojii mana hojichaa ibsuu
- Bu'aa hojii manni hojichaa hijetoota irraa eegu ibsuu.

5. Waa'ee Bu'aawan adda addaa ilaachisee;

- Waa'ee yaalaa fi kaffaltii mana barumsaa,
- Waa'ee guyyoota boqonnaa, hayyama dhukkubaa fi hayyama dahumsaa fi kanneen fakkaatan,
- Bu'aawan gara biraas yoo jiraatan ibsuu.

6. Waa'ee Madaallii Raawannaa Hojii ilaachisee;

- Yeroo madaallii raawannaa hojii fi
- Adeemsa madaallii raawannaa hojii tokkoon tokkoon ibsuu

7. Dhimmoota Gara Biraa ilaachisee;

- waa'ee barreffama beeksisa mana hojichaa,
- sanadoota imaammataa fi qajeelfama kanneen biraa
- baafanna Lakk.ofsa bilbilaa tokkoon tokkoon itti gaafatamtoota kutaa fi hojjetootaa kenuu.

8. Xumura.

- Mata dureewwan ibsi itti kennname irratti hojjattoota filataman wajjin mari'achuu,
- Maricha xumuuruudhaan cufuu,

9. Hojjettooni filataman gara hojii idileetti osoo hin bobba'in

Raawwii hojichaatiif beekumsa akka argataniif leenjii fi gorsi akka kennamuuf gochuun barbaachisaadha.

Uunkaa 13

Uunkaa Qaphxiin Wal-dorgommii Jijiirraa Itti Kennamu

1. Maqaa mana hojichaa_____
2. Waamama gita hojii_____
3. Lakk. eenyummaa gita hojii_____
4. sadarkaa gita hojii_____
5. Mindaa ka'umsaa_____
6. Bakka hojii_____
7. Guyyaa _____ ji'a _____ baraa _____ beeksisichi itti bahe
8. Guyyaa _____ ji'a _____ bara _____ qorumsi itti kenname

Lakk.	Maqaa Dorgomtootaa	Bu'aa Qorumsaa			Ida'ama Waliigalaa 100%	Sadarkaa	Ibsa
		Qormaata 20%	Sadarkaa Barumsaa 30%	Muuxannoo Hojii 50%			

Yaada Murtee koree

Maqaa walitti qabaa koree_____

Maqaa fi mallattoo miseensota koree

Maqaa

- 1._____
- 2._____
- 3._____
- 4._____

Mallattoo

- _____
- _____
- _____
- _____

Itti Gaafatamaa murtii kenne:

Maqaa_____ Mallattoo_____

Itti gaafatamummaa_____

Guyyaa_____

Mallattoo_____

Bara_____

Guyyaa_____

Bara_____

Beeksisa Qaxara

**Qabiyyee
Beeksisichaa**

- Guyyaa Beeksisichi itti ba'e
- Maqaa Waajjira /mana hojii/ qaxaruu
- Waamama Gita Hojii
- Lakk. eenyummaa gita hojichaa
- Sadarkaa fi Mindaa gita hojichaa
- Sadarkaa barumsaa
- Muuxannoo hojii
- Ogummaa addaa
- Saala
- Guyyaa fi Iddoo galmee
- Wantoota barbachisaa biroo

Uunkaa Beeksisa Qaxaraa

Beeksisa Qaxaraa

Lakk. _____
Guyyaa _____

Waajjirri gitoota hojii qaban irratti hojii barbaaddota wal-dorgomsiisee qaxaruu barbaada. Wan kana ta'eef, dorgomaan dandeettiwwan barbaaddaman guutu kamiyyuu, waajjirichatti, Biirroo Lakk. _____ tti dhiyaachuun galmaa'uu ni danda'a.

- Waamama gita hojii
- Lakk. eenyummaa gita hojii
- Sadarkaa gita hojichaa,
- Mindaa ji'aa
- Baayina
- Saala
- Sadarkaa Barnootaa
- Muuxannoo Hojii
- Yeroo galmeen itti gaggeeffamuGuyyaa _____ irraa hanga guyyaa _____

Dubartoonni ni jajjabeeffamu

Xalayaa Qaxara Yaalii

Qabiyyee
Xalayichaa

- Guyyaa fi Lakk.koofisa Xalayichaa,
- Maqaa Hojjeticha hanga Akaakayyuutti,
- Guyyaa, ji'a, bara itti qaxaraman,
- Waamama gita hojji itti qaxaraman,
- Lakk.koofsa gita hojji Itti qaxaraman,
- Sadarkaa gita hojji itti qaxaraman
- Mindaa ji'aa,
- Maqaa fi Mallatoo I/Gaafatamticha, Itti gaafatatumummaa,
- Chaappaa mata duree,
- Chaappaa Giingoo,
- Kan Biroo

Uunkaa Xalayaa Qaxara Yaalii

Lakk. _____
Guyyaa _____

Obbo/Aaddee _____ tiif
Bakka Jiranitti

Dhimmi:- Qaxara Yaalii Ilaaa

Manni hojji keenya hojji barbaaddota waldorgomsiisee qaxaruuf beeksisa guyyaa _____
bara _____ baasuun isaa ni beekama.

Waan kana ta'eef, isinis dorgommiidhaan caalaa kan argattan waan ta'eef, guyyaa
_____ bara _____ irraa eegalee Lakk. eenyummaa gita hojji _____ sadarkaa _____
hojjetaa _____ mana hojji keenya ta'uudhaan ji'aan Qar. _____ / _____ /
isiniif kaffalamaa yaalii ji'a ja'aatiif qaxaramuu keessan isin beeksifna.

Nagaa Wajjin

Mallatoo

Maqaa I/Gaafatamaa

Itti Gaafatatumummaa

Chaappaa Geengoo

G.G.

_____ tiif
_____ tiif
_____ tiif
_____ tiif

Bakka jiranitti

Xalayaa Qaxara Dhaabbii

Qabiyyee Xalayichaa

- Guyyaa fi Lakk.koofsa,
- Maqaa Hojjetichaa hanga akaakayyuutti,
- Guyyaa, ji'aa fi bara dhaabbii itti ta'an,
- Waamama,
- Sadarkaa fi
- Lakk.koofsa eenyummaa gita hojii dhaabbiidhaan itti qaxaraman,
- Mindaa ji'aa,
- Maqaa fi Mallatoo I/Gaafatamtichaa,
- Sadarkaa I/Gaafatatummaa I/Gaafatamtichaa
- Chaappaa Mata duree
- Chaappaa Geengoo

Uunkaa Xalayaa Qaxara Dhaabbii

Lakk. _____

Guyyaa _____

Obbo/Aaddee _____ tiif

Bakka jiranitti**Dhimmi:- Qaxara Dhaabbii ilaala.**

Guyyaa _____ bara _____ irraa eegalee yeroo yaalii ji'a jahaaf qaxaramuu keessan xalayaa guyyaa
 _____ bara _____ Lakk. _____ tiin kan isiniif ibsame ta'uu isaa ni yaadatama.

Waan kana ta'eef, madaalliin raawwii hojii keessanii quubsaa ta'ee waan argameef, guyyaa ----- bara -
 --- irraa jalqabee Lakk.koofsa eenyummaa ----- sadarkaa ----- mindaa ji'aa ----- isiniif kafalamaa
 _____ mana hojii keenyaa ta'uudhaan dhaabbiidhaan kan qaxaramtan ta'u keesan ni beeksifna.

Nagaa Wajjin

Mallatoo

Maqaa I/Gaafatamtichaa

I/Gaafatatummaa

Mallatoo Geengoo

G.G

_____ tiif
 _____ tiif
 _____ tiif
 _____ tiif
 _____ tiif

Bakka Jiranitti

Beeksisa Guddina Sadarkaa

**Qabiyyee
Xalayichaa**

Lakk. _____
Guyyaa _____

- Guyyaa beeksisni itti bahe
- Waamama gita Hojichaa,
- Lakk.koofsa eenyummaa gita hojichaa,
- Sadarkaa fi Mindaa gita hojichaa,
- Sadarkaa baruumsaa gitni hojichaa gaafatu,
- Muuxannoo hojii barbaadamu,
- Ogummaa addaa /yoo jiraate/,
- Guyyaa fi bakka galmee,
- Wantoota biroo barbaachisan.

Lakk. _____
Guyyaa _____

Beeksisa Guddina Sadarkaa

Biiroo/waajjirri _____ iddoowan duwwaa jiran irratti hojjetoota guddina sadarkaatiin wal-dorgomsiisee ramaduu barbaada.

1. Gita hojii Duwwdhaaf:-

- 1.1 Waamama _____
- 1.2 Lakk.koofsa eenyummaa _____
- 1.3 Sadarkaa _____

2 Mindaa ji'aa _____

3 Sadarkaa barumsaa barbaaddamu _____

4 Muuxannoo hojii barbaaddamu _____

5 Ogummaa addaa _____

6 Saala _____

7 Guyyaa galmeey _____ guyyaa _____ irraa hanga _____ guyyaa _____
bara _____

8 Iddoo galmeey _____ Biiroo Lakk. _____

Hojjetaan Biirichaa/Waajjirichaa dandeettiwwan barbaaddaman guutu kam iyyuu kan galmaa'u danda'u ta'u isaa ni beeksifna.

Maqaa Biirichaa/Waajjirichaa
Chaappaa Geengoo

Beeksisa Jijiirraa Keessaa

**Qabiyyee
Beeksisichaa**

- Guyyaa fi Lakk.koofsa,
- Waamama Gita Hojichaa,
- Lakk. eenyummaa Gita Hojichaa,
- Sadarkaa Gita Hojichaa,
- Mindaa ji'aa,
- Sadarkaa Baruumsaa fi,
- Muuxannoo Hojii Barbaaddamu,
- Ogummaa addaa/yoo jiraate/,
- Kan biroo.

Uunkaa Xalayaa Beeksisa Jijiirraa Keessaa

Lakk. _____
Guyyaa _____

Dhimmi:- Beeksisa Jijiirraa Keessaa

Manni hojii _____ gita hojii duwwaa _____ irratti
hojjetoota keessaa jijiirree hojjechisuu barbaada. Waan ta'eef, hojjetaan mana
hojichaa dandeettiawan barbaaddaman guutu guyyaa _____ bara
_____ irraa eegalee Biiroo Lakk. _____ tti dhiyaachuudhaan galmaa'uu
ni danda'a.

- Waamama Gita Hojichaa _____
- Lakk. eenyummaa Gita Hojichaa _____
- Sadarkaa Gita Hojichaa _____
- Sadarkaa Baruumsaa _____
- Muuxannoo Hojii _____
- Ogummaa addaa _____
- Saala _____

Mana Hojichaa

Mallattoo Geengoo

Xalayaa Jijiirraa Keessaa

- Guyyaa fi Lakk.koofsa,
- Maqaa Hojjetichaahanga Akaakayyuutti,
- Waamama Gita Hojichaa,
- Lakk. Eenyummaa gita Hojichaa,
- Sadarkaa Gita Hojichaa,
- Mindaa ji'aa,
- Guyyaa. Ji'aa fi bara itti jijiiraman,
- Chappaa mata duree fi giingoo,
- Maqaa fi Mallattoo I/Gaafatamichaa,
- Sadarkaa I/Gaafatamummaa I/Gaafatamichaa,
- Qaamolee garagalchiin godhamuuf,
- kan biroo.

Uunkaa Xalayaa Jijiirraa Keessaa

Lakk. _____
Guyyaa _____

Obbo/Aaddee _____ tiif
Bakka Jiranitti

Dhimmi:- Jijiirraa Keessaa Ilaala.

Manni hojii keenya hojjetoota jijiirraa keessaatiin wald0rgomsisee ramaduudhaaf beeksisa guyyaa _____ bara _____ Lakk. _____'n bahe ni yaadatama.

Kanaafuu, dorgommii taasifameen isin kan filamatant waan ta'eef, guyyaa _____ bara _____ irraa eegalee Lakk. eenyummaa _____ sadarkaa _____ Mindaa ji'aa _____ asiin dura isiniif kaffalamaa ture akkuma qabattanitti _____ mana hojii keenyaa taatanii akka hojettan kan ramadamtan ta'u keessan ni beeksifna.

Nagaa Wajjin
Mallattoo
Maqaa I/Gaafatamichaa
I/Gaafatamummaa

Chaappaa Geengoo

Uunkaa 20

Xalayaa Walii-Galtee Jijiirraa Alaa /Manni Hojii Gad-Dhiisu Barreessuu/

Qabiyyee
Xalayichaa

- Guyyaa fi Lakk.koofsa,
- Mana Hojii fudhatu,
- Maqaa guutuu hojjetichaa,
- Waamamaa fi sadarkaa gita hojii hojjetichi itti ramadaman,
- Mindaa ji'aa hojjetichaa,
- Yeroo dabala mindaa itti argatan,
- Bu'aa madaallii raawwii hojii hojjetichaa,
- Sadarkaa fi gosa baruumsaa hojjetichaa,
- Muuxannoo hojii hojjetichaa,
- Kan biroo

Uunkaa Xalayaa Jijiirraa Alaa

Lakk. _____

Guyyaa _____

Biiroo/Waajjira _____ tiif

Bakka Jirutti

Dhimmi:- Walii-galtee Jijiirraa Ilaala.

Miilttoo mana hojii keenyaa kan ta'an Obbo /Aaddee _____ gara Biiroo/Waajjira _____ tti jijiiramanii hojjechuuf akka eehamamuuf iyyata guyyaa _____ bara _____ baroefffameen nu gaafataniiru.

Kanaafuu:

- 1 Waamama gita hojii hojjetichaa _____
- 2 Sadarkaa hojii hojjetichaa _____
- 3 Mindaa ji'aa hojjetichaa _____
- 4 Sadarkaa baruumsaa hojjetichaa _____
- 5 Bara tajaajila hojjetichaa _____ qunnamtii qabu ta'u isaa ibsaa, hojjeticha kan fudhattan yoo ta'e, jijiiricha irratti kan walii-gallu (mormii hin qabne) ta'u keenya ni beeksifna.

Nagaa Wajjin

Mallattoo

Maqaa I/Gaafatamichaa

I/Gaafatamummaa

Chaappaa Geengoo

G.G.

Obbo /Aaddee _____ tiif

Bakka Jiranitti

Xalayaa Wali-galtee Jijiirraa Alaa /Mana Hojii Fudhatu/

Qabiyyee
Xalayichaa

- Guyyaa fi Lakk.koofsa,
- Maqaa Guutuu Hojjetichaa,
- Kan Hojjatichi Itti Ramadaman,
 - Waamama Gita Hojichaa,
 - Lakk. Eenyummaa Gita Hojichaa,
 - Sadarkaa Gita Hojichaa,
- Mindaa ji'aa,
- Kan Biroo

Uunkaa Xalayaa Jijiirraa Alaa

Lakk. _____
Guyyaa _____

Biiroo/Waajjira _____ tiif
Bakka Jiranitti

Dhimmi:- Waliigaltee Jijiirraa Ilaala.

Waa;ee jijiirraa Obbo/Aaddee _____ ilaalchisee xalayaa guyyaa
_____ bara _____ Lakk. _____ 'n barreessitan ni beekama.

Kanaafuu, hojjeticha Lakk. Eenyummaa _____ Sadarkaa _____ mindaa ji'aa Qar.
_____ kafalaafii _____ gochuudhaan kan hojjechiifnu waan ta'eef, hojjetichaaf
waraqaa qulqullinaa/kiliiraansii/ kennitaniifi akka ergitan gaafachaa, galmee dhuunfaa isaaniis
teessoo keenyaan akka nuuf ergamu ni hubachiifna.

Nagaa Wajjin
Mallatto
Maqaa I/Gaafatamichaa
I/Gaafatamummaa
Chaappaa Geengoo

G.G.
Obbo/Addee _____ tiif
Bakka Jiranitti

Bakka Jiranitti

Qabiyyee
Beeksisichaa

Beeksisa Waamicha Duraa (1^{ffaa})

- Maqaa Guutuu Hojjetichaa,
- Guyyaa fi Lakk.koofsa haqamaa fi haxaa'ama hin qabne
- Guyyaa itti hafe,
- Guyyaa isa dhumaan ragaan itti dhiyaatu,
- Kutaa hojii, Lakk. Biirro Ragaa itti dhiyeeffatu.

Guyyaa _____
Lakk. _____

Obbo/Aaddee _____ tiif
Bakka jiranitti

Akkuma mata duree irratti ibsametti, guyyaa _____ bara _____ irraa eegalee hojii idilee keessan irratti hin argamne. Waan kana ta'eef, guyyaa hojii irratti hin argaminiif ragaa sirriidhaa qabachuudhan hanga guyyaa _____ bara _____ tti kutaa Bulchiinsa Hojjetootaa /Personeelii/ Biirro Lakk. _____ tti akka dhiyaattan isin beeksifna.

Nagaa Wajjin

Mallattoo

Maqaa I/Gaafatamichaa
I/Gaafatamummaa
Mallatto Geengoo

Beeksisa Waamicha Lammaffaa (2^{ffaa})

Qabiyyee
Beeksisichaa

- Yeroo Waamichaa,
- Maqaa Guutuu Hojjetichaa,
- Guyyaa fi Lakk.koofsa haqamaa fi haxaa'ama hin qabne,
- Guyyaa itti hafe,
- Guyyaa fi Lakk.koofsa waamichi 1^{ffaa}n itti bahe,
- Guyyaa isa dhuma ragaan itti dhiyaatu,
- Kutaa Hojii fi Lakk. Biirroo Ragaan Itti dhiyaatu,
- Tarkaanfii fudhatamu.

Uunkaa Beeksisa Waamicha 2^{ffaa}

Lakk. _____
Guyyaa _____

Obbo/Aaddee _____ tiif
Bakka Jiranitti

Dhimmi:- Beeksisa Waamicha 2^{ffaa} Ilaala.

Akkuma mata duree irratti ibsametti, _____ guyyaa _____ irraa eegalee hojii idilee keessan irratti argamuu dhabuu keessaniif beeksisni _____ guyyaa _____ bara _____ bahuun isaa ni beekama.

Haa ta'u malee, guyyoota hojii irratti hin argaminiif raga siiriidhaa qabachuudhaan hanga _____ guyyaa _____ bara _____ tti dhiyaachuu hin dandeenye.

Kanaafuu, guyyoota hojiirratti hin argaminiif ragaasirrii ta'e qabachuudhaan hanga _____ guyyaa _____ bara _____ tti kutaa Bulchiinsa Hojjetootaa /Personeelii/ Biirroo Lakk. _____ akka dhiyaattan yeroo isa dhumaatiif isin beeksisaa, daangaa yeroo ibsamee keessatti, raga keessan qabattanii kan hin dhiyaanne yoo ta.e beeksisa dabalataa malee hojii keessan irraa akka gaggeeffamtan kan taasifamu ta'u isaa ni beeksifna.

Nagaa Wajjin

Mallattoo
Maqaa I/Gaafatamichaa
I/Gaafatamummaa

Chaappaa Giingoo

Uunkaa 24

Uunkaa Xalayaa Hojiirraa Ittiin Gaggeeffaman

Lakk. _____
Guyyaa _____

**Obbo/Aaddee _____ tiif
Bakka Jiranitti**

Dhimmi:- Hojii Mootummaa Irraa Gaggeeffamuu Keessan Ilala

Akkuma mata duree irratti ibsametti, _____ guyyaa _____ bara _____ irraa eegalee hojii idilee keessan irratti argamuu dhabuu keessaniif beksisa yeroo dura /1^{faa}/ _____ guyyaa _____ bara _____ Lakk. _____ 'n baheefi beksisa yeroo lammaffaa(2f^{faa}) _____ guyyaa _____ bara _____ Lakk. _____ 'n bahe ni beekama.

Haa ta'u malee, akkaataa beksisootaatti guyyoota hojii irratti hin argaminifiif ragaa qabattanii dhiyaachu dadhabuu keessaniif _____ guyyaa _____ bara _____ irraa eegalee hojii Mootummaa irraa gaggeeffamuu keessan isin beeksisna.

Nagaa Wajjin
Mallattoo

Maqaa I/Gaafatamichaa
I/Gaafatamummaa

Chaappaa Geengoo

KUTAA AFUR

QAJEELFAMA RAGAA MANA HAKIMAA

SEENSA

- Kenniinsa fi fuudhiinsa ragaa mana hakiimaa ilaachisee qajeelfama dhaabbataa bifa tokko ta'e qophaa'ee, manneen hojji Mootummaa hunda keessatti sirmi raawwannaa bifa tokko ta'e akka jiraatu taasiisuun barbaachisaa ta'ee waan argameef,
- Hojjattootni mootummaa, dhaabblilee mana yaalaa irraa ragaa hakiimaa mana hojji isaaniitti dhiyeeffachuu akka qaban akka beekan taasisuuf,
- Dhaabblileen Eegumsa Fayaa akkataa sadarkaa kenniinsa tajaajilaa isaaniif daangeffameen gosa ragaalee hakiimaa kennuu dnada'an beeksisuun waan barbaachiseef,
- Haala kanaan dura ittiin hojjatamaa tureen fuudhinsaa fi qabinsa ragaalee hakiimaa sirrii hin taane hambisuuf akka gargaaruuf Komishiini Siivil Sarviisi Oromiyaa akkaataa labsii Lakk.61/94 keewwata 88(2) tiin aangoo kennameefitiin qajeelfama kana baaseera.

Hubachiisa:

Qajeelfama kana keessatti saala dhiiraatiin ykn dubartiitiin kan ibsaman saala lamaaniifuu ni tajaajilu.

1. MATA DUREE GABAABAA

Qajeelfamni kun qajelfama raawwannaa “**Kenninsaa fi fuudhinsa ragaa mana haakimaa murteessuf ba'e**” jedhamee waamamuu ni danda'a.

2. HIIKA

Jechichi hiika biraa kan kennisiisuuf yoo ta'e malee, qajeelfama kana keessatti;

- a) “**Dhaabbilee mana yaalaa (fayyaa)**” jechuun dhaabbata fayyaa waLakk.kaadhaan ykn guutamaa guututti baajata Mootummaatiin ykn guutamaa guututti baajata dhuunfaatiin kan bulu kanfaltiidhaan ykn tolaan tajaajila yaalaa kan kennan jechuudha.
- b) “**Ragaa mana haakiimaa**” jechuun hojjataan tokko mana yaalaa beekkaamtummaa qabutti tajaajila yaalaa kafaltiidhaan ykn tolaan erga argateen booda dhimma fayyaa isaa irratti ragaa haakiimaa kennamuufidha.
- c) “**Waraqaa ragaa fayyummaa**” jechuun hojjattooni qaxaraaf filataman ykn hojjataa dhaabbataa mootummaa ta'an dhimma fayyaa isaanii iilaachisee Hospitaalota Mootummaa ykn dhuunfaa keessatti ilalamuudhaan ragaa dhiyeeffatanidha.
- d) “**Heyyama dhukubaa**” jechuun dhaabbata fayyaa beekkaamtummaa qabutti ykn kallattiidhaan ilaallatutti deeddeebiidhaan ykn ciisuudhaan yaalamuuf akkasumas dhibee isaa irraa hanga fooyya'utti boqonnaa gosa dhibee irratti hundaa'e kan kennamudha.
- e) “**Kiliniikii dhuunfaa addaa**” jechuun Ministeera Eegumsa Fayaa ykn Biroo Eegumsa Fayaa irraa beekkaamtummaa kennameefitiin dhaabblilee fayyaa tajaajila yaalaa addaa kennanidha.

- f) “**Haakima waliigalaa ykn isaa olii**” jechuun ogummaa haakimaatiin yuniversitii beekamaa irraa kan eebbfame haakiima jalqabaa ykn ogummaa isaa gara olaanaatti kan fooyeffate ispeeshaalistii jechuudha.
- g) “**Dhaabbilee fayyaa beekkamtummaa qaban**” jechuun dhaabbiilee fayyaa Mit- Mootummaa (NGO) kanfaltiin ta’ee tolaan tajaajila kennanii fi dhaabbiilee Fayyaa dhuunfaa ilaachisee ulaagaa Ministeerri Fayyaa ykn Biirroon Eegumsa Fayyaa baase guutanii kanfaltiidhaan ykn tolaan tajaajila kennan jechuudha.
- h) “**Itti gaafatamaa ol-aanaa mana yaalaa**” jechuun Oogganaa mana yaalaa geggeessu ykn bulchu (Medical Director) jechuudha.

3. HAALA RAGAAN HAKIIMAA ITTI KENNAMUU DANDA’U

- a) Waraqaa ragaa fayyummaa kenuu kan danda’an **Hospitaalota Mootummaa** ykn **dhuunfaadhaan qofa ta'a**.
- b) Hojjattootni Mootummaa dhimma hojii Mootummaatiin wal-hin qabanneen dhibamanii gara dhaabbiilee fayyaa dhaquudhaan ykn manuma isaanii turuudhaan dhibee isaanii irraa fayyuuf kan isaan barbaachisu ta’uu ni danada’a. Yeroo dhimmi akkanaa qunnamu hojjatoonni Motummaa dhaabbata fayyaa kam irraa heeyyama boqonnaa dhibee guyyaa meeqaa dhiyeffachuu akka danda’an manneen hojii ifaa ifatti beekuu qabu. Kanaafuu, hojjataan Mootummaa sababa dhibeetiin hojii Mootummaa irraa hafeef boqonnaa heeyyama dhukkubaa kenuun barbaachisaa ta’ee yoo argame:
 - (1) Dhaabbileen Fayaa Mootummaa (kiliniika irraa hanga hospitaalaatti jiran),
 - (2) Hospitaalootni dhuunfaa beekkamtummaa Mootummaa qaban,
 - (3) Kiliniikota dhuufaa addaa fi kiliniikota dhuunfaa ol’anaa ta’anii mootummaa irraa beekkamtummaa argatan, heeyyama dhibamaa kenuu ni danda’u.

RAGAA HAAKIMAA DHIYEFFACHUU

4. DHIMMOOTA RAGAAN AKKA ITTI DHIYAATAN DIRQISIISAN.

- a) Hojjataan Mootummaa kamiyyiuu sababa dhibeetiin walitti-aansudhaan guyyoota sadiiif walumaagalatti wagga keesatti guyyoota jahaa ol ta’niif hojii irraa yoo hafe ragaa haakimaa dhiyeffachuu qaba.
- b) Qaphxiin Lakk. 4(a) irratti caqasame jiraatu illee, hojjatichi dhibamee mana yaalaa kan hin dhaqiiin yoo ta’e, kanuma dursee ykn yeroodhaan mana hojii isaa yoo beeksise yeroon sababa dhibeetiin hojii irraa hafe kun boqonnaa wagga qabu irraa akka shallagamuuf ni taasifama. Boqonnaa kan hin qabne yoo ta’e, boqonnaa wagga bara baajata itti aanu irraa akka shallagamuuf taasisuun ni danda’ama.
- c) Hojjataan tokko mana hojiii isaa osoo hin beeksisiin hojii irraa dhabamuun hojii irraa akka badeetti Lakk.kaa’ama. Hojjataan dhimma humnaa ol ta’een hojii irraa hafuu isaatiif ragaa yoo dhiyeffatee fi ragaan dhiyaatu hojjatichi rakkina isa qunname mana

hojichaa beeksisuu dadhabuu isaa kan hin mirkaneessine ta'ee yoo argame ykn haala qajeelfama kanaatiin ragaaleen hakiimaa Dhaabbiilee Fayyaa irraa kan hin dhiyaanne yoo ta'an, ragaan ykn iyyatni dhiyaatu fudhatama hin qabu. Akkasumas hojjataan mootummaa tokko hala humnaa ol taheen dhukkubsatee hojii irraa hafuu isaatiif mana hojii isatiif beeksisuu yoo hin dandeenyee fi mana yaalaa illee deemuu hin dandeenye yeroo dhukkuba irraa fooyya'ee gara hojiitti deebi'u ragaan dhiyaate fudhatama kan argatu tahee yoo argame qajeelfama kana Lakk. 4/ b jalatti ibsameen kan rawwatamu taha.

5. RAGAALEE HAKIIMAA MANA HOJITIIF DHIYAACHUU QABAN.

1. Hojjataan sababa dhibeetiin hojii irraa hafe amma danda'ametti ragaa hakiimaa dafee mana hojii isaatti dhiyeffachuu qaba.
2. Ragaaleen yaalaa dhiyaatan guyyoota hojii walitti aanan fi guyyoota hojiin ala ta'an Sanbata, Dilbataa fi Ayyaana Waggaan wajjin walitti qabamee kan Lakk.ka'amu ta'a.
3. Ragaaleen hakiimaa dhiyaatan **mallattoo itti gaafatamaa o-laanaa mana yaalichaatiin mirkanaa'uu qabu.**
4. Hojjataan sababa dhibeetiin hojii irraa dhabame, humnaa ol yoo ta'e malee, hojii irratti argamuu akka hin dandeenye mana hojii isaatti beeksisuu qaba.
5. Hojjataan haaraa qaxaramuu fi hojjataan Mootummaa yeroon tajaajila umurii sooramaan boodaa akka dheeratuuf gaafatamuuf waraqaa ragaa fayyaa dhiyeffachuu qabu.
6. Dhaabbiileen Fayyaa Mootummaa, Hospitaallii dhuunfaa fi Kiliniikoni dhuunfaa hojjataa Mootummaa tajaajila yaalaa kennaniitiif haala kenniinsa sadarkaa tajaajila isaanii eegeen heeyyama boqonnaa yaalaa kennuu ni dnada'u.

Akkaataa kanaan;

- a) Keelootni Fayyaa Mootummaa (kiliniikota xixiqqa) hojjataa Mootummaa dhaabbata fayyaa isaaniitti tajaajila yaalaa argateef boqonnaa kennuu barbaachisaa ta'ee yoo argame, hanga guyyaa 3(sadiitti) heeyyama kennuu ni danda'u. Yaalamaaf boqonnaa gara biraa keennuun barbaachisaa ta'ee yoo argame dhaabbatichi (keellichi) ibsa amansiisaa ta'e itti kennuudhaan heeyyama guyyoota 3(sadii) dabalataan kennuu ni dnada'a. Ta'us heeyyamni kennamu gosa yaalaa dhaabbiilee fayyaa kanaan kennamaniin ol ta'uu hin qabu. Ragaaleen kiliniikota /keellota/ dhuunfaa irraa dhiyaatan fudhatama hin qaban.
- b) Buufatootni Fayyaa Mootummaa ykn Kiliniikoni giddu-galeessa dhuunfaa ta'an hojjataa Mootummaa dhaabbiilee isaaniitti tajaajila fayyaa argateef boqonnaa kennuu barbaachisaa ta'ee yoo argame hanga guyyaa 10th (kudhaniitti) heeyyama dhibamaa ykn boqonnaa kennuu ni danda'u. Yaalamichaaf boqonnaa gara biraa kennuu barbaachisaa ta'ee yoo argame ibsa quubsaa ta'e itti kennuudhaan guyyoota 5f(Shaniif) boqonnaa duraan laatameef irratti dabaluudhaan walumaagalatti guyyoota 15(kudha shaniif) heeyyama kennuu ni danda'u.
 - (1) Yaalamichi guyyoota kana keessatti kan hin fayyine yoo ta'e, yaalii ol'aanaa fi heeyyama dhibamaa ykn boqonnaa gara biraatiif gara hospitaalaatti (Referal Hospitals) ergamuu qaba.

(2) Heeyyamni dhukkubaa Buufata Fayyaatiin kennamu fudhatama kan argatu Buufatani Fayyichaa Qondaala Eegumsa Fayyaa kan qabu ykn, Narsii "Bsc" tiin eebbfame kan qabu, ykn hakiima kan qabu ta'ee, yaalamaan ogeeyyi caqasaman keessaa yoo xiqaate tokkoon hordoffiin godhameefii mallattoo ogeesichaatiin yoo mirkanaa'edha. Bufata Fayyaa ogeyyiin kun hin jirre keessatti garuu, heyyamichi Narsiidaan kennamu ni danda'a. Ragaan ogeessa Narsiidaan gadi ta'een kennamu fudhatama hin qabu.

Kiliniikota Dhuunfaa Addaa:

- c) Hanga guyyoota 15th (kudha shaniitti) heeyyama kennuu ni danda'u. Yaalamaan kanaan itti wayyaa'uu yoo baate, ibsa quubsaa ta'e itti kennuudhaan guyyoota 10(kudhan) dabaluudhaan walumaagalatti hanga guyyoota 25th (digdami sahnitti) heeyyama dhukkubaa kennuu ni danda'u.
- d) Hospitaalotni Dhuunfaan tajaajila yaalaa hojjataa Mootummaaf kennaniif boqonnaa kennuun barbaachisaa ta'ee yoo argame hanga guyyoota 15(kudha shaniitti) heeyyama kennuu ni danda'u. Yaalamaatti yoo itti fooyya'uu baate, ibsa quubsaa ta'e itti kennuudhaan guyyoota 15(kudha shan) dabaluudhaan walumaagalatti hanga guyyoota 30th (soddomaatti) heeyyama kennuu ni danda'u. Heeyyamni kennamu fudhatama kan argatu ogeessa mallattoo ispeeshaalstii ykn hakiima hospitaalichaatiin yoo mirkanaa'e qofadha.
- e) Hospitaalootni Mootummaa tajaajila yaalaa hojjataaf kennameef boqonnaa kennuun barbaachisaa ta'ee yoo argame, yeroo tokkoon ykn walitti aansudhaan hanga ji'a lamaatti heeyyama kennuu ni danda'u. Yaalamaan yeroo kana keessatti yoo fayyu baate dhimmicha akaakuudhaan ibsuudhaan dabalataan ji'a tokko heeyyamuu ni danda'u. Ji'oota 3(sadi) keessatti hojjatichi fayyee hojiitti beebi'uu yoo dadhabe, Hospitaala addaa ta'etti ykn boordii hakiimotaatti akka ergamu taasifamuu qaba.
- f) Hojjatichi heeyyama gara biraa dabalataan kan isa barbaachisu ta'uu isaa Boordiin hakiimotaa yoo itti amane akkaataa labsichaa keewwata 36, keewwata xiqqaa 2 irratti ibsameen hospitaalota ilaallatuun tajaajila waldhaansaa dabalataa akka argatu taasisuu ykn haala biraa barbaachisaa taheef ragaa kennuu ni danda'a.
- g) Raawwannaan isaa ajeelfama boqqonaa/ heeyyama hakiimaa wajjin wal-simu qaba.

6. WARAQAA RAGAA FAYYAA DHIYEFFACHUU

- a) Hojjataan Mootummaa haaraa qaxaramu waraqaa ragaa fayyaa Hospitaala Mootummaa ykn dhunfaa irraa dhiyeffachuu qaba. Ta'us qorannoон kun dhibee HIV/AIDS hin dabalatu.
- b) Hojjataan Mootummaa tokko umuriin isaa sooramaaf erga gaheen booda tajaajila isaa dheeereessuun wayita barbaachisu akkaataa labsichaa 61/94 keewwata 84, keewwata xiqqaa 2 (c) irratti ibsameen yeroo itti aanuuf hojiif gahaa ta'uu isaa kan ibsu waraqaa ragaa fayyaa Hospitaala Mootummaa ykn dhunfaa irraa dhiyeffachuu qaba.
- c) Hojjataan Mootummaa tokko dhimma hojii isaatiin wal-qabateen mana yaalaa deemee akka qoratamu hennaa mana hojii isaatiin gaafatamu akkaataa labsichaa keewwata 61th qoratamee waraqaa ragaa fayyaa dhiyeffachuun dirqama.

7. FAGEENYA DAANDII (LAFAA)

Dhaabbatni fayyaa hojjataan dhibbame itti yaalamu fageenya qabaachuu isaa irraa kan ka'een hanga yaalamee deebi'utti yeroo dheeraa kan itti fudhatu ta'uwaan danda'uuf, kun mana hojii isaatiin ilaalaacha keessa galuu qaba. Kanaafuu, hojjatichi sababa humna isaatiin ol ta'een yeroo heeyyamni hakiimaa kennameefiitiin ala yeroo daandii irratti dhumatu boqonnaa waggaqabu irraa shallagamee qabamuufii qaba.

8. RAGAALEE FUDHATAMA HIN QABNE

Heeyyamootni (boqonnaan) hakiimaa (yaalaa) qajeelfama kana keessaatti hin ibsamiin manneen hojii Mootummaa keessatti fudhatama hin qabaatu.

9. ITTI GAAFATAMUMMAA

- a) Ogeeyyiin fayyaa ragaalee fayyaa dhuunfaanis ta'ee gareedhaan kennaniif kan itti gaafataman ta'a.
- b) Naamusa ogummaatiin ala ragaalee fayyaa sirrii hin taane kenuun seeraan kan nama gaafachiisu ta'a.
- c) Itti gaafatamtootni dhaabbiilee Eegumsa Fayyaa, ragaalee fayyaa dhaabbiilee isaanii irraa kennamuuf itti gaafatamummaa waan qabaniif sirda hordoffii diriirfachuudhaan hordoffii cimaa gochuun kan isaan irraa eegamuudha.
- d) Manneen hojii Mootummaa qulqullina ragaalee fayyaa hojjattoota irraa dhiyaatuuf mirkaneessuu qabu. Dhugummaa ragaalee osoo hin mirkaneessin manni hojiichaa yoo fudhate akka mana hojiitti seeraan kan ittig aafatamu ta'a.

10. RAGAALEEN FAYYAA KAM IYYUU FUDHATAMA KAN ARGATAN

- a) Chaappaa mata duree fi miiljalee dhaabbata Eegumsa Fayyichaa,
- b) Maqaa yaalamichaa (hojjatichaa) hanga akaakayyuutti, guyaa yaalamaaf itti dhiyaate, gosa yaalamaa gaggeeffame, heeyyama hakiimaan kenname yoo jiraate qubeedhaan fi Lakk.koofsaan addaan ba'ee,
- c) Maqaafi mallatoo itti gaafatamaa Mana Yaalaa fi oogeessa tajaajila yaalaa kenne,
- d) Lakk.koofsi pirotokoolii fi guyaan ragichi itti kenname ibsamee guutuu ta'ee yoo dhiyaate qofadha.

11. TUMAALEE ADDA ADDAA

- a) Qajeelfamni kun manneen hojii Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa jalatti bulan hundi kan ittiin gargaaraman ta'a.
- b) Qajeelfamootni qajeelfama kanaan wali-hin simnee fi muuxannoona raawwannaa gara biraasasiin dura baraman qajeelfama kana irratti dhiibbaa (Influence) kamiyyuu hin qaban.

12. HAALA QAJEELFAMNI KUN ITTI FOOYYA'UU DANDA'U

Barbaachisaa ta'ee wayita argamu, Komishinichi qajeelfama kana fooyessuu ni danda'a.

13. YEROO QAJEELFAMICHI HOJII IRRA OOLU

Qajeelfamni kun guyyaa ba'ii ta'ee raabasame irraa kaasee hojii irra kan oolu ta'a.

KUTAA SHAN

QAJEELFAMA DANDEETTIWWAN BARBAADDAMAN

SEENSA

Qajeelfamni dandeettiwwan barbaadaman bara 1988 fi bara 1993 bahanii manneen hojii Siivil Sarviisii Mootummaa Naannoo Oromiyaa jiran keessatti ittiin hojjatamaa jiru;

1. Haala qajeelfama imaammata barnootaa fi leenjii yeroo ammaatiin cimsuuf,
2. Muuxannoo hojii fi sadarkaa barnootaa hojjattootaa xiinxaluun amala hojii tajaajilootaa wajjin akka wal-simu gochuuf,
3. Iskeelii mindaa haaraa wajjin wal-simsiisuuf akka gargaaruuf, Komishinichi akkaataa labsii hojjattoota Mootummaa Naannoo Oromiyaa Lakk.61/94 keewwata 4, keewwaata xiqqaa 1(a) irratti ibsameen qajeelfama kana baaseera.

Haala kanaan, Qajeelfamni Dandeettiwwan Barbaadamanii kanaan dura akka Lakk.Awurooppaatti guyyaa 6/12/95 Lakk. BHM1/WG-39/8/155tiin, akka Lakk. Itoophiyaatti guyyaa 30/1/93 Lakk.BHM1/WG-39/17/266'n ba'ee ittiin hojjatamaa ture qajeelfama kanaan bakka bu'eera.

1. MATA DUREE

- 1.1. Qajeelfamni kun "**Qajeelfama Dandeettiwwan Barbaadamanii**" jedhamee waamamuu ni danda'a.

2. HIIKA

Akkaataan jechaa hiika gara biraa kan kennisiisuuf yoo ta'e malee, qajeelfama kana keessatti:

- a) "**Danddeettiwwan barbaadaman**" jechuun sadarka barumsaa fi muuxxannoo hojii ka'umsaa gita hojii adda addaatiif barbaachisandha.
- b) "**Leenjii yeroo gabaabaa**" jechuun dhaabbilee leenjisuu qabaniin leenjii kennamu ta'ee ragaan leenjiichaa sadarkaa kan hin qabneedha.
- c) "**Haala imaammata barnoota haara'atiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure** jechuun bara 1992 fi booda kutaa 10^{ffaa} kan xumuredha.
- d) "**Haala imaammata barnoota duriitiin kutaa 12^{ffaa} kan xumure**" jechuun bara 1994 fi sana dura kutaa 12^{ffaa} kan xumuredha.
- e) "**Barnoota Kolleejjii Wagga 1^{ffaa}, 2^{ffaa}, 3^{ffaa} fi 4^{ffaa}**" jechuun baroomsa sadarkaalee caqasamaniiif kennamu xumuranii wagga itti aanutti kan dabran Ykn eebbaaf wanti xiqqaan kan isaan hafudha.
- f) "**Aanaalee jirenyaaaf rakkisaa ta'an**" jechuun sababa qilleensaatiin fi duubatti hafeenya isaaniitiin jireenyi isaan keessatti kan namatti hin tollee fi bu'urri misoomaa isaanii duubatti hafaa kan ta'e jechuudha.

3. HAALA ITTI FAYYADAMA DANDEETTIWWAN BARBAADAMAN

1. Leenjiin kallattii qabu hojataa tokkoof kennamee gita hojii irratti ramadamu waliin qunnamtii kallattii kan qabu yoo ta'e, yeroon hojataan leenjiirra ture lamaan baayyatee muuxannoo hojii qabu irratti ni ida'ama. Haa ta'u malee, yeroon leenjiif deemee leenjiirra ture shallagamee muuxannoo hojichaa irraa hirrifamuu qaba.
2. Ragaleen barnootaa fudhatama kan argatan ragaalee barnootaa biyya keessaa, Dhaabbiilee barnootaa dhunfaa Ministeera Barnootaa ykn Biiroolee Barnootaa irraa beekumsa argatan irraa argaman ta'a.
3. Ragaaleen barnootaa biyya alaa irraa argaman fudhatama kan argatan Ministeera Barnootaatiin tilmaamamaanii ragaa qixa-tilmaamaa waliin yoo dhiyaatan qofaadha.
4. Haala Imaammata barumsa duriitiin barumsa sagantaa digirii waggaa 4'n xumuramu irratti haala imaammata barumsa haaraatiin sagantaa digirii waggaa 3'n eebbfamaniif barreeffamni eebbaa qofti kan hafe yoo ta'e, haala duraa-boodaatiin barumsa kolleejjii waggaa 4^{ffa}a ykn waggaa 3^{ffa}a kan xumuran jedhama.
5. Sadarkaalee gita hojii "BU" fi "PG" ta'an irratti hojjattootni barumsa kolleejjii waggaa 3^{ffa}a xumuran ykn diippiloomaa kolleejjiiitiin fi digirii-dhaan eebbfaman, muuxannoohojii barumsa kana dura qaban kan waggaa tokkoo akkuma waggaa tokkootti fudhatama. Haa ta'u malee, tajaajila gita hojii "PS" irratti muuxannoohojii digirii, ykn diippiloomaa kolleejjii osoo hin dhi'effatin ykn kolleejjii waggaa 3^{ffa}a ykn kolleejjii waggaa 4^{ffa}a, osoo hin xumuriin dura argaman kan waggaa lamaa akka waggaa tokkootti fudhatama.
6. Gitoota hojii haala imaammata barnoota duraatti /bara 1994 fi sana dura/ barnoota kutaa 12^{ffa}a fi sanaa gadi afeeran haala imaammata barnoota haaraatti /bara 1992 fi booda/ sadarkaa barnootaa kutaa 10^{ffa}a fi sanaa gadi gaafataniif muuxannoohojii qaban kallattiidhaan qunnamtii qaba ykn hin qabu jedhamee ilaalamuu osoo hin barbaachisiin kaadhimamtootni akka ittiin dorgoman ni taasifama. Haa ta'u malee, gitoota hojii Konkolaachistootaa fi ogummaa addaa barbaadan biroo hin dabalatu. Gitoota hojii duwwaa tokko tokko irratti qaxaraan, guddina sadarkaatiin fi jijiirraadhaan ramaduu yeroo barbaachisu sadarkaan barnootaa fi muuxannoohojii akka ka'umsaatti fudhatamu isa gad-aanaa (Minimum requirement) ta'a. Ta'us, sadarkaan barnootaa fi muuxannoohojii ka'umsaa ol ta'e yoo dhiyaate hojjataan akka hin dorgomne hin dhoorku.
7. Sadarkaan barumsaa fi muuxannoohojii gitoota hojiiitif barbaachisan akka waliigalaatti waan taa'ef, bifa barumsaa fi muuxannoohojii akkamii akka barbaachisu addaan baasuun kan danda'amu akaakuu hojii hojjataan tokko gita hojichaa irratti akka raawwatu taasifameen fi itti gaafatamummaa kana irratti bu'aa isa irraa eegamu qorachuudhaan ta'a.
8. Hennaa qajeelfamni kun ba'u hojjattootni gitoota hojii sadarkaa "EH" fi "OH" irratti ramadamanii hojjachaa jiran sadarkaan barumsaa qaban haala qajeelfamni kun gaafatuu gadi ta'u illee sadarkaa gitoota hojii irra turan akkuma qabatanitti kan itti fufan ta'a. Haa ta'u malee, gitoota hojii qabatan kana irraa gara gitoota hojii ol'aanaa ta'etti guddachuuuf dorgommiif wayita (yeroo) galmaa'an sadarkaa barumsaa fi muuxannoohojii gitni hojichaa gaafatu guutanii yoo argaman qofa ta'a.

Qajeelfama Dandeettiwwan Barbaaddaman Gabaabaatti

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Sadarkaa Barnootaa (isa gadi'aanaa irraa Hanga Olaanaatti)	Muuxannoo Hojii Waggaadhaan	Ka'umsa Mindaa Gitoota Hojii	Qorannoo
1	EH 1- EH 5 ^{tti}	Kutaa 6 – 12 ^{tti+} ykn kutaa 6-10 ^{tti*}	0-8 ^{tti}	235-381	
2	OH 1 – OH 10 ^{tti} /Konkolaachisaa/	Kutaa 6 kan xumure	0 – 8 ^{tti}	262-1040	
3	OH1 - OH10 ^{tti} ogummaa harkaa	1. Kutaa 8-12 ^{tti} , ykn 6-10 ^{tti*} 2. Barumsa ogummaa fi Teeknikaatiin 10+1, 10+2 fi 10+3 kan xumure	0-12 ^{tti}	262-1040	
4	BH1-BH12 ^{tti}	1.Kutaa 8-12 ^{tti} , ykn 6-10 ^{tti*} 2. Ogummaa fi Teekniikaan 10+1,10+2 fi 10+3 kan xumure. 3. Barumsa qophaa'inaa kan xumure 4. Dippiloomaa kolleejiji 5. Kolleejiji wagga 1 ^{ffaa} , 2 ^{ffaa} ,3 ^{ffaa} fi 4 ^{ffaa} kan xumure. 6. Dippiloomaa Olaanaa Kolleejiji	0-16 ^{tti}	262-1370	
5	PG.1-PG.12 ^{tti}	1. kutaa 10-12 ^{tti} , ykn 8 – 10 ^{tti *} 2. Ogummaa fi Teekniikaan 10+1, 10+2, 10+3 kan xumure, 3. Barnoota qophaa'ina kan xumure, 4. Man barnoota Fakkii Finffinnee, mana Barnoota Muuziiqaa Yaareedii kan eeb bifame, 5. Mana Leenjii Giddu Galeessa Narsootaa irraa narsummaadhaan kan eeb bifame, 6. Kolleejiji wagga 1 ^{ffaa} ,2 ^{ffaa} ,3 ^{ffaa} fi 4 ^{ffaa} kan xumure, 7. Narsoota Dabalatee Dippiloomaa Kolleejiji, 8. Dippiloomaa Olaanaa Kolleejiji	0-16itti	292- 1565	

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Sadarkaa Barnootaa (isa gadi'aanaa irra Hanga Olaanaatti)	Muuxannoo Hojii Waggaadhaan	Ka'umsa Mindaa Gitoota Hojii	Qorannoo
6	BU1 - BU9 ^{tti}	1. Kutaa 12 ^{ffaa+} ykn kutaa 10 ^{ffaa*} , 2.Ogummaa fi Teeknikaan 10+1, 10+2 fi 10+3 kan xumure, 3. Barnoota qophaa'inaa kan xumure 4. Mana Barnoota fakkii Finfinnee, mana Barnoota Muuziqaan Yaareedii kan eeb bifame, 5. Kolleejjii Wagga 1 ^{ffaa} , 2 ^{ffaa} ,3 ^{ffaa} fi 4 ^{ffaa} kan xumure, 6. Dippiloomaa Kolleejjii, 7. Dippiloomaa olaanaa Kolleejjii, 8. Digrii Baachilarii fi Maastireetii.	0 – 18 ^{tti}	630 - 2000	
7	PS1 - PS6 ^{tti}	1. Ogummaa fi Teeknikaan 10+3 kan xumure, 2.Narsoota Dabalatee Dippiloomaa Kolleejjii, 3 Dippiloomaa olaanaa Kolleejjii, 4. Digrii Baachilarii, Maastireetii fi Doktareetii	4-14 (Dippilomaaf) 2-14 ^{tti} (Dippiloomaa olaanaaf 0-12 ^{tti} (Baachilariiif)	895 - 1780	
8	PS7-PS9 ^{tti}	1. Dippiloomaa olaanaa Kolleejjii hanga PS-7 ^{tti} qofa Kolleejjii Wagga 4ffaa kan xumure (hangaa PS-7 ^{tti} qofa) 2. Digrii Bifa kam iyyuu hanga PS9 ^{tti}	0-10 ^{tti} (Maastireetiif) 0-8 ^{tti} (Dooktareetiif 0-6 ^{tti} (Dooktara Speeshaalistootaaf)	2000 - 2535	

Dandeettiiwan barbaaddaman armaan olitti gabaabatti ibsame sadarkaa tokko tokkoo gitoota hojiitiif ifaan fi akaakudhaan addaan ba'ee kanatti aane ka'ameera.

- + Mallattoon kun cinatti mul'ate haala imaammata barnootaa fi leenjii duraatiin jechuufi.
- Mallattoon kun cinatti taa'e haala imaammata barnootaa fi leenjii haaraatiin jechuufi

Dandeettiwwan Gitoota Hojii Tajaajila Eegumsa fi Humnaa / EH/ Irratti Qaxara, Guddina Sadarkaa fi Jijiirraaf Barbaachisan

Lakk.	Sadarkaa gita hojii	Ka'umsa mindaa sadarkichaa	Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxanno Hojii Waggaadhaan	Qorannoo
1	EH-1	420	Haala Imaammata Barnoota Duuraatiin Baruumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumure ,kan ammaatiin kutaa 4 ^{ffaa} kan xumure.	0	
2	EH-2	470	<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata Barnoota Duraatiin Baruumsa Kutaa 6^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin kutaa 4^{ffaa} kan xumure. 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata Barnoota Duraatiin Baruumsa kutaa 7^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Baruumsa kutaa 5^{ffaa} kan xumure. 	0	
3	EH-3	525	<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata Barnoota Duraatiin Baruumsa kutaa 6^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota Kan ammaatiin Baruumsa Kutaa 4^{ffaa} kan umure. 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata Barnoota Duraatiin Baruumsa Kutaa 7^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota Kan ammaatiin Baruumsa kutaa 5^{ffaa} kan xumure. 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata barnoota duraatiin barumsa kutaa 8^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota Kan ammaatiin Baruumsa Kutaa 6^{ffaa} kan xumure. 	0	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata Barnoota duraatiin Baruumsa kutaa 7^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Baruumsa kutaa 5^{ffaa} " " 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala IM/ Baruumsa duraatiin kutaa 8^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa kutaa 6^{ffaa} kan xumure. 	2	
4	EH-4	587	<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata IM/ Barnoota duraatiin kutaa 9^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa kutaa 7^{ffaa} kan xumure. 	0	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala IMA/ Barnoota duraatiin kutaa 7^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa Kutaa 6^{ffaa} kan xumure. 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala IM/ Barnoota duraatiin kutaa 8^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa Kutaa 7^{ffaa} kan xumure. 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala IM/ Barnoota duraatiin kutaa 9^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa Kutaa 8^{ffaa} kan xumure. 	0	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala IM/ Barnoota duraatiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa Kutaa 9^{ffaa} kan xumure. 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata Barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa Kutaa 10^{ffaa} kan xumure. 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala Imaammata Barnoota duraatiin kutaa 12^{ffaa} kan xumure, • Haala Imaammata Barnoota kan ammaatiin Barumsa Kutaa 11^{ffaa} kan xumure. 	0	

Dandeettiwwan Gitoota Hojii Tajaajila Konkolaachisaa Konkolaataa (OH) Irraatti Qaxara, Gudina Sadarkaa fi Jijiirraaf Barbaachisan

Lakk.	Sadarkaa gita hojii	Ka'umsa mindaa sadarkichaa	Sadarkaa Barumsaa Barbaachiisu	Muuxannoo Hojii Waggaadhaan	Qorannoo
1	OH-1	470	➢ Barumsa kutaa 5 ^{ffaa} kan xumuree fi dandeettii ogummaa Teeknikaa kan qabu	0	
2	OH-2	525	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumure, heeyyamaa Konkolaachisaa sadarkaa 1 ^{ffaa} fi Ogummaa Teeknikaa kan qabu.	0	
3	OH-3	587	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumure, heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 2 ^{ffaa} fi Ogummaa Teeknikaa kan qabu.	0	
4	OH-4	694	➢ Baruumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachiisaa sadarkaa 2 ^{ffaa} fi Ogummaa Teeknikaa kan qabu.	2	
5	OH-5	817	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachiisaa sadarkaa 3 ^{ffaa} fi Ogummaa Teeknikaa kan qabu.	0	
6	OH-6	957	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumure fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 3 ^{ffaa} fi ogummaa Teeknikaa kan qabu.	2	
			➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumure fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 4 ^{ffaa} fi Ogummaa Teeknikaa kan qabu.	0	
7	OH-7	1114	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 3 ^{ffaa} fi Ogummaa Teeknikaa kan qabu	4	
			➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 4 ^{ffaa} fi Ogummaa Teeknikaa kan qabu	2	
			➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 5 ^{ffaa} kan qabu	0	
8	OH-8	1295	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 4 ^{ffaa} kan qabu	4	
			➢ Barumsa Kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 5 ^{ffaa} kan qabu	2	
9	OH-9	1499	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 4 ^{ffaa} kan qabu	6	
			➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 5 ^{ffaa} kan qabu	4	
10	OH-10	1719	➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 4 ^{ffaa} kan qabu	8	
			➢ Barumsa kutaa 6 ^{ffaa} kan xumuree fi heeyyama Konkolaachisaa sadarkaa 5 ^{ffaa} kan qabu	6	

Dandeettiawan Gitoota Hojii Tajaajila Ogummaa Harkaa (OH) Irratti Qaxara, Guddina Sadarkaa Fi Jijiirraaf Barbaachisan

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii kallattii Waggaadhaan	Ibsa
1	OH-1	470	Haala I/M barnoota duraatiin Kutaa 8 ^{ffaa} , ykn kan ammaatiin kutaa 6 ^{ffaa} kan xumure ykn	2	
			Haala I/M barnoota duraatiin Kutaa 9 ^{ffaa} kan xumure kan ammaatiin kutaa 7 ^{ffaa} kan xumure	0	
2	OH-2	525	Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 9 ^{ffaa} , kan ammaatiin 7 ^{ffaa} kan xumure	4	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan ammaatiin 8 ^{ffaa} xumure	2	
3	OH-3	587	Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 9 ^{ffaa} kan ammaatiin 7 ^{ffaa} xumure	6	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan ammaatiin 8 ^{ffaa} xumure	4	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11 ^{ffaa} kan ammaatiin 9 ^{ffaa} xumure	2	
4	OH-4	694	Haala I/M barnoota duratiin kutaa 9 ^{ffaa} , kan ammaatiin 7 ^{ffaa} kan xumuree	8	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10 ^{ffaa} , kan ammaatiin 8 ^{ffaa} xumure	6	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11 ^{ffaa} kan ammaatiin 9 ^{ffaa} kan xumure	4	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	2	
5	OH-5	817	Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan ammaatiin 8 ^{ffaa} kan xumure	6	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11 ^{ffaa} kan ammaatiin 9 ^{ffaa} kan xumure	4	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} ,kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	2	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan xumure	0	
6	OH-6	957	Haala I/M barnoota Duraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan xumure kan ammaatiin kutaa 8ffaa kan xumure	8	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11 ^{ffaa} , kan ammaatiin 9 ^{ffaa} kan xumure	6	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} ,kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	4	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan xumure	2	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2dhaan kan xumure	0	

Lakk..	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii kallattii Waggaadhaan	Ibsa
7	OH-7	1114	Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan xumure, kan ammaatiin Kutaa 8 ^{ffaa} kan xumure	10	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11 ^{ffaa} kan xumure, kan ammaatiin kutaa 9 ^{ffaa} kan xumure	8	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	6	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan xumure	4	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2dhaan kan xumure	2	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan xumure	0	
8	OH-8	1295	Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11 ^{ffaa} , kan xumure	10	
			Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	8	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan xumure	6	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2dhaan kan xumure	4	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan xumure	2	
9	OH-9	1499	Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	10	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan xumure	8	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2dhaan kan xumure	6	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan xumure	4	
10	OH-10	1719	Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	12	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan xumure	10	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan xumure	8	
			Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan xumure	6	

Dandeettiawan Gitoota Hojii Tajaajila Barreessaa fi Herreegaa (BH) Irratti Qaxara, Guddina Sadarkaa fi Jijiirraaf Barbaachisan

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa	
1	BH-1	470	➢ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 8 ^{ffaa} , kan xumure kan ammaatiin kutaa 6 ^{ffaa} kan xumure	2		
			➢ " " " " " 9 ^{ffaa} , " ammaatiin kutaa 7 ^{ffaa} kan xumuree	0		
2	BH-2	525	➢ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 8 ^{ffaa} , kan xumure kan ammaatiin kutaa 6 ^{ffaa} "	4		
			➢ " " " " " 9 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 7 ^{ffaa} kan	2		
			➢ " " " " " 10 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 8 ^{ffaa} kan "	0		
3	BH-3	587	➢ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 8 ^{ffaa} kan xumure , kan ammaatiin kutaa 6 ^{ffaa} "	6		
			➢ " " " " " 9 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 7 ^{ffaa} kan "	4		
			➢ " " " " " 10 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 8 ^{ffaa} kan "	2		
			➢ " " " " " 11 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 9 ^{ffaa} kan "	0		
4	BH-4	694	➢ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 9 ^{ffaa} kan xumure , kan ammaatiin kutaa 7 ^{ffaa} "	6		
			➢ " " " " " 10 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 8 ^{ffaa} kan "	4		
			➢ " " " " " 11 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 9 ^{ffaa} kan "	2		
			➢ " " " " " 12 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	0		
5	BH-5	817	➢ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10 ^{ffaa} , kan xumure kan ammaatiin kutaa 8 ^{ffaa}	6		
			➢ " " " " " 11 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin kutaa 9 ^{ffaa} kan xu	4		
			➢ " " " " " 12 ^{ffaa} " ", kan ammaatiin 10 ^{ffaa} kan xumure	2		
			➢ Kollejjii Waggaa 1 ^{ffaa} kan xumure	0		
			➢ Barnoota qophaa'inaa kan xumure			
			➢ Mana barnootaa ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eeb bifame			

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
6	BH-6	957	• Haala Im/Barnoota duraatiin kutaa 11 ^{ffaa} kan xumure kan ammaatiin kutaa 9 ^{ffaa} kan xumure	6	
			• Haala Im/Barnootaa duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , haala ammaatiin kuuttaa 10 ^{ffaa}	4	
			• Barnoota qophaa'inaa kan xumure,ykn kolleejji Wagga 1 ^{ffaa} kan xumure	2	
			• Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame		
			• Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame	0	
7	BH-7	1114	Haala Im/barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , haala ammaatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan xumure	6	
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan eebbfame,	4	
			▪ Kolleejji Wagga 1 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Barumsa qophaa'inaa kan xumure		
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan xumure	2	
			▪ Kolleejji wagga 2 ^{ffaa} kan xumure,		
8	BH-8	1295	▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame	0	
			▪ Dippiloomaa Kolleejjiitiin kan eebbfame		
			▪ Haala Im/Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , haala haaraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan xumure	8	
			• Mana Barnootaa Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame	6	
			• Barumsa qophaa'inaa kan xumure		
			• Kolleejji wagga 1 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame.	4	
			▪ Kolleejji wagga 2 ^{ffaa} kan xumure		

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
			<ul style="list-style-type: none"> • Mana Barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eeb bifame • Kolleejjii Waggaa 3^{ffaa} kan xumure • Dippiloomaa Kolleejjii 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> • Kolleejjii Waggaa 4^{ffaa} kan xumure • Dippiloomaa olaanaa Kolleejjii 	0	
9	BH-9	1499	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala l/m barnoota duraatiin kutaa 12^{ffaa}, haala l/m barnoota haara'atiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure ▪ Mana Barnoota O gummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eeb bifame ▪ Barnoota qophaa'inaa kan xumure ▪ Kolleejjii waggaa 1^{ffaa} kan xumure ▪ Mana Barnoota O gummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eeb bifame ▪ Kolleejjii waggaa 2^{ffaa} kan xumure ▪ Dippiloomaa Kolleejjii ▪ Mana Barnoota O gummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eeb bifame ▪ Kolleejjii Waggaa 3^{ffaa} kan xumure ▪ Dippiloomaa Olaanaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii waggaa 4^{ffaa} kan xumure 	10 8 6 4 2	
10	BH-10	1719	Haala l/m Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , Haala l/m Bar. Haaraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan xumure	12	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota O gummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eeb bifame ▪ Kolleejjii Waggaa 1^{ffaa} kan xumure ▪ Barnoota qophaa'inaa kan xumure • Mana Barnootaa O gummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eeb bifame • Kolleejjii Waggaa 2^{ffaa} kan xumure ▪ Mana barnoota O gummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eeb bifame ▪ Dippiloomaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii waggaa 3^{ffaa} kan xumure ▪ Dippiloomaa kolleejjii olaanaa ▪ Kolleejjii Waggaa 4^{ffaa} kan xumure 	10 8 6 4	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa
11	BH-11	1968	▪ Haala l/m Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , haala l/m Barnoota haaraatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan xumure	14	
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame	12	
			▪ Barnoota qophaa'inaa kan xumure		
			▪ Kolleejjii waggaa 1 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame	10	
			▪ Kolleejjii waggaa 2 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame	7	
			▪ Kolleejjii waggaa 3 ^{ffaa} kan xumure		
12	BH-12	2249	▪ Dippiloomaa Kolleejjii		
			▪ Dippiloomaa Olaanaa Kolleejjii	5	
			▪ Kolleejjii Waggaa 4 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Haala I/M Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , Haala I/M barnoota ammaatiin kutaa10 ^{ffaa} kan xumure	16	
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan eebbfame	14	
			▪ Barumsa qophaa'inaa kan xumure		
			▪ Kolleejjii waggaa 1 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2dhaan kan eebbfame	12	
			▪ Kolleejjii Waggaa 2 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan eebbfame	9	
			▪ Dippiloomaa Kolleejjii		
			▪ Kolleejjii Waggaa 3 ^{ffaa} kan xumure		
			▪ Dippiloomaa olaanaa Kolleejjii	7	
			▪ Kolleejjii Waggaa 4 ^{ffaa} kan xumure		

Dandeettiwwan Gitoota Hojii Tajaajila Proofeeshinaala Giddu Galeessa (PG)Irratti Qaxara, Guddina Sadarkaa Fi Jijirraaf Barbaachisan.

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
1	PG-1	525	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10^{ffaa}, kan ammaatiin 8^{ffaa} kan xumure ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10^{ffaa}, kan ammaatiin 8^{ffaa} kan xumure fi barnoota ogummaa addaa kan qabu ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa}, kan ammaatiin 9^{ffaa} kan xumure 	2 0	
2	PG-2	587	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10^{ffaa}, kan ammaatiin 8^{ffaa} kan xumure ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10^{ffaa}, kan ammaatiin 8^{ffaa} kan xumure fi barnoota ogummaa addaa kan qabu ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa}, kan ammaatiin 9^{ffaa} kan xumure fi barnoota ogummaa addaa wagga tokkoo (1) kan qabu 	4 2 0	
3	PG-3	694	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10^{ffaa}, kan ammaatiin 8^{ffaa} kan xumure ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 10^{ffaa}, kan ammaatiin 8^{ffaa} fi barnoota ogummaa addaa wagga tokkoo (1) kan qabu ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa}, kan ammaatiin 9^{ffaa} kan xumure ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa}, kan ammaatiin 9^{ffaa} kan xumure fi barnoota ogummaa addaa wagga tokkoo (1) kan qabu ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12^{ffaa}, kan ammaatiin 10^{ffaa} kan xumure 	4 2 0 0	
4	PG-4	817	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa}, kan ammaatiin 9^{ffaa} kan xumure ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa}, kan xumure fi barnoota ogummaa addaa kan qabu ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12^{ffaa}, kan ammaatiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure ▪ Mana barnoota ogummaa fi teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejji wagga 1^{ffaa} kan xumure ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame 	4 2 0	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa
5	PG-5	957	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa}, kan ammaatiin 9^{ffaa} kan xumure 	6	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 11^{ffaa} kan ammaatiin 9^{ffaa} kan xumure fi barnoota ogummaa addaa kan qabu ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12^{ffaa}/, kan ammaatiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan eebbfame ▪ Barumsa qophaa'insaa kan xumure ▪ Mana Bar/ Muuziqaa Yaareed ykn Manneen Barnoota Fakii Finfinnee irraa eebbfame ▪ Kolleejjii waggaar 1^{faa} kan xumure ▪ Leenjii Ogummaa barsiisummaa fi Ogummaa Qonnaatiin Ji'oota sagaliif (9) kan leenji'an ▪ Ogummaa gargaaraa fayaatiin kan eebbfame. ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame. 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> • Mana barnoota ogummaa fi teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame. • Dhaabbata Leenjii Narsootaa irraa Narsii Giddu Galeessaatiin kan eebbfame. • Kolleejjii waggaar 2^{ffaa} kan xumure. 	0	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
6	PG-6	1114	<ul style="list-style-type: none"> • Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12^{faa}, kan ammaatiin kutaa 10^{faa} kan xumure ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame. ▪ Mana barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame ykn mana barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame. ▪ Kolleejji wagga 1^{faa} kan xumure ykn barumsa qophaa'inaa kan xumure ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisotaa ykn mana barnoota Leenjii Ogummaa Qonaa irraa ji'ota sagaliif leenji'ee kan eebbfamee ▪ Ogummaa gargaaraa fayyaatiin kan eebbfame ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame • Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame 	6	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dhaabbata Leenjii Narsootaa irraa narsii giddu galeessaa tiin kan eebbfame ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2dhaan kan eebbfame. ▪ Kolleejji Wagga 2^{faa} kan xumure 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Narsoota dabalatee Dippiloomaa kolleejji ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame. ▪ Kolleejji wagga 3^{faa} kan xumure 	2	
				0	
			<ul style="list-style-type: none"> • Haala I/m Barnoota duraatiin kutaa 12^{faa} , haala I/m barnoota ammaatiin kutaa 10^{faa} kan xumure 	8	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barumsa Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame, ▪ Mana Barumsa Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame, ▪ Burmsa qophaa'inaa kan xumure ▪ Kolleejji wagga 1^{faa} kan xumure ▪ Dhaabbata Leenjii barsiisotaa ykn dhaabbata leenjii Qonaa irraa ji'ota 9(sagaliif) leenji'ee kan eebbfame ▪ Ogummaa gargaaraa Fayyaatiin kan eebbfame ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame 	6	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame ▪ Dhaabata Leenjii Narsootaa irraa Narsii giddu- galeessatiin kan eebbfame ▪ Kolleejji Wagga 2^{faa} kan xumure 	4	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barrbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Narsoota dabalatee Dippiloomaa Kolleejji ▪ Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejji wagga 3^{faa} kan xumure ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame ▪ Dippiloomaa olaanaa kolleejji ▪ Kolleejji wagga 4^{faa} kan xumure 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa olaanaa kolleejji ▪ Kolleejji wagga 4^{faa} kan xumure 	0	
8	PG-8	1499	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala Im/Barnoota duraatiin kutaa 12^{faa}, haala ammaatiin kutaa 10^{faa} kan xumure ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame. ▪ Mana barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame. ▪ Mana barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame. ▪ Kolleejji Wagga 1^{faa} kan xumure ▪ Barumsa qophaa'inaa kan xumure ▪ Dhaabbata leenjii Barsiisotaa ykn dhaabbata leenjii Qonnaa irraa ji'oota 9(sagaliif) leenjii'ee kan eebbfame. ▪ Gargaaraa Fayyaatiin kan eebbfame, ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame ▪ Dhaabbata Leenjii Narsootaa irraa narsii giddu galeessaatiin kan eebbfame. ▪ Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejji Wagga 2^{faa} kan xumure ▪ Narsoota dabalatee Dippiloomaa kolleejji, ▪ Kolleejji Wagga 3^{faa} kan xumuree ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame. ▪ Dippiloomaa ol-aanaa kolleejji ▪ Kolleejji wagga 4^{faa} kan xumure 	10	
				8	
				6	
				4	
				2	

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
9	PG-9	1719	<p>Haala l/m Bar/Duraatiin kutaa 12^{ffaa}, haala ammaatiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa sadarkaa 10+1 dhaan kan eebbfame. ▪ Mana Barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa fi Mana barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame. ▪ Barumsa qophaa'inaa kan xumure ▪ Kolleejji wagga 1^{ffaa} kan xumure, ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisotaa ykn Dhaabbata Leenjii Qonnaa irraa ji'ota 9(sagaliif) leenji'anii kan eebbfaman. ▪ Ogummaa Gargaaraa Fayyaatiin kan eebbfame. ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame <p>Dhaabbata Leenjii Narsootaa irraa narsii giddu galeessaatiin kan eebbfame.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame. ▪ Kolleejji Wagga 2^{ffaa} kan xumure <p>Narsootaa dabalatee Dippiloomaa Kolleejji</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kolleejji Wagga 3^{ffaa} kan xumure ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan eebbfame <p>Dippiloomaa olaanaa kolleejji</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kolleejji Wagga 4^{ffaa} kan xumure 	<p>12</p> <p>10</p> <p>8</p> <p>6</p> <p>4</p>	
10	PG-10	1968	<p>Haala l/m Barnoota duraatiin kutaa 12^{ffaa}, haala ammaatiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan eebbfame. ▪ Mana Muuziqaa Yaareedii irraa ykn mana barnootaa Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame. ▪ Barumsa qophaa'inaa kan xumure. ▪ Kolleejji wagga 1ffaa kan xumure. ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisummaa ykn Dhaabbata Leenjii Qonnaa irraa ji'ota 9(sagaliif) leenji'ee kan eebbfame. ▪ Gargaaraa Fayyaatiin kan eebbfame. ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame 	<p>14</p> <p>12</p>	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dhaabbata Leenjii Narsoota irraa Narsii Giddu Galeessaan kan eebbifame ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teek. Irraa 10+2dhaan kan eebbifame ▪ Kolleejjii Wagga 2^{faa} kan xumure 	10	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan eebbifame ▪ Narsoota dabalatee Dippiloomaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii Wagga 3^{faa} kan xumure 	7	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa Olaanaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii Wagga 4^{faa} kan xumure 	5	
11	PG-11	2249	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin kutaa 12^{faa}, haala kan ammaatiin 10^{faa} kan xumure 	16	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbifame. ▪ Mana Muuziqaa Yaareedii irraa ykn Mana barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbifame. ▪ Kolleejjii wagga 1^{faa} kan xumure, ▪ Baruumsa qophaa'inaa kan xumure, ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisotaa ykn Dhaabbata Leenjii Qonnaa irraa ji'oota 9(sagaliif) leenjii'ee kan eebbifame. ▪ Ogummaa Gargaaraa Fayyaatiin kan eebbifame. ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbifame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbifame 	14	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa Narsootaa irraa narsummaa giddu galeessaatiin kan eebbifame, ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbifame ▪ Kolleejjii Wagga 2^{faa} kan xumure 	12	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Narsoota dabalatee Dippiloomaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii Wagga 3^{faa} kan xumure. ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbifame. 	9	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa Ol'aanaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii wagga 4^{faa} kan xumure 	7	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
12	PG-12	2570	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan eebbfame ▪ Mana Muuziqaa Yaareedii irraa ykn manneen barnootaa Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame ▪ Baruumsa Qophaa'insaa kan xumure ▪ Kolleejji wagga 1^{ffa} kan xumure ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisotaa irraa ykn dhaabbata leenjii qonaa irraa ji'ota sagaliif(9) leenji'anii eebbfaman ▪ Gargaaraa Fayyaatin kan eebbfame ▪ Wirtuu leenjii guddina hawaasaa irraa kan eebbfame ▪ Giddugaleessa leenjii daandii baadiyaa irraa kan eebbfame 	16	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota Ogummaa Narsootaa irraa Narsummaa giddu galeessaatiin kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame. ▪ Kollejjii Wagga 2^{ffa} kan xumure 	14	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Narsoota dabalatee Dippiloomaa Kolleejji ▪ Kolleejji wagga 3^{ffa} kan xumure. ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame 	11	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa Ol-aanaa kolleejji ▪ Kolleejji wagga 4^{ffa} kan xumure 	9	

Dandeettiawan Gitoota Hojii Tajaajila Bulchiinsaa (BU) irratti Qaxara, Guddina Sadarkaa fi Jijiirraaf Barbaachisan

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
1	BU -1	1114	Haala l/m Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffaa} , haala ammaatiin kutaa 10 ^{ffaa} kan xumure <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame ▪ Barnoota qophaa'inaa kan xumure ▪ Kolleejjii Wagga 1^{ffaa} kan xumure ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisotaatti ji'oota 9(sagaliif) leenji'ee kan eebbfame <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame. ▪ Kolleejjii wagga 2^{ffaa} kan xumure <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame, ▪ Kolleejjii wagga 3^{ffaa} kan xumure ▪ Dippiloomaa Kolleejjii 	6	
				4	
				2	
				0	
2	BU - 2	1295	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala l/m Barnoota duraatiin kutaa 12^{ffaa}, haala ammaatiin kutaa 10^{ffaa} kan xumure <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame ▪ Mana barnootaa Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame ▪ Mana barnootaa Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame ▪ Kolleejjii Wagga 1^{ffaa} kan xumure ▪ Barumsa qophaa'inaa kan xumure ▪ Dhaabbata Leenjii barsiisotaatti ji'oota 9(sagaliif) leenji'ee kan eebbfame <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame. ▪ Barnoota Kolleejjii Wagga 2^{ffaa} kan xumure 	8	
				6	
				4	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita hojichaaf qunnamtii qabuun sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame. ▪ Kolleejjii waggaa 3^{faa} kan xumure ▪ Dippiloomaa Kolleejjii 	2	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa olaanaa kolleejjii ▪ Kolleejjii Wagga 4^{faa} kan xumure 	0	
3	BU-3	1499	Haala Im/Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{faa} , haala ammaatiin kutaa 10 ^{faa} kan xumure	10	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame ▪ Kolleejjii waggaa 1^{faa} kan xumure ▪ Barumsa Qophaa'inaa kan xumure ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisotaatti ji'oota 9(sagaliif) leenjii'ee kan eebbfame 	8	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame. ▪ Kolleejjii Wagga 2^{faa} kan xumure 	6	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii waggaa 3^{faa} kan xumure ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa Olaanaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii Wagga 4^{faa} kan xumure 	2	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barrbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa
4	BU-4	1719	Haala l/m Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffa} , haala ammaatiin kutaa 10 ^{ffa} kan xumure	12	
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame		
			▪ Mana Barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame,		
			▪ Mana Barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame,		
			▪ Kolleejji Wagga 1 ^{ffa} kan xumure	10	
			▪ Barumsa Qophaa'inaa kan xumure		
			▪ Dhaabbata Leenjii barsiisotaati ji'ota sagaliif leenji'ee kan eebbfame.		
			▪ Mana Barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame.	8	
			▪ Kolleejji Wagga 2 ^{ffa} kan xumure.		
			▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame.	6	
5	BU-5	1968	Dippiloomaa kolleejji	4	
			▪ Kolleejji wagga 3 ^{ffa} kan xumure		
			▪ Dippiloomaa olaanaa kolleejji		
			▪ Kolleejji wagga 4 ^{ffa} kan xumure	2	
			▪ Digrii Baachilarii		
			▪ Digrii Maastireetii	0	
			Haala l/m Barnoota duraatiin kutaa 12 ^{ffa} , haala ammaatiin kutaa 10 ^{ffa} kan xumure	14	
			▪ Mana barnoota Teeknikaa fi Ogummaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame		
			▪ Mana barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame		
			▪ Mana barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame		
			▪ Kolleejji Wagga 1ffa kan xumure	12	
			▪ Dhaabbata Leenjii barsiisotaa irraa ji'ota 9(sagaliif) leenji'ee kan eebbfame		
			▪ Barnoota qophaa'inaa kan xumure		

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kallattii Waggaadhaan	Ibsa
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejji wagga 2^{ffa} kan xumure ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame ▪ Dippiloomaa Kolleejji ▪ Kolleejji Wagga 2^{ffa} kan xumure ▪ Dippiloomaa olaanaa Kolleejji ▪ Kolleejji Wagga 4^{ffa} kan xumure • Digrii Baachilarii • Digrii Maastireetii • Digrii Doktireetii 	10 7 5 3 1 0	
6	BU-6	2249	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haala I/M barnoota duraatiin 12^{ffa}, kan ammaatiin 10^{ffa} kan xumure ▪ Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame ▪ Kolleejji wagga 1^{ffa} kan xumure ▪ Barumsa qophaa'inaa kan xumure ▪ Dhaabbata Leenjii Barsiisotaa irraa ji'ota 9(sagalif) Leenjii'ee kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejji wagga 2^{ffa} kan xumure ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejji Wagga 3^{ffa} kan xumure ▪ Dippiloomaa Kolleejji ▪ Dippiloomaa olaanaa Kolleejji ▪ Kolleejji wagga 4^{ffa} kan xumure • Digrii Baachilarii • Digrii Maastireetii • Digrii Doktireetii 	16 14 12 9 7 5 3 1	

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachiisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa
7	BU-7	2570	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kolleejjii wagga 1^{ffa}a kan xumure ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+1dhaan kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame ▪ Barumsa qophaa'insaa kan xumure ▪ Dhabbata Leenjii Barsiisootaa irraa ji'oota 9/sagaliif/ leenji'ee kan eebbfame 	16	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kolleejjii wagga 2^{ffa}a kan xumure ▪ Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2 dhaan kan eebbfame 	14	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfamee ▪ Kolleejjii Wagga 3^{ffa}a kan xumure ▪ Dippiloomaa Kolleejjii 	11	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa olaanaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii Wagga 4^{ffa}a kan xumure 	9	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Digrii Baachilarii 	6	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Digrii Maastireetii 	4	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Digrii Doktireetii 	2	

Dandeettiwwan Gitoota Hojii Tajaajila Bulchiinsaa (BU) Irratti Qaxara, Guddina Sadarkaa fi Jijjirraaf Barbaachisan.

Lakk.	Sadarkaa gita hojii	Ka'umsa mindaa sadarkichaa	Toora barnoota Gita Hojichaaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Baraachisu	Muuxannoo hojii kallattii waggaadhaan	Ibsa
8	BU-8	2934	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi teeknikaa irraa 10+1 dhaan kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Muuziqaa Yaareedii irraa kan eebbfame ▪ Mana Barnoota Fakkii Finfinnee irraa kan eebbfame ▪ Kolleejjii waggaa 1^{ffa} kan xumure ▪ Barumsa qophaa'iinaa kan xumure ▪ Dhaabbata leenjii barsiisotaa irraa ji'oota 9(sagaliif) leenji'ee kan eebbfame 	18	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi teeknikaa irraa 10+2dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejjii waggaa 2^{ffa} kan xumure 	16	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota ogummaa fi teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame ▪ Kolleejjii waggaa 3^{ffa} kan xumure ▪ Dippiloomaa kolleejjii 	13	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa ol-aanaa kolleejjii ▪ Kolleejjii waggaa 4^{ffa} kan xumure 	11	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Digrii Baachilarii 	7	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Digrii Maastireetii 	5	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Digrii Doktireetii 	3	

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachiisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa
9	BU-9	3348	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+2dhaan kan eeb bifame ▪ Kolleejjii Wagga 2^{faa} kan xumure 	18	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3dhaan kan eeb bifame ▪ Kolleejjii wagga 3^{faa} kan xumure ▪ Dippiloomaa Kolleejjii 	16	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dippiloomaa olaanaa Kolleejjii ▪ Kolleejjii Wagga 4^{faa} kan xumure 	13	
			Digrii Baachilarii	9	
			Digrii Maastireetii	7	
			Digrii Doktireetii	5	

Dandeettiwwan Gitoota Hojii Tajajila Proofeeshinala Saayinsii (PS) irratti Qaxara, Guddina Sadarkaa fi Jijiirraaf Barbaachisan.

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachiisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa	
1	PS-1	1499	• Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbifame.	4		
			• Narsoota dabalatee Dippilooma Kollejjii			
			• Kollejjii Wagga 3 ^{faa} kan xumure			
2	PS-2	1719	• Dippilooma Olaanaa Kollejjii	2		
			• Kollejjii Wagga 4 ^{faa} kan xumure			
			• Digirii Baachilarii	0		
			• Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbiiffame	6		
			• Narsoota dabalatee Dippiloomaa Kollejjii			
			• Kollejjii Wagga 3 ^{faa} kan xumure	4		
			• Digirii Baachilarii			
			• Baruumsa Seeraa, Faarmaasii ykn Maahandisa hin taaneen Digirii Maastireetii	2		
			• Faarmaasidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Diigrii Baachilarii			

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachiisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa
3	PS-3	1968	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mana Barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eeb bifame ▪ Narsoota dabalatee Dippiloomaa kolleejjii ▪ Kolleejjii wagga 3^{faa} kan xumure ▪ Dippiloomaa olaanaa kolleejjii ▪ Kolleejjii wagga 4^{faa} kan xumure ▪ Digirii Baachilarii ▪ Barumsa Seeraa, Faarmaasi ykn Mahaandisa hin taaneen Digrii Maastireetii ▪ Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digrii Baachilarii ▪ Baruumsa Seeraa, Faarmaasi ykn Mahaandisa hin taaneen Digrii Doktareetii ▪ Faarmasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaan , Digrii Maastireetii 	7 5 3 1 0	

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachiisu	Muuxannoo Hojii Kallatti Waggaadhaan	Ibsa
4	PS-4	2249	• Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame	9	
			• Narsoota dabalatee Dippiloomaa Kolleejjii		
			• Kolleejjii Wagga 3 ^{ffaa} kn xumure	7	
			• Dippiloomaa Olaanaa Kolleejjii		
			• Kolleejjii Wagga 4 ^{ffaa} kan xumure	5	
			• Digirii Baachilarii		
			• Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Manaandisummaadhaan Digirii Baachilarii	3	
5	PS-5	2570	• Barumsa Seeraa, Faarmaasii fi Mahaandisa hin taaneen Digirii Maastireetii	1	
			• Faarmaasiidhaan Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Maastireetii		
			• Barumsa Seeraan, Mahaandisa fi Farmaasii hin taaneen Digirii Doktareetii	0	
			• Ogummaa Fayaatiin Digirii Doktareetii jalqabaa (MD,DVM)		
			• Seeraan , Faarmaasii , Mahaandisummaa Digrii Doktareetii	0	
			• Ogummaa Fayaatiin Digirii doktareetii lammaffaa (MD,DVM)		
			• Mana barnoota Ogummaa fi Teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbfame	11	
			• Narsoota dabalatee Dippiloomaa Kolleejjii		
			• Kolleejjii wagga 3 ^{ffaa} kan xumure	9	
			• Dippiloomaa Olaanaa Kolleejjii;		
			• Kolleejjii wagga 4 ^{ffaa} kan xumure	6	
			• Digirii Baachilarii	4	
			• Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Baachilarii	2	
			• Barumsa Seeraa ykn Mahaadisa hin taaneen Digirii Maastireetii	1	
			• Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Maastireetii.		
			• Barumsa Farmaasii, Seeraa fi Mahaandisa hin taaneen Digirii Doktareetii		
			• Ogummaa Fayaatiin Digirii Doktareetii Jalqabaa (MD,DVM)		
			• Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Doktareetii		
			• Ogummaa Fayaatiin Digirii Doktareetii lammaffaa (MD,DVM)		

Lakk.	Sadarkaa Gita Hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora barnoota gita hojichaf qunnamtii qabuun sadarkaa barumsaa barbaachiisu	Muuxannoo Hojii Kalatti Waggaadhaan	Ibsa
6	PS-6	2934	<ul style="list-style-type: none"> • Mana Barrnoota Ogummaa fi teeknikaa irraa 10+3 dhaan kan eebbifame • Dippiloomaa kolleejjii • Kolleejjii Wagga 3^{faa} kan Xumure • Dippilooma Olaanaa Kolleejjii • Kolleejjii wagga 4^{faa} kan xumure • Digirii Baachilarii • Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaadisummaadhaan Digirii Baachilarii • Barumsa Seeraa, Farmaasii fi Mahaandisa hin Taaneen Digirii Maaastireetii • Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digrii Maaastireetii • Barnoota Seeraa, Faarmaasiidhaan fi Mahaandisa hin taaneen Digirii Doktareetii • Ogummaa Fayaatiin Digirii Doktareetii jalqabaa (MD,DVM) • Seeraan, Faarmaasiidhaan ykn Mahaandisummaadhaan Digrii Doktareetii. • Ogummaa Fayaatiin Digirii Doktareetii lamaffaa (MD,DVM) 	13 11 7 5 3 1	
7	PS-7	3348	<ul style="list-style-type: none"> • Dippiloomaa Olaanaa Kolleejjii • Kolleejjii Wagga 4^{faa} kan xumure • Digirii Baachilarii • Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaatiin Digirii Baachilarii • Barumsa seeraa, Farmaasii fi Mahaamdisa hin taaneen Digrii Mastireetii • Barumsa Seeraa, Faarmaasii ykn Mahaandisaan Digirii Maaastireetii. • Barumsa Seeraa, Faarmaasii fi Mahaamdisa hin taaneen Digirii Doktareetii • Ogummaa Fayaatiin Digirii Doktareetii jalqaba (MD,DVM) • Ogummaa Seeraatiin, Farmaasiitiin ykn Mahaandisummaadhaan Doktareetii • Ogummaa Fayaatiin Digirii Doktareetii lamaffaa (MD,DVM) 	13 9 7 5 3	

Lakk.	Sadarkaa Gita hojii	Ka'umsa Mindaa Sadarkichaa	Toora Barnoota Gita Hojichaf Qunnamtii Qabuun Sadarkaa Barumsaa Barbaachisu	Muuxannoo Hojii Kalatti Waggaadhaan	Ibsa
8	PS-8	3817	• Digirii Baachilarii	10	
			• Baruumsa Seeraa, Faarmasiidhaan fi Mahaandisa hin taaneen Digirii Maastireetii	8	
			• Faarmaasidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Baachilarii		
			• Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Maastireetii	6	
			• Baruumsa Seeraa, Faarmaasii fi Mahaandisa hin taaneen digirii Doktareetii		
			• Ogummaa Fayyaatiin Digirii Doktareetii jalaqabaa (MD,DVM)	4	
			• Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Doktareetii		
			• Ogummaa Fayyaatiin Digirii Doktareetii lamaffaa (MD,DVM)		
9	PS-9	4343	• Digirii Baachilarii	12	
			• Farmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Baachilarii	10	
			• Barumsa Seeraa, Mahaandisaa fi Faarmaasii hin taaneen Digirii Maasitireetii		
			• Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahandisummaadhaan Digirii Maastireetii	8	
			• Barumsa Seeraa, Faarmaasii fi Mahaandisaa hin taaneen Digirii Doktareetii		
			• Ogummaa Fayyaatiin Digirii Doktareetii jalqabaa (MD,DVM)	6	
			• Faarmaasiidhaan, Seeraan ykn Mahaandisummaadhaan Digirii Doktareetii.		
			• Ogummaa Fayyaatiin Digirii Doktareetii lamaffaa (MD,DVM)		

Iskeelii Mindaa Hojjatoota Mootummaa Fooyya'e /Adoolessa 1997/

Oika'insa Sadarkaa	Gosa Tajaajilaa fi Sadarkaa						Mindaa Ka'umsaa	Mindaawan Gulantaa								Fiixee	
	EH	OH	BH	PG	BU	PS		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I	1						235	248	262	277	292	308	325	342	360	381	403
II	2	1	1				262	277	292	308	325	342	360	381	403	426	450
III	3	2	2	1			292	308	325	342	360	381	403	426	450	475	502
IV	4	3	3	2			325	342	360	381	40	426	450	475	502	530	650
V	5	4	4	3			381	403	426	450	475	502	530	560	595	630	672
VI		5	5	4			450	475	502	530	560	595	630	672	716	760	805
VII		6	6	5			530	560	595	630	672	716	760	805	850	895	942
VIII		7	7	6	1		630	672	716	760	805	850	895	942	990	1040	1092
IX		8	8	7	2		760	805	850	895	942	990	1040	1092	1145	1200	1255
X		9	9	8	3	1	895	942	990	1040	1092	1145	1200	1255	1310	1370	1435
XI		10	10	9	4	2	1040	1092	1145	1200	1255	1310	1370	1435	1500	1565	1635
XII			11	10	5	3	1200	1255	1310	1370	1435	1500	1565	1635	1707	1780	1853
XIII			12	11	6	4	1370	1435	1500	1565	1635	1707	1780	1853	1826	2000	2075
XIV				12	7	5	1565	1635	1707	1780	1853	1926	2000	2075	2150	2225	2325
XV					8	6	1780	1853	1926	2000	2075	2150	2225	2325	2425	2535	2645
XVI						9	2000	2075	2150	2225	2325	2425	2535	2645	2760	2885	3010
XVII						8	2225	2325	2425	2535	2645	2760	2885	3010	3145	3285	3430
XVIII						9	2535	2645	2760	2885	3010	3145	3285	3430	3575	3720	3865

EH = Tajaajila Eegumsaa fi Humnaa

OH = Tajaajila Ogummaa Harkaa

BH = Tajaajila Barreessaa fi Herregaa

PG = Tajaajila Piroofeshiinii Giddu Galeessaa

BU = Tajaajila Bulchiinsaa

PS = Tajaajila Piroofeshiinii fi Saayinsii

KOMISHINII SIIVIL SARVIISII OROMIYAATTI

**QAJEELFAMA QOPHII FI MADAALLII RAAWWII KAROORA HOJII
HOJJATTOTA MOOTUMMAA BU'AA IRRATTI XIYYEFFATE**

(Jildii 2ffaa)

**ADOOLESSA 1998
FINFINNEE**

BAAFATA

<u>Lakk.k</u>	<u>Qabiyyee</u>	<u>Fuula</u>
1.	Barbaachisummaa Qajeelfamichaa	121
2.	Mataduree Gabaabaa	122
3.	Hiika.....	122
4.	Kaayyoo fi Qophii Madaallii Raawwannaa Karoora Hojii Bu'aa Irratti Xiyyeffate.....	124
5.	Yaad-Rimoota Maddaallii Raawwii Karoora Bu'aa Irratti Xiyyeffate	125
6.	Qophii Karoora Hojii Bu'aa Irratti Xiyyeffate.....	126
7.	Qophaa'insa Safartuuwanii	127
8.	Adeemsa Karorri Ittiraggaasifamu.....	128
9.	Hordoffii fi Haala Qabiinsa Ragaa Raawwannaa Karoora	129
10.	Akkaataa Bu'aan Raawwii Karoora Itti Madaalamu	129
11.	Madaallii Raawwii Karoora fi Haala Kenniinsa Qabxii	130
12.	Yeroo Madaallii Waliigalaa fi Gabaasni Itti Dhiyaatu.....	132
13.	Tarkaanfiwwan Bu'uuraa Bu'aa Madaallii Raawwii Karooraatiin Tarkaanfiwwan Fudhataman	132
14.	Haala Dhi'eeffanna Komii	133
15.	Bu'aa Madaallii Ifatti Beeksisu	133
16.	Itti gaafatamummaa Hooggantoota Ol'aanoo Mana Hojchaa.....	134
17.	Itti-Gaafatamummaa Bu'aa Raawwii Karoora	134
18.	Gaafatamummaa Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaa	134
19.	Yeroo Qajeelfamichi Hojirra Oolu.....	134
20.	Uunkaalee (Foormota) Adda Addaa	135

KUTAA JAHA

QAJEELFAMA QOPHII FI MADALLII RAAWWII KAROORA HOJII HOJJATTOTA MOOTUMMAA BU'AA IRRATTI XIYYEFFATE

1. BARBACHISUMMAA QAJEELFAMICHAA

- Ijaarsi sirna dimokiraasii fi bulchiinsi gaarii misooma arifachisuun hiyyummaa fi duubatti hafinsa irraa ba'uuf, akkasumas kenninsa tajaajila mootummaa foyyeessuudhaan fedhii lammilee guutudhaaf Ooggansa karoora irratti hunda'ee, qophii karoora fi toftaa safartuu raawwii bu'aa qabu si'annaadhaan hojii irra olchuun filannoo kan hin qabne ta'uun waan itti amanameef,
- Sirna bulchiinsa humna namaa bu'aa qabu hundeessuudhaaf safartuu raawwanna karoora bu'aa irratti xiyyeffate qopheessanii hojii irra olchuun barbaachisaa waan ta'eef,
- Sirna Ooggansa raawwii qophii karoora mana hojii, damee ykn Adeemsaa hojii, kan garee fi hojjetoota haala qindaa'een diriirsuudhaaf, karoora tarsiimoo ifaa fi sadarkaa sadarkaadhaan kayyoolee fi galmawan hojiitti jijiiruu dandeessisu qophaa'ee hojii irra oluu isaa mirkaneessuf,
- Bu'aan raawwanna karoora mana hojii, damee hojii, garee fi hojjetootaa haala barbaadamuun raawwatamuu isaa, milkaa'insa galmaa fi faayidaa argame mirkaneeffachuuf kan dandeessisu sirna madaallii raawwii karoora qindeessuudhaan hojii irra oluu isaa mirkaneessuf,
- Raawwiin karoora mana hojii tokko galmawan fi kaayyoo taa'an irraa ka'uudhaan gareedhaan ykn dhuunfadhaan hirmaannaa taasifame qorachuudhaan bu'aa waliin kaffaltii wal-simu raawwachuuun kaka'umsa hojii ittigaafatamtootni hojii fi hojjetootni qaban kan jabeessu ta'uun isaa waan beekameef,
- Bulchiinsi humna namaa dandeettii fi gahumsa /Merit/ irratti akka hundaa'u gochuuf, maadalliin raawwii karoora sirrii tahe hundee tahu isaa waan hubatameef,
- Galma ga'insa kaayyoo fi galma karoorfamaniif humna namaa gahumsa qabuu fi galumsa (input) barbaachisu dursaanii addaan fo'anii baruudhaan irra caalatti karoora qabatamaa fi bu'a qabeessa gochuudhaaf,
- Sirna karoora madaallii raawwanna hojii bu'aa irratti xiyyeffate diriirsuun sagantaa fooyya'insa sivil sarviisiitiif murteessaa waan ta'eef,
- Qajeelfama karoora hojii bu'aa irratti xiyyeffatee Fulbaana 4/96 Lakk.k KSSO/WG39/43/501 tiin bahe, karoora hojii bu'aa irrattii xiyyeffate yaada haaraa waan ta'eef , barsiifataan, leenjidhaan fi mariidhaan jabeessuun waan barbaachiseef,
- Labsii hojjetoota mootummaa Naannichaa Lakk.k 61/94 keeyyata 26 keeyyata xiqqa 3 bu'uura godhachuudhaan qajeelfamni karoora hojii bu'aa irrattii xiyyeffate kun yeroo 2^{ffaaf} fooyya'ee ba'eera.

2. MATADUREE GABAABAA

Qajeelfamni kun “Qajeelfama Hoijettoota Mootummaa Naannoo Oromiya qophaawinsaa fi raawwii karoora madaallii raawwannaa hojii bu’aa irrattii xiyyeefestate” jedhamee waamamuun ni danda’ama.

3. HIIKA

Jecha biraan kan kennisiisu yoo ta’e malee Qajeelfama kana keessatti;

- 3.1 **“Mana hojii”** Jechuun kan Labsii Lakk.k 61/1994 keeyyata 2 irrattii ibsame akkuma eegamettii ta’ee manneen hojii mootummaa Naannoo, Godina, Aanaa, Dhaabattoota seera Bulchiinsa Hoijettoota Mootummaatiin bulan kan hammatuudha.
- 3.2 **“Karoora tarsimoo”** jechuun, manneen hojii sadarkaa Naannoo irraa eegalee hanga Aanaatti jiran mul’ata isaanii galmaan gahachuuf seektaroota adda addaatiin wal-gargaaruudhaan, Bulchiinsa sadarkaa sadarkaadhaan jiraniin mirkanaa’ee waggoota sadii fi isaa oliif sagantaa fi raawwannaa hojii qophaa’udha.
- 3.3 **“Karoora hojii bu’aa irrattii xiyyeefestate”** Jechuun Mul’ata fi ergama biyyaa irraa sharafamee, mul’ataa fi ergama mana hojii irraa kan maddu karoora tarsiimoo milkaa’ina qabaatinsa kaayyoo fi galma addaan kan baase, bu’aa qabaatamaa safaramuu danda’u faayyadmuun karoora hojii ijoo, hojii gurguddoo fi hojii xixiqqaa qabatee , gareen ykn nama dhuunfaan kan hoijetamu, sagantaa waggaa ykn isaa gadi - kan ta’uu danda’uudha.
- 3.4 **“Qophii karoora madaallii raawwannaa hojii bu’aa irrattii xiyyeefestate”** jechuun gareedhaan, ykn hojjetaadhaan bu’aa tokko fiduudhaaf karoora karoorfame: hojii ijootiin, hojiilee gurguddootiin fi xixiqqaatiin, addaan baasuudhaanii fi raawwachuu galmaan gahuuf tokkoon tokkoo isaanii irraa qabatamaadhaan kan irraa eegamu bu’aa raawwannaa karoora akkaataa barbaadameen baayinaan, qulqullinaan, yeroodhaan fi baasiidhaan raawwachuu isaa fi raawwachuu dhabuu isaa safaruun, akkasumas bu’aan raawwanaa karoora milkaa’iinsa galmaa fi faayidaa argamsiise gamagamudhaan sirna bu’aa fi jijiirama argame kan itti mirkanaa’udha.
- 3.5 **“Hojii ijoo”** jechuun- hojii olaanaa mana hojii, Adeemsi hojii, gareen ykn hojjetaan tokko gahee hojii fi karoora isaaaf kennname galmaan ga’uuf murteesaa ta’uu isaatiif dursa kenneefii kan raawwatuudha.
- 3.6 **“Hojiiilee gurguddoo”** jechuun hojii ijotti aananii kan jiran hojii mana hojii ta’ee, adeemsa hojii, gareedhaaf ykn hojjetaa tokkoof kan kennamu ga’ee hojii yoo ta’u, akkaataa ulfina hojii sanaatiin tartiibaan kan taa’aniidha.
- 3.7 **“Hojiiilee Xixiqqoo”** jechuun hojii ijoo fi hojii gurguddoo keessatti kan hin golgamin ta’ee hojii fi karoora hojiilee mana hojii, garee ykn hojjetaa tokkoof kennamu yommuu ta’u, kallattiinis ta’ee haala kallattii hin taaneenis karoora kessatti qabamanii kan hoijetaman fi kan madaalaman haala dhaabbatummaa kan qabaniidha.
- 3.8 **“Hojiiilee dabalataa”** jechuun hojii karoora keessatti kan hin qabamin, karooraan alattii kan uumaman yoo ta’u, yeroo gabaabaa keessatti gareedhaan ykn hojjetaadhaan kaka’umsa mataa ofiitiin kan hoijetamanii fi qaama olaanaa irraa kan kennamu, ta’ee madaallii raawwannaa hojii keessatti qabxiin

kan hin qabamne garuu, yeroo dorgommii ittiin wal-caalchisuuf kan gargaaruu fi jajabeessituu (Incentive) hojii argachuuf kan hojjetamuudha.

- 3.9 **“Akaakuu bu’alee”** jechuun hojii facaatii Karoora hojii ijoo, hojii gurguddoo fi xixiqqa galma isaa akka gahu kan dandeessisuudha.
- 3.10 **“Galma”** jechuun bu’aa waliigalaa akkaataa ergama manni hojii sun itti dhaabbateen yeroo murtaa’e keessattii iddo itti ga’amuu danda’uudha.
- 3.11 **“Kaayyoo”** jechuun bu’aa karoora safaramu, bira gahuu fi hojachuun kan danda’amu, yeroon kan daangeefame, tattaafii fi kaka’umsa kan gaafatudha.
- 3.12 **“Maddaallii raawwanna karoora bu’aa irratti xiyyeffate”** jechuun manni hojii tokko, dameen hojii, gareen ykn hojjetaan, tokko karoora isaa galmaan ga’uuf hojii ijoo, gurguddoo fi xixiqqa karoora bu’aa irratti xiyyeffatee kennameef qulqullina, yeroo, baasii fi baayina ammamiitiin hojjetamuu akka qabu kan ittiin safaramu akkasumas milkaa’ina fi faayidaa karoori kun argamsise ittiin gamaaggamamuudha.
- 3.13 **“Bu’aa raawwii karoora”** jechuun tajaajila ykn omisha hojiileen karooraan qabaman erga hojjetamanii booda argamuudha.
- 3.14 **“Milkaa’ina Galmaa”** jechuun Akkaataa amala karoorichaatti, raawwii karooraatti aanee bu’aa battalumatti ykn yeroo gabaabaa ykn yeroo giddugaleessa keessatti argamu yeroo ta’u, yeroo baayee mallatoo bu’aa milkaa’ina galmaa fi kaayyoo karoora tarsiimooti.
- 3.15 **“Faayidaa”** jechuun akkaataa amala karoorichaatiin milkaa’ina galmaa battalumatti, yeroo booda, yeroo murtaa’e ykn yeroo giddu-galeessa ykn yeroo dheeraa keessatti bu’aa uumamuu fi beekamuu danda’uudha.
- 3.16 **“Sadarkaalee madaallii raawwii karoora”** jechuun bu’aa raawwii karoora tartiiba sadarkaa kan agarsiisu ta’ee, isaanis **Gad-aanaa, Quubsaa, Olaanaa** fi **Daran Ol-aanaa** jedhamanii ibsamu.
- 3.17 **“Ittigaafatamaa ol-aanaa”** Jechuun- Mana hojii mootummaa tokko ol-aantummaan kan oogganu, ykn itti aanaa ykn bakka bu’adha.
- 3.18 **“Hojii geggeessitoota ol-aanaa”** jechuun itti gaafatamaa olaanaa mana hojii sanatti aananii kan jiran Hojii geggesitootadha (Koree manaajimeenti).
- 3.19 **“Itti gaafatamaa itti gaafatamaa dhiyoo”** jechuun hojii itti gaafatamtoota isa jala jiranii fi hojjetootaa kan qajeelchaniidha.
- 3.20 **“Itti gaafatamaa dhiyoo”** jechuun - caasaa mana hojii tokko keessattii itti gaafatamaa isa gadaanaa yommuu ta’u, hojjetootni kallatiidhaan kan ittii waamaman jechuudha.

4. KAAYYOO FI QOPHII MADAALLII RAAWWANNA KAROORA BU’AA IRRATTI XIYYEFFATE

Kaayyoon qophaa'iinsaa fi raawwii karoora madaallii bu'aa irratti xiyyeefate hojjetootni mootummaa karoora hojii raawwii isaanii qusanna baasiitiin, gahumsaa fi haala bu'aa qabeesaa ta'een raawwatamuu isaa mirkaneessuu fi kanaafis raawwatoota ykn hojjetoota sadarkaa kanaaf geessisuudha.

Kaayyoo Facaatii

Gareewwanii fi hojjetootni bu'aa hojii isaan irraa barbaadamu: baayinaan, qulqullinaan, yeroodhaan fi baasiidhaan raawwachuu isaanii mirkaneessuu,

Gareewwanii fi hojjetootni raawwii karoora hojii gamaaggama wal- irraa hincinne gochuudhaan, cimina jiruu fi dadhabina jiru addaan baasuudhaan gara fuulduraatti karoori raawwii hojii akka bu'a qabeesa ta'u gochuu,

Fedhii leenjii fi fooya'iinsa ittigaafatamtootaa fi hojjetootaa sirriitti addaan baasanii beekuudhaaf,

Garreewwanii fi hojjetootaaf onnachiiftuu bu'aa irrattii hundaa'e kennuuf,

Ooggantootni olaanoon dhimma ittigaafatamtootaa fi hojjetootaa ilaalcisee yeroo yeroodhaan hordofuudhaan odefannoo qabatamaa ta'e irratti hundaa'uun murtii seera qabeessa ta'e akka itti kennamu taasisuufidha.

5. YAAD-RIMOOTA MADDAALLII RAAWWII KAROORA BU'AA IRRATTI XIYYEFFECTE

- 5.1 Kan madaalamu amala hojjetaa osoo hin ta'in bu'aa raawwii karoora mana hojii, deemsa hojii, garee ykn hojjetaati.
- 5.2 Abbaan bu'aa raawwii karoorichaa nama (hojjetaa), garee ykn adeemsa hojii bu'aa sana argamsiseedha.
- 5.3 Bu'an raawwii kan madaalamuu fi gamaaggamamu bu'aa raawwii karoora battalumattii argamu qofa osoo hin ta'in, akkaataa amala karoorichaatti bu'aa yeroo gabaabaa, yeroo giddugaleessaa fi yeroo dheeraa keessatti milkaa'ina galmaa fi faayidaa argamsisu ni dabalata.
- 5.4 Karoori hojii bu'aa irratti xiyyeefate kan inni irraa maddu karoora tarsimoo mana hojichaa (dhaabbatichaa) bu'uura godhachuudhaan kan qophaa'u karoora wagga ykn isaa gadi kan ta'e /kan ji'a ja'aa / irratidha.
- 5.5 Karoori hojii wagga bu'aa irratti xiyyeefate kan mana hojii tokko, dameewan hojii, (Adeemsa hojiawan) adda addaatii fi gareewwanii fi hojjetootaaf duraa duubaan ni qoodama.
- 5.6 Karooa hojii qophaa'an:
 - a) Iftoomin, facaatii fi bu'aa irratti kan xiyyeffatan,
 - b) Bu'aa hojii barbaadamu baayinan, qulqullinaan, yeroodhaani fi baasiidhaan safaruu kan dandeessisan,

- c) Galmeeawan taa'an tattafii kan gaafatan ta'anii, qabeenyaa fi humna namaa jiruun hojii irra ooluu kan danda'an,
 - d) Walumaagalatti karoora hojii mana hojichaa irraa kan qoodamanii fi fudhatama kan qaban,
 - e) Yeroo murtaa'e keessatti kan raawwatamuu danda'ani fi
 - f) Kan irratti walii galame ta'u qaba.
- 5.7 Karorri hojii kam iyuu yeroo qophaa'u dandeettii nama raawwatuu gad ta'u hin qabu. Wanta haaraa uumuudhaanii fi kaka'uumsaan bira ga'un kan danda'amu dandeettii kanaan dura itti hin fayyadamin kan hin daangessinee fi karoora tarsiimoo keessa kan taa'anii fi sadarkaa sadarkaadhaan kaayyoo fi galma haala saffisaa ta'en iddoodhaan ga'uun kan dandeessisu ta'u qaba.
- 5.8 Haaloonni dirqisiisaa ta'an yeroo mullatan qaamota karooricha qopheessanii fi raggaassisan wajjiin irratti walii galuudhaan qaamni olaanaa akka dhimicha beeku godhamee keessa deebi'uun fi fooyyessuun ni danda'ama.
- 5.9 Bu'aan raawwii karoora waligalaa kan gamaaggamamu duraan dursee yeroo martaayeen kurmaana waggaatiin ta'a.
- 5.10 Raawwannaan karoora bu'aa eegamu akka argamsiisuu fi fiixaan akka ba'u gochuuf hordoffii fi deeggersa wal-irraa hin cinne gochuudhaan raawwattoota dandeetii isaanii cimsuu qaba.
- 5.11 Qophii safartuu karoora hojii bu'aa irratti xiyyeffatee fi raawwannaas isaa akkasumas piriinsiploota madaallii bu'aa olaantummaa seeraa, iftummaa, ittigaafatatummaa, hirmaachisummaa fi kaka'umsa gutuumaan gutuutti hojii irra olchuudhaan raawwatamuu qaba.
- 5.12 Sirna Madaallii raawwannaas karoora hojii bu'aa irratti xiyyeffatee itti amananii fudhachuu fi qophii isaa irratis milkaa'insaaf ta'ee raawwannaas isaaaf hooggantootaa fi hojetoota hirmaachisuu murteessaadha.
- 5.13 Dhimmoota salphaa ta'an safaruu irra dhimmoota kaayyoo fi galma mana hojichaaf wantoota faayidaa qaban safaruun murteesadha.

6. QOPHII KAROORA HOJII BU'AA IRRATTI XIYYEFFATE:

- 6.1 Karoora tarsiimoos ta'ee karorri hojii bu'aa irratti xiyyeffatee kan raggaasifamu qaama ol'aanaa manni hojichaa ittiwaamamuun ta'u qaba.
- 6.2 Guutummaan karoora tarsiimoo naannichaak kan murtaa'uu fi raggaasifamu Bulchiinsa Mana Maree Naannichaatti fi akkasumas karoori tarsiimoo sadarkaa sadarkaadhaan jiranis kan murtaa'uu fi raggaasifamu qaban Manneen Maree Bulchiinsaa sadarkuma kanaan jiraniin ta'a.
- 6.3 Karorri hojii bu'aa irratti xiyyeffatee kan qophaa'uu qabu lgaatatamtoota manneen hojichaa sadarkaa sadarkaadhaan jiraniin ta'ee hojetoota hundaa hirmaachisuu qaba.
- 6.4 Hojiin ijoo mana hojichaatiif murteessaa waan ta'eef, qophii isaa sadarkaa seektaraatti ta'ee manaajimantiin mana hojichaa fi qaama manni hojichaa ittiwaamamuun raggaasifamu qaba.

- 6.5 Madaallii raawwannaa karoora hojii bu'aa irratti xiyyeefate diriirsuu fi hojii irra oolchuuf duraan dурсее tokkoon tokkoon mana hojii karoora tarsiimoo qopheessuu qaba.
- 6.6 Karorri tarsiimoo mana hojii tokkoo mul'ataa fi ergama Biyyattii fi Naannoo irraa kan maddu mul'ataa fi ergama mana hojichaa irratti hundaa'ee kan qophaa'uu qabudha.
- 6.7 Hojin ijoo, hojileen gurguddoo fi xixiqoon haala xinxala keessaa fi alaa mana hojichaa irraa filatamanii kan argaman yammuu ta'an bu'aaleen argamsiisan tarsiimoo mana hojichaa wajjin kan wal-siman ta'uu qabu.
- 6.8 Milkaa'ina hojii ijoo ta'anii fi tokkoon tokkoon hojilee gurguddoo fi xixiqqof bu'aaleen eegaman facaatiidhaan ni qophaa'u.
- 6.9 Hojin ijoo sadarkaa mana hojichaatti kan qophaa'e hojii ijoo, hojilee gurguddoo fi xixiqqoo bu'uura godhachuudhaan irraa jalaan tokkoon tokkoo adeemsichaaf, garee fi hojjettootaaf akkaataa qoodiinsa hojii ijoo, hojii gurguddoo ykn xixiqqoo tarreeffama isaaniitiifis bu'aan hojii ni qophaa'u.
- 6.10 Karorri hojii waggaan Mana hojii tokkoo bu'aa irratti xiyyeefate kallattidhaanis ta'ee karaa biraatiin maamila irratti xiyyefateen ykn adeemsa hojii bu'uura gochuun gad buusuun bu'aaleen kutaalee hojii ni qophaa'u.
- 6.11 Bu'aa kutaa hojichaa fiixaan baasuu irratti tokkoon tokkoon hojjetaa fi kutaa hojichaa irraa bu'aalee eegaman addaan ba'anii taa'uu qabu.
- 6.12 Bu'aa kutaa hojichaa irraa eegamu fiixaan baasuuf tokkoon tokkoon hojjetaatiif bu'aaleen tarreeffaman addaan ba'anii keenamaniif alatti wal-gargaaruufi wal-deeggeruudhaan ni hojjetu.

7. QOPHAA'INSA SAFARTUWWANII

- 7.1 Karorri hojii bu'aa irratti xiyyeefate mana hojii tokkoo kan waggaan irraa addaan ba'anii kan caalan hojii ijoo, hojii gurguddoo fi xixiqqoo jedhamanii taa'aniif bu'aaleen hojii irraa eegaman ykn bu'aa agarsiisan facaatiidhaan addaan ba'anii taa'uu qabu.
- 7.2 Mana hojii keessatti sadarkaa sadarkaadhaan adeemsa hojichaaf, gareefi hojjetaadhaaf hojii ijoo, gurguddoo fi xixiqqaa kennname irraa bu'aalee eegamaniif safartuuwwan facaatiidhaan ni qophaa'u.
- 7.3 Itti gaafatamaan dhiyoo - raawwachiiftota karoora (hojjetoota) isa jalatti argaman hirmaachisuun facaatiif bu'aa hojii ijoof, hojii gurguddoo fi xixiqqaaf safartuuwwan raawwannaa ni qopheessa.

Akkaataa safartuuwwan ittiin qophaa'an :-

- a) Safartuuwwan afran keessaa (Baayina, Qulqullina, Yeroo fi Baasii) bu'aa facaatii hojii tokkoo tokkoo irraa eegamuuf safartuuwwan ofeeganoodhaan ni qophaa'u.
- b) Safartuuwwan addaan ba'an bu'uura gochuun tarreefamni bu'aa eegamu haala ittiin safaramu safartuun facaatii ni qophaa'a.
- c) Safartuuwwan addaan ba'an bu'uura gochuun sadarkaa raawwannaa karoora Quubsaa ta'eef safartuuwwan ni qophaa'u.
- d) Galmi mana hojichaa sadarkaa Quubsaa ta'een kan karoorfamnii dha.
- e) Safartuun sadarkaa Quubsaa irra taa'u, hojjetaan giddu-galeessa ta'e tokko kan raawwachuu qabu baayina hojii, qulqullina, Yeroo fi baasii bu'uura gochuudhaan qophaa'a.
- f) Safartuuwwan sadarkaa raawwannaa karoora quubsaa ta'e bu'uura gochuudhaan itti fufiinsaan sadarkaa raawwannaa karoora olaanaa fi daran olaanaa ta'aniif safartuuwwaan bu'aa irra caalaa agarsiisan ni qophaa'u.

- 7.4 Hojii ijoof , hojiilee gurguddoo fi xixiqqaaf qabxiin waligalaa kennamuuf 25 ta'a.
- a) Hojiin ijoo galma gahinsa hojii mana hojichaaf mурteessummaan inni qabu baay'ee olaanaa waan ta'eef, ga'een ulfina qabxii kennamuuf qabxii 25 keessaa yoo xinnaate 50% fi isaa ol ta'u qaba.
 - b) Ga'een qabxii hafan ulfina hojichaa fi faayidaa isaa bu'uura gochuudhaan duraan dursee hojiilee gurguddoof itti aansuun hojiilee xixiqqoodhaaf ni hiramu.
- 7.5 Bu'aaleen facaatii hojii ijoo, gurguddoo fi xixiqqaaf eegaman fi safartuuwwan raawwii issaanii guca kaayyoo kanaaf jedhamee irraa qopha'e irratti tokko tokkoon ni ibsamu. (Uunkaa Fuula 2 ilaallata).

8. ADEEMSA KAROORRI ITTI RAGGAASIFAMU.

- 8.1 Mana hojii tokkootti karoora hojii bu'aa irratti xiyyeffate keessatti kan hammataman hojii ijoo , hojii gurguddoo, xixiqqoo, fi bu'aa facaatii eegaman qaama olaanaa mana hojichaatiin erga qophaa'an booda, mariif itti gaafatamtoota hojii fi hojjetootaaf dhiyaatee mariin irratti ni godhama. Adeemsa marii godhamu keessatti yaada ka'uun gabbatee itti gaafatamtoota hojii fi hojeetoota mana hojichaatiin ni mirkanaa'a. Yaadini addummaa yoo jiraate itti gaafatamaa mana hojichaatiin murtiin keenamu isa dhumaat ta'a.
- 8.2 Qajeelchotaa fi gareewwan hojiilee ijoo, gurguddoo, xixiqqaaf fi bu'aalee facaatii eegaman fi safartuulee raawwanaa ittigaafatamtoota hojiiitii erga qophaa'an booda, hojjetoota isaan jala jiraniif dhiyaatee mariin irratti godhamee akka ragga'u ni tasifama. Garaa garummaan yoo jiraate murtiin ittigaafatamtoonni olaanaan sadarkaa sadarkaan jiran kennan isa dhumaat ni ta'a.

- 8.3 Karoorri hojilee ijoo, gurguddoo fi xixiqqoo hojjattootaaf qophaa'an irraa bu'aalee, faacaatii fi safartuuwan raawwii eegamu ittigaafatamaa dhiyootiin erga qophaa'an booda hojeetoota isaan jalatti argamaniif dhiyaatee mariin ni geggeeffama. Garaa- garummaan yoo jiraate murtiin itti gaafatamaa itti gaafatamaa dhiyoo kenu isa dhumaan ni ta'a.
- 8.4 Safartuuwan raawwii fi karoora mariidhaan raggaasifaman ykn kan murtiin irratti kennname ittigaafatamtoonni fi hojjetootni irratti waliimallateesudhaan koppii isaa addaan fudhachuu fi akkasumas qaamoota dhimmichi ilaaluuf akka ga'u ni godhama. (Unkaa Lakk.k 2 ilaallata).

9. HORDOFFII FI HAALA QABIINSA RAGAA RAAWWANNAA KAROORAA

- a. Ittigaafatamtoonni Adeemsa hojii, gareewwanii, kutaalee hojii fi hojjetaan karoora hojii bu'aa irratti xiyyeffate geggeessuu akkaataa karoora fi sagantaa qophaa'een raawwachuu isaanii hordofii fi deggeersa gochuu qabu
- b. Bu'aan facaatii eegamu tokkoon tokkoo karoora; baayina, qulqullina, yeroo fi baasii ittiin raawwatame, sirma ittiin beekamuu danda'u dirisuu dhaanii fi hordofuudhaan ragaa barbadamu guca kanumaaf jedhamee qophaa'u irratti ittigaafatamaa dhiyoo isatiin galma'ee, madaalamee fi qinda'ee itti gaafatamaa dhiyootiin galmeey hojjetaa karooricha raawwatuu fi mana hojichaa keessa akka ta'uu ta'a.
- c. Tokkoon tokkoo ittigaafatamaa kutaa hojii yeroo hordofiin gaggeefamu, karoorichi akka hingufanne, hanqinni akka hin Uumamne duraan dursanii ittisuu, hanqinni raawwii karoora yoo jiraate hatattamaan ykn yeroodhaan akka sirrefamani akka barbaachisummaa isatti gorsa, leenjii ykn gilgaala (exercise) raawwachiftootaaf kennuudhaan akka jajabaatan fi bu'aadhaaf akka ga'an gochuu ni qaba.

10. AKKAATAA BU'AAN RAAWWII KAROORAA ITTI MADAALAMU

- 10.1 Raawwiin karoora mana hojii raawwattoota karoorichaatiin caasaa mana hojii gad-aanaa irraa jalqabee, jalaa gara olitti yoo ta'u, akka barbachisummaa isatti olii gara gadiitti sadarkaa sadarkaadhaan ta'uus ni danda'a. Madaalliin bu'aa raawwii karoora kan mana hojichaa qajeelfama raawwii karoora mana hojii irratti hunda'ee gaggeefama.
- 10.2 Madaalichi kayyoo, galmaa fi karoora waggaan mana hojichaa irraa ka'ee hojii ijoo, hojilee gurguddoo fi xixiqqoo fi bu'aalee facaatii eegamu safartuulee raawwii karoora irratti bu'uurefatee sadarkaa sadarkaadhaan qajeelcha mana hojii fi hojjetoota garee jalatti argamaniif waltajii irratti mariyataniif qopheesuudhaan gaggeefama.
- 10.3 Madaalliin raawwii karoora ittigaafatamtoota kutaa hojiitiin kan gaggeefamu ta'ee ittigaafatamtoota dhiyoodhaan ta'a.
 - a) Yeroo ittigaafatamaan tokko madaalamu, hojjetoonni itti waamamni isaanii isaaf ta'an ; ittigaafatamtoonni sadarkaa isaa waliin walqixa irratti argamaniif fi ittigaafatamtoonni sadarkaan isaanii walitti dhiyaatu irratti argamaniif akka hirmaatan gochuudhaan ta'a.
 - b) Qabxiin bu'aa madaallii kan kennamu yeroo yeroodhaan bu'aalee raawwii karoora irratti ragaaleen hordofiidhaan qabaman irratti hunda'ee marii gaggeesuudhaan waliigaltee yeroo irra ga'amuudha.

Waliigaluun yoo dadhabame, murtii itti gaafatamaan ittigaafatamaa dhihoo kennu irratti hunda'ee qabxiin kennamu ni fudhatama, kana irraatis akka waliimallateesan ni taasifama. Bu'aan madaalichaas ittigaafatamaa dhiyoo ittigaafatamichaatiif dhiyatee ni mirkanaa'a.

- 10.4 Madaalliin raawwii karoora hojjetichaa kan gaggeefamu dura bu'insa ittigaafatamaa dhiyootiin ta'ee:-
- Hojjetaa madaalamuu fi kutaa hojii isaa keessatti hojjatootni sadarkaan isaanii tokko ta'ee fi sadarkaan isaanii walitti dhihaatan bakka argamaniitti ta'a,
 - Itti gaafatamaa dhiyoo fi ittigaafatamaa madaalamu jiduutti yeroo yeroon ragaan bu'aa raawwii karoora qabame bu'uraa godhachuun mariin gaggeefamee qabxiin bu'aa waliigaltee madaallii ni kennama. Waliigaluun yoo dadhabame murtii itti gaafatamaan l/gaafatamaa dhiyoo kennu bu'uura godhachuun qabxiin kenname akka irratti waliimallateessan ni taasifama. Bu'aan madaallii l/gaafatamaa ol'aanadhaaf dhihaatee murtiin itti kennama, ykn ni mormama, ykn irra deebi'amme akka ilaalamu ni taasifama,

- 10.5 Qajeelfamni madaallii raawwii karoora mana hojii fi itti gaafatamtootaa fuula dura qophaa'ee ni darba.

11. MADAALLII RAAWWII KAROORAA FI HAALA KENNIINSA QABXII

- Sadarkaa madaallii Raawwii karoora tiif qabxiin kennamu 1 hanga 4tti yoo ta'u, 4 Daran Ol'aanaa, 3 Ol'aanaa, 2 Quubsaaf, 1 gad Aanaatiif ta'a.
- Qabxii bu'aa raawwii karoora hojii ijoof, hojilee gurgudoo fi xixiqaaf shallaguuf raawwii tokkoon tokkoof ulfina qabxii walii-galaa 25 keessaa ga'ee qabxii keenameef qabxii sadarkaa madaallii bu'aa argameen akka baayatu ni taasifama. Fakkeenyaaaf, hojii ijoof qabxiin 25 keessaa keenameef 13 yoo ta'ee fi bu'uura safartuu tokkoon tokkoo qabxii giddu galeessa madaalu bu'aa raawwii karooraatiin argame sadarkaan isaa olaanaa yoo ta'e, qabxiin kennamuuf $13 \times 3 = 39$ ni ta'a. Qabxii giddugaleessa madaallii bu'aa raawwii karoora tokkoon tokkoo argachuuf duraan dursee bu'aa madaallii bu'uura safartuu tokko tokkoon argame qabxiilee walitti ida'anii hiruun barbaachisaadha.
- Bu'aan walitti qabaa madaallii raawwanna karoora tokkoo kan shallagamu hojii ijoo, gurguddoo fi xixiqaaf tokkoon tokkoo isaatiif qabxii baayyate kenname shallaganii walitti ida'uudhaan ta'a.
- Qabxii waliigalaa madallii bu'aa raawwii karoora shallaguuf galma hojii ijoo, gurguddoo fi xixiqaaf tokkoon tokkoo qabxii madaallii bu'aa raawwii argame ida'uun ni ta'a.
- Hojii ijoof, hojii gurguddoo fi xixiqaaf akkasumas raawwii bu'aalee facaatii eegamaniif qabxiin madaallii bu'aa raawwii karoora waliigalaa(shallagamee kennamu) ka'umsaa fi baaxii (dhuma) akkaataa armaan gaditti ka'aman keessatti kufa.

Bu'aan isaas:-

- 95 hanga 100 yoo ta'e, Daran ol'aanaa
- 75 hanga 94 yoo ta'e, Ol'aanaa
- 50 hanga 74 yoo ta'e, Quubsaa
- 50 gad yoo ta'e Gad-aanaa

- 11.6 Hojjetaan tokko qabxii daran ol'aanaa argate kan jedhamu:-

- 11.6.1 Hojii ijoo jalatti kan tarreffaman keessaa Bu'aaleen eeggaman 85% daran ol'aanaa fi , 15% immoo ol'aanaa yoo ta'e,
 - 11.6.2 Hojilee gurguddoo jalatti tarreffaman keessaa bu'aalee eeggaman 75% daran ol'aanaa fi , kan hafe 25% ol'aanaa yoo ta'e,
 - 11.6.3 Bu'aalee hojilee xixiqqaa jalatti tarreffaman keessaa 50% daran ol'aanaa, kan hafe 50% ol'aanaa yoo fiduu danda'edha.
- 11.7 Hojjetaan tokko qabxii ol'aanaa irra gahu kan danda'u bu'aalee hojii ijoo, hojilee gurguddoo fi hojilee xixiqqoo jalatti kane eeggaman hundumaa Qabxii ol'aanaa fiduu yoo danda'e qofata'a.
- 11.8 Hojjetaan tokko sadarkaa qabxii quubsaa argate kan jedhamu, bu'aalee hojii ijoo fi hojilee gurguddoo jalatti kan tarreffamani eeggaman hundaan qabxii quubsaa fiduu yoo danda'edha.
- 11.9 Akeeka kenna qabxii bu'aa irratti hundaa'ee kaa'ame sirriitti hordofamee yoo hojjetame +10% gad aanaa, +80% quubsaa + 10% ol'aanaa fi daran ol'aanaa keessa galuu ni danda'a.

12. YEROO MADAALLII WALIIGALAA FI GABAASNI ITTI DHIYATU

- 12.1 Madaalliiin raawwii karoora, bara baajataa hordofee Adoolessaa fi Amajjii keessatti kan ji'a ja'aa walitti qabamee foormii qophaa'e irratti ni guutama. Madaalliiin raawwii karoora Adoolessa 1 hanga Muddee 30 tti jiru, Amajjii 1 hanga Amajjii 15 keessatti ni guutama. Madalliiin raawwii karoora Amajjii 1 hanga Waxabajjii 30tti jiru, Adoleessa 1 hanga Adoolessa 15 yeroo jiru keessatti guutamee gabaasni ni dhiyataa. / duukabutuu foormii (Unkaa 4/).
- 12.2 Madaalliiin itti gaafatamtootaa fi hojjetoota qaxara yaalii irra jiran, raawwiin karooraahojii itti raawwatu adda osoo hin ta'in, bu'uura yeroo idilee madaallii raawwii karoora mana hojichaatiif qabame keessatti raawwatama. Bu'uruma kanaan hojjatoonni yeroo yaaliif qaxaraman kenniinsi qabxii madaallii raawwii karoora bu'aa irratti hundaa'e karoora ala hojjetaa yaalitif jedhamee addaan kan hojjetamu osoo hin ta'in yeroo madaallii bu'aa raawwii karoora tiif kenname bu'uura gochuudhaan kurmaana waggaa keessatti kan raawatu ta'a. Fakkeenyaaf hojjetaan tokko yeroo ka'umsa kurmaana tokkoofaa waggaa keessatti kan qaxarame yoo ta'e, madaallii bu'aa raawwii karoora kan godhamu yeroo gamaggama kurmaana waggaa ni ta'a. Yeroon madaallii lammaffaa immoo yeroo gamaggama kurmaana lammaffaa waggaan hordofee ta'a. Karaa biraa qaxarrichi kan raawwatame gamaggamni kurmaana waggaa ga'uuf jinii tokko yeroo hafu keessatti yoo ta'e, yeroo gamaggama kurmaana waggaa itti aanu eeggatee ta'a. Hojjetaan haaraa qaxarame ji'a tokko ykn lama waan guuteef jecha madaalliiin bu'aa raawwii karoora gamaaggama kurmaana waggaa dura guutamu hinjiru. Sababni madaalliiin itti adeemsifamu nama madaaluudhaaf osoo hin ta'in, kaayyoon isaa bu'aa raawwii karoora madaaluudhaaf waan ta'eefidha. Waan kana ta'eef, raawwataa karooraaf kan kennamu madaallii bu'aa raawwii karoora bu'uura gochuudhaan ta'a. Haala kanaatiin hojjetaa madaaluudhaaf jedhamee yeroo madallii raawwii karoora ala madaalliiin addaa hin adeemsifamu.
- 12.3 Sadarkaa mana hojii fi adeemsa hojichaatti bu'aa raawwii karooraatiin milkaa'inii fi faayidaan argame akkaataa amala karoorichaatiin akka barbaachisummaa isaatti kurmaana waggaatti ykn ji'a jahaatti ykn waggaatti ykn bu'aa raawwii karoora wagga itti aanu wajjiin mataa isaa danda'ee milka'ina fi faayidaa eegamu wajjiin madaalamee gabaasni ni dhiyataa.

13. TARKAANFIWWAN BU'URAA BU'AA MADAALLII RAAWWII KAROORAATIIN FUDHAATAMAN.

- 13.1 Bu'aa raaawwii karoora wajjin walqabatee murtiin bulchiinsaa fudhatamu bu'aa raawwii karoora irratti kan hundaa'e ta'u qaba.
- 13.2 Dahiinsaan, dhukkubaan fi dhimmoota seera qabeessa ta'aniin hojjetoonni hojji irraa yoo gargar bahan harka 3/4 fi isaa ol yeroo karoora kan fudhatu madaallii bu'aa raawwii karoora walitti qabaman bu'uura gochuudhaan akkuma sadarkaa isaatti faayidaa adda addaa fi onnachiiftuu akka argatan ni taasifama.
- 13.3 Raawwataan karoora madaallii karoora kan ta'e ji'ota jaha keessaa yoo xinnaate ji'ota sadi (3) hojjatee gita hojiichaa yoo gadi Lakk.kise yeroon raawwii karoora itti hojjete akka madaallamu ni ta'a.
- 13.4 Bu'aan madaallii raawwii karoora safartuwwan guddina sadarkaa mana hojichaa keessaa safartuu ijoo ta'ee gahee qabxii guddaa **51%** kan qabu ta'a. Yeroo guddini sadarkaa ilaalamu bu'aan dorgomtootaa wal qixxee ta'ee yoo argame hojjetaa hojji dabalataan hojjeteef dursi ni kennama.
- 13.5 Raawwii karoora bu'aa irratti xiyyeffateen hojjetaan qabxii gad-aanaa fide dorgommi kamiifuu hin dhiyaatu.
- 13.6 Hojjetaa qabxii quubsaa fi quubsaa ol galmeessise akkuma sadarkaa raawwii isaatitti qajeelfama sirna kanfaltii bu'aa irratti hundaa'e bu'uura gochuudhaan faayidaa adda addaa akka argatu ni taasifama.
- 13.7 Jalqaba yeroo ji'a ja'an bu'an madaallii raawwanna karoora gad- aanaa yoo ta'e, dhimmi dadhabbiis isaa qulqullaa'ee raawwataa karooraatiif akkuma barbaachisumaa isaatti gorsa, leenjii fi shaakala hojji akka argatu ni taasifama, ykn sadarkaa gita hojji biraa walqixxee ta'e irratti jijiirraa keessaatin akka ramadamu ni taasifama.
- 13.8 Bu'aan madaallii raawwanna karoora ji'a jaha kan yeroo lamaa walitti qabame walitti aanudhaan gad-aanaa yoo ta'e, sadarkaa hojji irra jiru irraa sadarkaa tokko gad bu'ee akka hojjetu ni taasifama. Ta'us, walitti aansee yeroo sadafkaadhaaf qabxiin gad aanaa ta'ee yoo argame hojji irraa akka gaggeefamu ni ta'a.
- 13.9 Qajeelfama kana keewwata xiqqaa 13.5 bu'urfachuudhaan tarkaaffiwwan fudhataman akkaataa labsii Bulchiinsa Hojjettoota Mootummaa Naannoo Oromiyaa Lakk.k 64/94 keewwata 76 tiin kan raawwatamu ni ta'a.

14. HAALA DHIYYEFFANNAA KOMII

Itti gaafatamtoonni fi hojjettooni bu'aa raawwii karoora isaanii akka beekan erga godhamee booda, bu'aa madaallii raawwanna karoora kennameef irratti waliigaluu yoo baatan komii isaanii I/Gaafatamaa olaanaa mana hojichaatiif dhiheeffachuu ni danda'u.

15. BU'AA MADAALLII IFATTI BEEKSISUU

- 15.1. Bu'aawan madaallii daran "olaanaa fi olaanaa ta'anii" gareedhaan, ittigaafatamtootaa fi hojjetootaan galmaa'an fakkeenyaa gaarii waan ta'aniif gabatee beeksisaa irratti ji'oota ja'aaf (6f) akka maxxanfamnii tran godhamu.
- 15.2. Bu'aan madaallii raawwii karoora " gad aanaa" ta'ee gareen, ittigaafatamtootaa fi hojjetootaan galmaa'ee gabatee beeksisaa mana hojichaa irratti ji'a tokkoof maxxanfamee akka turu ni godhama.

16. ITTIGAAFATAMUMMAA HOOGGANTOOTA OLAANAA MANA HOJIICHAAC

Hoogganaa olaanaan mana hojii kaayyoo qajeelfama kanaa, qabiyyee, qophii fi madaallii karoora, waa'ee qophaa'insa karoora hojii ijoo, gurguddoo fi xixiqqa fi bu'aawanii facaatiidhaan eegaman, safartuuwwan raawwii karoora itti qophaa'anii fi akkaataa ittiin madaalliin gaggeeffamu ittigaafatamtootaa fi hojjetootaaaf leenjiin akka kennamu gochuudhaan beekumsi (hubannoos) barbachisu argamuu isaa siritti mirkanefachuu qaba.

17. ITTI GAAFATAMUMMAA BU'AA RAAWWII KAROORAA

Bu'aan raawwii karoora wajjiin wal-qabatee bu'aawan eegaman galma isaaniitiin akka ga'an qaamooleen raawwachiftuu sadarkaa hundatti argaman, qaamni hogganuu fi hojjetoonni itti gaafatamummaa qabu. Haaluma kanaanis, garafuuladuraatti qaajeelfamni gaafatamummaa ni ba'a.

18. ITTI GAAFATAMUMMAA KOMISHINII SIIVIL SARVIISII OROMIYAA

- Sagantaa mataa isaa qopheeffachuudhaan ykn gaaffii manneen hojii irraa dhiyaataniin leenjii ni kenna.
- Qajeelfamichi haala seera qabeessa ta'een hojii irra ooluu isaa ni hordofa.
- Komishinichi qorannoo irratti hunda'ee qajeelfama kana yeroo yeroodehaan madaaluudhaan foyeesuu ni danda'a.

19. YEROO QAJEELFAMNI KUN HOJII IRRA OOLU

Guyyaa ba'ii ta'ee manneen hojiitif tamsaasame irraa eegalee hojiirra kan oolu ni ta'a.

UUNKAALEE ADDA ADDAA

Haala Bu'aa Raawwii Karooraatiif Qabxiin Itti Kennamu. Lakk. 11.6 - 8 Irratti Ibsame Kan Agarsisu

Haala Kenninsa Qabxii Bu'aa Waliigalaa Kutaa Hojii Hojjetichaa

Lakk.	Qaphxii Waliigalaa	Bu'aalee Facaatii Hojii Ijoo Jalatti Argaman	Bu'aalee Facaatii Hojii Gurguddoo Jalatti Argaman	Bu'aalee Facaatii Hojii Xixiqqoo Jalatti Argaman	Bu'aalee Facaatii Hojii Dabalataa Jalatti Argaman
1	Daran -ol aanaa	Yoo xiqqaate 85% Daraan Ol-aanaa, kan hafe ol-aanaa gadi kan hin taane.	Yoo xiqqaate 75% Daran Ol-aanaa, kan hafe ol aanaa gadi kan hin taane.	Yoo xiqqaate 50% daran ol aanaa kan hafe ol-aanaa gadi kan hin taane.	-
2	Ol-aaanaa	Tokkollee Ol-Aanaa gadi kan hin taane	Tokkollee Ol-aanaa gadi kan hin taane	Tokkollee Ol-aanaa gadi kan hin taane	-
3	Quubsaa	Tokkollee Quubsaa gadi kan hin taane.	Tokkollee quubsaa gadi kan hin taane.	Tokkollee quubsaa gadi kan hin taane.	-
4	Gadiaanaa	--	--	--	-

Uunkaa 1

Mana Hojii:- _____

Bara Baajata _____ Bu'aalee Hojii Facaatii Karoora Hojii Ijoo, Gurguddoo, fi Xixiqqaa

Lakk.	Bu'aalee Facaatii Hojilee Ijoo, Gurguddoo fi Xixiqqoo.	Bara Baajata											
		Adoolessa	Hagayya	Fulbaana	Onkololeesa	Sadaasa	Muddee	Amajii	Guraandhala	Bitootessa	Ebla	Caamsaa	Waxabajji

Yaadachiisa: Yeroon tokkoon tokkoon raawwii hojii fudhachuu danda'u shallagamee uunkaa sararaa keessatti mul'achuu qaba.

- Maqaa I/G/ hojii dhihoo _____
- Wammama Gita hojii _____
- Mallatoo _____
- Guyyaa _____

- Maqaa hojjetaa/ittigaafatamaa hojii _____
- Waammama gita hojii _____
- Mallatoo _____
- Guyyaa _____

Unkaa 2

Mana Hojii _____

Qophii Uunkaa Safartuu Raawwannahaa Bu'alee Facaatii Karoora Hojii Ijoo, Gurguuddoo fi Xixiqqoo.

Yaadachiisa:- Haala Qajeelfama keewwata 6 irraati ibsameen, uunkaa kanaatiin bara baajata ji'a jaha keessatti safartuun karoora hojii ljo, Gurguddoo fi Xixiqqoo ergaa qophaaween booda garagalchii isaa qaama ilaaluuf akka ga'u ni taasifama.

- Maqaa I/G hojji dhihoo _____
 - I/G mirkaneesse _____
 - Waamama Gita hojji _____
 - Mallattoo _____
 - Guyyaa _____

- Maqa Hojataa/ I/G hojichaa _____
 - Waamama Gita Hojii _____
 - Gahee Hojii _____
 - Mallatoo _____
 - Guyyaa _____

Uunkaa-3

Uunkaa Hordooffi Raawwannaa Karoora

Lakk.	Karoora Hojilee Torbaaniif Yookiin Guyyaa 15iif Kennaman	Hojilee Raawwataman				Hojii Hafe	Yaadaa
		Baay'inan	Qulqullinaan	Yeroodhaan	Baasiidhaan		

Yaadachiisa:- Haala qajeelfama kanaan keewwata 8 irratti akkaataa ibsameen, raawwannaa karoora hojjiwaniirratti hordooffiin addaan hin cinneen, godhamee madaalliiin bu'aa waliigalaa fi ragaan argame uunkaa kana irraatti galmaa'ee qabama. Uunki kun koppii lamaan qophaawee koppiin tokko I/G hojii dhihootiin, koppiin lamaffaan I/G hojii yookiin hojjetaan akka qabamu ni godhama.

- Maqaa I/G hojii dhihoo _____
- Waamama Gita Hojii _____
- Mallatoo _____
- Guyyaa _____

- Maqaa Hojjetaa / I/hojichaa _____
- Waamama Gita Hojii _____
- Mallatoo _____
- Guyyaa _____

Haala Bu'aan Raawwii Karoora itti madaalamuu fi Qabxiin itti kennamu /sample format/

Lakk. k	Hojjilee Karorfaman		Qabxii 25 Keessaa	Safartuulee Waliigalaa	Safartuulee Madaallii				Ida'a	Qabxii Giddu Galeessa	Bu'aa Raawwii	Ibsa
1	Hojjilee ljo = 15 Key (critical)	1.1	6	Baayina			X		$\frac{3+4+1+1}{4}$	2.25	6x2.25=13.50	
				Quilquillina				X				
				Yeroo	X				9/4		4x2.75=11.0	
				Baasii	X							
		1.2	4	Baayina		X			$\frac{2+3+4+2}{4}$	2.75	4x2.75=11.0	
				Quilquillina			X					
				Yeroo				X	11/4		3x3=9	
				Baasii		X						
		1.3	3	Baayina			X		$\frac{3+2+4}{3}$	3.0	3x3=9	
				Quilquillina		X						
				Yeroo				X	9/3		3x3=9	
				Baasii								
		1.4	2	Baayina		X	X		$\frac{3+2}{2}$	2.5	2x2.5=5	
				Yeroo		X						
		Ida'a	15								38.50	
2	Hojjilee Gurguddoo (Major)=7	2.1	3	Baayina		X			$\frac{2+3+2+4}{4}$	2.75	3x2.75=8.25	
				Quilquillina			X					
				Yeroo		X			11/4		2x2.7=5.4	
				Baasii				X				
		2.2	2	Baayina			X		$\frac{3+3+2}{3}$	2.7	2x2.7=5.4	
				Quilquillina		X						
				Yeroo		X			8/3		2x3=6.0	
		2.3	2	Baayina				X	$\frac{4+2}{2} = \frac{6}{2}$	3.0	2x3=6.0	
				Yeroo		X						
		Ida'a	7								19.65	
3	Hojjilee xixiqqoo (minor)	3.1	3	Baayina				X	$\frac{4+3+2+3}{4}$	3.0	3x3=9.0	
				Quilquillina			X					
				Yeroo		X			12/4		9	
				Baasii			X					
		Ida'a	3	Bu'aa Ida'a waliigalaa								67.15 Quubsaa

Hubachiisa:- Unkaan kun manneen hojj bu'aa karoora hojj hojjatootaa maddaluu fi qabxiin kennuu haala safartuulee waliigalaa fi facaatii itti fayadaman kan agarssiisu yoo ta'u uunkan 5'n wal-qabatee hojjatichaaf kan kennamuudha.

Orneela Gabaasni Bu'aa Madaallii Raawwannaa Karooraan itti Dhiyaatu

Odeeffannoo Waliigalaa

1. Mana Hojiichaa _____
2. Damee Hojii _____
3. Maqaa I/G hojii /Hojjataa _____
Maqaa Abbaa _____
Maqaa Akaakayyuu _____
4. Waamama Gita Hojii _____
Sadarkaa _____
Lakk. Eenummaa gita hojii _____
5. Yeroo Madaallii Raawwannaa karooraan _____hangaa _____

Yaadachiisa

Gaabaasni kun itti gaafatamummaadhaan kan nama gaafachiisu waan ta'eef, akkaatuma qajeelfamichaatiin ofeeggannoodhaan guutamuu qaba. Gabaasichi waraabbii lamaan qophaaawee waraabbiin tokko kutaa Bulchiinsa hojjatootaatiif, waraabbiin inni lammaffaan ammoo kutaa hojichaa keessa akka taa'u ni taasifama.

1. Akkaataa armaan olitti orneelicha irratti ibsametti, bu'aan madaallii rawwii karooraan herregamee argame saanduqa itti aanu keessatti akkaataa walta'uun mallattoo " X " gochuudhaan sadarkaan bu'aa madaallii addaan ni foo'ama,

Daraan Ol'aanaa 95 - 100

Ol'aanaa 75 – 94

Quubsaa 50 - 74

Gadaanaa 5 - 49

2. Hojjataan karoora kana raawwate, dhimmoota karooraan hin qabamin fi karooraan ala ta'an gareedhaan, koreedhaan ykn argannoo dhuunfaa fi kaka'umsa mataa isaatiin hojilee dabalataan raawwate yoo jiraate akaakuudhaan ibsaa.
-
-
-
-
-
-
-

3. Raawwanna karoora itti gaafatamaa hojji/hojjataa fooyyessuudhaaf leenjiin kan isa barbaachisu yoo ta'e, gosti leenjichaa yaa ibsamu.
-
-
-

4. Itti gaafatamaan hojji / hojjataan hojji isaa foyyeessuuf sagantaan shaakala addaa qophaa'uufiin kan barbaachisu ta'ee yoo argame gosti sagantaa fi haalli kenninsaa yaa ibsamu.
-
-
-

5. Yaada abbaa bu'ichaa

Hojjataan/Itti gaafatamaan hojji bu'aa karoorichaa raawwate saanduqoota armaan gaditti taa'an keessaa iddo barbaachisutti mallattoo " X " qubachiisuudhaan yaada isaa ni kenna.

a) Bu'aa Raawwanna karoora kennametti:

Ittin waliigala Itti walii hin galu

b) Hojjataan /Itti gaafatamaan bu'aa raawwanna karoora kennametti kan Itti walii hin galle yoo ta'e, sababa isaa tarreeffamaan ibsuu itti jira.

Maqaa Hojataa/ Itti gaafatamaa hojii _____
Waamama gita hojii _____
Mallattoo _____
Guyyaa fi bara _____

6. Itti Gaafatamaa Ol'aanaa Itti gaafatamaa hojii dhiyyoo raggaasise.

Maqaa I/G Ol'aanaa I/G Hojii dhiyyoo _____
Waamama gita hojii _____
Mallattoo _____
Guyyaa _____

7. Gabaasichi guutamee yeroodhaan dhiyaachuu isaa maqaa Bulchiinsaatiin ni mirkaneessa.

Maqaa Itti gaafatamaa _____
Waamama gita hojii _____
Mallattoo _____
Guyyaa _____

KOMISHINII SIIVIL SARVIISII OROMIYAATTI

**QAJEELFAMA UFFATAA FI MEESHAALEE HOJII
HOJJATTOOTA MOOTUMMAA
(Jildii 2ffaa)**

ADOOLESSA 1998

FIFINNEE

<u>BAAFATAA</u>	<u>FUULA</u>
1. Qajeelfama Uffata Seeraa fi Meeshaalee Hojii.....	145
2. Seensa.....	145
3. Mata Duree Gabaabaa.....	145
4. Abbaa Taayitaa Qajeelfamicha Baase	145
5. Hiika Jechootaa	145
6. Uffata Hojii Tajaajila Meeshaatiif Kan Oolu Huccuu Addaa	147
7. Gosa Kophee Tajaajila Hojiif Oolan	147
8. Gosa Hojii fi Meeshaa Eeyyamame	148
9. Haala Uffatni Hojii fi Meeshaan Itti Kennamuu fi Akka Deebi'u Taasifamu.....	148
10. Waa'ee Uffata Hojii fi Meeshaa Haaraa Ykn Fooyya'e Eeyyamsiisuu	148
11. Hojii fi Aangoo Komishinii Siivil Sarviisi Oromiyaa.....	148
12. Hojii fi Itti Gaafatamummaa Manneen Hojii Naannichaa Kaneen Biroo	149
13. Koree Uffata Hojii fi Meeshaa Qoratu Dhaabuu	150
14. Dhimmoota Korichi Itti Xiyyeeffatuu fi Yeroo Uffata Hojii fi Meeshaa Hojii Haaraa Itti Qoratu.....	151
15. Uffata Hojii Qopheessuu fi Kennuu	151
16. Haala Kenninsa Uffata Hojii fi Kophee	151
17. Hordoffii Hojii Irraa Oolmaa Uffata Hojii	152
18. Waa'ee Hodhaa Uffata Hojii	152
19. Qajeelfamoota Diigaman.....	153
20. Qajeelfamichi Yeroo Itti Hojii Irra Oolu	153
21. Orneela Gitoota Hojii, Uffata Hojii fi Meeshalee Hojii Kennisiisan Mul'isu	154
22. Akaakuu Uffataa fi Meeshaalee Hojii	189
23. Orneela Uffata Hodhamee Kennamuu Meetiraan	190
24. Orneela Gabaasaa.....	191

KUTAA TOORBA

QAJEELFAMA UFFATA SEERA A FI MEESHALEE HOJII

SEENSA

Qajeelfamni amma sadarkaa Naannootti itti fayyadamaa jirru kan Komishinii Siivil Sarvisii Federaalatiin qoratamee Adooleessa bara 1992 irra jalqabee hojii irra oolee jiru ta'uun isaa ni beekama. Qajeelfamni kuni ka'umsa garii kan nuu tahee jiru ta'u illee akkaataa haala qabatamaa Naanoleetiin gaaffii hunda ni deebisa jechuun nama rakkisa. Gaaffiwwan haaraa yeroo adda addaatti Maneen Hojii adda addaa irraa ka'aa jiranis sirreffama barbaachisaa ta'e taasisuu akka qabu agarsiisa.

Kanaafuu, qajeelfama uffata hojii kana akkaataa haala qabatamaa Naanno keenyaa hordofee haala hojii irra ooluu danda'uun qopheessuun barbaachisaa tahee argameera. Labsiin Bulchiinsa Hojjattota Mootummaa Naanno Oromiyaa 61/1994 Komishiniin Siivils Sarviisii Naannichaa qajeelfama baasuu akka danda'u aangoo kennameefii irratti hundaawuudhaan "*Qajeelfama Uffata Seeraa fi Meeshaalee Hojii*" kana qopheesseera.

1. MATA DUREE GABAABAA

Qajeelfamni kun "*Qajeelfama Uffata Seeraa fi Meeshaalee Hojii Hojjatoota Siivil Sarviisii Bulchiinsa Mootummaa Naanno Oromiyaa*" jedhamee xuqamuu ni danda'a.

2. ABAA AANGOO QAJEELFAMICHA BAASEE

Abbaan aangoo qajeelfamicha baasee "*Komishiniin Siivil Sarviisii Oromiyaa*"ti.

3. HIIKA JECHOOTAA

Akkaataan jechichaa hiikka biraa kan kennisiisuuf yoo ta'e malee qajeelfama kana keessatti:-

- 3.1. "*Mana Hojii Mootummaa*" jechuun of danda'ee labsii, danbii ykn ajaja mootummaatiin kan dhaabbatee fi gutummaa guutuutti ykn waLakk.aadhaan baajata mootummaan ramaduufin kan bulu Mana Hojii Mootummaati.
- 3.2. "*Komishiniil*" jechuun Koomishiniin Siivil Sarviisii Mootummaa Naanno Oromiyaati.
- 3.3. "*Koree Meeshaalee fi Uuffata Hojii Qoratu*" jechuun Mannii Hojii Mootummaa kamiyuu waa'ee meeshaa fi uffata hojii gaaffii haaraa ka'u ykn meeshaalee fi uffatni hojii qajeelfama kanaan murtalee akka fooyya'u yaada dhiyaatu qoratee akkaataa barbaachisummaa isaatiin gaaffii KSSOf koree dhiyeessudha.
- 3.4. "*Uffata Hojii*" jechuun hojjetaan mootummaa tokko yeroo hojicha raawwatu akka amala hojichaatiin nageenya hojjetichaatiif, qulquulhaa fi addummaadhaaf akka tajaajiluuf kan kennamuuf uffataa fi Kopheedha.
- 3.5. "*Meeshaa Hojii*" jechuun hojjetaa hojicha dhunfadhaan ykn waliin rawwatuuf akka itti fayyadamu kan kennamuu fi hojicha yammuu xumuru iddo hojichaan kan taa'u meeshaa hojii adda addaa ykn meeshaadha.
- 3.6. "*Kaakii*" jechuun haalluun isaa akkuuma barbaadame ta'ee dhibbaa dhibbatti jirbii irra kan hojetame kaakii tiwiiliidha.

- 3.7. "**Kaakii Polisteeraa**" jechuun haalluun isaa akkuuma barbaadame ta'ee jirbii fi meeshaa dheedhii sinteetikii wayyaan akka hin shunturree ykn hin kokottoonfanne gargaru irraa wayyaa (uccuu) hojjatamudha.
- 3.8. "**Surii fi Shamizii Bifa Tokko**" jechuun uccuu kaakii poolistera bifa tokko irra hodhamu kan surrii fi shamiziin bifaan wal-fkkaatuu fi kootii malee uffatamuu danda'udha.
- 3.9. "**Shamizii**" jechuun haalluun isaa akkuma barbaadame ta'ee sinteetikii xiqqaan kan qabuu fi jirbiin itti baayyate ykn tajaajila shamiziitiif akka oolu wuccuu omishame irraa shamizii hojjetamudha.
- 3.10. "**Qamisii/Wandaboo**" jechuun haaluun isaa akka barbaadame ta'ee guutumaa guutuutti jirbii irra ykn meeshaa walmakaan jirbii fi sinteetikii ta'ee irraa qamisii/wandaboo uffata dubartootaaaf hojjatamudha.
- 3.11. "**Uffata Jalaa**" jechuun haalluun isaa akkuma barbaadame ta'ee guutumaa guutuutti jirbii ykn uffata tajaajila uffata jalaa dubartootaaaf akka ta'uuf wuccuu omishaame irra kan hojjetame uffata jalatti.
- 3.12. "**Marxoo**" jechuun jirbii irraa ykn meeshaa dheedhii mijaa'aa biraa irraa kan hojetame ta'ee uccuun akka hin xuroofne akka ittisu kan uffatamuudha.
- 3.13. "**Tuuttaa**" jechuun jirbii irraa ykn meeshaa dheedhii biraa irraa kan hojjetamee fi suriin isaa uccuu jaakkeetii fakkaatu waliin walqabatee kan hojjetame ta'ee uccuun akka hin xuroofne wayyaa (uccuu) irraan kan uffatamuudha.
- 3.14. "**Kaappoortii**" jechuun suufii irraa kan hojetamee fi gabarii kan qabu ykn ho'a akka kennuu ta'ee jirbii ykn sinteetikii irraa ykn walmakaan sinteetikii fi jirbii meebsaa dhedhii ta'e irraa kaappoortii hojjetamedha.
- 3.15. "**Uffata Roobaa**" jechuun jirbii fi sinteetikii irraa ykn sinteetikii qofaa irraa kan hojetame fi uffata rooba hin galchinedha.
- 3.16. "**Kophee Gogaa Gabaabaa**" jechuun hidha kan qabu ykn kan hin qabne ta'ee tajaajila hojji siiviliitiif kan ooluu dheriinni isaa koronyaa bira kan hin dabarre Kophee gogaa irraa hojjetamudha.
- 3.17. "**Kophee Bottii Gogaa Gabaabaa**" jechuun Zippii ykn hidhaa kan qabu ykn kan hin qabne ta'ee tajaajila hojji siiviliitiif kan ooluu fi dheeriinni isaa koronyaa kan uffisu tahee sarbaa bira kan hin geenye Kophee gogaa irraa hojetamedha.
- 3.18. "**Kophee Bottii Gogaa Dheeraa**" jechuun Ziippii ykn hidhaa kan qabu ykn kan hin qabne ta'ee tajaajila hojji siiviliitiif kan ooluu fi dheeriinni isaa sarbaa kan dhaqqabu Kophee gogaa irraa hojjetamudha.
- 3.19. "**Kophee Fakii Paraaturupparsii**" jechuun zippaarii ykn hidhaa kan qabu ykn kan hin qabne ta'ee, soolii quuqqaa ittisuun danda'u, meeshaa dheedhii irraa kan hojjetamee fi dheriinni isaa gabaabaa, bottii gababaa ykn bottii dheeraa ta'ee hoji ulfaataa tajaajila hojji siiviliitiif kan ooluu fi Kophee gogaa irraa hojejtamudha.
- 3.20. "**Kophee Dubartiil**" jechuun bottii gababaa ykn bottii dheeraa ta'ee dubartiif kan tajaajilu salphaan kan ta'ee fi Kophee gogaa irraa hojjetamudha.
- 3.21. "**Kophee Bottii Laastikii**" jechuun, gommaa irraa kan hojetamee fi gabarii kan qabu ta'ee yeroo gannaa fi dhoqeen baayyatu kan godhatamuu fi salphaati kan qulqullaauu danda'udha.

4. UFFATA HOJII FI TAJAAJILA MEESHAATIIF KAN OOLUU UCCUU ADDAA

- 4.1. Uccuun kaakii; tuutadhaaf, kaaportaa hojji guutuuf, kaaportii $\frac{3}{4}$ tii fi marxoof kennama.
- 4.2. Uccuun kaakii poolistaraa; kootiif, suriif, shamizii fi surri bifa tokko irra hodhame, jakkeetii qamisii/wandaboo fi qoobiidhaaf kennama.

- 4.3. Gutumaaguutuutti jirbii ykn jirbii fi walmakaan sinteetikii kan ta'ee meeshaa dheedhii irra kan hojetame uccuu qamisiib dubartiiif taha.
- 4.4. Carqii qabiyee sinteetikii xiqaan ykn baayyee qabu ykn kan bira kan waliin deemuu danda'u, meeshaa dheedhii irraa kan hojetame uccuu shamiziitiif taha.
- 4.5. Gutumaaguutuutii meeshaa biraa dheedhii waliin deemuu danda'u irraa uccuu hojetame uufata dubartii /wandaboo fi uffata jalaatiif taha.
- 4.6. Suufii irraa ykn ho'ina kan kenuu jirbii fi meeshaa dheedhi sinteetikii irraa uccuu hojetamee fi gabarii kan qabu kaappoortaa taha yoo kun dhabame ammoo fiildi jakkeetiin ni kennama.
- 4.7. Sinteetikii ykn jirbii fi meeshaa dheedhii sinteetikii irraa kan hojetame uccuu uffata roobaatiif tajaajila irra oluu danda'a, yoo kun dhabamee ammoo dibabee/xilaan ni kennama.

5. GOSA KOPHEE TAJAAJILAA HOJIITIIF OOLAN

- 5.1. Dheerinni isaa koronyaa kan hin dabarre hidhaa kan qabu ykn kan hin qabnee Kophee gabaabaa gogaa irraa hojjatamudha.
- 5.2. Ziippii ykn hidhaa kan qabu ykn kan hin qabne koronyaa kan uwuisu ta'ee, sarbaa kan hin haamatnee Kophee bottii gabaabaa gogaa irraa hojjatamudha.
- 5.3. Ziippii ykn hidhaa kan qabu ykn kan hin qabne dheerinni isaa sarbaa kan dhaqabu Kophee bottii dheeraa gogaa irraa hojjatamudha.
- 5.4. Ziippii ykn hidhaa kan qabu ykn kan hin qabne ta'ee tajaajila hojii siivilii ulfaataadhaaf kan oluu fi soolii meeshaalee dheedhii quqaa ittisuun danda'u irraa kan hojjatame tajaajila loltuutiif kan kennamu/Kophee paaraaturuparsii fakkaatu/ bottii gabaabaa ykn Kophee bottii dheeraadha.
- 5.5. Salphaa kan ta'e ulfina kan hin qabne dubartiidhaaf kan tajaajilu gogaa irraa kan hojetame gabaabaa, bottii gabaabaa ykn bottii dheeraadha.
- 5.6. Iddoo ol'aanaa irraa kan kufan wanta ulfinaa adda addaa qaban ykn qoree fi quqaa wanta fakkatan irraa ittisuun kan dandeesi gogaa irraa kan hojjatme gabaabaa, bottii ykn Kophee bottii dheeraadha.
- 5.7. Gannaa fi yeroo dhoqqueen baayyatu kan godhatamu gommaa irra kan hojetame gabarii kan qabuu ta'ee salphaatti kan qulqulaa' u Kopheen bottii laastikitii tajaajila hojitiif ni oola.
- 5.8. Bakka (iddoo) ho'aa (gammoojiitti); gitoota hojii uffatnii fi meebsaan hojii eeyyamameef irratti Hojjetootaa Mootummaa, ramadamanii hojjetaniif, gosa uccuu fi Kophee qajeelfama kana irratti mul'atan bakka bu'an, amala qilleensa naannoo fi aadaa wajjiin wal-simu danda'an, qulqulinaan fi gosaan walitti dhiyaatan, gatiin isaani uccuu fi Kophee orneela qajeelfama kana waliin qabsiifame irratti mul'ataniin ol kan hin taane bitee kennun ni danda'ama. Manni Hojii dhimmi ilaalu Koree dhimma kanaaf dhaabbatuun qorachiisuuudhaan ooggaaanaa mana hojichaa ol'aanaatiin erga mirkanaa'ee booda akkaataa qajeelfamaatiin uffatni hojii ykn meeshichi akka kennamuuf ni heyyamama.

6. GOSA HOJII FI MEESHA HEEYYAMAME

- 6.1. Bu'uura qajeelfama kanaatiin gitoota hojii uffatni hojii fi meeshaan barbaachisuuf irratti hojjatoota ramadamanii hojjataniif; gosa, akaakuu fi baay'ina uffata hojii fi meeshaa kennamuuf qaama qajeelfama kanaa ta'ee mataa duree "**orneela gitoota hojii uffata hojii fi meeshaalee hojii kennisiisan muli'isu**" jedhu jalatti tartiibaan dhiyaatee jira.
- 6.2. Orneela kana keessatti uffatoota hojii ykn meeshaaleen hojii ibsamani kuni kan kennaman hojjatoota mootummaa dhaabbataan, komtiraataan ykn qaxara yaalii irra jiranii fi gitoota hojii ornela kana keessatti ibsamani irratti ramadamanii hojjataniif taha.

6.3. Akaakuun uffatoota hojii fi meeshaalee hojjatoota Mootummaatiif kennamu qajeelfama kana waliin qabsiifmee kan jiru ta'uu fi hojii irra oolmaa isaafis qajelfamiicha Lakk. 3 Lakk. xiqqa 3.4 fi 3.5 jalatti hiika kennname guutee argamuu qabaata.

7. HAALA UFFATA HOJII FI MEESHA ITTI KENNAMUU FI AKKA DEEBI'U TAASIFAMU

- 7.1. Gita hojii uffatni hojii fi meeshaan heyyamameef irratti hojjataan Mootummaa kam-iyuu yeroo hojicha irratti ramadame irraa jalqabee uffatootaa fi meeshaalee hojii qajeelfama kana keessatti bakkichaaf hayyamame ni argata.
- 7.2. Lakk. 7 Lakk. xiqqa 7.1 jalatti kan ibsame jiraatuus hojjattootni meeshaalee hojii akkuma fudhataniin sababa addatiin hojii dhaaban meeshaalee hojii fudhatan akka deebisan ni taasifama.

8. WAA'EE UFFATA HOJII FI MEESHA HAARAA YKN FOOYYA'E HEEYYAMSIISUU

Bu'uura qajeelfama kanaatiin hojii/ogummaa uffatnii fi meeshaan hojii hin murtoofneef irratti hojjatoota ramadamaniif uffataa fi meeshaa hojii kennun barbaachisaa ta'ee yoo argame ykn uffata hojii fi meeshaan heyyamame akka fooyya'u yoo barbaadame Manni Hojii Mootummaa dhimmichi ilaalu haala qajeelfamichaa Lakk.oofsa 11 jalatti ibsameen koree uffataa fi meeshaalee hojii mana hojicha keessatti dhaabbatuun qoratamee itti gaafatmaa mana hojichaatiin erga mirkanaa'ee booda murteef Komishinichaaf ni dhiyeessaa.

9. HOJII FI AANGOO KOMISHINII SIIVIL SARVIISII OROMIYAA

9.1. Manneen Hojii Mootummaa Naannichaa:

- a) Qajeelfamicha keessaatti gitoota hojii haaraa uffatnii fi meeshaan hojii hin heyyamaneef ykn kan heyyamameef uffataa fi meeshaa hojii fooyya'e akka heyyamamu gaaffiin yoo dhiyaatu,
 - b) Kenninsa uffata hojii fi meeshaa ilaalchisee Hojjatoota Mootummaa Naannichaa irraa gaaffiin ykn iyyatni yoo dhiyaatu, dhimmicha qorachuudhaan murtee ni kenna.
- 9.2. Gitoota hojii uffatni hojii fi meeshaan heyyamamee fi uffatootaa fi meeshaa hojiif hayyamaman qindeessee ni qabata.
- 9.3. Qajeelfamicha ilaalchisee gaaffiwwan dhiyaataniif hiika fi ibsa barbaachisaa tahe ni kenna, raawwannaas isaa ni hordofa, ni to'ata.
- 9.4. Qajeelfamicha foyyeessuun barbachisaa ta'ee yammuu argamu Biirroo Mallaqaa fi Misooma Dinagdee fi qaamota dhimmi ilaalu biroo waliin mari'achuun qajeelfamni haaraan akka bu'u ykn sirreffama barbaachisu taasisuu ni danda'a.

10. HOJII FI ITTI GAAFATAMUMMAA MANNEEN HOJII MOOTUMMAA NAANNICHAA KANNEEN BIROO

- 10.1. Hojjatoota uffatni hojii fi meeshaan bara baajataatiin barbaachisu tartibaan qopheessuu.
- 10.2. Uffata hojii fi meeshaa bara baraan barbaachisu qorachuudhaan dursee baajata barbaachisaa qabachuu fi heyyamsisuu.
- 10.3. Uffatnii fi meeshaan hojii barbaachisaaaan yeroo yeroon qophaa'u isaa fi hojjatootaaf kennamuu isaa hordofuu.
- 10.4. Hojjatoota uffataa fi meeshaa hojii argachuu qabaniif bara baajatichaa keessatti osoo hin kennamiin yoo hafe uffatni hojicha ykn meeshaan hojicha yerootti bitamee akka hin kenamne itti gaafatamtoota fi hojjatoota taasisaan irratti tarkaanfii naamusaa fudhachu.

- 10.5.Uffatni hojiichaa/meeshaan hojiichaa/ yeroo hojiitti uffatamuu fi tajaajila hojii barbaadameef ooluu isaa, of-eeggannoodhaan qabamuu fi bara tajaajila murta'eefii tajaajila kennuu isaa hordofuu fi to'achuu; akkasumas hojjatoota qajeelfamicha hin kabajne irraatti tarkaanfii naamusaa fudhachuu.
- 10.6.Tilmama gatii hodhisisa uffata hojii fi meeshaa hojii bara baajatatiin haala gabaa jiru hordofee raawwatamuu isaa Biroo Mallaqaa fi Misooma Dinagdee fi qaamota dhimmi ilaalu biroo waliin tahuun mirkaneessuu.
- 10.7.Gitoota hojii uffatni fi meeshaan hojii heyyamameef irratti hojjatoota ramadamanii hojjachaa jiraniif akkaataa bu'uura qajeelfamicha orneela uffataa fi meesaalee hojii kenamu ilaalchisee haala tartiiba Lakk. 1 hanga 304tti tarreeffameen akkaataa barbachisummaa isaatiin kennuu.
- 10.8.Uccuu fi gosootni kophee qajeelfamicha keessatti heyyamaman yeroo gabaa irraa hin argamne uccuu fi gosoota kophee bakka bu'uudhaan tajaajiluu danda'an, karaa koree uffataa fi meeshaa hojii akka qoratu mana hojichaa keessatti dhaabbateen qorachisuudhaan itti gaafatamaa ol-aanaa mana hojichaatiif dhiyeessee murteessisuudhaan akka hojii irra ollu taasisuu.
- 10.9.Bu'uura tartiiba laccoofsa armaan olii laccoofsa xiqqoo 10.8 waa'ee kenninsa uffata, kophee fi meeshaalee hojii qorachuudhaan itti gaafatamaa ol-aanaa mana hojichaatiif qoratee kan dhiyeesu koree dhaabuu.
- 10.10. Bittaa uffataa fi meeshaa hojii qajeelfama kana keessatti heyyamamee fi gara fuula duraatti bu'uura qajeelfama kanaa Lakk. 9 jalatti ibsameen Komishinichaan heyyamamu haala qajeelfama bittaa Mootummaatiin raawwachuu itti gaafatamummaa qaba.

(Kanneen sheedii tahan raawwi sadarkaa Godinaa, Aanaa fi Bul. Magaalotaa irratti rakkina jiru ilaaluun barbaademeti keesumattuu tajaajilli faayinaasii fi bittaa puulidhaan WMMD'k kennamu waliin haala wal-qabateen).

11. KOREE UFFATA HOJII FI MEESHAQ QORATUU HAALA ITTI DHAABBATUU FI GAHEE ISAA

- 11.1.Uffata hojii fi meeshaa qajeelfama kanaan murtaa'e akka foyya'u ykn uffatni hojii ykn meeshaan haaraan qajeelfama kanaan hin hayyamane akka hayyamamu gaaffiin yammu dhiyaatu fudhatee qorachuudhaan yaada murtee itti gaafatamaa ol-aanaa mana hojichaa ykn kan itti gaafatamaan mana hojichaa bakka buusuuf kan dhiyeesuu koreen uffata hojii fi meeshaa qoratu mana hojii mootummaa hunda keessaatti ni dhaabata.

11.2. Miseensota Korichaa (Manneen Hojii Puuliin Ala Jiraniif)

- Itti gaafatamaa ol'aanaan mana hojichaa ykn kan itti gaafatamaan bakka buusuuf fi sadarkaa itti gaafatamummaa kutaa ol-aanaa ykn wal-gituu fi isaa ol kan qabuWalitti qaba
- Itti gaafatamaa herregaa fi baajataa..... Miseensa
- Bakka bu'oota hojjatoota itti fayyadamtoota uffata hojii lama (2) (dhiira tokko fi dubartii tokko)..... Miseensaa
- Itti gaafatamaan kutaa hojii gaaffiin uffata hojichaa ilaalu..... Miseensa geeddaramu
- Itti gaafatamaan ol'aanaan mana hojichaa kan ramaduu fi sagalee kan hin kennine..... Barreessaa ni qabaata.

11.3. Miseensota Korichaa (Kanneen Puulii Irraa Tajaajilamaniif)

- Itti gaafatamaa ol'aanaan mana hojii puulii ykn kan itti gaafatamaan puulii bakka buusuuf fi sadarkaa itti gaafatamummaa kutaa ol-aanaa ykn wal-gituu fi isaa ol qabu ...Walitti qabaa
- Itti gaafatamaa bulchiinsaa fi faayinaansii ykn kan itti gaafatamaan bakka buusu.....Miseensa
- Bakka bu'oota hojjatoota itti fayyadamtoota uffata hojii lama (2) (dhiira tokko fi dubartii tokko)..... Miseensaa

- d) Itti gaafatamaan kutaa hojii gaaffiin uffata hojichaa ilaalau.....Miseensa geeddaramu
 - e) Itti gaafatamaan mana hojii puulii kan ramaduu fi sagalee kan hin kennine..... Barreessaa ni qabaata.
- 11.4 Miseenootni koree uffata hojii fi meeshaa walitti qabaa waliin waLakk.aadhaa ol yoo argaman koreen akka guteetti ni Lakk.aa'ama.
- 11.5 Murteen walgayii kamiin iyyuu saagalee ol-aanaa miseensota koree kanaan kennamu murtee koree ni ta'a.

12 DHIMMOOTA KORICHI ITTI XIYYEFFATUU FI YEROO UFFATA HOJII FI MEESHA HOJII HAARAA ITTI QORATU

- 12.1 Qajeelfama kana Lakk. 3 keeyyoota 3.4 fi 3.5 bu'uura hiika kennameen kan gaafatame uffatni hojii fi meeshaan hojii dhuguma hojiidhaaf barbaachisuu isaa mirkanoeffachuu qaba.
- 12.2 Baasii Mootummaa irraatti fiduu fi dhimmoota biraas gaaffichi qajeelfama hordofee deemuu isaa duraan dursee qulqulleessuu qaba.
- 12.3 Yaada koreen qoratee dhiyeessuu irratu itti gaafatamaan hojii ykn itti gaafatamaan kan bakka buusu yoo itti walii galee gaaffichi Komishinii Siivil Sarviisi Oromiyaaf ni ergama. Gaaffiin dameelee mana hojii sadarkaa Godinaa, Aanaalee fi Giddugaleessotaa Komishinichaaf kan dhiyaatu duraan dursee Mana Hojii Ol'aanaa sadarkaa Naannootti argamuun erga mirkanoeffamee ta'u qaba.

13. UFFATA HOJII QOPHEESUU FI KENNUU

- 13.1 Bu'uura qajeelfama kanaatiin uffatni hayyamamu hundi hodhamee kennamu qaba (uffatni osoo hin hodhamiin kennamu hin jiru).
- 13.2 Hojetoota Waggaatti uffata hojii yeroo lama akka argatan eyyamameef, yeroo lamatti ji'a jahaa jahaan ykn akka hojiif tolutti haal amanni hojichaa dhimmi ilaalu mурteessuu kennuu ni danda'ama.
- 13.3 Uffatni fi meeshaan hojii bara baajataa tokko keessatti hin kennamiin hafe bara baajataa itti aanutti darbuu hin danda'u.
- 13.4 Uffatin hojii kennamu hanga danda'ametti moodiin (Model) fi bifaan uffata loltuutiin (Military) akka wal hin fakaanne ta'ee qophaa'uu qaba.

14. HAALA KENNINSA UFFATA HOJII FI KOPHEE

14.1 Uffata Hojiif Kennamu:

- 1) Kootii fi surii, tuuttaa , shamizii fi surrii walfakatu, jaakkeetii fi qamisii gabaabaa akkasumas qamisii fi koffiyaadhaaf uccuu hodhamee kennamu uccuu biyyaa keessatti omishamu kaakii poolistaraa ykn uccuu sadarkaa walfakkatu qabu ta'u danda'a.
- 2) Kaappoortaa guutuu, kaaportaa ¼, shirixii guutuu fi gabaabadhaaf uccuu hodhamee kennamu uccuu biyyaa keessaatti omishaamu kaakii poolistaraa ykn uccuu sadarkaa (gatii) wafakkatu qabu ta'u danda'a.
- 3) Uffatni keessaa dubartootaaf hodhamee kennamu boobiliinii ykn kan walfakatu biroo biyyaa keessatti uccuu uffata jalaaf qopha'e ykn uffata jalaa hodhamee qopha'e ta'u danda'a.
- 4) Uccuu shamiziidhaaf hodhamee kennamu "C.V." boobiliinii ykn uccuu biyyaa keessatti shamiziif qopha'e ykn gatii walgituun kan argamu shamizii kamiinuu ta'u danda'a.

- 5) Kaappoortiin suufii ykn ho'a kennuu fi kappoortiin gabarii qabu jirbii ykn sinteetikii ykn kaappoortii jirbii fi sinteetikii irraa qopha'edha. Kun kan hin argamne yoo ta'e bakka isaa gabarii kan qabuu fi ho'a kan kennuu danda'u jaakkeetii (Field jacket) ta'uu ni danda'a.
- 6) Uffatni roobaa jirbii fi sinteetikii ykn sinteetikii irraa kan hojetamee fi rooba hin galchine kennama, yoo uffatni kun hin argamne ammoo dibaabbee/xilaa kennuun ni danda'ama.

14.2 Kophee Kennamu

14.2.1 Kophee gogaa gabaabaa kennamu

- a) Kophee waarshaa Xiqur Abaaayi (Black Nile) moodeela 1012, 1008, 717 taha.
- b) Kophee warshaa Anbassaa (Lion) moodeela 2145, 2205, 2178, 2173, 2172, 2213, 2155, 2206 taha.

14.2.2 Bootti gogaa gabaabaa kennamu

- a) Kophee waarshaa Xiqur Abbaayi (Black Nile) moodeela 1012, 1008, 717 taha.
- b) Kophee warshaa Anbasaa (Lion) moodeela 2138, 2155, 2172 taha.

14.2.3 Bootti gogaa dheeraa kennamu

- a) Kophee waarshaa Aanbassaa (Lion) moodeela 2120, 2109, 2033, 2215, 2169 taha.
- b) Kophee paaraatiroparii fakkaatu yeroo amma gabaa irraa argachuun rakkisaa waan ta'eef, manni hojii koree dhimma kanaf dhaabbatuun qorachisee kan walfakatu akka bitamu taasisuu ni danda'a.
- c) Kopheen dubartootaaf kennamu Kophee warshaa Anbaassaa (Lion) moodeela 791, 822, 839, 817, 828, 818 taha.

15. HORDOFII HOJII IRRAA OOLMAA UFFATA HOJII

- 15.1 Manneen hojii kamiyyuu uffata hojii hojjetoota isaatiif kenne; hojjetooni sirnaan itti fayyadamuu isaanii ni to'ata, hojjetaan yeroo hojiitti uffata hojii otuu hin fayyadaamiin seene akka hojiif of hin qophesinetti Lakk.a'amee gara mana isaatti akka deebi'u godhama. Hojii irraa kan hafee waan ta'eefis mindaan guyyaa sanaa irraa cita. Dabalataanis uffatni hojis ta'e Kopheen hojiif kennname akka hin jijjiiramne ykn hin gurguramne hordofii addaa godhamuu qaba.
- 15.2 Hojjetaan akka armaan olitti ibsameen uffataa fi meeshaalee hojii hojiif kennnameefii itti hin fayyadamne koree naamusaatti dhiyaate adabama.

16 WAA'EE HODHAA UFFATA HOJII

Gatiin hodhaa uffata hojii fi bakki itti hodhisiisan mijaawaa tahuu dhabuu gaffiwwan yeroo adda addaatti ka'aa turan irraa hubachuu ni dana'ama. Rakkoo gatiis ta'e bakka uffata hojii itti hodhisiisan hiikuuf manneen hojii sadarkaa Biirroo irraatti argaman dhuunfaadhaan kan Godinaa fi Aanaa irraatti argaman immoo gaaffii manneen hojii dhimmi ilaalu iraa dhiyaatu irratti hundaawuudhaan bakka tokkotti walitti qindeeffamee seeraa fi qajeelfamoota jiran hordofee caalbaasiidhaan kan raawwatamu taha. Waamichi caalbaasiidhaaf sadarkaa Aanaa irraatti ba'us bakka dorgomtoota gahaa argachuu danda'utti ergame maxxanfamuu qaba.

Yaadachiisaa:

- 1) Uccuus ta'e Kopheen qajeelfam kana keessatti ibsame argachuu irraatti rakkoon yoo uomame gatii fi sadarkaan qulqullina isaa kan wal-gitu ykn walitti dhiyaatu biraan bituun ni danda'ama.
- 2) Jijirama gatii gabaa irraatti uummamu ilaalcissee koreen uffata hojii haala qabatamaa jiru irratti hundaa'ee qaboo yaa'i qabachuudhaan itti gaafatamaa mana hojichaaf dhiyeessee murteesisuun ni danda'a.
- 3) Maannee hojii uffataa fi meeshaalee hojii qajeelfama kana keessatti hayyamame itti fayyadaman hundi orneela gabaasa uffataa fi meeshaalee hojii qajeelfama kana waliin qabsiifamee jiru irratti guutuudhaan Komishinii Siivil Sarviisii Oromiyaaf erguun irraa eegama. Haaluma kanaan; manneen hojii puulii alatti jiran kan mataa mataa isaanii fi kanneen tajaajila deeggarsaa puulii irraa argatani hundaa ammo karaa puulii dhimmi ilaaluun qindeeffamee uffataa fi meeshaa bara baajataa sana keessatti kennname ykn hojii irra oole Waggaatti al tokko ji'a Waxabajjiitti (xummura bara baajataa irraatti) gabaasni dhiyaachuu qaba.
- 4) Haala qilleensaa qoraa ykn ho'aa tahe keessatti, akkasumas uffata aadaa waliin haala wal-qabateen uffataa fi Kophee qajeelfama kana keessatti hayyamameen fayyadamuuuf kan rakkisu ykn human ol-tahu taanaan gatii dabalataa haala hin qaqqabsiisneen haala qilleensaa naannoo waliin deemuu kan danda'u koree dhimmi ilaaluun qorachiisuudhaan itti gaafatamaa ol'aanaa mana hojichaatiin erga mirkanaa'ee booda akka filmaataatti fayyadamuuun ni danda'ama.

17. QAJEELFAMOOTA DIGAMAN

Qajeelfamni kanaan dura Komishinii Siivil Sarviisii Federaalaatiin qophaa'ee Adoolessa bara 1992 irraa jalqabee Naannoo keenya keessatti hojii irra oolee jiruu fi kanneen biroon qajeelfama kana waliin walitti bu'u jiraannaan qajeelfama haaraa kanaan kan bakka bu'e taha.

Qajeelfamni kuni raawachuu kan qabu Waajirraalee (Manneen Hojii Mootummaa) danbii siivil sarviisiitiin bulan irrat qofadhaa.

18. QAJEELFAMNI KUNI YEROO ITTI HOJII IRRAA OOLU

Qajeelfamni kuni Addoleessa 1, Bara 1998 irraa eegalee hojii irraa kan oolu ta'a.

ORNEELA GITTOOTA HOJII UFFATA FI MEESHAALEE HOJII KEENISISAN MUL'ISU

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
1	Waardiyyaa /dhirraa/ guyyaa fi halkan ykn halkan qofa dabareen kan hojjetaniif	Kootii fi surrii	Waggatti lama
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
		Qoobii /koffiyaa/	Waggatti lama
		Kaappoortii	waggaasadiitti tokko
2	Waardiyyaa/dubartii/ guyyaa fi halkan ykn halkan qofa dabareen kan hojjettuuf	Jaakkeetii fi qamisii (waandaboo) gabaabaa	Waggaatti tokko
		Shamizii fi surrii akaakuu tokko	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti tokko
		Uffata jalaa (keessaa)	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
3	Waardiyyaa/dhiira/ guyyaa qofa	Qoobii (koffiyaa)	Waggaatti lama
		Kaappoortii	Waggaasadiitti tokko
		Kootii fi surrii	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
4	Waardiyyaa /dubartii / kan guyyaa qofaa	Qoobii (koffiyaa)	Waggaatti lama
		Jaakkeetii fi qamisii gabaabaa	Waggaatti tokko
		shamizii fi surrii akaakuu tokko ta'e	Waggatti tokko
		Shamizii	Waggatti tokko
		Uffata jalaa (keessaa)	Waggatti tokko
5	Waardiyyaa eegduu midhanii (dургоон гаммооийн хувьтаманууд, хөжжетоота диреэ эегууф хувьтаман)	Kophee botti gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
		Kophee botti laastikii	Waggaatti cimdi lama
		Kaappoortii raakii	Waggaasadiitti tokko
		Uffata roobaa	Waggaasadiitti tokko
		Tuuttaa	Waggatti lama
6	Waarduyyaa eegduu midhan baddaa (yeroo dheeraaf hojii dirree akka eegu kan ramadameef)	Shamizii	Waggatti lama
		Kophee bottii googaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdi lama
		Kaappoortii	Waggaasadiitti tokko
		Uffataa roobaa/dibaabee	Waggaasadiitti tokko
7	Ergamaa (dhiiraa)	Kootii fi suuree	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
8	Ergamtuu (dubarti)	Jaakkeetii fi qamisii gabaabaa	Waggaatti tokko
		Surrii fi shamizii akaakuu tokko	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti tokko
		Uffataa jalaa (keessaa)	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina	
9	Waardiyyaa fi Hojjataa Biqiltuu /dhirraa/ guyyaa fi halkan dabareen kan hoijetaniif	Kootii fi surrii	Waggatti lama	
		Shamizii	Waggatti lama	
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama	
		Qoobii /koffiyaa/	Waggatti lama	
		Kaappoortii	waggaasadiitti tokko	
		Tuuttaa	Waggaatti lama	
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti tokko	
10	Waardiyyaa fi Hojjataa Biqiltuu /dubartii/ guyyaa fi halkan dabareen kan hoijetaniif	Jaakkeetii fi qamisii (waandaboo) gabaabaa	Waggaatti tokko	
		Shamizii fi surrii akaakuu tokko	Waggaatti tokko	
		Shamizii	Waggaatti tokko	
		Uffata jalaa (keessaa)	Waggaatti tokko	
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama	
		Qoobii (koffiyaa)	Waggaatti lama	
		Kaapportii	Waggaasadiitti tokko	
11	Waardiyyaa fi Hojjataa Biqiltuu /dhiira/ kan guyyaa qofaa	Tuuttaa	Waggaatti lama	
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti tokko	
		Kootii fi surrii	Waggaatti lama	
		Shamizii	Waggaatti lama	
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama	
		Qoobii (koffiyaa)	Waggaatti lama	
		Tuuttaa	Waggaatti lama	
12	Waardiyyaa fi Hojjataa Biqiltuu /dubartii / kan guyyaa qofaa	Kophee bottii laastikii	Waggaatti tokko	
		Jaakkeetii fi qamisii gabaabaa	Waggaatti tokko	
		shamizii fi surrii akaakuu tokko ta'e	Waggaatti tokko	
		Shamizii	Waggaatti tokko	
		Uffata jalaa (keessaa)	Waggaatti tokko	
		Kophee gogaa gababaa	Waggaatti cimdii lama	
		Qoobii (koffiyaa)	Waggaatti lama	
13	Itti Gaafatamaa Waardiyoottaa	Tuuttaa	Waggaatti lama	
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti tokko	
		Kootii fi surrii	Waggaatti lama	
		Shimizii	Waggaatti lama	
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama	
14	Ergamtuu fi qulqulleessituu (dhiira)	Kaaportaa	Waggaasadiitti tokko	
		Qoobii	Waggaatti tokko	
		Kootii fi surrii	Waggaatti lama	
		Shamizii	Waggaatti lama	
15	Ergamtuu fi qulqulleessituu (dubarti)	Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama	
		Marxoo guutuu	Waggaatti lama	
		Jaakkeetii fi qamisii gabaabaa	Waggaatti tokko	
		Surrii fi shamizii akaakuu tokko	Waggaatti tokko	
		Shamizii	Waggaatti tokko	
		Uffataa jalaa (keessaa)	Waggaatti tokko	
16	Poostessaa lafoo (dhiira)	Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama	
		Marxoo guutuu	Waggaatti lama	
		Kootii fi surrii	Waggaatti lama	
		Shamizii	Waggaatti lama	
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama	
		Uffata roobaa (dibaabee)	Waggaasadiitti tokko	

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
17	Poosteesaa lafoo (dubartii)	Jaakketti fi qamsii (wandaboo) gababa	Waggatti tokko
		shamizii fi surii akaakuu tokko ta'e	Waggatti tokko
		Shamizii	Waggatti tokko
		Uffata jalaa (keessaa)	Waggatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii lama
		Uffata roobaa (dibaabee)	Waggaa saditti tokko
18	Poosteessa mootara	Jaakketti gogaa	Waggaa saditti tokko
		Surrii	waggatti lama
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii lama
		Uffata roobaa	waggaa saditti tokko
		Qoobii sibiila (Helmet)	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
19	Hoijetaa biqiltuu	Guwantii harkaa	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
		Tuuttaa	Waggatti tokko
		Surrii fi kootii	Waggatti tokko
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggatti cimdii tokko
20	Hoijetaa biqiltuu midhaan, bishaanii irratti kan hoijetan, karaa bishaanii irraa deebu kan qoffaran, kuduraa fi fuduraa kan funaanan	Qoobii dirree (Field cape)	Waggatti tokko
		Tuuttaa	Waggatti lama
		Shamizii	Waggatti lama
		Kaapportii ¾	waggatti tokko
		Kophee gogaa bottii gabaabaa	Waggatti cimdii tokko
		Kophee boottii laastikii	Waggatti tokko
21	Hoijeetaa qulqullina waajjira (dhiira)	Kootii fi surrii	Waggatti lama
		Shamizii	wagati lama
		Kophee gogaa gbaaba	Waggatti cimdii lama
		Marxoo guutuu	Waggatti lama
22	Hoijetuu qulqullina Waajjira (dubartii)	Qaamisii (wandaboo)	Waggatti lama
		Uffataa keessaa (jalaa)	wagati lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii lama
		Marxoo guutuu	Waggatti lama
23	Quilulleessituu hospitaalaa (dhiira)	Kootii fi surrii	Waggatti lama
		Shamizii	wagati lama
		Kophee gogaa gbaaba	Waggatti cimdii lama
		Marxoo guutuu	Waggatti lama
24	Quilulleessituu hospitaalaa (dubartii)	Qaamisii /wandaboo/	Waggatti lama
		Uffataa keessaa/jalaa/	wagati lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii lama
		Marxoo guutuu	Waggatti lama
25	Too'ataa quilulleessituu (kan yuniversiti (koolleejii)	Kaapportii ¾	waggatti tokko
		Kophee gogaa gababaa	Waggatti cimdii tokko
26	Keesumsiisaa (dhiira)	Kootii fi surrii	Waggatti lama
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii lama
		Marxoo	waggati lama

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
27	Keesumsistuu (dubartii)	Wandaboo (qamsii) Uffata keessa (jalaa)	Waggatti lama Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdiilama
		Marxoo	Waggatti lama
28	Qulqulleesituu mana nyaataa (dhirra)	Kootii fi surrii	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiilama
		Marxoo pilaastiikii (epireen)	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
29	Qulqulleesituu mana nyaataa (dubartii)	Qamisii/wandaboo/	Waggatti lama
		Uffata keessa /jala/	Waggatti lama
		Kophee gogaa gababaa	Waggaatti cimdiilama
		Marxoo pilaastiikii (epireen)	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
30	Nyaachiisaa fi to'ataa nyaataa	Kaappoortii ¾	Waggaatti tokko
31	Maashiniin fayyadamee uffata miichuu fi tokkosuu (dhiira)	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kootii fi surrii	Waggatti tokko
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiilama
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdiilama
		Maarxoo Pilaastiikii	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
32	Maashiniin fayyadamee uffata miichuu fi tokkosuu (dubartii)	Qamsii/Wandaboo/	Waggaatti lama
		Uffata keessa/jala/	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiilama
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdiilama
		Marxoo pilaastiikii	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
33	Miicuu fi tokkosu uffataa; gandaatti, meeshaa biroo fi lagatti kan miicuuf (dhiira)	Kootii fi surrii	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Shamizii	waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiilama
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdiilama
		Marxoo laastikii (epireen)	akka meeshaa hojitti kan kennamu
34	Miicuu fi tokkosuu uffataa; gandaatti, meeshaa biroo fi lagatti kan miicamuuf (dubartii)	Qamsii (waandaboo)	Waggaatti lama
		Uffata keessaa (jalaa)	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiilama
		Kophee bottii laastikii	waggatti cimdiilama
		Marxoo laastikii (epireen)	Akka meeshaa hojitti kan keenamu
35	Sirreessaa rifeensaa /dabbasaa/	Kaapportii ¾	waggatti lama
		Shamizii	waggatti lama
		Kophee gogaa gababaa	Waggaatti cimdiilama
36	Itti gaafatamaa fi hoijetaa mana kuufama meeshaa nyaataa	Kaapportii ¾	Waggaatti tokko
		Qobii (koffiyaa) carqii irraa hoijetame	Waggaatti tokko
37	Ergaa fi fuudha meeshaa	Kaapportii ¼	Waggaattotokko
38	Meeshaa buusaa fi fe'aa	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kootii fi surrii	waggatti tokko
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee bottii goggaa gababaa	Waggaatti cimdiilama
39	To'ataa meeshaa (yeroon kan meeshaa to'atu)	Kaappoortii ¾	Waggaatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
40	Bitaa meeshaa (keessumayyu meeshaalee jijirra konkolaata kan bitu) Meeshaa moofaa fudhatee kan haaromsiisu fi bakka hojitti kan ergu	Kaappoortii ¾	waggatti tokko
41	Itti gaafatamaa mana kuufama meeshaa	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
42	Hojjetaa mana kuufama meeshaa	Kaappoortii ¾	Waggaatti tokko
43	Hojjetaa mana ittoo (dhiira)	Kootii fi surrii Shamizii Kophee gogaa gabaabaa Marxoo guutuu Qoobii (koffiyaa) carqii	Waggatti lama Waggatti lama Waggatti cimdi lama waggatti tokko Waggatti tokko
44	Hojjetaa ittoo fi tolchituu buddeena (dubartii)	Qamisii (wandaboo) Uffata keessaa (jalaa) Kophee gogaa gabaabaa Marxoo guutuu Qoobii (koffiyaa) carqii irraa hojjetame	Waggatti lama Waggaatti lama Waggatti cimdi lama Waggatti tokko waggatti tokko
45	Qulleesituu midhaan (dubartii)	Qamisii (wandaboo) Uffata keessaa (jalaa) Kophee gogaa gabaabaa Marxoo guutuu Qoobii (koffiyaa) carqii irraa hojjetame	Waggatti lama Waggaatti lama Waggatti cimdi lama Waggatti tokko waggatti tokko
46	Qulleesituu midhaan (dhiira)	Kootii fi surrii Tuuttaa Shamizii Kophee gogaa gababa Qoobii (koffiyaa) caarqii irraa hojjetamee	Waggatti lama Waggaatti lama Waggaatti lama Waggatti cimdi tokko Waggatti tokko
47	Hojjetaa mana baabuura (daakuu midhaanii)	Tuutta Shamizii Kophee botti gogaa qabaabaa Qoobii (koffiyaa) carqii irraa hojjetamee	Waggatti lama Waggaatti lama Waggatti cimdi lama Waggatti lama
48	Falaxaa mukaa (qoraanii)	Kootii fi surrii Shamizii Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti lama Waggaatti lama Waaggatti cimidii lama
49	Guddiftuu (mogiztii) (dhiira)	Kootii fi surrii Shamizii Kophee gogaa gababaa Marxoo guutuu	Waggatti lama Waggaatti lama Waaggatti cimidii lama Waggaatti lama
50	Guddiftuu (mogiztii) (dubartii)	Qamisii (wandaboo) Uffata keessaa (jalaa) Kophee gogaa gabaabaa Marxoo (shirrixii)	Waggatti lama Waggaatti lama Waggatti cimdi lama Waggatti lama

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
51	Hojjetaa hawwaasummaa fi ogeessota yaalaa, hakiima, qondaala fayyaa, narsii gargaaraa faayyaa, faarmaasistii fi qorataa dhiigaa, farmaasisii atteendantii, teknishanii laaboratorii, teeknishanii "X-ray", teerappistii raadiyoo, teeknishaanii yaalaa, hojjetaa jirenya hawwasaa, to'ataa eegumsa fayyaa (hospitalaa qofaaf kan hojjetuu)	Kaappoortii ^{3/4}	Yeroo duraaf lama kennamee akka dhumeetti kan bakka bu'u
52	Hojjetaa laaboratorii	Kaappoortii ^{3/4}	Yeroo duraaf lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhumu kan bakka bu'u
53	To'ataa laboraatorii	Kaappoortii ^{3/4}	Yeroo duraaf lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhumu bakka kan bu'u
54	Gargaaraa laaboraatoori	Kappoortii ^{3/4}	Yeroo duraaf lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhumeetti bakka kan bu'u
55	Laaboraatorii intomolojii fi paatolojii keessa kan hoijetaniif	Kaappoortii ^{3/4}	Dura lama kennamee waggatti tokko oso hin caaliin yeroo dhumu bakka kan bu'u
56	Intimolojistii fi potolojistii dirree irratti hoijetaniif	Kophee botti laastikii fi tuttaa	Bitamee yeroo hojiif barbaadamu akka itti fayyadaman ta'ee yeroo dhumu kan bakka bu'u
57	Teeknishaanii laaboraatooriittisa ilbisa	Kapoortii ^{3/4}	Duraan lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhumu kan bakka bu'u
58	Teeknishaanii ittisa ilbisaa	Kophee bottii laastikii Tuttaa	Duraa cimdii tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhumu kan bakka bu'u Waggatti tokko
59	Teeknishaanii qorannoo bookee (ilbisaa)	Tuttaa	Waggatti tokko kennamee yeroo dhume bakka kan bu'u
		Kophee bottii laastikii	Waggaa lamatti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii lama
		Uffata roobaa (dibaabee)	wagga saditti tokko
60	Sassabduu bookee (buufata ol'aanaa)	Tuttaa	Waggatti tokko kennamee yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bootii laastikii	Waggatti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii tokko
		Uffata roobaa (dibaabee)	Wagga saditti tokko
61	Sassaabduu bookee (ilbisaa)	Tuttaa	Duraa tokko kennamee yeroo dume bakka kan bu'u
		Kaapportii ^{3/4}	Dura lama kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii googaa gabaabaa	Waggatti cimdii tokko
		Uffata roobaa (dibaabee)	wagga 3tti tokko
		Kophee Bootii laastikii	waggaa 2tti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
62	To'ataa qoratnoo bookee (ilbisaa)	Tuuttaa	Duraa tokko kennamee yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaapportii ¾	Dura lama kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaalamaatti tokko
		Uffataa roobaa (dibaabee)	Waggaasaditti tokko
63	Hojjetaa kutaa qorannoo bookee (ilbisaa)	Uffataa roobaa (dibaabee)	Dura tokko kennamee wagga sadiiitti tokko osoo hin caaliin yeroo dume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Dura cimdiin tokko kennamee wagga 2tti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
64	Teeknishaanii qoratnoo bookee (ilbisaa)	Tuuttaa	Waggaatti tokko kennamee yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffataa roobaa (dibaabee)	Wagga3tti tokko
		Qophee bottii laastikii	Wagga2itti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
65	To'ataa buufata ol'aanaa qoratnoo bookee (ilbisaa)	Tuuttaa	Waggaatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhumu kan bkka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Wagga2tti tokko
		Uffata Roobaa	Wagga3tti tokko
		Kophee boottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
66	To'ataa busaa	Tuuttaa	Waggaatti tokko kennamee yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
67	Teeknishaanii busaa	Tuuttaa	Waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennamu
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
68	Ajaja (teeksnishaanii busaa)	Tuuttaa	Waggaatti tokko osoo hin caaliin yroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
69	Suphaa paampii biifaa qorichaa	Tuuttaa	Waggaalama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
70	Keemistii, gargaara keemistii, teeknishaanii laaboraatorii	Kaapportii poolistarri ¾	Dura lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
71	Hakiima beelladaa (kan dirree)	Kophee boottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
		Kaapportii hojii guutuu	Dura lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
72	Hakima beelladaa (laaboraatooriin)	Kaapportii hojii guutuu	Dura lama kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastiikii	Waggaatti cimdii tokko
		Qoobii (koffiyaa)carqii	Waggaatti lama
		Hagugguu afaanii fi funyaanii, marxoo pilaistikii	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
73	Garagaaraa hakiima beelladaa	Kaapportii hojii guutuu	Dura lama kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
74	Gargaaraa to'ataa eegumsa fayyaa beelladaa, Teekinishaanii Horii Digaalomsuu (Al)	Tuuttaa	Dura lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyyaa) caarqii	Dura lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee botti gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko.
		Kophee botti laastikii	Waggatti cimdi tokko.
75	Elmituu aannanii	Tuuttaa	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggatti cimdi tokko
		Qoobii (koffiyyaa) carqii i	Waggatti tokko
		Marxoo	Akka meeshaa hojitti kan kennamu
76	Eegdu (tiksee) beelladaa fi bineensa madaqaa	Tuuttaa	Waggatti lama
		Kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggatti cimdi tokko
77	Hojjetaa dallaa keessaa (qopheessaa fi dhiyeessaa nyaata horii)	Tuuttaa	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggatti cimdi tokko
		Qoobii (koffiyyaa) carqii	Waggatti tokko
78	Hojjetaa qoratnoo nyaata (dheedumsa horii)	Tuuttaa	Waggatti tokko
		Kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
79	Hojjetaa kutaa qoratnoo midhanii (Breading)	Tuuttaa	Waggatti tokko
		Kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti ciimdi tokko
80	Biifaa qorichaa (daawwaa) (Ispereyer)	Tuuttaa	Waggatti lama
		Kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee bottii Laastikii	Waggaatti cimdi tokko
81	Sassaabduu naamunaa biyyee	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
82	Qayyaashii	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Dura ciindi tokko kennamee wagga saditti tokko
83	Agiro-ikkolojistii	Tuuttaa	waggaatto tokko
		Kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
84	Hojjetoota qoratnoo tutaa sinbirroo keessatti fi isikkaawtiitiin hojjetaan	Surrii fi shamizii akaakuu tokko ta'e	waggatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokk
		Kophee botti laastikii	Waggaatti cimdi tokko
85	Eegduu (tiksee horii/	Kootii fi surrii	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti lama
		Tuuttaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee botti lastikii	wagga tokko
		Uffata Roobaa	Wagga sadiitti tokko
		Qoobii /koffiyyaa/ ittisa aduu	Waggaatti tokko kennamee yeroo dhumu kan bakka bu'u
86	Duugaa (haadduu) rifeensa hoolaa	Kootii fi Surrii	Waggaatti cimdi tokko
		Tuutaa	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdi tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
87	Hojjetaa horsiisa kaannisaa	Kootii fi Surrii	Waggatti tokko
		Tuuttaa	Waggatti tokko
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggatti cimdiitokko
		Kophee bottii laastikii	Waggatti cimdiitokko
		Guwantii harkaa fi baarnexaa handaqii(seleenii)	Akka meeshaa Hojitti kan kennamu
88	Hojjetaa suphaa hujummoo	Tuuttaa	Waggatti lama
		Kophee botti gogaa gababaa	Waggatti cimdiitokko
		Kophee botti laastikii	Waggatti cimdiitokko
89	Hojjetaa elektirikaa (kan manaa)	Tuuttaa	Waggatti lama
		Kophee botti gogaa gabaabaa	Waggatti cimdiilama
90	Teeknishaanii ortopeediksii fi hoijetaa mukaa	Tuuttaa	Waggaatiilama
		Kophee botti gogaa gabaabaa	Waggaatii cimdiilama
91	Hojjetaa gamoo (gimbanyaa)	Tuuttaa	Waggatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiilama
		Qoobii (koffiyaa) carqii irraa hojjatame	Waggaatti tokko
92	Dibduu halluu (kan konkolaataa fi manaa)	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiilama
		Qoobii (koffiyaa) carqii irraa hojjatame	Waggaatti tokko
93	Barsiisaa hojii sibiilaa	Tuuttaa	Dura lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
94	Barsiisaa hojii mukaa /anaxii/	Kaabortion ¾	Dura lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyaa) carqii	Waggatti tokko
95	Barsiisaa hojii gogaa	Tuuttaa	Dura lama kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u.
		Kophee bottii laastikii	Duraa cimdiin tokko kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
96	Barsiisaa hojii nyaataa	Tuuttaa	Dura lama kennamee wagga lamaatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee botti laastikii	Duraa cimdiin tokko kennamee wagga lamaatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
97	Barsiisaa hojii elektiriikaa	Kaaportii ¾	dura lama kennamee wagga lamaatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
98	Barsiisaa jabeenya qaamaa (ogummaa kanaan kan leenji'anii fi kan ramadamanii)	Tuuttaa jabina qaamaa	Dura tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee sharaa	Waggatti cimdi lama
99	Barsiisaa hojii suphee (dhiira)	Tuuttaa	Dura lama kennamee wagga lamatti tokko osoohin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee Botti Laastikii	Dura cimdiin tokko kennamee wagga lamatti tokko osoohin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
100	Barsiistuu hojii suphee (dubartii)	Kaaportii ¾	Dura lama kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee botti Laastikii	Dura tokko kennamee wagga 2tti otuu hin caalin akka dhiumeen kan kenamuu.
101	Barsiisaa ogummaa qabiinsaa hojii mana keessaa	Kaappoortaa ¾ ykn marxoo akka barbachisummaa issatti	Waggatti tokko
102	Barsiisaa ogummaa (barsiisaa taaypping fi muuziqaa kanneen fakkaatan hin dabalatu)	Kaappoortaa ¾	Waggatti tokko
103	Barsiisaa hojii hodhaa uffata	Kapportaa ¾	Waggaatti tokko
104	Gar. oppireetara piilarii, gireedarii fi loodarii	Tuuttaa Kophee botti gogaa gabaabaa	Waggaatti tokko Waggaatti cimdi lama
105	Taapserii (hojjataa fottee0	Kaappoortaa ¾ Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti tokko Waggaatti cimdi lama
106	Injinara ji'olojii, ji'olojistii, gar. jiolojistii, sarveeyeraa fi hojjataa dirree	Kophee Paaratirupparsii faakkatuu fi biyyaa keessatti hojjatamu	Waggaatti cimdi tokko
107	Injinara, hojjataa kutaa nidfii i/g. kutaa nidfii fi teeknishaanootaa fi kkf	kaappoortaa ¾	Jalqaba tokko kennamee wagga tokko keessatti tokko osoohin caaliin akka an umaan kan bakka bu'u
108	Hojjataa draaglaanyinii fi direeneejii	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee botti gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee botti laastikii	Waggaatti cimdi tokko
		guwantii harkaa (gogaa)	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Heelmeetii	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
109	Hojjataa muka muruu fi kutaa mukaa baqaasuu hojatu	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee botti gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokkoo
		Kophee botti laastikii	Waggaatti cimdi tokkoo
		Heelmeetii	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Guugilii	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
110	Hojjataa dandii fi manaa	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee botti laastikii	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee botti gogaa gbaabaa	Waggaatti cimdi tokko
111	Hojjataa hujummoo fi paampii	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee botti laastikii	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee botti gogaa gbaabaa	Waggaatti cimdi tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
112	Boolla bishaanii kan qotuu fi gargaaraa isaa	Tuuttaa	Waggaati Lama
		Kophee bottii gogaa koomee isaa fi fuldura isaa irratti sibila qabu	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Uffata roobaa	Waggaatti sadii tti tokko
		Heelmeetii sibiliila	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Guwaantii harkaa (sharaa)	Akka meebsaa hojiitti kan kennamu
113	Hoijataa dirree, ijaarsaa fi suphaa (Skilled labourer)	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Uffata roobaa	waggaa saditti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
		Heelmeetii sibiliila	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Guwaantii harkaa (sharaa)	Akka meebsaa hojiitti kan kennamu
114	Sibiliila lafa ittin qoffaran kan tumu	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa dheerraa	Waggaatti cimdii lama
		Marxoo asbeestosii irraa hojjatame	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Guwaantii harkaa asbeestosii irraa hojjatame	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
115	Teeknishaanii dirree qorannoo bishaanii (Hydrographer)	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
		Uffata roobaa	waggaa saditti tokko
116	Konkolaachisaa (konkolaataa xiqqaa)	Kootii fi surree	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
117	Konkolaachisaa konkolaataa guddaa ykn dirree irratti konkolaataa kamuu kan oofu	Kootii Fi Surree	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
118	Gargaaraa konkolaachisaa (awutaantii)	Kootii fi surree	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
119	Konkolaachisaa tiraaktaraa	Tuuttaa	Waggaati Lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti Cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti Cimdi tokko
		Qoobii carqii irraa hojjatamu	Waggaatti Tokko
120	Gargaaraa konkolaachisaa tiraaktaraa	Tuuttaa	Waggaati Lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti Cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti Cimdi tokko
		Qoobii carqii irraa hojjatamu	Waggaatti Tokko
121	Leenjisaa konkolaachisaa	Kaapportaa ¼	Waggaatti tokko
		Kophee gigaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
122	Hirtuu dibataa zayitaa fi boba'aa (kan konkolaataa)	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
123	Dhiqxuu konkolaataa, girizii kan taasisuu fi zayita geedduu	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti Cimdi tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
124	Gommistaa	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gaga gababa	Waggaatti cimdii lama
125	Hojjetaa baatirii	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Marxoo laastikii	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Gawaantii laastikii	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
126	Itti gaafatamaa suphaa konkolaataa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
127	Hojjataa shooppii maashinii	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
128	Hojjetaa gaaraajii (meekaanika) gargaaraa meekaanikaa, hojjataa sibiila, awutoo elektirishaanii	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
129	Makaanika ol-aanaa	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
130	Wal-qbsisaas sibiila (Welder)	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Marxoo Aspeestosii/gogaal/ irraa hojjatamu	Akka meeshaa hojiitti kennama
131	Hojjetaa sibilaa	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
132	Teekinishaanii booyilarii	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
133	Suphaa meeshaa biiroo	Kapportii $\frac{1}{4}$	Waggaatti tokko
134	Suphaa meeshaa barnootaa	Kapportii $\frac{1}{4}$	Waggaatti lama
135	Hojjetaa chookii (boronqii)	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Qoobii carqii	Waggaatti lama
		Uffanii Maaskii Bookaa /afaanii fi funyaanii carqii	Akka meeshaa hojiitti kennama
136	Suphaa raadiyoo , TV fi teelpriintarii ykn teeppii	Kapportii $\frac{1}{4}$	Jalqaba lama kennamee waggaatti tokko osso hin caaliin akka umeen kan bakka bu'u
137	Hojjetaa Suphaa Anteenaa	Tuutaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii gogaa dheeraa	Waggaatti cimdii lama
		Halmeetii fi veeltii	Akka meeshaa hojiitti kennama
138	Fiilmii kaasaa fi gargaaraa isaa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Jalqaba lama kennamee waggaatti tokko osso hin caaliin akka umeen kan bakka bu'u
139	Dhiqaa fiilmii fi qopheessaa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
140	Pirojeekshinistii	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
141	Laaybiraariyaanii	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
142	Piruuf riidarii gaazexaa fi beeksisaa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
143	Gurgurtuu gaazexaa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggatti tokko
		Uffata roobaa/dibaabee	Wagga sadiitti keessatti
144	Rabsaa gaazexoota waldaa fi dhuunfaa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko kennname akka dhumeen kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Uffata roobaa (Dibaabee)	Wagga sadiitti tokko
145	Awutoobisii fi xiyyaaraaf gaazexan kan geesuu	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggtti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko kennname akka dhumeen kan bakka bu'u
		Uffata roobaa	Wagga sadiitti tokko
146	Gaazaxaa Godinootatti ergamu kan qopheessani	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Guwaantii harkaa	Akka meeshaa hojiitti kennama.
147	Mana maxxansaatti gaazaxaa kan fudhatuu fi kan kenuu	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
148	Hojjetaa baay'isa barreeffamaa fi footookoppii	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Jalqaba tokko kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka umeen kan bakka ba'u
149	Kaatoogirafistii	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
150	Hojjataa omisha barreeffamaa (mana maxansaa)	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Jalqaba lama kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka umeen kan bakka bu'u
151	Barreessaa (dhaabbatee)	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
152	Dubbisiisa (mana kitaabaa)	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
153	Hojjetaa kutaa xiraazii	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
154	Hojjataa ogummaa harkaa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
155	Keessumeessaa muuziyeemii	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
156	Itti gaafatamaa muuziyeemii	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Jalqaba tokko kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka umeen kan bakka bu'u
157	Fakii kaasaa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
158	Hodhaa uffataa	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$ (tuuttaa)	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
159	Uffata dhahuu (shammaanee)	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gababaa	Waggaatti cimdii lama
160	Hojjataa sigaajja (taa'ee kan hojjatu)	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$ (naayileen)	Waggaatti tokko
		Koffiyaa carqii naayileenii	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gababaa	Waggaatti cimdii lama
161	Hojjataa sigaajja (meeshaa kan diriirsuu fi Sirreesuu)	Kaappoortaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gababaa	Waggaatti cimdii lama
162	Hojjataa kutaa cuphaa haalluu (Dhiiraa)	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee bottii gogaa dheeraa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
163	Hojjataa kutaa cuphaa haalluu (Dubartii)	Kapportaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Kophee bottii gogaa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
164	Hodhaa dunkaanaa	Kapportaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
165	Teeknihsanii istaatiksii (qorannoo gatii daldala qinxaaboo)	Kapportaa ¾	Jalqaba lama kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka umeen kan bakka bu'u
166	Inispeektaroota, sakattaatotaa fi hojjattoota kuwaaraantiini keellaa irra hojjatan.	Sufii kootii fi suree ykn teetiroonnii mallatloo adda qabu Shamizii Kiraabata Kophee gogaa gabaabaa	Duraa Waggaatti lama kennamee Waggaatti tokko otuu hin caalin akka dhumeen kan bakka nbu'u Waggaatti lama Waggaatti lama kennamee akka dhumeen kan bakka bu'u Waggaatti cimdii lama
167	Abbaa alangaaf	Kaabbaa	Akka meeshaa hojiitti kennama
168	Maakaanika mana kuusaa firijiji (dilalleessaa)	Tuuttaa Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti lama Waggaatti cimdii lama
169	Itti gaafatamaa tajaajila suphaa fi oppireeshinii meeshalee	Kapportaa ¾ Kaappoortaa keessaa dabbassaa qabu Kophee bottii gogaa gababa (abbaa ziippii) Guwaantii gogaa keessaan ispoonjii qabu	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u Jalqaba tokko kennamee waggoota Sadii keessatti tokko osoo hin caaliin akka dhumeen bakka bu'a Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka umee kan bakka bu'u Waggaatti tokko
170	Elektiroo-meekaanikii	Kapportaa ¾ Tuuttaa Kophee bottii gogaa gabaabaa (abbaa ziippii) Kaappoortii keessaa farii ykn farii dheeraa qabu Guwaantii gogaa keessaan dabbassaa qabu	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u Waggaatti tokko Jalqabaa cimdii lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeenkan bakka bu'u waggoota saditti tokko Waggaatti tokko
171	Elektirishaanii	Tuuttaa Kophee bottii gogaa gabaabaa (abbaa ziippii) Kaappoortaa bokka hin seensine Tuuttaa keessaa dabbassaa qabu ykn kaapporta dabbasaa dheera qabu Kofiyaa (Field cape)	Waggaatti tokko Waggaatti cimdii lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeenkan bakka bu'u waggoota sadii tti tokko waggoota sadii tti tokko Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'a
172	Awtoo makaanikii	Tuuttaa Kophee bottii gogaa gabaabaa (abbaa ziippii) Kophee bottii lastikii Koffiyaa (Field cape)	Waggaatti tokko Jalqaba cimdiin tokko kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u Jalqaba cimdiin tokko kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
173	Hojjataa suphaa (Welder) bayajii	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee boottii gogaa gabaabaa (abbaa ziippii)	Jalqaba cimdiin tokko kennamee Waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Guwaantii gogaa	Jalqaba lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Tuuttaa keessiisa dabaasaa qabu ykn Kaappoortaa dabbassaa dheeraa qabu	waggaa saditti tokko
		Maarxoo gogaa	Jalqaba tokko kennamee waggaatti keeessatti tokko osoo hin caaliin akka dhumeen bakka bu'a
		Koffiyyaa (field cape)	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
174	Hojjataa hujummoo	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kaappoortaa ¾	Waggaatti tokko
		Tuuttaa keessaan dabbassaa qabu ykn kaappoortaa keessaan dabbassaa dheeraa qabu	waggoota saditti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Jalqaba cimdiin lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Jalqaba cimdiin tokko kennamee waggaati lamatti tokko osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
175	Anaaxii	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kaappoortaa ¾	Waggaatti tokko
		Tuuttaa keessaan dabbassaa qabu ykn kaappoortaa keessaan dabbassaa dheeraa qabu	waggoota saditti tokko
		Kophee bottii laastikii	Jalqaba cimdiin tokko kennamee waggoota lama keessatti tokko osoo hin caaliin akka umeen kan bakka bu'u.
		Kophee bottii googaa gababa (abbaa ziippii)	Jalqaba cimdiin lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka umeen kan bakka bu'u
		Koffiyyaa (Field cape)	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoohin caaliin akka dhumen kan bakka bu'u
		Uffisa afanii fi funyaanii	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
176	Gargaaraa elektirishaanii	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kaappoortaa ¾	Waggaatti tokko
		Kophee boottii goga gabaabaa (abbaa zipii)	Jalqaba cimdiin lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u.
		Tuuttaa keessaan dabbassaa qabu ykn kaappoortaa keessaan dabassaa dheeraa qabu	waggoota saditti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
177	Gargaaraa anaaxii	Tuuttaa Kaakkii	Waggaatti tokko
		Kaappoortaa ¾	Waggaatti tokko
		Marxoo Kaakkii	Waggaatti tokko
		Kophee goga gabaabaa	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakkabu'u.
		Uffata afanii fi funyanii	Jalqaba lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u.
		Kofiyyaa (Field cape)	Jalqaba lama kennamee waggoota lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Tuuttaa keessaan dabbassaa qabu ykn kaappoortaa keessaan dabassaa dheeraa qabu	waggoota saditti tokko
178	I/gaafatamaa tajaajila laaboraatoori kuwaaraantiini horsiisa beelada	Kaappoortaa hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee laastikii bottii	Jalqabaa cimdiin tokko kennamee waggoota lama keessatti tokko osoo hin caaliin kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Koffiyyaa mataa	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caalin akka dhumeen kan baka bu'u
		Uffisa afaanii fi funyaanii	Jalqabaa lama kennamee waggaatti osoo lama hin caliin yeroo dhumu kan bakka bu'u
		Marxoo laastikii	Waggaatti tokko
		Guwaantii laastikii furdaa	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
179	Teekinishaanii laaboraatoori	Kophee bottii gogaa gabbaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Tuuttaa kaakkii	Waggaatti tokko
		Kophee bottii laastikii	Jalqabaa cimdiin tokko kennamee waggoota lama keessatti tokko soo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'a
		Marxoo laastikii	Waggaatti tokko
		Guwaantii laastikii furdaa	Waggaatti tokko
		Kaapportaa hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Uffisa afaanii fi funyaanii	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko(horsiisa horii xixiaqqaa keessa kan hojjataniif)
		Kofiyyaa mataa	Jalqaba lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Tuuttaa haphii adii	Jalqabaa lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Naxalaa caamaa	Jalqabaa lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u (kannen horsiisa handaqqii keessa hojjataniif)

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
180	Gargaaraa laaboraatoorii	Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaagaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee bottii laastikii	Jalqaba cimdiin tokko kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Guwaantii laastikii furdaa	Jalqaba lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhumeen kan bakka bu'u
		Kaappoortaa hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Marxoo laastikii	Waggaatti tokko
		Uffisaa afaanii fi funyaanii	Jalqaba lama kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Koffiyaa mataa	Jalqaba lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko (Horsiisa horii xixiqqa keessa kan hojjatanii)
181	Itti gaafatamaa omisha laaboraatoorii talaallii baayolojikaalaa	Kophee bottii laastikii	Jalqaba cimdiin tokko kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Koffiyaa mataa	Jalqaba lama kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Guwaantii harkaa	Akka barbaachisumaa isaatti
		Kaappoortaa hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa (dunbaan bana kan ta'e)	Waggaatti cimdi tokko
		Xibbiqoo fi wandaboo gabaabaa ykn xibbiqoo fi surree	Jalaqaba lama kennamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen bakka kan bu'a
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaaba	Waggaatti cimdi tokko
		Uffisaa afaanii fi funyaanii	Waggaatti lama
182	Teekinishaanii laaboraatoorii	Xibbiqoo fi surree	Jalqaba cimdiin tokko kennamee waggaati lama keessatti tokko utuu hin caalee akka dhumeen kan kenamu.
		Xibooqoo fi wandabo gababa	Jalqaba lama kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Koffiyaa mataa Guwaantii laastikii furdaa	Jalqaba lama kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Marxoo laastikii	Jalqaba lama kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Uffisaa afaanii fi funyaanii	Jalqaba lama kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee gogaa gabaaba adii(duubaan bana)	Waggaatti cimdi tokko
		Tuuttaa keessan dabbasaa qabu ykn kaappoortaa dabbasaa dheeraa qabu.	Waggaatti tokko
		Kapportaa hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Marxoo laastikii	Jalqaba tokko kennamee waggaati lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Tuuttaa	Waggaatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
183	Hojjetaa qophii meeshaalee laaboraatorii	Marxoo laastikii	Jalqaba lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Uffisa afaanii fi funyaanii	Jalqaba lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Marxoo	Jalqaba lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u (gama tokkoon banaa tahee duubatti kan hidhaamu) Waggaatti cimiidii tokko
		Kophee gogaa gabaaba	
		Kophee gogaa gabaabaa adii (duubaan banaa ta'e)	Waggaatti tokko
		Xibiqqoo fi suree ykn xibiqqoo fi wandaboo gabaa	Jalqabaa lama kennamee waggatti lama otuu hin caalee akka dhumeen kan bakka bu'u
184	Itti gaafatamaa ofisara qoratnoo (risarcii) omisha talaalii dhukkuba vayirasii	Kaaporti hojii guutuu (gawanii)	Waggaatti tokko
		xibiqqoo fi wandaboo (qamisi) gabaabaa ykn surrii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyaa) mataa	Dura lamaa kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Dura cimdiin tokko kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Uffisa afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaaportii hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa adii gabaabaa (duubaan banaa)	Waggaatti cimdii tokko
		Tuttaa	Waggaatti tokko
185	Juneyer risarchi ofisarii	Guwaantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Xibiqqoo fi surrii ykn xibiqqoo fi wandaboo qamisi gabaabaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u.
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Uffisa afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyaa) mataa	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kaaportii hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa adii gabaabaa (duubaan banaa kan ta'e)	Waggaatti cimdii tokko
		Marxoo laastikii	Waggaatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
186	Gargaaraa qo'anoo (qoratnoo)	Xibbiqqoo fi wandalboo (qamisiil) gababaa ykn xibbiqqoo fi surrii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaapportii hojii guutuu /guwaantii/	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gababaa	Waggaatti cimdiil tokko
		Uffata afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u.
		Guwaantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggatti osoo lama hin caaliin yeroo dhumeekan bakka bu'u.
		Qoobii (koffiyyaa) mataa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhumeekan bakka bu'u.
		Kophee gogaa adii gabaabaa (duubaan banaa)	Waggaatti cimdiil lama
		Kophee bottii laastikii	Dura cimdiin tokko kennamee waggaa lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Marxoo fi surrii ykn Marxoo fi qamisiil (wandalboo) gabaabaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhumeekan bakka bu'u
		Marxoo laastikii fi Marxoo pilastiki	Waggaatti tokko
187	Teeknishaanii laaboraatoori	Qoobii (koffiyyaa) mataa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiil tokko
		Uffata afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii pilaastikii	Akka barbaachisummaa isaatti
		Kophee bottii pilaastikii	Dura cimdiin tokko kennamee waggaa lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
188	Gargaaraa teeknishaanii laaboraatoori	Qoobii (koffiyyaa) mataa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdiil tokko
		Uffisa afanii fi funyaanii	dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii pilaastikii	Akka barbaachisummaa isaatti
		Tuttaa	waggatti tokko
		Kophee bottii laastikii	Dura cimcin tokko kennamee waggaa lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaapportii hojii guutuu (guwwantii)	Waggaatti tokko
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi Qamisiil (wandalboo) gabaabaa	dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Marxoo laastikii	Waggaatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
189	Itti gaafatamaa (ofiisara qoratnoo omisha talaallii duhkuba baakteeriya)	Qoobii (koffiyaa) mataa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisi (wandaboo) gababaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata funyaanii fi afaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Marxoo pilaastikii	Waggatti tokko
		Tuttaa kaakii	Waggaati tokko
		Kophee bottii laastikii	dura cimdiin tokko kennamee waggaa lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa adii gabaabaa(duuban banaa)	Waggatti cimdii tokko
		Kaaportii hojii guutuu (gawaanii)	Waggatti tokko
		Guwaanti pilastikii	Akka barbaachisumaa isaatti
190	Teeknishaanii laaboraatoori	Qoobii (koffiyaa) mataa	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffataa afaanii fi funyaanii	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kaappoortii hojii (gawaanii)	Waggatti tokko
		Xibbiqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisi (wandaboo) qababaa	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii pilaastikii Kophee gogaa adii gabaabaa (dubbaan banaa')	Akka barbaachisaa isaatti Waggaati cimdii tokko
191	Gargaaraa teeknishaanii laaboraatoori	Qoobii (koffiyaa) mataa	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffataa afaanii fi funyaanii	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisi (wandaaboo) gabaabaa	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggatti tokko
		Kophee gogaa adii (duubaan banaa)	Waggaatti cimdii tokko
		Marxoo pilaastikii	Duraan lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaaportii hojii guutuu (gawanii)	Waggaatti tokko
		Guwaantii pilaastikii	Akka barbaachisummaa isaatti
		Kophee bottii Laastikii	Duraa lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
192	Itti gaafatamaa mana kuufama meeshaa (kanneen meeshaalee laaboraatoori fi keemikaalota adda addaa irratti hojjatanifi)	Tuuttaa keessaa jirbii (farii) qabu ykn kaapportii dheeraa jirbii(farii) qabu	Waggaa saditti tokko
		Guwaantii gogaa furdaa keessisaa jirbii (farii) qabu	Waggaati tokko
		Kophee gogaa botii dheeraa keessisaajirbii(farii) qabu.	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhumekan baka bu'u
193	Hojjetaa mana kuufama meeshaa (kanneen meeshaalee laaboraatoori fi keemikaalota adda addaa irratti hojjatanifi)	Tuuttaa keessaa jirbii qabu ykn kaapportii dheeraa jirbii qabu	waggaa saditti tokko
		Guwaantii gogaa furdaa keessisaa jirbii qabu	Waggaati tokko
		Kophee gogaa botii dheeraa keessisaajirbii qabu.	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan baka bu'u
194	Itti gaafatamaa qoranoo sirna laaboraatoori	Guwaantii laastikii	akka barbaachisuumaasatti
		Uffata afaanii fi funyaanii	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisi (wandaboo) gabaabaa	Duraan tokko kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyaa) mataa	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qophee bottii laastikii	Duraan tokko kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kaapportii hojii guutuu (guwaantii)	Waggaatti tokko
		Marxoo (duubaan banaa ta'ee beezi asiidiid dandamachuun kan danda'u	Waggaatti tokko
195	Offisara qoratnoo (risarchii)	Guwaantii laastikii	akka barbaachisuumaasatti
		Uffata afaanii fi funyaanii	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisi (wandaboo) gabaabaa	Duraan lama kennamee wagga tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyaa) mataa	Duraan lama kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qophee bottii laastikii	Duraan tokko kennamee wagga lamatti atokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kaapportii hojii guutuu/guwaanii/	Waggaatti tokko
		Marxoo (duubaan banaa ta'ee beezi asiidiid dandamachuun kan danda'u)	Waggaatti tokko/duubaan banaa ta'ee beezi Asidiid dandamachuun kan danda'u

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
196	Teeknishaanii laaboraatoorii	Qoobii (koffiyyaa) mataa	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Marxoo pilaastikii	Waggaatti tokko
		Kophee qogaa gabaaba	Waggaatti cimdiitokko
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisii (wandaboo)gabaabaa	Duraan lama kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Duraan tokko kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata afaanii fi funyanii	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii laastikii furdaa	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
197	Gargaaraa laaboraatorii	Kaapportii hojii guutuu (guwaanii)	Waggaatti tokko
		Qoobii (koffiyyaa) mataa	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Marxoo pilaastikii	Waggaatti tokko
		Kophee qogaa adii gabaaba (duban bana ta'e)	Waggaatti cimdiitokko
		Kophee bottii laastikii	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii laastikii furdaa	Duraan lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
198	Itti gaafatamaa laabooratorii niwuterishinii fi baayoo-kemistirii	Kaapportii hojii guutuu (gawaanii)	Waggatti Tokko
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisii (wandaboo) gababaa	Duraan lama kennamee waggattilama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyyaa)	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii harkaa	Dura lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata afanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Dura cimdiin tokko kennamee wagga lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa adii gabaabaa	Waggaatti cimdiitokko
		(dubaan banaa) Tuttaa	Waggatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
199	Teeknishaanii laaboraatorii	Kaapportii hojii guutuu (gawaanii)	Waggaatti tokko
		Kophee adii gabaabaa (dubaan bana)	Dura lama kennamee wagga lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uwwisa afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Marxoo laastikii	Waggaatti tokko
		Kophee bottii laastikii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Tuttaa	Waggaatti tokko
200	Itti gaafatamaa. to'annoq qulqullina laaboraatorii baayoolojikaalii	Kaapportii hojii guutuu /gawwanii	Waggaatti tokko
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisii (wandaboo) gabaabaa.	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa adii gabaabaa (dubaan bana)	Waggaatti cimdi tokko
		Qoobii (koffiyyaa)	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti tokko
		Tuttaa	Dura cimdi tokko kennamee waggaa lama tti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggaa lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
201	Ofisara riisarchii	Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee bottii goggaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Marxoo pilaastikii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisii (wandaboo) gabaabaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa adii gabaabaa /duubaan bana	Waggaatti cimdi tokko
		Koffiyyaa (qoobii)	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaappoortii hojii guutuu (guwwaantii)	Waggaatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
202	Teeknishaanii laaboraatorii	Kaapportii hojii guutuu (gawaantii)	Waggatti tokko
		Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoofi qamisii (wandaaboo) gabaabaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa adii gabaabaa (duuban bana)	Waggaatti cimdii tokko
		Qoobii (koffiyyaa) mataa	Dura cimdiin kennamee waggatti lama tti osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama Tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee bottii laastikii	Dura cimdiin kennamee wagga lamatti osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
203	Gargaaraa laabiraatorii	Warxoo pilaastikii	Waggatti tokko
		Kophee bottii laastikii	Dura cimdiin tokko kennamee waggaa lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaapportii hojii guutuu (gawaantii)	Waggaatti tokko
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
204	Itti gaafatamaa laaboraatorii dhukkubaan afitaa	Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoofi qamisii (wandaaboo) gabaabaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyyaa) mataa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata afanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Guwaantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Marxoo pilaastikii	Waggaatti tokko
		Tuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee bottii laastikii	Dura cimdiin tokko kennamee waggaa lamatti tokko osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kophee gogaa adii gabaabaa(dubaan banaa)	Waggaatti cimdii tokko
		Kapportii Hojii guutuu (gawaanii)	Waggatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
205	Teeknishaanii laaboraatorii	Xibbiqqoo fi surrii ykn xibbiqqoo fi qamisii (wandaboo) gabaabaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Qoobii (koffiyyaa) mataa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Uffata afaanii fi funyaanii	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Marxoo pilaastikii	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa adii	Waggaatti cimdii tokko
		Guwaantii laastikii furdaa	Dura lama kennamee waggatti lama osoo hin caaliin yeroo dhume kan bakka bu'u
		Kaapportii hojii guutuu(gawaanii)	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa adii gabaabaa (duubaan banaa)	Waggaatti cimdii tokko
		Tuttaa	Waggaatti tokko
206	Itti gaafatamaa qajeelcha rimoot reensinigii (Remote sensing department head)	Kophee paaraatroopsii fakaatuu	Dura cimdiin tokko kennamee waggaa lamatti tokko osoo hin caaliinyeroo dhume kan bakka bu'u.
207	Eksipartii remote seensingii	Kophee paaraatroopsii faakaatu	Waggatti cimdii tokko
208	Teeknishiyaani remote seensingii	Kophee paaraatroopsii fakaatuu	Waggatti cimdii tokko
209	Hojjataa rimoot seensingii	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kophe bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
210	Dursaa garee hojii gageesaa remote seensingii (Remote sensing application team leader)	Kophee paaraatroopsii fakaatuu	Waggatti cimdii tokko
211	Itti Gaafatamaa footo girafikii fi workishooppip filmii	Kaaboorataa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
212	Restorer (galama kan jiksu)	Kaaboorataa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
213	Itti g. kufama, nageenyaa fi ogeesaa bareefamootaa	Kaaboorataa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
214	Meetrolojisti	Kaaboorataa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
215	Hojjetaa gabatee gurrachaa	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Guwaanti harkaa (lastikii)	Akka meeshaa Hojiiti kan kenamu
		Marxo laastikii	Akka meeshaa hojiitti kan kenamu
		Guwaanti gogaa	Akka meeshaa Hojiiti kan kenamu.
216	Teeknishiyaani eeyyama kennuu	Kaaboorataa $\frac{3}{4}$	Duraandursee lama kennamee waggaati tokko osoo hin caalin akka dhumeeti kan bkka bu'uu
217	Barsisoota giddu galeessa leenjii	Kaaboorataa $\frac{3}{4}$	Duraan dursee lama kennamee waggaati tokko osoo hin caalin akka dhumeeti kan bkka bu'uu
218	Hojjetaa gabatee mallatoo nidifii fi boca (Shape) daandii	Guwaantii laastiki	Akka meeshaa hojiitti kan kenamu
		Marxoo laastiki	Akka meeshaa Hojiiti kan kenamu.
		Guwaanti gogaa	Akka meeshaa hojiitti kan kenamu

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
219	Gargaaraa miidhamtoota qaamaa (dhiira)	Kooti fi surrii shamizii	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdiilama
		Marxoo dheeraa	Waggatti lama
220	Gargaaraa miidhamtoota qaamaa (dubartii)	Qamisii uuffata keessa	Waggatti lama
		Kophee gogaa gababaa	Waggatti cimdiilama
		Marxoo dheeraa	Waggatti lama
221	Opireetarii filmii	Guwaantii harkaa	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Maaskii	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Manatsirii	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
222	Arkiwoolojistii	Kapportaa ^{3/4}	Waggaatti tokko
223	Itti gaafatamaa qajeechadirlinguu	Kophee paraatrupersii fakkatu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Tuuttaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibiila/Helmet/	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
224	Itti gaafatamaa kuta dirlingii	Kophee Paraatrupersii fakkatu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibiila (Helmet)	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
225	Itti gaafatamaa kutaa ol'aanaa dirilingii bishaanii fi boollaa	Kophee paaraatrupersii fakkatu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibiila (Helmet)	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
226	Itti gaafatamaa kutaa mahaandisa, suuphaa fi kunuunsaa meeshalee dirilingii	Kophee Paraatrupersii	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibiila (Helmet)	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
227	Qindeessaa pirojeektii	Kophee paraatrupersii fakkatu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibiila (Helmet)	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
228	Supervizerii driliingii	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdi tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Uffata roobaa (dibaabee)	Wagga saditti tokko
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
229	Drilarii	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Uffata roobaa (dibaabee)	wagga saditti tokko
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
230	Haypireeser weelderii (High presser welder)	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee boottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Uffata roobaa (dibaabee)	wagga saditti tokko
		Qoobii Sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
231	Bayyajii	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummeli kan kenamu.
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Uffata roobaa (dibaabee)	wagga Saditti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
232	Tuul puusherii	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Uffata roobaa (dibaabee)	wagaa Saditti tokko
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojiitti kan kenamu
233	Hojjetaa motaraa (Moter man)	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojiitti kan kenamu
234	Hojjataa daarki ruumii (Dark room man)	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee boottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee boottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibilaa (Helemet) Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu Akka meeshaa hojiitti kan kenamu
235	Filoor maanii (Floor man)	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojiitti kan kenamu

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
236	Makkaanika riigii	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
237	Eletirikshiyan	Tuuttaa	Duraan tokko kennamee waggatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin tokko kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Kophee bottii kan komee fi funyaan irratti sibilaa qabu	Duraan cimdiin tokko kennamee waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Qoobii sibilaa (Helemet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Guwaanti harkaa (kan sharaa)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
238	Supervaayizarii makkaanikaa	Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Tuuttaa	Dura lama kenamee waggaatti lama osoo hin caliin akka dhummetti kan bakka bu'u
		Qoobii sibilaa (Helmeet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
239	Makaanika	Kophee bottii gogaa gabaabaa	Duraan cimdiin lama kennamee waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhummetti kan kenamu.
		Tuuttaa	Dura tokko kenamee waggaatti lama osoo hin caliin akka dhummetti kan bakka bu'u
		Qoobii sibilaa (Helmeet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
240	Teekinoolojistii Siivilaa	Tuuttaa	Jalqaba irratti lama kenamee waggaatti lama osoo hin caalin akka dhummetti kan dabalamu
		Qoobii sibilaa (Helmeet)	Akka meeshaa hojitti kan kenamu
		Kophee boottii gogaa gabaabaa	Jalqaba irratti cimdiin lama kenamee waggaatti lama osoo hin caalin akka dhummetti kan dabalamu
241	Itti gaafatama ji'ooolooyii teessoo hambaalee	Kapportaa $\frac{3}{4}$	Jalqaba irratti tokko kenamee waggaatti tokko osoo hin caalin akka dhummetti kan bakka bu'u
242	Itti gaafatamaa qinddeessaa samplii ji'ooolooyii	Kapportaa $\frac{3}{4}$	Jalqaba irratti tokko kenamee waggaatti tokko osoo hin caalin akka dhummetti kan bakka bu'u

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
243	Kabachiistuu sirna naamusa dhaddachaa mana murtii waliigalaa (dubartii)	Kootiidhaaf wamdaboo gabaabaa	Waggaatti lama /ucuu teetironii/
		Shamizii adii	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdii lama
244	Kabachiisa sirna naamusa dhaddacha mana murtii waliigala (dhiira)	Kootii fi surii	Waggaatti lama /ucuu teetironii/
		shamizii adii	Waggaatti lama
		Karabaatii	Jalqabaa irratti tokko kenamee Waggaatti lama osoo hin caaliin akka dhummetti kan bakka bu'u
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
245	Furtuu qabaa	Kootii fi surii	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
246	Sakataatu (dubbartii)	Jaakeeta fi wandabo gababa	Waggaatti tokko
		Shamizii fi suree ucuu tokko irraa hojjatame	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti tokko
		Wandaboo (uffata jalaa)	Waggatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Qoobii	Fild keepii yoo ta'e Waggaatti lama keepii yoo ta'e waggoota sadi keessati tokko
247	Hojjetaa mukaa waliigalaa	Tuuttaa	Jalqaba irratti lama kenamee Waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhummetti kan kennamu
		Kophee bottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
248	Itti gaafatamaa mana kitaabaa	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
249	Hojjeta mana kitaabaa	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
250	Hojjetaa gargaara mana kitaabaa	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
251	Prinsipaal layibirarii asiistaantii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
252	Intermidiyet layibirarii asiistaantii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
253	Ateendantii layibiratii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
254	Layibiratii asiistaantii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
255	Eksipartii proodakshinii fi fakii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
256	Hojjataa qulqulleessaa maggazenaan	Uccuu afaan fi funyaanitti uwifamu	Jalqaba irratti lama kenamee waggatti lama osoo hin caalin akka dhummetti kan kennamu bakka bu'u
257	Injiinara elektrooniksii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
258	Teeknishaanii elektrooniksii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
259	Itti gaafatamaa giraafiikii baay'isaa fi maxxansaa	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
260	Draafjis maanii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
261	Hojjetaa mutaanziyii fi ofseettii	Kaaportaa ¾	Waggaatti tokk

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
262	Makaanikaa fi konkolaachisaa	Kaaportaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Kootii fif surii	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti lama
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
263	Keesumeessaa fi tekinishaanii liiftii	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee boottii gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
264	Keesumeessaa fi tekinishaanii liiftii Waajjira Pirezidaantiu	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kootii fi surree bifa tokkoo gabarii qabu, poolistarii fi suufiin wal makaatahe (Wool touch) ykn gosa carqii biraa gatiin isa walitti dhiyatuu fi kan armaan olitti ibsame bakka bu'uu danda'u,	Wagga duraa ykn jalqabatti lama kennamee yeroo itti aananif waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kiraabaata dheeraa uffaticha walin deemu	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
265	Keessumeessaa	Sadariya Polisteeraa fi wandaboo (qamisi)	Waggaatti lama
		gabaabaa	waggatti lama
		Sahamizii	waggatti lama
		Uffata jala gabaaba	Waggaatti cimdii lama
266	Tolchaa daabboo	Kotii fi surii	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophe gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Marxoo dheeraa	Waggaatti tokko
		Qoobii icuu irraa hoijetamee	Waggaatti tokko
267	To'ataa hojjetoota Biqiltuu	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Qoobii	Waggaatti tokko
		Kophee bottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
268	Kunuunsaan dirree ispoortii	Kootii fi Surii Polistera	Waggaatti tokko
		Kaakkii	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee boottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
		Qoobii diree/Fiild keep/	Waggaatti lama
269	Hojjetaa mana lukkuu	Tuuttaa	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaaba	Waggaatti cimdii lama
		Kophee boottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
		kaaportaa $\frac{3}{4}$	Waggaatti tokko
270	Hojjetaa mana hammachiisaa fi yaasiisaa	Uffata afaanii fi funyaan	Duraan lama kennamee waggaatti lama otuu hin callee yeroo dhumee kan kenamu
		Googilii	Waggaatti lama
		Kopee laastikii	Waggaatti cimdii lama
		Shamizii	Waggaatti tokko

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
271	Hojjetaa suphaa waligalaa	Tuuttaa	Waggaatti tokko
		Guwaantii	Duraan lama kename waggaatti lama otuu hin caalee yeroo dhume kan kenamu
		Kophee gogaa	Waggatti cimdii lama
		Uccuu afaanii fi funyanii	Duraan lama kename waggaatti lama otuu hin caalee yeroo barbaachisetti kan jijjiramu.
272	Itti gaafatamaa mana lukkuu	Gawaanii	wagaatti tokko
		Guwaantii	Duraan lama kenamee waggatti lama otuu hin caale akka barbaachisummaa isaatti kan jijjiramu
273	Eksipartii qophii nyaata lukkuu	Guwaantii	Duraan lama kename akka barbaachisuma isaati kan jijjiramu
		uffata roobaa/dibaabee/	Waggaatti tokko
		Googilii	Waggatti lama
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
274	Eksipartii hormaata lukkuu	Tuuttaa	Waggatti tokko
		Guwaantii	Duraan lama kename akka barbaachisuma isaati kan jijjiramu
		Googiillii	Waggatti lama
		Uffata roobaa (dibaabee)	Waggatti tokko
275	Eksipartii eegumsa fayyaa lukkuu	Tuuttaa	Waggatti tokko
		Guwaantii	Duraan lama kename akka barbaachisuma isaati kan jijjiramu
		Guwaantii	Waggatti tokko
		Uffata roobaaaa(dibaabee)	Waggatti tokko
276	Opireetarii mootara bisaanii	Tuuttaa	Waggaati lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee boottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
277	Too'ataa qonaa	Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii tokko
		Kophee boottii laastikii	Waggaatti cimdii tokko
		Kaaportaa ¾	Waggaatti tokko
		Uffata Roobaa	Waggoota saditti tokko
278	Opireetarii projektera fiilmii	Kaaportaa ¾	Waggatti tokko
		Tuuttaa	Waggaatti tokko
279	Injinara elektrikaa (elektroniskii)	Tuuttaa	Jalqaba irratti tokko kename waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennname
		Kaaportaa ¾	Jalqaba irratti tokko kename waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennname
280	Mahandiisa siivilii	Kaaportaa ¾	Jalqaba irratti tokko kename waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennname
281	Teknishaanii hojii mukaa	Tuuttaa	Jalqaba irratti lama kename waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennname
		Kophee botti gogaa gabaaba	Waggaatti tokko
		Guwaantii harkaa (kan gogaa)	Jalqaba irratti lama kename waggaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennname

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
282	Teknishaanii hojii sibilaalaa	Tuuttaa	Jalqaba irratti lama kenamee waggaaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennamee
		Kophee bootti gogaa gabaabaa	Waggaaatti cimdiilaa
		Guwaantii h arkaa (kan gogaa)	Jalqaba irratti lama kenamee waggaaatti tokko osoo hin caaliin akka dhumetti kan kennamee
283	Leenjisaa Teensii	Shamizii adii	Waggaaatti lama
		Surii gabaabaa/qumxaa/	Waggaaatti lama
		Shuraabii miilaalaa	Waggaaatti lama
		Kophee dirree	Waggaaatti cimdiilaa
284	Opireetara bilbilaa	Kootti fi Surrii	Waggaaatti lama
		Shamizii	Waggaaatti lama
		Kophee gogaa	Waggaaatti cimdiilaa
285	Leenjisaa bishaan daakuu	Tuuttaa Ispoortii	Waggaaatti tokko
		Uffata bishaaniin dakaan	Waggaaatti lama
		Qoobii adii	Waggaaatti tokko
		Kophee manaa (sliiparii)	Waggaaatti cimdiilaa
		Kaalsii adii	Waggaaatti lama
		Shamizii adii	Waggaaatti lama
		Kophee sharaa	Waggaaatti cimdiilaa
286	Isportessaa fardaa	Surrii kaakii	Waggaaatti tokko
		Shamizii	Waggaaatti tokko
		Sadariyaa (teetroonii)	Waggaaatti tokko
		Qoobii guluffaa fardaa	Waggaaatti tokko
		Kophee bottii gogaa	Waggaaatti cimdiilaa
		Dheeraa guluffaa ferdaa	Waggaaatti cimdiilaa
287	Hojjataa miiccaa kafanaa/uffataa	Jaakeetaa fi surrii	Waggaaatti tokko
		Kootiidhaa fi surrii	Waggaaatti tokko
		Shamizii	Waggaaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaaatti cimdiilaa
		Kophee sharaa	Waggaaatti cimdiilaa
		Sharxi laastikii (lepireen)	akka eeshaa hojiitti kan kennamu
288	Hojjetaa Hujummoo	Jaakeetaa fi surrii Kophee bottii gogaa gabaabaa Kophee sharaa	Waggaaatti lama Waggaaatti cimdiilaa Waggaaatti cimdiilaa
289	Waardiyya (dhaabata mala qunnamtii barnootaa)	Uffata roobaa (dibaabee)	Waggoota sadii tti tokko
290	Istaatishaanii biiroo albuudaa fi inarji hojii albudaa kan hojetaniif	Kophee bottii gogaa dheeraa	Waggaaatti cimdiilaa lama kennamee akka dhumetti kan bakka bu'u
291	Ikonomistii (Biroo albuuda fi inarji hojii albudaa kan hojetaniif)	Kophee bottii gogaa dheeraa	Waggaaatti cimdiilaa lama kennamee akka dhumetti kan bakka bu'u
292	Hojjetaa qalmaa	Tuuttaa	Waggaaatti lama
		Marxoo Kophee bottii plaastikaa	Waggaaatti tokko Waggaaatti cimdiilaa
		Qoobii icuu irraa hojetamee	Waggaaatti tokko
293	Hojjetaa humnaa	Tuuttaa	Waggaaatti tokko
		Kootii fi surrii	Waggaaatti lama
		Shamizii	Waggaaatti lama
		Kophee bottii laastikaa	Waggaaatti cimdiilaa
		Kophee goggaa gabaabaa	Waggaaatti cimdiilaa

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
294	Itti gaafatamaa teeknikaa (Waajjira Bishaanii)	Tuutaa kan caalbaasii dhaan hodhamee	Waggaatti tokko
		Kophee Bottii Laastikaa	Waggaatti cimdi tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
295	Hiraa boonoo (dhiira)	Tuuttaa kan caalbaasiidhaan hodhame	Waggaatti lama
		Kophee botti laastikaa cimdi	Waggaatti cimdi tokko
		Kophe gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Qoobii (koffiyaa)	Waggaatti tokko
296	Hirtuu boonoo (dubartii)	Tuuttaa caalbaasiidhaan kan hodhamee	Waggatti lama
		Kophee laastikaa	Waggatti cimdi tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdi tokko
		Qoobii (koffiyaa)	Waggatti tokko
297	Dubbisaa lakkooftuu (dhiira)	Kootii fi surree caalbaasiidhaan hodhamee	Waggatti tokko
		Kootii fi surree ucuu gaaffii hodhisiisaa wajjin	Waggatti tokko
		Shamizii kan calbaasiidhaan hodhamee	Waggatti tokko
		Ucuu shmizii hodhisiisaa wajjin	Waggatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggatti cimdi lama
		Kophee laastikaa	Waggatti cimdi tokko
		Uffata roobaa /dibaabee/	Waggaa sadii keessatti tokko osoo hin caaliin kan bakka bu'uu.
298	Dubbiftuu lakkooftuu (dubartii)	Jakkeetii fi qamisi gabaabaa kan caalbaasiidhaan hodhamee	Waggaatti tokko
		Shamizii fi suuree walfakkatu	Waggaatti tokko
		Shamizii	Waggaatti tokko
		Uuffataa keessaa	Waggaatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
		Uffata roobaa /dibaabee/	Waggaa sadii keessatti tokko osoo hin caaliin kan bakka bu'uu.
299	Sasabaa gibiraa (dhiira)	Kootii fi suuree	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi tokko
		Uffata roobaa /dibaabee/	Waggaa sadii keessatti tokko osoo hin caaliin kan bakka bu'uu.
300	Sasabduu gibiraa (Dubartii)	Jaakkeettii fi qamisi gabaabaa	Waggaatti tokko
		Shamizi fi surree Akaakuu tokkoo	Waggatti tokko
		Uffata keessaa	Waggatti tokko
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdi lama
		Uffata roobaa /dibaabee/	Waggaa sadii keessatti tokko osoo hin caaliin kan bakka bu'uu.

Lakk.	Waamama Gita Hojii	Akaakuu Meeshaa fi Uffata Hojii Kennamu	Baay'ina
301	◆ Godinää fi Aanaa irratti <ul style="list-style-type: none"> • Dursaa garee tajaajilaa hawasaa, • Ekspartii babal'insa hirmaanaa hawaasaa, • Qindeesaa babal'insa hirmaanaa hawaasaa, • Odiitara gargaara buufata bishaan dhugaatii baadiyyaa 	Leezer jaakeetii	Waggatti saditti tokko
		Shamizii fi suree carqii akaauu tokko	Waggatti lama
		Kophee paaratiruparii	Wagaatti cimdii tokko
		Uffata roobaa /dibaabee/	Jalqabatti tokko kennname wagga saditti tokko osoo h in caaliin akka dhumeen kan bakka bu'u
		Heelmeetii akka barbaachisummaa isaatti	Akka meeshaa hojiitti kan kennamu
		Guwaantii harkaa akka barbaachisummaa isaatti	Akka meeshaa hojiitti kan kennname
302	◆ Biiroo irratti <ul style="list-style-type: none"> - Dursaa garee babal'insa hirmaanaa uummataa - Ekspartii babal'insa hirmaanaa uummataa 	Kophee paaraatirupparii	Waggatti cimdii tokko
		Shamizii fi surree carqii akaakuu tokko	Waggatti lama
303	Konkolaachisaa Pirezidaantii fi Itti Aanaa Pirezidaantii	Kootii fi surree gabarii qabu "Wool touch" ykn gosa biraa gatii wal-madaaluun argamu	Waggaatti lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kirabaata dheeraa	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Shurraabii miilaa	Waggaatti cimdii lama
		Guwaantii harkaa	Waggaatti lama
304	Aijaabii Pirezidaantii fi Itti Aanaa Pirezidaantii	Kootii fi surree gabarii qabu "Wool touch" ykn gosa biraa gatii wal-madaaluun argamu	Waggaatti cimdii lama
		Shamizii	Waggaatti lama
		Kirabaata dheeraa	Waggaatti lama
		Kophee gogaa gabaabaa	Waggaatti cimdii lama
		Shurraabii miilaa	Waggaatti cimdii lama

1.2 AKAAKUU UFFATAA FI MEESHAALEE HOJII

1. Tuutaa
2. Kaaportaa hojii guutuu/dheeraa
3. Kaaportaa $\frac{3}{4}$
4. Qoobii carqii
5. Qoobii (Keeppii) maayikaa
6. Maaskii
7. Marxoo dheeraa
8. Marxoo gabaabaa
9. Guwaantii harkaa
10. Qoobii saleenii
11. Kaabbaa
12. Kophee bottii laastikii
13. Kophee fakii paaraatruupparii
14. Kophee koomee fi funyaan irratti sibiila qabu
15. Keepii
16. Uwwiftuu afaanii fi funyaanii
17. Jaakeettii fakii gogaa
18. Helmeetii /qoobii sibiila/
19. Guugilii
20. Dibaabee /xilaa/
21. Kaakii
22. Kaakii Polisteeraa
23. Surii fi shamizii uccuu bifa tokko irraa hodhame
24. Shamizii
25. Qamisi/Wandaboo/
26. Uffata jalaa/keessaa
27. Marxoo
28. Kaappoortii
29. Uffataa roobaa
30. Kophee gogaa gabaabaa
31. Kophee bottii gogaa dheeraa
32. Kophee dubartii
33. Kophee bottii laastikii
34. Kootii fi surii gabarii hin qabne
35. Sadariyaa fi qamisi/wandabo/ gabaabaa poolistaraa

**ORNEELA HOJJATTOOTA GITOOTA HOJII UFFATNII FI MEESHAALEEN HOJII
HEEYYAMAME IRRATTI RAMADAMANII HOJJATANIIF GOSAA FI BAAY'INA UFFATAA
HODHAMEE KENNAMUU MEETIRAAN**

Lakk.	Gosa Uffataa fi Meeshaalee Hojii	Baay'ina Uffataa Hodhamee kennamu Meetiraan		Ibsa
		Arbi Ballaa	Arbi Dhiphaa	
1	Kootii fi surrii gabarii hin qabne	3.50	5.15	
2	Shamizii fi surrii bifaa tokkkoo	2.90	5.15	
3	Shamizii	1.65	2.15	
4	Surrii	1.40	2.00	
5	Jaakkeetii fi qamisii gabaabaa	2.90	4.25	
6	Qamisii	3.00	4.85	
7	Uffataa jalaa/keessaa	2.15	3.15	
8	Kootii fi surrii gabarii qabu, suufii (Teetroonii)	3.15	4.75	
9	Kootii fi surrii teetroonii	3.40	5.00	
10	Kootii fi surrii poolistaraa gabarii qabu	3.15	4.85	
11	Kootii fi surrii poolistaraa gabarii hin qabne	3.50	5.35	
12	Qamisii poolistaraa	3.00	4.50	
13	Sadariyaa fi qamisii gabaabaa poolistaraa	1.95	3.50	
14	Tuuttaa	3.15	4.75	
15	Kaappoortii hojii guutuu	2.60	4.25	
16	Kaappoortii 3/4	2.60	4.25	
17	Shirrixii guutuu	2.60	4.25	
18	Shirrixii gabaabaa	1.40	2.25	
19	Qoobii carqii	0.25	0.40	
20	Qoobii maayikaa(Field keep)	0.25	0.40	

ORNEELA GABAASNI UFFATAA FI MEESHAALEE HOJII ITTI DHIYAATU

Maqaa Mana Hojii: _____

Gabaasa kenna uffataa fi meebsaa hojji kan bara baajataa .

Ida'a Waliigalaa

Maqaa hojjataa foormicha qopheesse _____

Gahee hojii _____

Mallattoo

Guyyaa _____

Maqaa hojjataa mirkaneessee

Gahee hojii _____

Mallattoo

Guyyaa_____